

SLUŽBENI VJESNIK VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

SLUŽBENO GLASILO VARAŽDINSKE ŽUPANIJE I GRADOVA:
IVANEC, LEPOGLAVA, LUDBREG, NOVI MAROF I VARAŽDINSKE
TOPLICE, TE OPĆINA: BEDNJA, BERETINEC, BREZNICA,
BREZNIČKI HUM, CESTICA, DONJA VOĆA, JALŽABET, KLENOVNIK,
LJUBEŠĆICA, MALI BUKOVEC, MARTIJANEC, MARUŠEVEC,
PETRIJANEC, SRAČINEC, SVETI ĐURĐ, SVETI ILIJA, TRNOVEC
BARTOLOVEČKI, VELIKI BUKOVEC, VIDOVEC, **2014.**
VINICA I VISOKO

BROJ: 54 — Godina XXII

Varaždin, 10. prosinca 2014.

List izlazi po potrebi

SADRŽAJ

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

46.	Proračun Varaždinske županije za 2015. godinu i projekcije za 2016. i 2017. godinu	2717	52.	Zaključak o donošenju Socijalnog plana Varaždinske županije za razdoblje 2014. - 2020. godine	2777
47.	Program javnih potreba u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi za 2015. godinu	2764		Socijalni plan Varaždinske županije za razdoblje 2014. - 2020. godine	2778
48.	Odluka o izvršavanju Proračuna Varaždinske županije za 2015. godinu	2765	53.	Akcijski plan energetske učinkovitosti Varaždinske županije 2015. - 2017. godine	2862
49.	Zaključak o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka u 2015. godini	2768	54.	Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Varaždinske županije za razdoblje od 2015. do 2019. godine	2926
50.	Program rada Županijske skupštine Varaždinske županije za 2015. godinu	2769	55.	Rješenje o izmjeni Rješenja o imenovanju mrtvozornika za pregled, te utvrđivanje vremena i uzroka smrti osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove	2937
51.	Plan normativnih aktivnosti Županijske skupštine Varaždinske županije za 2015. godinu	2777			

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

46.

Temeljem odredbi članka 6. stavka 3. i članka 39. stavka 1. Zakona o proračunu (»Narodne novine«, broj 87/08 i 136/12), članka 30. točka 9. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13 - pročišćeni tekst) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine (»Službeni vjesnik Varaždinske

županije«, broj 35/09, 36/10, 38/13 i 46/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 9. prosinca 2014. godine, donosi

PRORAČUN

Varaždinske županije za 2015. godinu
i projekcije za 2016. i 2017. godinu

I. OPĆI DIO

Članak 1.

Proračun Varaždinske županije za 2015. godinu i projekcija za 2016. i 2017. godinu sastoji se od Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja, kako slijedi:

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
A.	RAČUN PRIHODA I RASHODA			
6	Prihodi poslovanja	216.811.761,00	214.933.398,00	212.703.649,00
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	20.000,00	20.000,00	20.000,00
3	Rashodi poslovanja	188.285.033,00	186.803.428,00	185.175.621,00
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	24.696.728,00	24.799.970,00	23.898.028,00
	Razlika - višak/manjak	3.850.000,00	3.350.000,00	3.650.000,00
B.	RAČUN FINANCIRANJA			
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja	5.950.000,00	450.000,00	150.000,00
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	3.800.000,00	3.800.000,00	3.800.000,00
	Neto - zaduživanje/financiranje	2.150.000,00	-3.350.000,00	-3.650.000,00
C.	PRORAČUN UKUPNO			
1.	PRIHODI I PRIMICI	222.781.761,00	215.403.398,00	212.873.649,00
2.	RASHODI I IZDACI	216.781.761,00	215.403.398,00	212.873.649,00
3.	RAZLIKA - VIŠAK/MANJAK	6.000.000,00	0,00	0,00
D.	RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA			
	VIŠAK/MANJAK PRIHODA preneseni (+/-)	-6.000.000,00	0,00	0,00
	RAZLIKA - višak / manjak	0,00	0,00	0,00

Članak 2.

Prihodi i rashodi te primici i izdaci iskazani po ekonomskoj klasifikaciji utvrđuju se u Računu prihoda i rashoda i Računu financiranja Proračuna za 2015. godinu i projekcijama za 2016. i 2017. godinu, kako slijedi:

A. RAČUN PRIHODA I RASHODA

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
6	PRIHODI POSLOVANJA	216.811.761,00	214.933.398,00	212.703.649,00
61	Prihodi od poreza	69.521.571,00	70.839.632,00	72.782.463,00
611	Porez i prirez na dohodak	61.124.451,00		
613	Porezi na imovinu	200.000,00		
614	Porezi na robu i usluge	8.196.120,00		
616	Ostali prihodi od poreza	1.000,00		
63	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	133.794.746,00	131.594.716,00	128.543.386,00
633	Pomoći iz proračuna	59.449.763,00		
635	Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije	74.344.983,00		
64	Prihodi od imovine	4.914.800,00	5.002.050,00	4.970.800,00
641	Prihodi od financijske imovine	377.000,00		
642	Prihodi od nefinancijske imovine	4.387.800,00		
643	Prihodi od kamata na dane zajmove	150.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	8.280.644,00	7.197.000,00	6.107.000,00
651	Upravne i administrativne pristojbe	6.933.644,00		
652	Prihodi po posebnim propisima	1.347.000,00		
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	300.000,00	300.000,00	300.000,00
661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	300.000,00		
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	20.000,00	20.000,00	20.000,00
71	PRIHODI OD PRODAJE NEPROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE	20.000,00	20.000,00	20.000,00
711	Prihodi od prodaje materijalne imovine - prirodnih bogatstava	20.000,00		
SVEUKUPNO PRIHODI		216.831.761,00	214.953.398,00	212.723.649,00

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
3	RASHODI POSLOVANJA	188.285.033,00	186.803.428,00	185.175.621,00
31	Rashodi za zaposlene	20.649.531,00	20.299.877,00	19.842.437,00
311	Plaće (Bruto)	16.170.317,00		
312	Ostali rashodi za zaposlene	1.730.347,00		
313	Doprinosi na plaće	2.748.867,00		
32	Materijalni rashodi	111.917.292,00	111.474.352,00	110.389.127,00
321	Naknade troškova zaposlenima	8.864.123,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	27.582.733,00		
323	Rashodi za usluge	70.806.995,00		
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	105.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	4.558.441,00		
34	Financijski rashodi	1.383.173,00	1.393.473,00	1.403.673,00
342	Kamate za primljene kredite i zajmove	100.000,00		
343	Ostali financijski rashodi	1.283.173,00		
35	Subvencije	4.147.702,00	4.172.803,00	4.188.500,00
351	Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru	2.202.000,00		
352	Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora	1.945.702,00		
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	8.143.900,00	6.897.053,00	6.812.800,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	8.143.900,00		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	32.222.966,00	32.307.266,00	32.308.766,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	32.222.966,00		
38	Ostali rashodi	9.820.469,00	10.258.604,00	10.230.318,00
381	Tekuće donacije	7.860.469,00		
382	Kapitalne donacije	260.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
385	Izvanredni rashodi	400.000,00		
386	Kapitalne pomoći	1.300.000,00		
4	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	24.696.728,00	24.799.970,00	23.898.028,00
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	102.000,00	104.000,00	105.000,00
412	Nematerijalna imovina	102.000,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	19.777.556,00	19.898.798,00	18.995.856,00
421	Građevinski objekti	3.445.831,00		
422	Postrojenja i oprema	11.969.223,00		
423	Prijevozna sredstva	905.002,00		
424	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti	2.100.000,00		
426	Nematerijalna proizvedena imovina	1.357.500,00		
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	4.817.172,00	4.797.172,00	4.797.172,00
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	4.638.172,00		
452	Dodatna ulaganja na postrojenjima i opremi	179.000,00		
SVEUKUPNO RASHODI		212.981.761,00	211.603.398,00	209.073.649,00

B. RAČUN FINANCIRANJA

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
8	PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	5.950.000,00	450.000,00	150.000,00
81	Primljene otplate (povrati) glavnice danih zajmova	150.000,00	150.000,00	150.000,00
816	Primici (povrati) glavnice zajmova danih trg. društvima i obrtnicima izvan javnog sektora	150.000,00		
83	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	300.000,00	300.000,00	
832	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru	300.000,00		
84	Primici od zaduživanja	5.500.000,00		
844	Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	5.500.000,00		
SVEUKUPNO PRIMICI		5.950.000,00	450.000,00	150.000,00

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
5	IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	3.800.000,00	3.800.000,00	3.800.000,00
51	Izdaci za dane zajmove	100.000,00	100.000,00	100.000,00
514	Izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru	100.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	3.700.000,00	3.700.000,00	3.700.000,00
544	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih fin. institucija izvan jav. sektora	3.700.000,00		
	SVEUKUPNO IZDACI	3.800.000,00	3.800.000,00	3.800.000,00

Članak 3.

Rashodi i izdaci u Posebnom dijelu Proračuna Varaždinske županije za 2015. godinu i projekciji za 2016. i 2017. godinu iskazani prema proračunskim klasifikacijama, raspoređuju se po programima, nositeljima i korisnicima kako slijedi:

II. POSEBNI DIO

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	SVEUKUPNO RASHODI I IZDACI	216.781.761,00	215.403.398,00	212.873.649,00
	Razdjel: 1 PREDSTAVNICKA I IZVRŠNA TIJELA	5.963.311,00	6.087.663,00	9.068.866,00
	Glava: 1-1 ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA	2.518.000,00	2.418.000,00	5.177.352,00
	Program: 1000 AKTIVNOSTI IZ DJELOKRUGA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE	1.580.000,00	1.580.000,00	1.580.000,00
	A100001 Aktivnosti iz djelokruga Županijske skupštine	1.580.000,00	1.580.000,00	1.580.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	1.580.000,00	1.580.000,00	1.580.000,00
323	Rashodi za usluge	100.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	1.480.000,00		
	Program: 1010 OSTALI PROGRAMI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE	938.000,00	838.000,00	3.597.352,00
	A 101001 Antikorupcijsko povjerenstvo	15.000,00	15.000,00	15.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	15.000,00	15.000,00	15.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	15.000,00		
	A101002 Koordinacija za ljudska prava	35.000,00	35.000,00	35.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	35.000,00	35.000,00	35.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	35.000,00		
	A101003 Povjerenstvo za ravnopravnost spolova	25.000,00	25.000,00	25.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	25.000,00	25.000,00	25.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	25.000,00		
	A101004 Županijske nagrade	60.000,00	60.000,00	60.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	60.000,00	60.000,00	60.000,00
323	Rashodi za usluge	60.000,00		
	A 101005 Županijske proslave i pokroviteljstva	105.000,00	105.000,00	105.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	90.000,00	90.000,00	90.000,00
323	Rashodi za usluge	30.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	60.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
38	Ostali rashodi	15.000,00	15.000,00	15.000,00
381	Tekuće donacije	15.000,00		
	A101006 Hrvatska zajednica županija	100.000,00	100.000,00	100.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	100.000,00		
	A101008 Sredstva za rad političkih stranaka	350.000,00	350.000,00	350.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	350.000,00	350.000,00	350.000,00
381	Tekuće donacije	350.000,00		
	A101012 Savjet mladih Varaždinske županije	20.000,00	20.000,00	20.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	20.000,00	20.000,00	20.000,00
381	Tekuće donacije	20.000,00		
	A101016 Aktivnosti vezane uz provedbu izbora	0,00	0,00	2.759.352,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi			2.431.338,00
38	Ostali rashodi			328.014,00
	A101017 Izbori za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina	100.000,00	0,00	0,00
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
32	Materijalni rashodi	95.000,00		
323	Rashodi za usluge	35.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	60.000,00		
38	Ostali rashodi	5.000,00		
381	Tekuće donacije	5.000,00		
	A101018 Vijeće za prevenciju	15.000,00	15.000,00	15.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	15.000,00	15.000,00	15.000,00
381	Tekuće donacije	15.000,00		
	A101021 Povjerenstvo za pitanje Roma	15.000,00	15.000,00	15.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	15.000,00	15.000,00	15.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	15.000,00		
	A101022 Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina	98.000,00	98.000,00	98.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	98.000,00	98.000,00	98.000,00
381	Tekuće donacije	98.000,00		
	Glava: 1-3 ŽUPAN	3.445.311,00	3.669.663,00	3.891.514,00
	Program: 1020 AKTIVNOSTI IZ DJELOKRUGA IZVRŠNOG TIJELA	2.092.648,00	2.317.000,00	2.538.851,00
	A102001 Redovna aktivnost izvršnog tijela	1.587.648,00	1.712.000,00	1.933.851,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
31	Rashodi za zaposlene	1.097.648,00	1.172.000,00	1.443.851,00
311	Plaće (Bruto)	936.400,00		
313	Doprinosi na plaće	161.248,00		
32	Materijalni rashodi	490.000,00	540.000,00	490.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	250.000,00		
323	Rashodi za usluge	100.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	5.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	135.000,00		
	A102002 Udruge od općeg značaja	60.000,00	60.000,00	60.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	60.000,00	60.000,00	60.000,00
381	Tekuće donacije	60.000,00		
	A102004 Proračunska zaliha	400.000,00	500.000,00	500.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi			
323	Rashodi za usluge			
38	Ostali rashodi	400.000,00	500.000,00	500.000,00
383	Kazne, penali i naknade štete			
385	Izvanredni rashodi	400.000,00		
	A102005 Udruge i radna tijela za promicanje i razvoj civilnog društva	0,00	0,00	0,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi			
381	Tekuće donacije			
	A102006 Zaklada za pomoć djeci »VITA«	30.000,00	30.000,00	30.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	30.000,00	30.000,00	30.000,00
381	Tekuće donacije	30.000,00		
	A102007 Zaklada Sveti Mihael	15.000,00	15.000,00	15.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	15.000,00	15.000,00	15.000,00
381	Tekuće donacije	15.000,00		
	Program: 1040 POMOĆI UNUTAR OPĆEG PRORAČUNA	1.352.663,00	1.352.663,00	1.352.663,00
	A104001 Pomoći gradovima i općinama	1.352.663,00	1.352.663,00	1.352.663,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	1.352.663,00	1.352.663,00	1.352.663,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	1.352.663,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države			
363	Pomoći unutar općeg proračuna			
	Razdjel: 2 UPRAVNI ODJEL ZA POSLOVE ŽUPANA	3.795.000,00	3.905.000,00	3.495.000,00
	Glava: 2-1 UPRAVNI ODJEL ZA POSLOVE ŽUPANA	3.795.000,00	3.905.000,00	3.495.000,00
	Program: 1070 AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI ODJELA	2.240.000,00	2.240.000,00	2.190.000,00
	A107001 Javna uprava i administracija	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	25.000,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	60.000,00		
323	Rashodi za usluge	815.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	100.000,00		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	15.000,00	15.000,00	15.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	15.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	A107002 Upravljanje zajedničkim rashodima	980.000,00	980.000,00	930.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	980.000,00	980.000,00	930.000,00
322	Rashodi za materijal i energiju	230.000,00		
323	Rashodi za usluge	650.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	100.000,00		
	A107003 Službenički sud	5.000,00	5.000,00	5.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	5.000,00	5.000,00	5.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.000,00		
	A107004 Rashodi protokola	110.000,00	110.000,00	110.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
323	Rashodi za usluge	30.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	70.000,00		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	10.000,00	10.000,00	10.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	10.000,00		
	T107002 Moderna javna uprava	130.000,00	130.000,00	130.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	80.000,00	80.000,00	80.000,00
323	Rashodi za usluge	80.000,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	50.000,00	50.000,00	50.000,00
426	Nematerijalna proizvedena imovina	50.000,00		
	Program: 1360 OPREMANJE I INFORMATIZACIJAUPRAVNIH ODJELA	1.555.000,00	1.665.000,00	1.305.000,00
	A136004 Održavanje informatičkog sustava	805.000,00	805.000,00	735.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	805.000,00	805.000,00	735.000,00
323	Rashodi za usluge	805.000,00		
	A136005 Održavanje sustava upravljanja kvalitetom (ISO)	50.000,00	50.000,00	50.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	50.000,00	50.000,00	50.000,00
323	Rashodi za usluge	50.000,00		
	T136004 Nabava opreme za upravne odjele i računalne usluge	700.000,00	810.000,00	520.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	60.000,00	60.000,00	60.000,00
323	Rashodi za usluge	60.000,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	640.000,00	750.000,00	460.000,00
422	Postrojenja i oprema	390.000,00		
426	Nematerijalna proizvedena imovina	250.000,00		
	Razdjel: 4 UPRAVNI ODJEL ZA GOSPODARSTVO, REGIONALNI RAZVOJ I EUROPSKE INTEGRACIJE	15.423.765,00	15.591.028,00	13.026.153,00
	Glava: 4-1 UPRAVNI ODJEL ZA GOSPODARSTVO, REGIONALNI RAZVOJ I EUROPSKE INTEGRACIJE	48.000,00	48.000,00	48.000,00

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	Program: 1070 AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI ODJELA	48.000,00	48.000,00	48.000,00
	A 107001 Javna uprava i administracija	48.000,00	48.000,00	48.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	48.000,00	48.000,00	48.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	16.000,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	22.000,00		
323	Rashodi za usluge	10.000,00		
	Glava: 4-2 GOSPODARSTVO I EUROPSKE INTEGRACIJE	5.669.265,00	6.356.528,00	4.241.653,00
	Program: 1140 PROGRAMI EUROPSKIH INTEGRACIJA	5.669.265,00	6.356.528,00	4.241.653,00
	A114001 Skupština europskih regija (SER)	80.000,00	80.000,00	80.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	80.000,00	80.000,00	80.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	80.000,00		
	A114002 Savjet za EU integracije	65.000,00	65.000,00	65.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	46.000,00	46.000,00	46.000,00
323	Rashodi za usluge	5.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	41.000,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
32	Materijalni rashodi	19.000,00	19.000,00	19.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	19.000,00		
	A114003 Članarine europskim integracijama	46.000,00	46.000,00	46.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	46.000,00	46.000,00	46.000,00
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	6.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	40.000,00		
	A114004 Ured u Münchenu	200.000,00	200.000,00	200.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	100.000,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
32	Materijalni rashodi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	100.000,00		
	T114001 Seminari, stručni skupovi, radionice i struč. usavršavanja	102.000,00	80.000,00	80.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	102.000,00	80.000,00	80.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	102.000,00		
	T114002 Ured u Bruxellesu	187.500,00	187.500,00	187.500,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	187.500,00	187.500,00	187.500,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	187.500,00		
	T114004 Međunarodni projekti europskih integracija	4.002.000,00	5.149.453,00	3.083.153,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi		1.000.000,00	
38	Ostali rashodi	1.002.000,00	1.149.453,00	1.083.153,00
381	Tekuće donacije	1.002.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
32	Izvor: 51 POMOĆI EU			
323	Materijalni rashodi	3.000.000,00	3.000.000,00	2.000.000,00
323	Rashodi za usluge	3.000.000,00		
38	Ostali rashodi			
381	Tekuće donacije			
	T114005 Razvoj civilne zaštite (RAZPP)	0,00	0,00	0,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi			
323	Rashodi za usluge			
	T114006 Lokalno partnerstvo za zapošljavanje LEDI	117.918,00	0,00	0,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	88.600,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	16.692,00		
323	Rashodi za usluge	58.086,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	13.822,00		
38	Ostali rashodi	29.318,00		
381	Tekuće donacije	29.318,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine			
422	Postrojenja i oprema			
	T114014 Projekt razvoja infrastrukture širokopojsnog pristupa internetu	500.000,00	500.000,00	500.000,00
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
32	Materijalni rashodi	500.000,00	500.000,00	500.000,00
323	Rashodi za usluge	500.000,00		
	T114015 Europa za građane	40.705,00	0,00	0,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	24.256,00		
321	Naknade troškova zaposlenima	18.571,00		
323	Rashodi za usluge	5.685,00		
	Izvor: 51 POMOĆI EU			
32	Materijalni rashodi	16.449,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	4.321,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	12.128,00		
	T114019 Projekt HIRE BIKE!	237.375,00	7.725,00	0,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	237.375,00	7.725,00	
321	Naknade troškova zaposlenima	6.825,00		
323	Rashodi za usluge	228.750,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	1.800,00		
	T114020 Projekt REMO	90.767,00	40.850,00	0,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	90.767,00	40.850,00	
321	Naknade troškova zaposlenima	8.740,00		
323	Rashodi za usluge	82.027,00		
	Glava: 4-3 REGIONALNI RAZVOJ	6.345.000,00	5.725.000,00	5.275.000,00
	Program: 1150 RASHODI U FUNKCIJI RAZVOJA OBRTNIŠTVA I PODUZETNIŠTVA	2.930.000,00	2.730.000,00	2.530.000,00
	A115001 GARA	300.000,00	200.000,00	100.000,00

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	300.000,00	200.000,00	100.000,00
386	Kapitalne pomoći	300.000,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
51	Izdaci za dane zajmove			
514	Izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru			
	A115002 Poslovne zone	300.000,00	200.000,00	100.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	300.000,00	200.000,00	100.000,00
386	Kapitalne pomoći	300.000,00		
	A115003 Gospodarsko-turističke manifestacije	290.000,00	290.000,00	290.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	40.000,00	40.000,00	40.000,00
323	Rashodi za usluge	40.000,00		
38	Ostali rashodi	250.000,00	250.000,00	250.000,00
381	Tekuće donacije	250.000,00		
	T115001 Regionalna razvojna agencija	2.040.000,00	2.040.000,00	2.040.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
35	Subvencije	1.740.000,00	1.740.000,00	1.740.000,00
351	Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru	1.740.000,00		
38	Ostali rashodi	300.000,00	300.000,00	300.000,00
386	Kapitalne pomoći	300.000,00		
	Program: 1160 PROGRAM RAZVOJA OBRTNIŠTVA, PODUZETNIŠTVA I TURIZMA	3.415.000,00	2.995.000,00	2.745.000,00
	T116001 Regresiranje kamata za poduzetničke kredite	985.000,00	985.000,00	985.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	70.000,00	70.000,00	70.000,00
323	Rashodi za usluge	70.000,00		
35	Subvencije	115.000,00	115.000,00	115.000,00
352	Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora	115.000,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
35	Subvencije	800.000,00	800.000,00	800.000,00
352	Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora	800.000,00		
	T116003 Razvoj turizma - ostali programi	730.000,00	510.000,00	410.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	130.000,00	10.000,00	10.000,00
323	Rashodi za usluge	130.000,00		
38	Ostali rashodi	500.000,00	500.000,00	400.000,00
381	Tekuće donacije	500.000,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
32	Materijalni rashodi	100.000,00		
323	Rashodi za usluge	100.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	T116004 Programi razvoja gospodarstva	1.700.000,00	1.500.000,00	1.350.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	380.000,00	180.000,00	30.000,00
323	Rashodi za usluge	380.000,00		
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	250.000,00	250.000,00	250.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	250.000,00		
38	Ostali rashodi	70.000,00	70.000,00	70.000,00
381	Tekuće donacije	70.000,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	1.000.000,00		
	Glava: 4-4 KOMUNALNO GOSPODARSTVO I PROMET	3.361.500,00	3.461.500,00	3.461.500,00
	Program: 1050 JAVNI RED I SIGURNOST	1.385.000,00	1.435.000,00	1.435.000,00
	A105001 Sufinanciranje redovnih aktivnosti civilne zaštite	145.000,00	145.000,00	145.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	125.000,00	125.000,00	125.000,00
323	Rashodi za usluge	125.000,00		
38	Ostali rashodi	20.000,00	20.000,00	20.000,00
381	Tekuće donacije	20.000,00		
	A105002 Službe spašavanja	50.000,00	50.000,00	50.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	50.000,00	50.000,00	50.000,00
381	Tekuće donacije	50.000,00		
	A105003 Vatrogasna zajednica Varaždinske županije-sufin.red.aktivnosti	680.000,00	680.000,00	680.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	680.000,00	680.000,00	680.000,00
381	Tekuće donacije	680.000,00		
	A105004 Sufinanciranje redovnih aktivnosti zaštite i spašavanja	350.000,00	400.000,00	400.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	150.000,00	150.000,00	150.000,00
322	Rashodi za materijal i energiju	100.000,00		
323	Rashodi za usluge	40.000,00		
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	10.000,00		
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države			
363	Pomoći unutar općeg proračuna			
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	150.000,00	200.000,00	200.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	150.000,00		
38	Ostali rashodi	30.000,00	30.000,00	30.000,00
381	Tekuće donacije	30.000,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	20.000,00	20.000,00	20.000,00
422	Postrojenja i oprema	20.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	A105005 Financiranje aktivnosti obrane i sigurnosti	10.000,00	10.000,00	10.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	10.000,00	10.000,00	10.000,00
323	Rashodi za usluge	7.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	3.000,00		
	T105001 Vatrogasna oprema	150.000,00	150.000,00	150.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	150.000,00	150.000,00	150.000,00
382	Kapitalne donacije	150.000,00		
	Program: 1100 PROGRAM UREĐENJE VODA	5.000,00	5.000,00	5.000,00
	T110004 Projekti zaštite vodocrpilišta	5.000,00	5.000,00	5.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	5.000,00	5.000,00	5.000,00
323	Rashodi za usluge	5.000,00		
	Program: 1120 PROGRAM ENERGETIKE	1.366.500,00	1.366.500,00	1.366.500,00
	A112001 Projekti energetske učinkovitosti	1.316.500,00	1.316.500,00	1.316.500,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	80.000,00	80.000,00	80.000,00
323	Rashodi za usluge	80.000,00		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	110.500,00	110.500,00	110.500,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	110.500,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	1.126.000,00	1.126.000,00	1.126.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	1.126.000,00		
	T112002 Energetska bilanca Varaždinske županije	50.000,00	50.000,00	50.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	50.000,00	50.000,00	50.000,00
323	Rashodi za usluge	50.000,00		
	Program: 1130 PROGRAM UREĐENJE PROMETNICA	605.000,00	655.000,00	655.000,00.
	A113001 Komunalno uređenje romskih naselja	100.000,00	100.000,00	100.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	50.000,00	50.000,00	50.000,00
323	Rashodi za usluge	50.000,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
38	Ostali rashodi	50.000,00	50.000,00	50.000,00
386	Kapitalne pomoći	50.000,00		
	A113002 Članarine europskim integracijama	5.000,00	5.000,00	5.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	5.000,00	5.000,00	5.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.000,00		
	T113001 Rekonstrukcija i održavanje prometnica	400.000,00	450.000,00	450.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	400.000,00	450.000,00	450.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	400.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	T113002 Uređenje željezničko-cestovne infrastrukture	50.000,00	50.000,00	50.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	50.000,00	50.000,00	50.000,00
386	Kapitalne pomoći	50.000,00		
	T113003 Integrirani prijevoz putnika u Varaždinskoj županiji	50.000,00	50.000,00	50.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	50.000,00	50.000,00	50.000,00
323	Rashodi za usluge	50.000,00		
	Razdjel: 5 UPRAVNI ODJEL ZA POLJOPRIVREDU I ZAŠTITU OKOLIŠA	5.104.202,00	4.674.303,00	4.700.000,00
	Glava: 5-1 UPRAVNI ODJEL ZA POLJOPRIVREDU I ZAŠTITU OKOLIŠA	122.000,00	122.000,00	122.000,00
	Program: 1070 AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI ODJELA	22.000,00	22.000,00	22.000,00
	A 107001 Javna uprava i administracija	22.000,00	22.000,00	22.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	22.000,00	22.000,00	22.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	10.000,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	12.000,00		
	Program: 1140 PROGRAMI EUROPSKIH INTEGRACIJA	100.000,00	100.000,00	100.000,00
	T114012 Međunarodni projekti u poljoprivredi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
35	Subvencije	100.000,00	100.000,00	100.000,00
352	Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora	100.000,00		
	Glava: 5-2 RAZVOJNI PROGRAMI POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I LOVNOG GOSPODARSTVA	2.990.702,00	2.560.803,00	2.586.500,00
	Program: 1171 POSEBNA POTPORA POLJOPRIVREDI	2.170.702,00	1.550.702,00	1.550.702,00
	A117101 Aktivnosti vezane uz elementarne nepogode	110.000,00	110.000,00	110.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	10.000,00	10.000,00	10.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	10.000,00		
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	100.000,00	100.000,00	100.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	100.000,00		
	A117102 Razvojni poticaji u lovnom gospodarstvu	625.000,00	625.000,00	625.000,00
	Izvor: 43 OSTALI PRIHODI ZA POSEBNE NAMJENE			
32	Materijalni rashodi	120.000,00	100.000,00	100.000,00
323	Rashodi za usluge	100.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	20.000,00		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	3.000,00	3.000,00	3.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	3.000,00		
38	Ostali rashodi	502.000,00	522.000,00	522.000,00
381	Tekuće donacije	502.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	A117103 Regresiranje kamata za poljoprivredne kredite	640.000,00	20.000,00	20.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	620.000,00		
363	Pomoći unutar općeg proračuna	620.000,00		
	Izvor: 43 OSTALI PRIHODI ZA POSEBNE NAMJENE			
35	Subvencije	20.000,00	20.000,00	20.000,00
352	Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora	20.000,00		
	A117104 Poticanje poljoprivredne proizvodnje	770.702,00	770.702,00	770.702,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
35	Subvencije	770.702,00	770.702,00	770.702,00
352	Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora	770.702,00		
	A117105 Potpora za istraživanje i razvoj	25.000,00	25.000,00	25.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	25.000,00	25.000,00	25.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	25.000,00		
	Program: 1172 RURALNI RAZVOJ	820.000,00	1.010.101,00	1.035.798,00
	A117201 Usklađivanje ponude s potrebama tržišta	0,00	0,00	0,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi			
381	Tekuće donacije			
	A117202 Poticanje razvoja i prodaje tipičnih lokalnih ruralnih proizvoda i usluga	100.000,00	225.000,00	225.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	100.000,00	225.000,00	225.000,00
381	Tekuće donacije	100.000,00		
	A117203 Valorizacija i zaštita tradicionalnih proizvoda, obrta i usluga	130.000,00	130.000,00	130.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	30.000,00	30.000,00	30.000,00
323	Rashodi za usluge	30.000,00		
38	Ostali rashodi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
381	Tekuće donacije	100.000,00		
	A117204 Uspostava regionalnih robnih marki	55.000,00	55.000,00	55.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	5.000,00	5.000,00	5.000,00
323	Rashodi za usluge	5.000,00		
38	Ostali rashodi	50.000,00	50.000,00	50.000,00
381	Tekuće donacije	50.000,00		
	A117205 Poticanje cjeloživotnog učenja	50.000,00	90.000,00	100.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	50.000,00	90.000,00	100.000,00
381	Tekuće donacije	50.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	A117206 Poticanje ekološke poljoprivrede	45.000,00	70.101,00	85.798,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
35	Subvencije	45.000,00	70.101,00	85.798,00
352	Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora	45.000,00		
	A117207 Okrupnjavanje i uređenje poljoprivrednog zemljišta	300.000,00	300.000,00	300.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	300.000,00	300.000,00	300.000,00
386	Kapitalne pomoći	300.000,00		
	A117208 Razvoj civilnog društva	140.000,00	140.000,00	140.000,00
	Izvor: 43 OSTALI PRIHODI ZA POSEBNE NAMJENE			
38	Ostali rashodi	140.000,00	140.000,00	140.000,00
381	Tekuće donacije	140.000,00		
	Glava: 5-3 ZAŠTITA OKOLIŠA	1.091.500,00	1.091.500,00	1.091.500,00
	Program: 1080 PROGRAM ZBRINJAVANJA OTPADA	874.000,00	874.000,00	874.000,00
	A108001 Monitoring i održavanje odlagališta otpada	290.000,00	290.000,00	290.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	290.000,00	290.000,00	290.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	290.000,00		
	T108001 Edukacija o gospodarenju otpadom	2.000,00	2.000,00	2.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	2.000,00	2.000,00	2.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	2.000,00		
	T108003 Gospodarenje otpadom	582.000,00	582.000,00	582.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
35	Subvencije	462.000,00	462.000,00	462.000,00
351	Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru	462.000,00		
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	120.000,00	120.000,00	120.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	120.000,00		
	Program: 1090 PROGRAM ZAŠTITE OKOLIŠA	217.500,00	217.500,00	217.500,00
	A109011 Sklonište za životinje	30.000,00	30.000,00	30.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	30.000,00	30.000,00	30.000,00
381	Tekuće donacije	30.000,00		
	A109015 Zakonske obveze u zaštiti okoliša	10.000,00	10.000,00	10.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	10.000,00	10.000,00	10.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	10.000,00		
	A109016 Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti	177.500,00	177.500,00	177.500,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	52.000,00	52.000,00	52.000,00
323	Rashodi za usluge	47.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.000,00		
35	Subvencije	95.000,00	95.000,00	95.000,00
352	Subvencije trgovačkim društvima, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora	95.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
38	Ostali rashodi	30.500,00	30.500,00	30.500,00
381	Tekuće donacije	30.500,00		
	Glava: 5-4 JAVNA USTANOVA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE	900.000,00	900.000,00	900.000,00
	Program: 1090 PROGRAM ZAŠTITE OKOLIŠA	728.800,00	900.000,00	900.000,00
	A109012 Stručno i administrativno osoblje	423.750,00	444.000,00	465.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
31	Rashodi za zaposlene	408.750,00	429.000,00	450.000,00
311	Plaće (Bruto)	346.140,00		
312	Ostali rashodi za zaposlene	12.000,00		
313	Doprinosi na plaće	50.610,00		
32	Materijalni rashodi	15.000,00	15.000,00	15.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	15.000,00		
	A109014 Rashodi za provođenje programa javne ustanove	305.050,00	456.000,00	435.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	301.050,00	452.000,00	431.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	5.000,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	41.000,00		
323	Rashodi za usluge	187.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	68.050,00		
34	Financijski rashodi	4.000,00	4.000,00	4.000,00
343	Ostali financijski rashodi	4.000,00		
	Program: 1140 PROGRAMI EUROPSKIH INTEGRACIJA	171.200,00		
	T114018 Projekt Tri rijeke=jedan cilj	171.200,00	0,00	0,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
31	Rashodi za zaposlene	16.250,00		
311	Plaće (Bruto)	16.250,00		
32	Materijalni rashodi	66.442,00		
321	Naknade troškova zaposlenima	4.005,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	4.197,00		
323	Rashodi za usluge	58.240,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	88.508,00		
422	Postrojenja i oprema	88.508,00		
	Razdjel: 6 UPRAVNI ODJEL ZA PROSVJETU, KULTURU I SPORT	123.324.975,00	122.910.316,00	121.278.283,00
	Glava: 6-1 UPRAVNI ODJEL ZA PROSVJETU, KULTURU I SPORT	60.741.023,00	60.326.364,00	58.694.331,00
	Program: 1070 AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI ODJELA	65.564,00	65.564,00	65.564,00
	A107001 Javna uprava i administracija	65.564,00	65.564,00	65.564,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	65.564,00	65.564,00	65.564,00
321	Naknade troškova zaposlenima	20.000,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	15.364,00		
323	Rashodi za usluge	30.200,00		
	Program: 1140 PROGRAMI EUROPSKIH INTEGRACIJA	2.745.122,00	2.745.122,00	2.745.122,00
	T114010 Međunarodni projekti obrazovanja	131.911,00	131.911,00	131.911,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
32	Materijalni rashodi	131.911,00	131.911,00	131.911,00
323	Rashodi za usluge	131.911,00		
	Izvor: 51 POMOĆI EU			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države			
363	Pomoći unutar općeg proračuna			
	T114016 Projekt DIVERSE	35.066,00	35.066,00	35.066,00
	Izvor: 51 POMOĆI EU			
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	35.066,00	35.066,00	35.066,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	35.066,00		
	T114017 Asistenti u nastavi	2.578.145,00	2.578.145,00	2.578.145,00
	Izvor: 51 POMOĆI EU			
31	Rashodi za zaposlene	2.088.769,00	2.088.769,00	2.088.769,00
311	Plaće (Bruto)	1.782.226,00		
313	Doprinosi na plaće	306.543,00		
32	Materijalni rashodi	340.725,00	340.725,00	340.725,00
321	Naknade troškova zaposlenima	257.600,00		
323	Rashodi za usluge	78.125,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.000,00		
38	Ostali rashodi	148.651,00	148.651,00	148.651,00
381	Tekuće donacije	148.651,00		
	Program: 1200 NAKNADE I POMOĆ I UČENICIMA I STUDENTIMA	28.154.000,00	28.154.000,00	28.154.000,00
	A120001 Stipendije, školarine i krediti	1.850.000,00	1.850.000,00	1.850.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	1.750.000,00	1.750.000,00	1.750.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	1.750.000,00		
51	Izdaci za dane zajmove	100.000,00	100.000,00	100.000,00
514	Izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru	100.000,00		
	A120002 Županijska nagrada najboljem učeniku	4.000,00	4.000,00	4.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	4.000,00	4.000,00	4.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	4.000,00		
	A120003 Pomoć za prijevoz učenika srednjih škola i studenata	26.300.000,00	26.300.000,00	26.300.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	3.300.000,00	3.300.000,00	3.300.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	3.300.000,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	23.000.000,00	23.000.000,00	23.000.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	23.000.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	Program: 1210 ŽUPANIJSKE JAVNE POTREBE U OBRAZOVANJU IZNAD ZAKONSKOG STANDARDA	3.186.337,00	3.186.337,00	2.639.645,00
	A121003 Učeničke zadruge	33.337,00	33.337,00	33.337,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	33.337,00	33.337,00	33.337,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	33.337,00		
	A121005 Programi tehničke kulture	100.000,00	100.000,00	100.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
381	Tekuće donacije	100.000,00		
	A121013 Programi u visokoškolskom obrazovanju	110.000,00	160.000,00	160.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	110.000,00	160.000,00	160.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	110.000,00		
	A121014 Programi udruga u obrazovanju i škola u prirodi	60.000,00	10.000,00	10.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	60.000,00	10.000,00	10.000,00
381	Tekuće donacije	60.000,00		
	A121015 Programi integracije učenika oštećena sluha	20.000,00	20.000,00	20.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	20.000,00	20.000,00	20.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	20.000,00		
	A121016 Programi u školstvu iznad zakonskog standarda	2.733.000,00	2.733.000,00	2.186.308,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	478.000,00	478.000,00	478.000,00
322	Rashodi za materijal i energiju	162.000,00		
323	Rashodi za usluge	291.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	25.000,00		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	5.000,00	5.000,00	5.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	5.000,00		
38	Ostali rashodi	150.000,00	150.000,00	150.000,00
381	Tekuće donacije	150.000,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.100.000,00	2.100.000,00	1.553.308,00
424	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti	2.100.000,00		
	A121017 Programi znanstvenih ustanova	30.000,00	30.000,00	30.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	30.000,00	30.000,00	30.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	30.000,00		
	A121018 Programi u predškolskom odgoju	100.000,00	100.000,00	100.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	100.000,00	100.000,00	100.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	100.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	Program: 1220 ŽUPANIJSKA DODATNA KAPITALNA ULAGANJA U OBRAZOVANJU K122001 Izgradnja objekata srednjih i osnovnih škola	26.590.000,00	26.175.341,00	25.090.000,00.
		25.990.000,00	25.575.341,00	24.490.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	7.690.000,00	7.192.188,00	6.190.000,00
323	Rashodi za usluge	7.690.000,00		
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	1.000.000,00	1.083.153,00	1.000.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	1.000.000,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	200.000,00	200.000,00	200.000,00
421	Građevinski objekti	100.000,00		
422	Postrojenja i oprema	100.000,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
32	Materijalni rashodi	17.100.000,00	17.100.000,00	17.100.000,00
323	Rashodi za usluge	17.100.000,00		
	T122001 Investicijsko održavanje objekata i opreme SŠ i OŠ	100.000,00	100.000,00	100.000,00
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
32	Materijalni rashodi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
323	Rashodi za usluge	100.000,00		
	T122002 Nabava namještaja i opreme u SŠ i OŠ	500.000,00	500.000,00	500.000,00
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	500.000,00	500.000,00	500.000,00
422	Postrojenja i oprema	500.000,00		
	Glava: 6-2 OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	36.240.080,00	36.240.080,00	36.240.080,00
	Program: 1210 ŽUPANIJSKE JAVNE POTREBE U OBRAZOVANJU IZNAD ZAKONSKOG STANDARDA	350.000,00	350.000,00	350.000,00-
	A121016 Programi u školstvu iznad zakonskog standarda	350.000,00	350.000,00	350.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	350.000,00	350.000,00	350.000,00
322	Rashodi za materijal i energiju	215.000,00		
323	Rashodi za usluge	135.000,00		
	Program: 1230 ZAKONSKI STANDARD JAVNIH USTANOVA OŠ - DECENTRALIZACIJA A123001 Odgojnoobrazovno, administrativno i tehničko osoblje	35.890.080,00	35.890.080,00	35.890.080,00
		23.612.999,00	23.612.999,00	23.612.999,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
32	Materijalni rashodi	23.352.999,00	23.352.999,00	23.352.999,00
321	Naknade troškova zaposlenima	983.700,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	12.947.500,00		
323	Rashodi za usluge	8.910.499,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	511.300,00		
34	Financijski rashodi	260.000,00	260.000,00	260.000,00
343	Ostali financijski rashodi	260.000,00		
	A123002 Prijevoz učenika	11.050.000,00	11.050.000,00	11.050.000,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
32	Materijalni rashodi	11.050.000,00	11.050.000,00	11.050.000,00
323	Rashodi za usluge	11.050.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	A123003 Osnovna glazbena škola Ludbreg	0,00	0,00	0,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države			
363	Pomoći unutar općeg proračuna			
	K123001 Izgradnja školskih objekata	1.227.081,00	1.227.081,00	1.227.081,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
42	Rashodi za nabavu proizvedene			
	dugotrajne imovine	1.227.081,00	1.227.081,00	1.227.081,00
421	Građevinski objekti	1.227.081,00		
	Glava: 6-3 SREDNJEŠKOLSKO			
	OBRAZOVANJE	24.563.872,00	24.563.872,00	24.563.872,00
	Program: 1210 ŽUPANIJSKE JAVNE			
	POTREBE U OBRAZOVANJU IZNAD			
	ZAKONSKOG STANDARDA	1.940.000,00	1.940.000,00	1.940.000,00
	A121016 Programi u školstvu iznad			
	zakonskog standarda	1.940.000,00	1.940.000,00	1.940.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	1.884.000,00	1.884.000,00	1.884.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	40.000,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	404.800,00		
323	Rashodi za usluge	1.407.500,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	31.700,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene			
	dugotrajne imovine	56.000,00	56.000,00	56.000,00
422	Postrojenja i oprema	56.000,00		
	Program: 1240 ZAKONSKI STANDARD			
	JAVNIH USTANOVA SŠ -			
	DECENTRALIZACIJA	22.623.872,00	22.623.872,00	22.623.872,001
	A124001 Odgojnoobrazovno, administrativno			
	i tehničko osoblje	20.049.427,00	20.049.427,00	20.049.427,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
32	Materijalni rashodi	19.879.927,00	19.879.927,00	19.879.927,00
321	Naknade troškova zaposlenima	5.159.000,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	8.471.700,00		
323	Rashodi za usluge	5.918.727,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	330.500,00		
34	Financijski rashodi	169.500,00	169.500,00	169.500,00
343	Ostali financijski rashodi	169.500,00		
	A124002 Smještaj učenika u učeničkim			
	domovima	1.814.400,00	1.814.400,00	1.814.400,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države			
363	Pomoći unutar općeg proračuna			
37	Naknade građanima i kućanstvima na			
	temelju osiguranja i druge naknade	1.814.400,00	1.814.400,00	1.814.400,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima			
	iz proračuna	1.814.400,00		
	A124003 Srednja škola Maruševac	120.000,00	120.000,00	120.000,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	120.000,00	120.000,00	120.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	120.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	K124001 Izgradnja školskih objekata	640.045,00	640.045,00	640.045,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	640.045,00	640.045,00	640.045,00
421	Građevinski objekti	418.750,00		
422	Postrojenja i oprema	221.295,00		
	Glava: 6-4 PROGRAMSKA DJELENOST U KULTURI I SPORTU	1.780.000,00	1.780.000,00	1.780.000,00
	Program: 1250 PROGRAMI U KULTURI	930.000,00	930.000,00	930.000,00
	A125001 Muzejska djelatnost	40.000,00	40.000,00	40.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	40.000,00	40.000,00	40.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	40.000,00		
	A125002 Knjižničarska djelatnost	200.000,00	200.000,00	200.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države			
363	Pomoći unutar općeg proračuna			
38	Ostali rashodi	200.000,00	200.000,00	200.000,00
381	Tekuće donacije	200.000,00		
	A125003 Kazališna djelatnost	160.000,00	160.000,00	160.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	160.000,00	160.000,00	160.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	160.000,00		
	A125004 Arhivska djelatnost	20.000,00	20.000,00	20.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	20.000,00	20.000,00	20.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	20.000,00		
	A125005 Savez kulturno umjetničkih društava	70.000,00	70.000,00	70.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	70.000,00	70.000,00	70.000,00
381	Tekuće donacije	70.000,00		
	A125006 Glazbeno-scenska djelatnost	260.000,00	260.000,00	260.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	260.000,00	260.000,00	260.000,00
381	Tekuće donacije	260.000,00		
	A125007 Književna djelatnost - značajne manifestacije	20.000,00	20.000,00	20.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	20.000,00	20.000,00	20.000,00
381	Tekuće donacije	20.000,00		
	A125008 Galerijsko-likovna djelatnost	20.000,00	20.000,00	20.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	20.000,00	20.000,00	20.000,00
381	Tekuće donacije	20.000,00		
	A125009 Kulturna razmjena i priredbe županijske, državne i međunarodne razine	130.000,00	130.000,00	130.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	130.000,00	130.000,00	130.000,00
381	Tekuće donacije	130.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	A125010 Udruge u kulturi	10.000,00	10.000,00	10.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	10.000,00	10.000,00	10.000,00
381	Tekuće donacije	10.000,00		
	Program: 1260 ZAŠTITA KULTURNIH SPOMENIKA	110.000,00	110.000,00	110.000,00-
	A126001 Zaštita spomenika kulturne baštine	10.000,00	10.000,00	10.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države			
363	Pomoći unutar općeg proračuna			
38	Ostali rashodi	10.000,00	10.000,00	10.000,00
382	Kapitalne donacije	10.000,00		
	A126002 Zaštita sakralnih spomenika	100.000,00	100.000,00	100.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
382	Kapitalne donacije	100.000,00		
	Program: 1270 SPORT I REKREACIJA	740.000,00	740.000,00	740.000,00.
	A127001 Zajednica školskih sportskih klubova	130.000,00	130.000,00	130.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	130.000,00	130.000,00	130.000,00
381	Tekuće donacije	130.000,00		
	A127002 Zajednica sportova Varaždinske županije	150.000,00	150.000,00	150.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	150.000,00	150.000,00	150.000,00
381	Tekuće donacije	150.000,00		
	A127003 Sportske priredbe županijske, državne i međunarodne razine	200.000,00	200.000,00	200.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	200.000,00	200.000,00	200.000,00
381	Tekuće donacije	200.000,00		
	A127004 Škola sporta	50.000,00	50.000,00	50.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	50.000,00	50.000,00	50.000,00
381	Tekuće donacije	50.000,00		
	A127005 Županijsko i drž. takmičenje udr. dragovoljaca i veter. Dom.rata Varaždinske županije	10.000,00	10.000,00	10.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	10.000,00	10.000,00	10.000,00
381	Tekuće donacije	10.000,00		
	A127007 Ostale rekreativne aktivnosti	100.000,00	100.000,00	100.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
381	Tekuće donacije	100.000,00		
	T127001 Nabava sportske opreme	100.000,00	100.000,00	100.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
381	Tekuće donacije	100.000,00		
	Razdjel: 7 UPRAVNI ODJEL ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU I SOCIJALNU SKRB	34.565.750,00	34.725.800,00	34.694.550,00
	Glava: 7-1 UPRAVNI ODJEL ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU I SOCIJALNU SKRB	30.500,00	30.500,00	30.500,00

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	Program: 1070 AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI ODJELA	30.500,00	30.500,00	30.500,00_
	A107001 Javna uprava i administracija	30.500,00	30.500,00	30.500,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	30.500,00	30.500,00	30.500,00
321	Naknade troškova zaposlenima	13.500,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	15.000,00		
323	Rashodi za usluge	2.000,00		
	Glava: 7-2 ZDRAVSTVENA ZAŠTITA	24.264.650,00	24.350.400,00	24.317.650,00
	Program: 1280 PROGRAMI U ZDRAVSTVU - ZAKONSKA OBEZA	495.000,00	495.000,00	495.000,00
	A128001 Zdravstvena kontrola vode, živežnih namirnica i dr.	15.000,00	15.000,00	15.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	15.000,00	15.000,00	15.000,00
323	Rashodi za usluge	15.000,00		
	A128002 Mrtvozorstvo - izvan zdravstvenih ustanova	205.000,00	205.000,00	205.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	205.000,00	205.000,00	205.000,00
323	Rashodi za usluge	200.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.000,00		
	A128004 Povjerenstvo za zaštitu prava pacijenata	5.000,00	5.000,00	5.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	5.000,00	5.000,00	5.000,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	5.000,00		
	A128005 Savjet za zdravlje	10.000,00	10.000,00	10.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	10.000,00	10.000,00	10.000,00
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	4.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	6.000,00		
	A128006 Koncesije - unapređenje javno zdravstvene službe	0,00	0,00	0,00
	Izvor: 43 OSTALI PRIHODI ZA POSEBNE NAMJENE			
32	Materijalni rashodi			
323	Rashodi za usluge			
	A128007 Monitoring vode za piće	260.000,00	260.000,00	260.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	260.000,00	260.000,00	260.000,00
323	Rashodi za usluge	260.000,00		
	Program: 1290 PROGRAMI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI IZNAD ZAKONSKOG STANDARDA	3.097.500,00	3.183.250,00	3.150.500,00
	A129003 Stomatološka preventiva i dežurstvo	96.000,00	94.500,00	93.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	96.000,00	94.500,00	93.000,00
323	Rashodi za usluge	96.000,00		
	A129004 Prevencija ovisnosti	100.000,00	100.000,00	100.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	100.000,00	100.000,00	100.000,00
323	Rashodi za usluge	90.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	10.000,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
32	Materijalni rashodi			
323	Rashodi za usluge			
	A129005 Sektorske ambulante	72.000,00	72.000,00	72.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	72.000,00	72.000,00	72.000,00
323	Rashodi za usluge	72.000,00		
	A129006 Program suzbijanja ambrozije	30.000,00	30.000,00	30.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	30.000,00	30.000,00	30.000,00
323	Rashodi za usluge	30.000,00		
	A129008 Nabava opreme i dodatna ulaganja u zdravstvene objekte	1.145.000,00	2.364.750,00	2.333.500,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	154.700,00	154.700,00	154.700,00
422	Postrojenja i oprema	154.700,00		
	Izvor: 43 OSTALI PRIHODI ZA POSEBNE NAMJENE			
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	990.300,00	2.210.050,00	2.178.800,00
422	Postrojenja i oprema	565.300,00		
423	Prijevozna sredstva	425.000,00		
	A129009 Program »Zdrava županija«	242.000,00	492.000,00	492.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	92.000,00	92.000,00	92.000,00
323	Rashodi za usluge	85.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	7.000,00		
38	Ostali rashodi	150.000,00	150.000,00	150.000,00
381	Tekuće donacije	150.000,00		
	Izvor: 43 OSTALI PRIHODI ZA POSEBNE NAMJENE			
38	Ostali rashodi		250.000,00	250.000,00
	A129010 Elektroničko naručivanje pacijenata	30.000,00	30.000,00	30.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	30.000,00	30.000,00	30.000,00
323	Rashodi za usluge	30.000,00		
	K129001 Dogradnja kirurgije Opće bolnice Varaždin	200.000,00	0,00	0,00
	Izvor: 43 OSTALI PRIHODI ZA POSEBNE NAMJENE			
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	200.000,00		
421	Građevinski objekti	200.000,00		
	K129002 Projekt medicinskog turizma Varaždinske Toplice	1.182.500,00	0,00	0,00
	Izvor: 43 OSTALI PRIHODI ZA POSEBNE NAMJENE			
32	Materijalni rashodi	182.500,00		
323	Rashodi za usluge	182.500,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.000.000,00		
421	Građevinski objekti	1.000.000,00		
	Program: 1320 JAVNE USTANOVE U ZDRAVSTVU - DECENTRALIZACIJA	20.672.150,00	20.672.150,00	20.672.150,00.
	K132001 Investicijsko ulaganje-izgradnja objekata, nabava opreme	14.277.503,00	14.277.503,00	14.277.503,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	9.590.331,00	9.590.331,00	9.590.331,00
421	Građevinski objekti	500.000,00		
422	Postrojenja i oprema	8.610.329,00		
423	Prijevozna sredstva	480.002,00		
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	4.687.172,00	4.687.172,00	4.687.172,00
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	4.508.172,00		
452	Dodatna ulaganja na postrojenjima i opremi	179.000,00		
	K132002 Informatizacija	2.075.596,00	2.075.596,00	2.075.596,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
32	Materijalni rashodi	78.405,00	78.405,00	78.405,00
323	Rashodi za usluge	78.405,00		
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	80.000,00	80.000,00	80.000,00
412	Nematerijalna imovina	80.000,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.917.191,00	1.917.191,00	1.917.191,00
422	Postrojenja i oprema	859.691,00		
426	Nematerijalna proizvedena imovina	1.057.500,00		
	T132001 Investicijsko i tekuće održavanje objekata i opreme	2.219.051,00	2.219.051,00	2.219.051,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
32	Materijalni rashodi	2.219.051,00	2.219.051,00	2.219.051,00
322	Rashodi za materijal i energiju	50.000,00		
323	Rashodi za usluge	2.169.051,00		
	T132002 Otplata kredita Opće bolnice Varaždin	2.100.000,00	2.100.000,00	2.100.000,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	2.100.000,00	2.100.000,00	2.100.000,00
544	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih fin. institucija izvan jav. sektora	2.100.000,00		
	Glava: 7-3 SOCIJALNA SKRB	10.270.600,00	10.344.900,00	10.346.400,00
	Program: 1301 SOCIJALNA SKRB - ZAKONSKI STANDARD	777.000,00	777.000,00	777.000,00
	A130101 Društvo Crvenog križa Varaždinske županije	430.000,00	430.000,00	430.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	430.000,00	430.000,00	430.000,00
381	Tekuće donacije	430.000,00		
	A130102 Socijalni planovi	177.000,00	177.000,00	177.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	167.000,00	167.000,00	167.000,00

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
322	Rashodi za materijal i energiju	10.000,00		
323	Rashodi za usluge	150.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	7.000,00		
38	Ostali rashodi	10.000,00	10.000,00	10.000,00
381	Tekuće donacije	10.000,00		
	A130103 Dom za žrtve obiteljskog nasilja Utočište Sveti Nikola Varaždin	170.000,00	170.000,00	170.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	170.000,00	170.000,00	170.000,00
381	Tekuće donacije	170.000,00		
	Program: 1302 SOCIJALNA SKRB - IZNAD ZAKONSKI STANDARD	2.100.000,00	2.174.300,00	2.175.800,00
	A130201 Programi pomoći osobama treće životne dobi	860.000,00	860.000,00	860.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	490.000,00	490.000,00	490.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	490.000,00		
38	Ostali rashodi	370.000,00	370.000,00	370.000,00
381	Tekuće donacije	370.000,00		
	A130202 Ustanove - programi iz područja socijalne skrbi	260.000,00	260.000,00	260.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	180.000,00	180.000,00	130.000,00
322	Rashodi za materijal i energiju	80.000,00		
323	Rashodi za usluge	100.000,00		
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	80.000,00	80.000,00	130.000,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	80.000,00		
	A130203 Udruge - programi iz područja zdravstvene i socijalne skrbi	400.000,00	440.000,00	440.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	400.000,00	440.000,00	440.000,00
381	Tekuće donacije	400.000,00		
	A130204 Socijalne pomoći	580.000,00	614.300,00	615.800,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	40.000,00	40.000,00	40.000,00
323	Rashodi za usluge	40.000,00		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	400.000,00	434.300,00	435.800,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	400.000,00		
38	Ostali rashodi	140.000,00	140.000,00	140.000,00
381	Tekuće donacije	140.000,00		
	Program: 1310 POMOC ZA OGRJEV - MINIMALNI ZAKONSKI STANDARD	1.312.900,00	1.312.900,00	1.312.900,00,
	A131001 Pomoć za ogrjev - preko proračuna JLS	1.312.900,00	1.312.900,00	1.312.900,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	1.312.900,00	1.312.900,00	1.312.900,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	1.312.900,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	Program: 1330 CENTRI ZA SOCIJALNU SKRB - DECENTRALIZACIJA	2.184.300,00	2.184.300,00	2.184.300,00
	A133001 Stručno i administrativno osoblje	2.184.300,00	2.184.300,00	2.184.300,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
32	Materijalni rashodi	2.141.827,00	2.141.827,00	2.141.827,00
321	Naknade troškova zaposlenima	133.638,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	835.359,00		
323	Rashodi za usluge	1.105.189,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	67.641,00		
34	Financijski rashodi	42.473,00	42.473,00	42.473,00
343	Ostali financijski rashodi	42.473,00		
	Program: 1340 DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE - DECENTRALIZACIJA	3.896.400,00	3.896.400,00	3.896.400,00
	A134001 Stručno i administrativno osoblje	3.518.000,00	3.518.000,00	3.518.000,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
32	Materijalni rashodi	3.504.000,00	3.504.000,00	3.504.000,00
322	Rashodi za materijal i energiju	2.813.800,00		
323	Rashodi za usluge	662.200,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	28.000,00		
34	Financijski rashodi	14.000,00	14.000,00	14.000,00
343	Ostali financijski rashodi	14.000,00		
	K134001 Održavanje objekata	150.000,00	150.000,00	150.000,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	100.000,00	120.000,00	120.000,00
422	Postrojenja i oprema	100.000,00		
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	50.000,00	30.000,00	30.000,00
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	50.000,00		
	T134001 Nabava opreme	228.400,00	228.400,00	228.400,00
	Izvor: 44 DECENTRALIZIRANA SREDSTVA			
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	228.400,00	228.400,00	228.400,00
422	Postrojenja i oprema	228.400,00		
	Razdjel: 8 UPRAVNI ODJEL ZA PRORAČUN I JAVNU NABAVU	17.292.395,00	17.686.111,00	17.880.000,00
	Glava: 8-1 UPRAVNI ODJEL ZA PRORAČUN I JAVNU NABAVU	17.292.395,00	17.686.111,00	17.880.000,00
	Program: 1070 AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI ODJELA	15.542.395,00	15.936.111,00	16.130.000,00.
	A107001 Javna uprava i administracija	14.632.395,00	15.006.111,00	15.180.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
31	Rashodi za zaposlene	7.605.395,00	13.373.611,00	13.447.000,00
311	Plaće (Bruto)	6.205.395,00		
312	Ostali rashodi za zaposlene	1.400.000,00		
32	Materijalni rashodi	1.447.000,00	1.552.500,00	1.653.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	1.415.000,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	30.000,00		
323	Rashodi za usluge	2.000,00		
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
31	Rashodi za zaposlene			
311	Plaće (Bruto)			

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
32	Materijalni rashodi	80.000,00	80.000,00	80.000,00
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	80.000,00		
	Izvor: 81 NAMJENSKI PRIMICI OD ZADUŽIVANJA			
31	Rashodi za zaposlene	5.500.000,00		
311	Plaće (Bruto)	3.782.143,00		
313	Doprinosi na plaće	1.717.857,00		
32	Materijalni rashodi			
321	Naknade troškova zaposlenima			
	A107006 Rashodi proračuna	910.000,00	930.000,00	950.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	170.000,00	180.000,00	190.000,00
323	Rashodi za usluge	70.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	100.000,00		
34	Financijski rashodi	740.000,00	750.000,00	760.000,00
343	Ostali financijski rashodi	740.000,00		
	Program: 1350 UPRAVLJANJE JAVNIM FINANCIJAMA	1.750.000,00	1.750.000,00	1.750.000,00
	A135002 Otplata zajma	1.750.000,00	1.750.000,00	1.750.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
34	Financijski rashodi	150.000,00	150.000,00	150.000,00
342	Kamate za primljene kredite i zajmove	100.000,00		
343	Ostali financijski rashodi	50.000,00		
54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	1.300.000,00	1.300.000,00	1.600.000,00
544	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih fin. institucija izvan jav. sektora	1.300.000,00		
	Izvor: 43 OSTALI PRIHODI ZA POSEBNE NAMJENE			
54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	300.000,00	300.000,00	
544	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih fin. institucija izvan jav. sektora	300.000,00		
	Razdjel: 9 UPRAVNI ODJEL ZA POSLOVE SKUPŠTINE I OPĆE POSLOVE	4.888.130,00	4.988.130,00	4.888.130,00
	Glava: 9-1 UPRAVNI ODJEL ZA POSLOVE SKUPŠTINE I OPĆE POSLOVE	4.888.130,00	4.988.130,00	4.888.130,00
	Program: 1070 AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI ODJELA	4.888.130,00	4.988.130,00	4.888.130,00
	A107001 Javna uprava i administracija	20.000,00	20.000,00	20.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	10.000,00	10.000,00	10.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	10.000,00		
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	10.000,00	10.000,00	10.000,00
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	10.000,00		
	A107002 Upravljanje zajedničkim rashodima	3.208.130,00	3.208.130,00	3.208.130,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	3.158.130,00	3.158.130,00	3.158.130,00

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
322	Rashodi za materijal i energiju	810.000,00		
323	Rashodi za usluge	2.178.130,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	170.000,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	50.000,00	50.000,00	50.000,00
422	Postrojenja i oprema	50.000,00		
	A107009 Udruge i radna tijela za promicanje i razvoj civilnog društva	40.000,00	40.000,00	40.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
38	Ostali rashodi	40.000,00	40.000,00	40.000,00
381	Tekuće donacije	40.000,00		
	K107001 Uređenje županijske palače	1.320.000,00	1.320.000,00	1.320.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	1.320.000,00	1.320.000,00	1.320.000,00
323	Rashodi za usluge	1.320.000,00		
	T107001 Održavanje nekretnina u vlasništvu županije	300.000,00	400.000,00	300.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	220.000,00	320.000,00	220.000,00
323	Rashodi za usluge	220.000,00		
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	80.000,00	80.000,00	80.000,00
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	80.000,00		
	Razdjel: 10 UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO UREĐENJE I GRADITELJSTVO	6.424.233,00	4.835.047,00	3.842.667,00
	Glava: 10-1 UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO UREĐENJE I GRADITELJSTVO	4.397.871,00	2.476.250,00	1.445.170,00
	Program: 1070 AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI ODJELA	4.397.871,00	2.476.250,00	1.445.170,00
	A107001 Javna uprava i administracija	65.000,00	65.000,00	70.000,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	65.000,00	65.000,00	70.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	25.000,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	35.000,00		
323	Rashodi za usluge	5.000,00		
	A107005 Izrada i ažuriranje prostorno-planskih podloga	127.520,00	125.000,00	125.000,00
	Izvor: 52 OSTALE POMOĆI			
32	Materijalni rashodi	127.520,00	125.000,00	125.000,00
323	Rashodi za usluge	127.520,00		
	A107007 E-dozvola - održavanje digitalne baze prostorno-planskih podataka	86.250,00	86.250,00	86.250,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
32	Materijalni rashodi	86.250,00	86.250,00	86.250,00
323	Rashodi za usluge	86.250,00		
	A107008 Legalizacija nezakonito izgrađenih građevina	4.119.101,00	2.200.000,00	1.163.920,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
31	Rashodi za zaposlene	769.101,00		253.920,00
311	Plaće (Bruto)	769.101,00		

u kunama

Oznaka	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.
	Izvor: 45 PRIHODI OD LEGALIZACIJE			
31	Rashodi za zaposlene	1.682.456,00	1.453.700,00	376.100,00
311	Plaće (Bruto)	1.154.540,00		
312	Ostali rashodi za zaposlene	218.347,00		
313	Doprinosi na plaće	309.569,00		
32	Materijalni rashodi	417.544,00	246.300,00	120.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	222.544,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	90.000,00		
323	Rashodi za usluge	105.000,00		
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	1.250.000,00	440.000,00	388.900,00
363	Pomoći unutar općeg proračuna	1.250.000,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine		60.000,00	25.000,00
422	Postrojenja i oprema			
	Glava: 10-2 ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE	2.026.362,00	2.358.797,00	2.397.497,00
	Program: 1370 PROSTORNO UREĐENJE I GRADITELJSTVO	2.026.362,00	2.358.797,00	2.397.497,00
	A137001 Stručno i administrativno osoblje	2.026.362,00	2.358.797,00	2.397.497,00
	Izvor: 11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI			
31	Rashodi za zaposlene	1.181.162,00	1.482.797,00	1.482.797,00
311	Plaće (Bruto)	878.122,00		
312	Ostali rashodi za zaposlene	100.000,00		
313	Doprinosi na plaće	203.040,00		
32	Materijalni rashodi	495.000,00	523.500,00	561.000,00
321	Naknade troškova zaposlenima	123.000,00		
322	Rashodi za materijal i energiju	107.000,00		
323	Rashodi za usluge	224.000,00		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	41.000,00		
34	Financijski rashodi	3.200,00	3.500,00	3.700,00
343	Ostali financijski rashodi	3.200,00		
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	22.000,00	24.000,00	25.000,00
412	Nematerijalna imovina	22.000,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	25.000,00	25.000,00	25.000,00
422	Postrojenja i oprema	25.000,00		
	Izvor: 31 VLASTITI PRIHODI			
31	Rashodi za zaposlene	300.000,00	300.000,00	300.000,00
311	Plaće (Bruto)	300.000,00		

Članak 4.

Ovaj Proračun Varaždinske županije za 2015. godinu i projekcije za 2016. i 2017. godinu stupaju na snagu 1. siječnja 2015. godine, a objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 400-08/14-01/5
URBROJ: 2186/1-01/1-14-7
Varaždin, 9. prosinca 2014.

Predsjednica Županijske skupštine
Dubravka Biberdžić, v. r.

[illegible]

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Program/aktivnost	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Cijana vrijednost 2015.	Cijana vrijednost 2016.	Cijana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)
1.3. Jačanje poduzetničke okoline, poticanje razvoja poduzetništva te internacionalizacija poduzetništva	1.3.1. Umrješavanje i internacionalizacija poduzetništva	1.3.1. Umrješavanje i internacionalizacija poduzetništva											
		1.3.2. Podrška razvoju privatnog sektora	1150	RASHODI U FUNKCIJI RAZVOJA OBRTNIŠTVA I PODUZETNIŠTVA	300.000	200.000	100.000						004 00403
			A115001	GARA	300.000	200.000	100.000	Broj odobrenih garancija	10	15	20	20	004 00403
			1160	PROGRAM RAZVOJA OBRTNIŠTVA, PODUZETNIŠTVA I TURIZMA	985.000	985.000	985.000						004 00403
			T116001	Regresiranje kamata za poduzetničke kredite	985.000	985.000	985.000	Broj odobrenih kredita	0	15	20	20	004 00403
		1.3.3. Razvoj i jačanje potporne poduzetničke infrastrukture											
			1210	ŽUPANIJSKE JAVNE POTREBE U OBRAZOVANJU IZNAD ZAKONSKOG STANDARDA	33.337	33.337	33.337						006 00601
			A121003	Učeničke zadruge	33.337	33.337	33.337	Broj aktivnih učeničkih zadruga	35	36	37	38	006 00601
			1160	PROGRAM RAZVOJA OBRTNIŠTVA, PODUZETNIŠTVA I TURIZMA	1.700.000	1.500.000	1.350.000						004 00403
			T116004	Programi razvoja gospodarstva	1.700.000	1.500.000	1.350.000	Broj projekata	7	7	10	15	004 00403
2.1.1. Razvoj inovativne okoline za konkurentnu regiju	2.1.1. Razvoj inovativne okoline za konkurentnu regiju	2.1.1. Razvoj inovativne okoline za konkurentnu regiju	1000	AKTIVNOSTI IZ DJELOKRUGA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE									001 00101
			A100001	Aktivnosti iz djelokruga Županijske skupštine				Broj sjednica predstavničkog tijela	3	3	3	3	001 00101
			1210	ŽUPANIJSKE JAVNE POTREBE U OBRAZOVANJU IZNAD ZAKONSKOG STANDARDA	5.023.000	5.023.000	4.476.308						006 00601
			A121016	Programi u školstvu iznad zakonskog standarda	5.023.000	5.023.000	4.476.308	Broj polaznika tečaja "menadžer/ica za izradbu i provedbu EU-ovih projekata"	40	40	40	40	006 00601

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Program/aktivnost	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)
2.1. Uspostavljanje društva znanja za kreativnu regiju		2.1.2. Poticanje cjeloživotnog učenja						Broj polaznika tečaja za energetske savjetnike	20	20	20	20	006 00601
								Broj polaznika tečaja Centra za komunikacije	30	30	30	30	006 00601
			1172	RURALNI RAZVOJ	50.000	90.000	100.000						005 00502
			A117205	Poticanje cjeloživotnog učenja	50.000	90.000	100.000	Broj polaznika	110	400	300	300	005 00502
			1140	PROGRAMI EUROPSKIH INTEGRACIJA	182.000	160.000	160.000						004 00402
			A114001	Skupština europskih regija	80.000	80.000	80.000	Broj razmijenjenih kandidata	5	11	12	13	004 00402
			T114001	Seminari, stručni skupovi, radionice i stručna usavršavanja	102.000	80.000	80.000	Broj polaznika tečaja stranog jezika	29	30	30	30	004 00402
			1220	ŽUPANIJSKA DODATNA KAPITALNA ULAGANJA U OBRAZOVANJU	26.590.000	26.175.341	25.090.000						006 00601
			K122001	Izgradnja objekata srednjih i osnovnih škola	25.990.000	25.575.341	24.490.000	Broj škola sa postignutim uvjetima državnog pedagoškog standarda	40	45	46	46	006 00601
			T122001	Investicijsko održavanje objekata i opreme ŠŠ i OŠ	100.000	100.000	100.000	Broj škola sa postignutim uvjetima državnog pedagoškog standarda	40	45	46	46	006 00601
2.1. Uspostavljanje društva znanja za kreativnu regiju		e u odgojno - obrazovnim institucijama	T122002	Nabava namještaja i opreme u ŠŠ i OŠ	500.000	500.000	500.000	Broj škola sa postignutim uvjetima državnog pedagoškog standarda	40	45	46	47	006 00601

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Program/aktivnost	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)
2.1.3. Poboľšanje uvjeta rada, infrastrukture i opreme			1230	ZAKONSKI STANDARD JAVNIH USTANOVA OŠ-DECENTRALIZACIJA	1.227.081	1.227.081	1.227.081						006 00602
			K123001	Izgradnja školskih objekata	1.227.081	1.227.081	1.227.081	Broj škola sa postignutim uvjetima državnog pedagoškog standarda	40	45	46	47	006 00602
			1240	ZAKONSKI STANDARD JAVNIH USTANOVA SŠ-DECENTRALIZACIJA	640.045	640.045	640.045						006 00603
			K124001	Izgradnja školskih objekata	640.045	640.045	640.045	Broj škola sa postignutim uvjetima državnog pedagoškog standarda	40	45	46	47	006 00603
ne isključivosti			1010	OSTALI PROGRAMI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE	15.000	15.000	15.000						001 00101
			A101021	Povjerenstvo za pitanje Roma	15.000	15.000	15.000	Broj sjednica, provođenje aktivnosti legalizacije i uređenja romskih objekata	2	2	2	2	001 00101
			1210	ŽUPANIJSKE JAVNE POTREBE U OBRAZOVANJU IZNAD ZAKONSKOG STANDARDA	20.000	20.000	20.000						006 00601
			A 121015	Programi integracije učenika oštećena sluha	20.000	20.000	20.000	Broj učenika oštećena sluha integriranih u redovnu nastavu	7	7	7	7	006 00601

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)
2.2.1. Poticanje socijalnog uključivanja osoba u riziku od siromaštva i socij			1200	NAKNADE I POMOĆI UČENICIMA I STUDENTIMA	28.150.000	28.150.000	28.150.000					006 00601
							Broj učenika Centra za odgoj i obrazovnje					
			A120003	Pomoć za prijevoz učenika srednjih škola i studenata	26.300.000	26.300.000	26.300.000	15	15	15	15	006 00601
							"Tomislav Špoljar" smještenih u udomiteljskoj obitelji					
							Broj učenika ŠŠ obuhvaćenih sufinanciranim prijevodom	5211	5410	5400	5350	006 00601
							Broj studenata korisnika sufin.prijevoza	2423	2450	2450	2500	006 00601
			A120001	Stipendije, školarine i krediti	1.850.000	1.850.000	1.850.000	10	15	15	15	006 00601
							Broj zaprimlj. zahtjeva za učen./stud. kredit					
							Broj novih korisnika stipendije	60	65	65	65	006 00601
			1210	ŽUPANIJSKE JAVNE POTREBE U OBRAZOVANJU IZNAD ZAKONSKOG STANDARDA								006 00601
			A121016	Programi u školstvu iznad zakonskog standarda				120	125	130	140	006 00601
			1140	PROGRAMI EUROPSKIH INTEGRACIJA	2.578.145	2.578.145	2.578.145					006 00601
			T114017	Asistenti u nastavi	2.578.145	2.578.145	2.578.145	92	92	92	92	006 00601
							Broj asistentata					
			1000	AKTIVNOSTI IZ DJELOKRUGA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE								001 00101
			A100001	Aktivnosti iz djelokruga Županijske skupštine				2	2	2	2	001 00101
			1250	PROGRAMI U KULTURI	930.000	930.000	930.000					006 00604
			A125001	Muzejska djelatnost	40.000	40.000	40.000	Broj učenika koji posjećuju muzeje	6.500	6.500	6.500	006 00604

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Program/aktivnost	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)
2.2.2. Poticanje razvoja kulturnog prostora i prepoznatljivosti regije			A125002	Knjižničarska djelatnost	200.000	200.000	200.000	Broj učenika uđanjenjenih u knjižnicu	12.500	12.500	13.000	13.000	006 00604
			A125003	Kazališna djelatnost	160.000	160.000	160.000	Broj sufinanciranih predstava	20,00	20,00	20,00	20,00	006 00604
			A125004	Arhivska djelatnost	20.000	20.000	20.000	Broj sufinanciranih programa arhivske djelatnosti	3	3	3	3	006 00604
			A125005	Savez kulturno umjetničkih društava	70.000	70.000	70.000	Broj KUD-ova u Varaždinskoj županiji	50	50	50	50	006 00604
			A125006	Glazbeno scenaska djelatnost	260.000	260.000	260.000	Broj sudionika na Smotri glazbenog stvaralaštva i Glazbenih svečanosti	1.250	1.250	1.250	1.250	006 00604
			A125007	Književna djelatnost-značajne manifestacije	20.000	20.000	20.000	Broj održanih značajnijih manifestacija	6	6	6	6	006 00604
			A125008	Galerijsko - likovna djelatnost	20.000	20.000	20.000	Broj sufinanciranih izložbi	6	6	6	6	006 00604
			A125009	Kulturna razmjena i priredbe županijske, državne i međunarodne razine	130.000	130.000	130.000	Broj sufinanciranih kulturnih razmjena i priredbi	22	22	22	22	006 00604
			A125010	Udruge u kulturi	10.000	10.000	10.000	Broj sufinanciranih programa udruga u kulturi od interesa za županiju	3	3	3	3	006 00604
			1260	ZAŠTITA KULTURNIH SPOMENIKA	110.000	110.000	110.000						006 00604
			A126001	Zaštita spomenika kulturne baštine	10.000	10.000	10.000	Broj obnovljenih spomenika	1	1	2	1	006 00604
			A126002	Zaštita sakralnih spomenika	100.000	100.000	100.000	Broj restauriranih sakralnih spomenika	1	5	5	5	006 00604

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Program/aktivnost	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Cijlana vrijednost 2015.	Cijlana vrijednost 2016.	Cijlana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)
2. Razvijeni ljudski resursi i povećana kvaliteta života			1280	PROGRAMI U ZDRAVSTVU - ZAKONSKA OBVEZA	260.000	260.000	260.000						007 00702
			A128007	Monitoring vode za piće	260.000	260.000	260.000	Broj uzoraka vode za monitoring	397	1632	1632	1632	007 00702
			1290	PROGRAMI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI IZNAD ZAKONSKOG STANDARDA	540.000	788.500	787.000						007 00702
			A129003	Stomatološka preventiva i dežurstvo	96.000	94.500	93.000	Broj dežurstava tijekom godine	64	64	63	62	007 00702
			A129004	Prevenција ovisnosti	100.000	100.000	100.000	Broj evidentiranih osoba - konzumenata u ZZJZ	260	260	260	260	007 00702
			A129005	Sektorske ambulante	72.000	72.000	72.000	Broj sektorskih ambulana čiji se rad sufinancira	5	6	6	6	007 00702
			A129006	Program suzbijanja ambrozije	30.000	30.000	30.000	Ukupan broj zrnaca ambrozije u razdoblju srpanj - listopad	3622	manje od 3.500	manje od 3.000	manje od 3.001	007 00702
			A129009	Program "Zdrava županija"	242.000	492.000	492.000	Provođenje preventivnih programa u okviru utvrđenih 5 prioriteta područja za zaštitu zdravlja građana	Aktivnosti za provođenje programa iz 3 zdravstvene prioriteta	Aktivnosti za provođenje programa iz 4 zdravstvene prioriteta	Aktivnosti za provođenje programa iz 5 zdravstvene prioriteta	Aktivnosti za provođenje programa iz 6 zdravstvene prioriteta	007 00702
			1301	SOCIJALNA SKRB - ZAKONSKI STANDARD	347.000	347.000	347.000						007 00703
			A130102	Socijalni planovi - socijalne usluge	177.000	177.000	177.000	Provođenje mjera iz Akcijskog plana (5 prioriteta)	Aktivnosti (mjere i usluge) iz prioriteta - 5	Aktivnosti (mjere i usluge) iz prioriteta - 5	Aktivnosti (mjere i usluge) iz prioriteta - 5	Aktivnosti (mjere i usluge) iz prioriteta - 5	007 00703

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Program/aktivnost	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)
2.2. Podizanje razine kvalitete života	2.2.3. Zdrava regija		A130103	Dom za žrtve obiteljskog nasilja Utočište Sveti Nikola Varaždin	170.000	170.000	170.000	Prevenција i edukacija žrtava obit. nasilja - kapacitet ustanove	15	15	15	15	007 00703
			1302	SOCIJALNA SKRB - IZNAD ZAKONSKI STANDARD	1.700.000	1.734.300	1.735.800					007 00703	
			A130201	Programi pomoći osobama treće životne dobi	860.000	860.000	860.000	Izvaninst. Skrb osobama treće životne dobi - broj korisnika	600	600	700	700	007 00703
			A130202	Ustanove - programi iz područja soc. skrbi	260.000	260.000	260.000	Poboljšanje kvalitete skrbi osoba u potrebi i opreme	380000	380000	380000	380000	007 00703
			A130204	Socijalne pomoći	580.000	614.300	615.800	Novčane potpore obiteljima u socijalno zaštitnoj potrebi Broj obitelji/samci koji su ostvarili novčane potpore	200	200	220	230	007 00703
			1310	POMOĆ ZA OGRJEV - decentralizirane funkcije	1.312.900	1.312.900	1.312.900						007 00703
			A131001	Pomoć za ogrjev - JLS	1.312.900	1.312.900	1.312.900	Pomoći korisnicima za stanovanje - drva	1520	1500	1500	1540	007 00703
			1330	CENTRI ZA SOCIJALNU SKRB - decentralizirane funkcije	2.184.300	2.184.300	2.184.300						007 00703
			A133001	Stručno i administrativno osoblje	2.184.300	2.184.300	2.184.300	Broj zaposlenih u CZSS	97	92	94	99	007 00703
			1340	DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE - decentralizirane funkcije	3.518.000	3.518.000	3.518.000						007 00703
			A134001	Stručno i administrativno osoblje	3.518.000	3.518.000	3.518.000	Osiguranje sredstava u visini razlike između ukupnih rashoda i prihoda Doma	3.518.000,00	4.496.400,00	4.496.400,00	3.518.000,00	007 00703

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Program/aktivnost	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Cijlana vrijednost 2015.	Cijlana vrijednost 2016.	Cijlana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)
			1270	SPORT I REKREACIJA	740.000	740.000	740.000						006 00604
			A127001	Zajednica školskih sportskih klubova	130.000	130.000	130.000	Broj financiranih školskih sportskih klubova	35	35	35	35	006 00604
								Broj odjeljenja Univerzalne sportske škole	10	10	10	10	006 00604
			A127002	Zajednica sportova Varaždinske županije	150.000	150.000	150.000	Broj klubova čiji rad se sufinancira preko Zajednice sportova Varaždinske županije	66	66	66	66	006 00604
			A127003	Sportske priredbe županijske, državne i međunarodne razine	200.000	200.000	200.000	Broj održanih priredbi	20	20	20	20	006 00604
			A127004	Škola sporta	50.000	50.000	50.000	Broj održanih škola	2	2	2	2	006 00604
			A127005	Županijsko i državno takmičenje u druga dragovoljaca i veterana domovinskog rata Varaždinske županije	10.000	10.000	10.000	Broj održanih rekreativnih aktivnosti te natjecanja hrvatskih branitelja domovinskog rata	4	4	4	4	006 00604
			A127007	Ostale rekreativne aktivnosti	100.000	100.000	100.000	Broj sufinanc. malonog., rukometnih i drugih sportskih turnira	30	30	30	30	006 00604
			T127001	Nabava sportske opreme	100.000	100.000	100.000	Broj društava kojima je nabavljena nova sportska oprema	10	10	10	10	006 00604
			1010	OSTALI PROGRAMI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE	15.000	15.000	15.000						001 00101
			A101018	Vijeće za prevenciju	15.000	15.000	15.000	Broj sjednica, učestalost praćenja stanja kriminaliteta	2	2	2	2	001 00101

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Program/aktivnost	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Cijana vrijednost 2015.	Cijana vrijednost 2016.	Cijana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)
2.2.4. Učinkovite javne usluge			1070	AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI ODJELA	4.119.101	2.200.000	1.163.920						010 01001
			A107008	Legalizacija nezakonito izgrađenih građevina	4.119.101	2.200.000	1.163.920	Broj izdanih rješenja o izvedenom stanju	8750	12350	5500	2280	010 01001
			1070	AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI ODJELA	130.000	130.000	130.000						002 00201
			T107002	Moderna javna uprava	130.000	130.000	130.000	Broj klikova po vijesti	500	3500	3500	3500	002 00201
			1360	OPREMANJE I INFORMATIZACIJA UPRAVNIH ODJELA	855.000	855.000	785.000						002 00201
			A136004	Održavanje informatičkog sustava	805.000	805.000	735.000	Broj računala/broj službenika >=1	105/105	89/84	91/84	105/105	002 00201
			A136005	Održavanje sustava upravljanja kvalitetom (ISO)	50.000	50.000	50.000	Broj educiranih službenika	10	9	10	10	002 00201
			1050	JAVNI RED I SIGURNOST	350.000	400.000	400.000						004 00404
			A105004	Sufinanciranje redovnih aktivnosti zaštite i spašavanja	350.000	400.000	400.000	Broj pripadnika postrojbi CZ/obuča - odjeća	45	90	110	249	004 00404
			1010	OSTALI PROGRAMI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE	193.000	193.000	193.000						001 00101
			A101001	Antikorupcijsko povjerenstvo	15.000	15.000	15.000	Broj održanih sjednica, savjetovanja, javnih tribina, sudjelovanja u kampanjama	4	4	4	4	001 00101
			A101001	Koordinacija za ljudska prava	35.000	35.000	35.000	Broj održanih sjednica, savjetovanja, javnih tribina, okruglih stolova. Provođenje istraživanja	5	5	5	5	001 00101

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Program/aktivnost	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Cijana vrijednost 2015.	Cijana vrijednost 2016.	Cijana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)
2.2.5. Razvoj civilnog društva i poticanje volonterstva			A101003	Povjerenstvo za ravnopravnost spolova	25.000	25.000	25.000	Broj održanih sjednica, savjetovanja, javnih tribina, okruglih stolova, sudjelovanja u kampanjama. Provođenje istraživanja	5	5	5	5	001 00101
			A101022	Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina	98.000	98.000	98.000	Doneseni programi rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Varoždinske županije	5	5	5	5	001 00101
			A101012	Savjet mladih varaždinske županije	20.000	20.000	20.000	Broj održanih sjednica, radionica, okruglih stolova, javnih tribina	7	7	7	7	001 00101
			1070	AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI ODJELA	40.000	40.000	40.000						009 00901
			A107009	Udruge i radna tijela za promicanje i razvoj civilnog društva	40.000	40.000	40.000	Broj sufinanc. programa udruga za razvoj civ.društva	15	16	16	16	009 00901
			1301	SOCIJALNA SKRB - ZAKONSKI STANDARD	430.000	430.000	430.000						007 00703
			A130101	Društvo Crvenog križa Varaždinske županije	430.000	430.000	430.000	Financiranje djelatnosti i Službe traženja	430.000,00	430.000,00	430.000,00	430.000,00	007 00703
			1302	SOCIJALNA SKRB - IZNADZAKONSKI STANDARD	400.000	440.000	440.000						007 00703
			A130203	Udruge-programi iz područja zdr. i socijalne skrbi	400.000	440.000	440.000	Broj udruga kojima se finan. Programi od interesa	45	45	47	50	007 00703

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Program/aktivnost	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)
			1172	RURALNI RAZVOJ	140.000	140.000	140.000						005 00502
			A117208	Razvoj civilnog društva	140.000	140.000	140.000	Broj članova SPU	2100	2120	2140	2150	005 00502
			1050	JAVNI RED I SIGURNOST									004 00404
			A105004	Sufinanciranje redovnih aktivnosti zaštite i spašavanja				Broj uređaja za vezu	8	20	24	30	004 00404
	2.3. Poboljšanje pristupa zapošljavanju i održivo tržište rada	2.3.1. Potpora skupinama u nepovoljnom položaju na tržišta rada	1140	PROGRAMI EUROPSKIH INTEGRACIJA	117.918	0	0						004 00402
			T114006	Lokalno partnerstvo za zapošljavanje	117.918	0	0	Povećanje postotka zaposlenih	0,80%	0,80%	1,00%	1,00%	004 00402
			1090	PROGRAM ZAŠTITE OKOLIŠA	512.550	663.500	642.500						005 00503
			A109011	Sklonište za životinje	30.000	30.000	30.000	Broj udomljenih životinja	170	190	190	200	005 00503
			A109016	Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti	177.500	177.500	177.500	Komunikacija s javnošću i obilježavanje značajnih datuma u zaštiti okoliša	4	5	6	6	005 00503
								Broj sufinanciranih programa ekoloških udruga	7	10	10	10	005 00503

[illegible]

[illegible]

Naziv cilja	Naziv prioriteta	Naziv mjere	Program/aktivnost	Naziv programa/aktivnosti	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.	Odgovornost za provedbu mjere (org.kl.)		
5. Tehnička pomoć	5.1. Uspostavljanje ključnog tima za provođenje županijske razvojne strategije	5.1.1. Priprema, provođenje, monitoring i evaluacija županijske razvojne strategije	1150	RASHODI U FUNKCIJI RAZVOJA OBRTNIŠTVA I PODUZETNIŠTVA	2.040.000	2.040.000	2.040.000					004 00403			
				Regionalna razvojna agencija	2.040.000	2.040.000	2.040.000	Broj realiziranih mjera prema ciljevima ŽRS-a	30	35	35	004 00403			
	5.2. Aktivnosti za potporu priklikom izrade i provođenja visokokvalitetnih projekata usmjerenih na rezultate	5.2.1. Izrada i evaluacija studija i predloga	5.2.2. Vidljivost i komunikacija												
SVEUKUPNO					145.551.466	143.061.592	137.811.876								

47.

Na temelju odredbe članka 30. točke 9. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13 - pročišćeni tekst) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 35/09, 36/10, 38/13 i 46/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 9. prosinca 2014. godine, donosi

PROGRAM

javnih potreba u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi za 2015. godinu

I.

Javnim potrebama u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi obuhvaćena je redovna djelatnost programa ustanova u kulturi, programa pojedinih udruga i društava, te programa u sportu.

II.

Javne potrebe u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi, utvrđuju se sukladno:

- Zakonu o upravljanju javnim ustanovama u kulturi (»Narodne novine«, broj 96/01),
- Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi (»Narodne novine«, broj 47/90, 27/93 i 38/09),
- Zakonu o tehničkoj kulturi (»Narodne novine«, broj 76/93, 11/94 i 38/09),
- Zakonu o udrugama (»Narodne novine«, broj 88/01, 11/02 i 74/14),
- Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine«, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12 i 157/13),
- Zakonu o sportu (»Narodne novine«, broj 71/06, 124/10, 124/11, 86/12 i 94/13) i
- Odluci o financijskoj potpori udrugama od interesa za Varaždinsku županiju (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 27/05 i 36/09).

JAVNE POTREBE U KULTURI

III.

Sukladno Odluci o financijskoj potpori udrugama od interesa za Varaždinsku županiju (u daljnjem tekstu: Odluka) financijska sredstva za pojedine programe raspoređuju se prema slijedećim iznosima:

Rbr	USTANOVA – PROGRAM	PLAN
I.	USTANOVE U KULTURI	420.000,00
A)	GRADSKI MUZEJ VARAŽDIN	40.000,00
B)	KNJIŽNICA I ČITAONICA »METEL OŽEGOVIĆ« I KNJIŽNICA FRANJEVAČKOG SAMOSTANA VARAŽDIN	200.000,00
C)	DRŽAVNI ARHIV U VARAŽDINU	20.000,00
D)	HNK VARAŽDIN	160.000,00

Rbr	USTANOVA – PROGRAM	PLAN
II.	GLAZBENO-SCENSKA DJELATNOST	260.000,00
III.	GALERIJSKO LIKOVNA DJELATNOST	20.000,00
IV.	KNJIŽEVNA DJELATNOST	20.000,00
V.	SPOMENIČKA BAŠTINA	110.000,00
A)	ZAŠTITA SPOMENIKA KULTURNE BAŠTINE	10.000,00
B)	ZAŠTITA SAKRALNIH SPOMENIKA	100.000,00
VI.	KULTURNO UMJETNIČKA DRUŠTVA	70.000,00
VII.	KULturna RAZMJENA I PRIREDBE ŽUPANIJSKE, DRŽAVNE I MEĐUNARODNE RAZINE	130.000,00
VIII.	UDRUGE U KULTURI	10.000,00

IV.

Sukladno Odluci za razvoj sporta financijska sredstva za pojedine namjene raspoređuju se u sljedećim iznosima:

Rbr	PROGRAMI	PLAN
1.	Financiranje školskih sportskih klubova	130.000,00
2.	Financiranje Školskog sportskog saveza Varaždinske županije	150.000,00
3.	Državne i međunarodne sportske priredbe	200.000,00
4.	Županijsko i državno natjecanje udruga drag. i veterana	10.000,00
5.	Škola sporta	50.000,00
6.	Ostale rekreativne aktivnosti	100.000,00
7.	Nabava sportske opreme	100.000,00
	UKUPNO:	740.000,00

PROGRAM JAVNIH POTREBA U TEHNIČKOJ KULTURI

V.

Za program razvoja tehničke kulture osiguravaju se sredstva u iznosu od 100.000,00 kuna.

VI.

Ovaj Program javnih potreba u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi za 2015. godinu objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 402-01/14-01/65
URBROJ: 2186/1-01/1-14-2
Varaždin, 9. prosinca 2014.

Predsjednica Županijske skupštine
Dubravka Biberdžić, v. r.

48.

Na temelju članka 14. Zakona o proračunu (»Narodne novine«, broj 87/08 i 136/12), članka 30. točke 10. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13 - pročišćeni tekst) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 35/09, 36/10, 38/13 i 46/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 9. prosinca 2014. godine, donosi

ODLUKU

o izvršavanju Proračuna Varaždinske županije za 2015. godinu

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom se Odlukom uređuje struktura prihoda i primitaka te rashoda i izdataka Proračuna Varaždinske županije za 2015. godinu (u daljnjem tekstu: Proračun), njegovo izvršavanje, opseg zaduživanja i jamstva, upravljanje dugom te imovinom, prava i obveze proračunskih korisnika, ovlasti župana te druga pitanja u svezi s izvršavanjem Proračuna, u skladu sa Zakonom o proračunu (»Narodne novine«, broj 87/08 i 136/12 - u daljnjem tekstu: Zakon) i drugim propisima.

Članak 2.

Proračun se sastoji od Općeg i Posebnog dijela te Plana razvojnih programa.

Opći dio Proračuna sastoji se od Računa prihoda i rashoda, te Računa financiranja.

U Računu prihoda i rashoda iskazani su prihodi poslovanja, prihodi od prodaje nefinancijske imovine te rashodi poslovanja, kao i rashodi za nabavu nefinancijske imovine.

U Računu financiranja iskazuju se primici od financijske imovine i zaduživanja, izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova.

Posebni dio Proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka proračunskih korisnika iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Plan razvojnih programa u tri godine čine planovi razvojnih programa upravnih tijela utvrđeni dokumentima o srednjoročnim odnosno dugoročnim planovima razvitka Županije, posebnim zakonima, drugim propisima i općim aktima.

II. IZVRŠAVANJE PRORAČUNA

Članak 3.

Proračunska sredstva smiju se koristiti samo za namjene i do visine utvrđene Proračunom.

Za izvršavanje Proračuna u cjelini odgovoran je župan.

Preuzimanje i izvršavanje obveza na teret Proračuna odobrava župan, odnosno zamjenik/ca župana, sukladno propisima i danim ovlaštenjima.

Postupak i način preuzimanja obveza na teret Proračuna, svojim aktom uređuje župan.

Članak 4.

Pročelnici upravnih tijela odgovorni su županu za planiranje i izvršavanje Proračuna u dijelu koji se odnosi na djelokrug upravnog tijela kojim upravljaju.

Odgovornost za izvršavanje Proračuna županu jest odgovornost za preuzimanje i potvrđivanje obveza, izdavanje naloga za plaćanje na teret proračunskih sredstava te utvrđivanje prava naplate i izdavanje naloga za naplatu u korist proračunskih sredstava.

Rukovoditelj proračunskog korisnika odgovoran je za zakonito, učinkovito i ekonomično raspolaganje sredstvima u Proračunu raspoređenim za tog korisnika.

Pročelnik upravnog tijela ima pravo i obvezu nadzirati namjensko korištenje sredstava kod proračunskog korisnika koji obavlja djelatnost iz djelokruga upravnog tijela (u daljnjem tekstu: za kojeg je proračunski nadležan).

Ako se u tijeku izvršavanja Proračuna utvrdi da su sredstva Proračuna nepravilno korištena, korisniku će se umanjiti sredstva u visini nenamjenskog korištenja sredstava ili će se privremeno obustaviti isplata sredstava na stavkama s kojih su sredstva bila nenamjenski utrošena.

Odluku o umanjenju i obustavi doznake sredstava donijet će župan, na prijedlog proračunski nadležnog upravnog tijela.

Članak 5.

Sredstva za rashode i izdatke proračunskih korisnika osiguravaju se upravnim tijelima koja su u Posebnom dijelu Proračuna određena za nositelje sredstava.

Proračunski korisnici smiju sredstva koristiti u skladu sa svojim financijskim planovima, u skladu s raspoloživim sredstvima.

Članak 6.

Svaki rashod i izdatak iz Proračuna mora se temeljiti na vjerodostojnoj knjigovodstvenoj ispravi kojom se dokazuje obveza plaćanja.

Pročelnik upravnog tijela, odnosno osoba na koju je to pravo prenijeto, mora prije isplate provjeriti i potpisom potvrditi pravni temelj i visinu obveze koja proizlazi iz knjigovodstvene isprave te navesti poziciju Proračuna na teret koje se vrši plaćanje.

Naredbodavatelj za sve isplate na teret proračunskih sredstava je župan, odnosno zamjenik/ca župana, sukladno propisima i danim ovlaštenjima.

Članak 7.

Prihodi što ih tijela Županije ostvare obavljanjem djelatnosti, prihodi su Proračuna i uplaćuju se na račun Proračuna.

Prihodi koje proračunski korisnici, osnovne i srednje škole i ostale ustanove, ostvare obavljanjem vlastite i ostalih djelatnosti (vlastiti prihodi) te prihodi koje korisnici ostvare iz donacija, po posebnim propisima

i iz drugih izvora (namjenski prihodi) ustupaju se tim proračunskim korisnicima.

Proračunski nadležna tijela Županije nadziru ostvarenje i utrošak prihoda iz prethodnog stavka, u skladu s propisima o fiskalnoj odgovornosti.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovog članka, župan može posebnom odlukom obvezati proračunskog korisnika da dio vlastitih prihoda uplaćuje u Proračun i utvrditi namjenu tih prihoda.

Članak 8.

Pogrešno ili više uplaćeni prihodi u Proračun, na temelju dokumentiranog zahtjeva i naloga župana vraćaju se uplatiteljima na teret tih prihoda.

Plaćanje predujma moguće je samo iznimno i na temelju prethodne suglasnosti župana.

Iznimno, bez suglasnosti iz prethodnog stavka ovog članka predujmom se mogu podmiriti obveze preuzete po ugovorima za projekte koji se sufinanciraju iz sredstava Europske unije.

Članak 9.

Rashodi i izdaci Proračuna koji se financiraju iz namjenskih prihoda i primitaka i vlastitih prihoda izvršavaju se do iznosa naplaćenih prihoda i primitak, odnosno raspoloživih sredstava a za te namjene.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, župan može odlučiti da se pojedini rashodi i izdaci pokrivaju i na teret ostalih proračunskih prihoda, a najviše do visine planiranih iznosa.

Upaćeni, a manje planirani namjenski i vlastiti prihodi mogu se izvršavati po aktivnostima i/ili projektima za koje su namijenjeni, do visine naplaćenih sredstava.

Upaćeni, a neplanirani namjenski i vlastiti prihodi mogu se izvršavati prema naknadno utvrđenim aktivnostima i/ili projektima u Proračunu, uz prethodnu suglasnost upravnog tijela nadležnog za proračun, a do visine naplaćenih sredstava.

Namjenski prihodi i primici koji se ne iskoriste u tekućoj godini, prenose se u sljedeću proračunsku godinu.

Članak 10.

Sredstva za aktivnosti i projekte koja se izvršavaju kao subvencije, donacije i pomoći pojedinom korisniku, raspoređuju se zaključkom župana, ukoliko krajnji korisnik nije utvrđen u Posebnom dijelu Proračuna, odnosno drugim aktom Županijske skupštine.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, pročelnik upravnog tijela ovlašten je rasporediti sredstva do 20.000,00 kuna po pojedinom korisniku godišnje.

Pročelnici upravnih tijela o izvršenim rasporedima iz stavka 2. ovog članka za prethodni mjesec, obvezni su izvijestiti župana do 15.-tog u tekućem mjesecu.

Subvencije, donacije i pomoći, osim sredstava dodijeljenih kao nagrade, u iznosu od 20.000,00 kn i više dodjeljuju se na temelju pisanog ugovora.

Ugovor o kapitalnoj pomoći, donaciji mora sadržavati odredbu prema kojoj će se odobrena sredstva

doznačiti korisniku tek po predloženim dokazima o njihovom namjenskom korištenju.

Ugovor o tekućoj pomoći, donaciji, subvenciji može se izvršavati bez prethodnih uvjeta, ali je korisnik dužan dostaviti izvještaj o utrošenim sredstvima po dovršetku projekta, odnosno najkasnije do konca proračunske godine.

Upravna tijela dužna su jedan primjerak ugovora dostaviti upravnom odjelu nadležnom za proračun u roku od osam dana od dana potpisa.

Članak 11.

Sredstva pomoći jedinicama lokalne samouprave planirane Proračunom u iznosu od 1.022.663,00 kn izvršit će se prema indeksu razvijenosti za jedinice lokalne samouprave sa statusom potpomognutih područja koje imaju indeks razvijenosti ispod 66,50% i prosječnu stopu nezaposlenosti iznad državnog prosjeka prema kriterijima nadležnog ministarstva za ocjenjivanja i razvrstavanja jedinica lokalne samouprave prema razvijenosti.

Sredstva pomoći neće se raspoređivati jedinicama lokalne samouprave koje nemaju uveden prirez poreza na dohodak.

Zaključak o rasporedu sredstava pomoći jedinicama lokalne samouprave, temeljem Zakona i u skladu s ovom Odlukom, donijet će župan.

Članak 12.

Proračunska zaliha osigurava se u iznosu od 400.000,00 kuna, a koristi se za namjene utvrđene Zakonom.

O korištenju sredstava proračunske zalihe odlučuje župan i o tome mjesečno izvješćuje Županijsku skupštinu.

Članak 13.

Sklapanje ugovora o javnoj nabavi robe, javnim radovima i uslugama obavlja se u skladu s propisima o javnoj nabavi, Pravilnikom o postupanju u nabavi roba, radova ili usluga te Planu nabave za 2015. godinu.

Pravilnik i Plan nabave iz prethodnog stavka donosi župan, a objavljuju se na službenim stranicama Županije.

III. URAVNOTEŽENJE PRORAČUNA

Članak 14.

Ukoliko tijekom godine dođe do znatnije neusklađenosti planiranih prihoda i/ili primitaka i rashoda i/ili izdataka Proračuna, župan može poduzeti mjere za uravnoteženje, u skladu sa Zakonom.

Ako se primjenom privremenih mjera ne uravnoteži Proračun, njegovo uravnoteženje, odnosno preraspodjelu sredstava između upravnih tijela odnosno proračunskih korisnika, utvrdit će Županijska skupština izmjenama i dopunama Proračuna.

Sukladno izmjenama i dopunama Proračuna, proračunski korisnici Županije iz čl. 4. ove Odluke obvezni su izmijeniti i dopuniti svoje financijske planove i planove

nabave u roku 15 dana od stupanja na snagu izmjena i dopuna Proračuna i o istome izvijestiti proračunski nadležno upravno tijelo.

Članak 15.

Na prijedlog pročelnika upravnih tijela, župan može odobriti preraspodjelu sredstava na proračunskim stavkama unutar pojedinog razdjela i između pojedinih razdjela s time da umanjenje pojedine stavke ne može biti veće od 5% sredstava utvrđenih na stavci donesenoj od strane Županijske skupštine koja se umanjuje.

Proračunska sredstva ne mogu se, preraspodijeliti između Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja.

O izvršenoj preraspodjeli sredstava iz prethodnog stavka, župan izvješćava Županijsku skupštinu u sklopu Polugodišnjeg i Godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna.

Članak 16.

Višak prihoda koji nastane na kraju proračunske godine zbog tehničkih i drugih nemogućnosti izvršenja planiranih rashoda ili većeg priliva prihoda od planiranog i raspoređenog, rasporedit će se odlukom Županijske skupštine, prilikom donošenja Godišnjeg izvještaja o izvršenju Proračuna.

U slučaju nastanka proračunskog manjka, kod donošenja Godišnjeg izvještaja iz prethodnog stavka, odlukom Županijske skupštine, utvrdit će se način njegovog pokrića.

IV. UPRAVLJANJE FINACIJSKOM I NEFINACIJSKOM IMOVINOM

Članak 17.

Raspoloživim novčanim sredstvima na računu Proračuna upravlja župan.

Slobodna novčana sredstva Proračuna mogu se oročavati kod poslovnih banaka poštujući načela sigurnosti i likvidnosti.

Članak 18.

Županijska skupština, može odlučiti o kupnji dionica ili udjela u trgovačkom društvu ako su za kupnju osigurana sredstva u Proračunu i ako se time štiti javni interes, odnosno interes Županije.

U slučaju da prestane interes Županije za vlasništvom dionica ili udjela u kapitalu pravnih osoba, Skupština može odlučiti da se dionice, odnosno udjeli u kapitalu prodaju, u skladu sa Zakonom.

Sredstva ostvarena prodajom dionica ili udjela u kapitalu, mogu se koristiti samo za otplatu duga ili za nabavu imovine Županije.

V. ZADUŽIVANJE

Članak 19.

Županija se može dugoročno zaduživati za investicije, davati suglasnost za zaduživanje te davati jamstvo u skladu sa Zakonom i ostalim propisima.

Odluku o zaduživanju Županije i davanju jamstva donosi Županijska skupština, uz suglasnosti i po postupku propisanom Zakonom.

Članak 20.

Ustanova i trgovačko društvo čiji je osnivač, odnosno većinski vlasnik Županija, može se dugoročno zadužiti samo za investiciju te uz suglasnost župana, a iznos tog zaduženja uključuje se u opseg mogućeg zaduženja Županije.

Za zaduženje i davanje jamstva Županijske uprave za ceste, kao izvanproračunskog korisnika, prije davanja suglasnosti župana, u smislu prethodnog stavka, pribavlja se suglasnost ministra financija.

Županija može ustanovi i trgovačkom društvu čiji je osnivač, odnosno većinski vlasnik, dati jamstvo za ispunjenje obveza, uz prethodnu suglasnost ministra financija, a iznos zaduženja za koje jamči uključuje se u opseg mogućeg zaduženja Županije.

Zahtjeve za davanje suglasnosti iz prethodnih stavaka, podnosi odgovorna osoba trgovačkog društva ili ustanove putem proračunski nadležnog upravnog tijela uz suglasnost upravnog odjela nadležnog za proračun.

Zahtjevu iz prethodnog stavka, prilaže se dokumentacija propisana posebnim pravilnikom ministra financija.

Ukupna obveza Županije za 2015. godinu po osnovi dugoročnog vlastitog zaduženja, izdanih suglasnosti za zaduženje ustanova i trgovačkih društava čiji je osnivač, odnosno većinski vlasnik Županija, po članku 90. stavku 2. Zakona te danih jamstava, ne može iznositi više od 13.600.000,00 kuna.

Članak 21.

Županija se može kratkoročno zadužiti najduže do dvanaest (12) mjeseci za premošćivanje jaza nastalog zbog različite dinamike priljeva sredstava (naplate potraživanja) i dospijeca obveza.

VI. IZVJEŠĆIVANJE

Članak 22.

Upravni odjel nadležan za proračun podnosi županu tromjesečne izvještaje o izvršenju Proračuna te Godišnji i Polugodišnji izvještaj o izvršenju Proračuna.

Godišnji i Polugodišnji izvještaj o izvršenju Proračuna dostavlja se Županijskoj skupštini u rokovima propisanim Zakonom.

Proračunski korisnici, osnovne i srednje škole te druge ustanove čiji je osnivač Županija, dostavljaju godišnje izvještaje o poslovanju proračunski nadležnom upravnom tijelu.

Proračunski nadležno upravno tijelo dužno je izvještaj iz stavka 3. ovog članka dostaviti županu najkasnije do 1. lipnja tekuće godine.

Godišnji izvještaj o poslovanju (propisani obrasci financijskih izvještaja, izvješće o izvršenju financijskog plana s obrazloženjem), iz stavka 3. ovog članka, mora sadržavati prijedlog korištenja neutrošenih sredstava,

odnosno prijedlog pokrića gubitka poslovanja, na što suglasnost daje župan.

Izvanproračunski korisnik polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana za proteklo razdoblje, zajedno s obrazloženjem dostavlja, putem proračunski nadležnog upravnog tijela, upravnom odjelu nadležnom za proračun, županu i Županijskoj skupštini u rokovima utvrđenim Zakonom.

Trgovačko društvo u kojem Županija ima najmanje 25% udjela u kapitalu, dužno je dostaviti godišnji izvještaj o poslovanju proračunski nadležnom upravnom tijelu, najkasnije u roku od 9 mjeseci nakon isteka poslovne godine.

Godišnji izvještaj o poslovanju, iz stavka 7. ovog članka, mora sadržavati prijedlog korištenja neutrošenih sredstava, odnosno prijedlog pokrića gubitka poslovanja.

VII. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 23.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«, a stupa na snagu 1. siječnja 2015. godine.

KLASA: 400-08/14-01/5
URBROJ: 2186/1-01/1-14-8
Varaždin, 9. prosinca 2014.

Predsjednica Županijske skupštine
Dubravka Biberdžić, v. r.

49.

Na temelju članka 7. stavka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (»Narodne novine«, broj 24/11, 61/11, 27/13), članka 30. točke 4. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13 – pročišćeni tekst) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 35/09, 36/10, 38/13 i 46/13 – pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 9. prosinca 2014. godine, donosi

ZAKLJUČAK

o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka u 2015. godini

I.

Ovim Zaključkom raspoređuju se sredstva za financiranje političkih stranaka zastupljenih u Županijskoj skupštini Varaždinske županije u 2015. godini, koja su osigurana u Proračunu Varaždinske županije za 2015. godinu.

II.

Za svakog člana Županijske skupštine utvrđuje se jednak tromjesečni iznos sredstava, tako da pojedinoj

političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerno broju njenih članova u trenutku konstituiranje Županijske skupštine, kako slijedi:

1. HRVATSKA NARODNA STRANKA - H N S	21.306,16 kn
2. HRVATSKA SOCIJALNO-LIBERALNA STRANKA - H S L S	2.068,56 kn
3. HRVATSKA SELJAČKA STRANKA - H S S	8.687,95 kn
4. SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA HRVATSKE - S D P	14.893,63 kn
5. HRVATSKA STRANKA UMIROVLJENIKA - H S U	4.343,97 kn
6. HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA - H D Z	21.099,31 kn
7. HRVATSKA STRANKA PRAVA	2.068,56 kn
8. ZAGORSKA STRANKA - ZS	2.275,41 kn
9. HRVATSKI LABURISTI - STRANKA RADA	6.412,53 kn
10. HRAST - POKRET ZA USPJEŠNU HRVATSKU	4.343,97 kn

III.

Sredstva iz točke II. ovog Zaključka doznaju Upravni odjel za proračun i javnu nabavu na žiro račun političke stranke.

IV.

Ovaj Zaključak objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 006-01/14-01/1
URBROJ: 2186/1-01/1-14-2
Varaždin, 9. prosinca 2014.

Predsjednica Županijske skupštine
Dubravka Biberdžić, v. r.

50.

Na temelju članka 30. točke 3. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13 - pročišćeni tekst) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 35/09, 36/10, 38/13 i 46/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 9. prosinca 2014. godine, donosi

PROGRAM RADA **Županijske skupštine Varaždinske županije** **za 2015. godinu**

I.

Programom rada utvrđuju se poslovi i zadaće Županijske skupštine te sadržaj i način njihovog ostvarivanja u 2015. godini prema tromjesečjima, kako slijedi:

I. TROMJESEČJE

PODRUČJE GOSPODARSTVA, REGIONALNOG RAZVOJA I EUROPSKIH INTEGRACIJA

IZVJEŠTAJ O STANJU NEZAPOSLENOSTI I ZAPOSLENOSTI NA PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE OD 1.1. - 31. 12. 2014. GODINE

Cilj i svrha:

Analiza stanja i kretanja nezaposlenosti i zaposlenosti na području Županije za 2014. godinu, uz pregled svih aktualnih mjera za smanjenje nezaposlenosti.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje - Područnom službom Varaždin, Hrvatskom gospodarskom komorom - Županijskom komorom Varaždin, Hrvatskom obrtničkom komorom - Županijskom komorom Varaždin te drugim nadležnim tijelima.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI EURODYSSÉE PROGRAMA ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Informiranje Županijske skupštine o provedbi Eurodyssée programa Skupštine europskih regija o razmjeni mladih s područja Županije u europskim regijama.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

IZVJEŠĆE O PRIJAVI I PROVEDBI PROJEKATA FINANCIRANIH IZ EUROPSKIH I OSTALIH MEĐUNARODNIH FONDOVA U 2014. GODINI

Cilj i svrha:

Informiranje Županijske skupštine o prijavi i provedbi projekata financiranih iz fondova Europske unije i ostalih međunarodnih fondova.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije, u suradnji s Agencijom za razvoj Varaždinske županije - AZRA.

IZVJEŠĆE O RADU UREDA HRVATSKIH REGIJA U BRUXELLESU ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Informiranje Županijske skupštine o radu, rezultatima i planiranim aktivnostima Ureda hrvatskih regija u Bruxellesu u 2014. godini.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije u suradnji sa Agencijom za razvoj Varaždinske županije - AZRA i Uredom hrvatskih regija u Bruxellesu.

**ANALIZA SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2014. GODINU I
SMJERNICE SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2015. GODINU.**

Cilj i svrha:

Informiranje Županijske skupštine o stanju u sustavu zaštite i spašavanja, civilne zaštite i vatrogastva, postignutim rezultatima u 2014. godini i planiranim aktivnostima na području zaštite i spašavanja, civilne zaštite i vatrogastva na području Varaždinske županije za 2015. godinu.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

**ODLUKA O DJELOMIČNOM SUFINANCIRANJU
SANACIJE KLIZIŠTA FIZIČKIM OSOBAMA**

Cilj i svrha:

Donošenje akta o djelomičnom sufinanciranju klizišta za fizičke osobe, klizišta koja su nastala tijekom elementarne nepogode 2014. i 2015. godine.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

**REVIZIJA PROCJENE UGROŽENOSTI STANOVNIŠTVA, MATERIJALNIH I KULTURNIH DOBARA I OKOLIŠA OD KATASTROFA I VELIKIH NESREĆA
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE**

- **PLAN ZAŠTITE I SPAŠAVANJA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE**
- **PLAN CIVILNE ZAŠTITE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE**

Cilj i svrha:

Temeljem članka 29. Zakona o zaštiti i spašavanju (»Narodne novine«, broj 174/04, 79/07, 38/09, 127/10), Županijska skupština donosi provedbene dokumente iz područja zaštite i spašavanja, uz prethodnu suglasnost središnjeg državnog tijela Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

**ZAKLJUČAK O ODOBRAVANJU PROGRAMA
RADA SAVJETA MLADIH VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2015. GODINU**

Cilj i svrha:

Upoznavanje Skupštine sa Programom rada Savjeta mladih, te davanje odobrenja, u skladu sa odredbom članka 13. Zakona o savjetima mladih.

Nositelj izrade:

Savjet mladih Varaždinske županije u suradnji s Upravnim odjelom za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije

PODRUČJE FINANCIJA

IZVJEŠĆE O KORIŠTENJU SREDSTAVA PRORAČUNSKE ZALIHE ZA 2014. I 2015. GODINU

Cilj i svrha:

Temeljem članka 57. Zakona o proračunu župan mjesečno izvještava Županijsku skupštinu o korištenju proračunske zalihe.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za proračun i javnu nabavu.

OSTALE TEME

**IZVJEŠĆE O RADU ŽUPANA ZA RAZDOBLJE
OD 30. LIPNJA DO 31. PROSINCA 2014. GODINE**

Cilj i svrha:

Izvještavanje Skupštine o radu Župana, sukladno obvezama iz Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Statuta Varaždinske županije.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za poslove župana u suradnji sa ostalim upravnim odjelima.

**IZVJEŠĆE O RADU RADNIH TIJELA ZA RAZVOJ
CIVILNOG DRUŠTVA ZA 2014. GODINU:**

- Povjerenstva za ravnopravnost spolova
- Koordinacije za ljudska prava
- Savjeta mladih
- Antikorupcijskog povjerenstva
- Savjeta za gospodarstvo i međuregionalnu suradnju
- Savjet za sigurnost prometa na cestama
- Povjerenstva za zaštitu prava pacijenata
- Savjeta za zdravlje Varaždinske županije
- Savjeta za socijalnu skrb Varaždinske županije
- Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Varaždinske županije
- Etičkog povjerenstva za praćenje Etičkog kodeksa ponašanja nositelja političkih dužnosti
- Povjerenstva za pitanja Roma
- Vijeća za prevenciju

Cilj i svrha:

Informiranje Skupštine, o realizaciji zadaća iz Programa rada za prethodnu godinu radnih tijela Županijske skupštine i župana.

Nositelj izrade:

Radna tijela čija se Izvješća razmatraju, u suradnji s upravnim odjelima.

**IZVJEŠĆE O RADU ZAKLADE ZA POMOĆ DJECI
VITA ZA 2014. GODINU**

Cilj i svrha:

Informiranje osnivača o radu, prihodima, rashodima i stanju imovine temeljem obveze utvrđene Zako-

nom o zakladama i fondacijama, Statutom VITE i Odlukom o osnivanju.

Zaklada VITA osnovana je sa svrhom promicanja interesa djece Varaždinske županije, te pomoći roditeljima djece oboljele od malignih i drugih teških bolesti i opremanja dječjih igrališta.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za poslove župana i Upravni odjel za poslove Skupštine i opće poslove.

IZVJEŠĆE O RADU ZAKLADE ZA PREVENCIJU KRIMINALITETA »SVETI MIHAEL« ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Informiranje osnivača o radu, prihodima, rashodima i stanju imovine temeljem obveze utvrđene Zakonom o zakladama i fondacijama i Odlukom o osnivanju Zaklade.

Zaklada »Sveti Mihael« osnovana je s temeljnom svrhom pružanja novčane i druge pomoći u realizaciji projekata i aktivnosti na prevenciji kriminaliteta i unapređenju sigurnosti građana i imovine te promicanju i jačanju sigurnosti prometa na cestama i prevenciji ostalih delinkventnih ponašanja na području Varaždinske županije.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za poslove Skupštine i opće poslove.

PODRUČJE PROSVJETE, KULTURE, TEHNIČKE KULTURE I SPORTA

ODLUKA O UTVRĐIVANJU PRIJEDLOGA MREŽE OSNOVNIH ŠKOLA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Cilj i svrha:

Donošenje nove Odluke o utvrđivanju Prijedloga mreže osnovnih škola Varaždinske županije. Postojeća Odluka o utvrđivanju Prijedloga mreže osnovnih škola Varaždinske županije donijeta je 2010. godine. Izmjena Odluke donijeta je 2013. godine. Budući da su nastupile izmjene vezano uz provođenje osnovnoškolskog glazbenog obrazovanja, kao i pojedinih upisnih područja, potrebno je donijeti novu Odluku.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport.

ODLUKA O UTVRĐIVANJU PRIJEDLOGA MREŽE SREDNJIH ŠKOLA I UČENIČKIH DOMOVA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Cilj i svrha:

Donošenje nove Odluke o utvrđivanju Prijedloga mreže srednjih škola i učeničkih domova Varaždinske županije. Postojeća Odluka o utvrđivanju Prijedloga mreže srednjih škola Varaždinske županije donijeta je 2010. godine. Kako su u međuvremenu s radom započele dvije nove srednjoškolske ustanove, te potrebe za uvođenjem novih programa obrazovanja

kod pojedinih srednjoškolskih ustanova, potrebno je donijeti novu Odluku.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport.

II. TROMJESEČJE

PODRUČJE GOSPODARSTVA, REGIONALNOG RAZVOJA I EUROPSKIH INTEGRACIJA

IZVJEŠĆE O RADU ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Izveštavanje Županijske skupštine o financijskom poslovanju te izvršenju plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2014. godinu, sukladno članku 26. Odluke o osnivanju Županijske uprave za ceste Varaždinske županije.

Nositelj izrade:

Županijska uprava za ceste i Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU FINANCIJSKOG PLANA ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Temeljem članka 111. Zakona o proračunu, Županijska uprava za ceste, izvanproračunski korisnik Županije podnosi Županijskoj skupštini na suglasnost Izvještaj o izvršenju financijskog plana, zajedno s Godišnjim izvještajem o izvršenju Proračuna Županije.

Nositelj izrade:

Županijska uprava za ceste Varaždinske županije.

STRATEGIJA RAZVOJA TURIZMA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE 2015.-2025.

Cilj i svrha:

Donošenje strategije turizma Varaždinske županije u cilju potpunijeg iskorištenja potencijala ovog segmenta gospodarstva i unapređenje razvoja turizma na području Županije.

Nositelj izrade:

Institut za turizam temeljem podataka i informacija Upravnog odjela za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije, Turističke zajednice Varaždinske županije te ostalih tijela i institucija koja se bave razvojem turizma.

PROCJENA UGROŽENOSTI OD POŽARA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

PLAN ZAŠTITE OD POŽARA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

GODIŠNJI PROVEDBENI PLAN UNAPREĐENJA ZAŠTITE OD POŽARA ZA VARAŽDINSKU ŽUPANIJU

Cilj i svrha: Temeljem članka 12. Zakon o zaštiti od požara (»Narodne novine«, broj 92/10), Županijska skupština donosi provedbene dokumente iz područja zaštite od požara uz prethodnu suglasnost središnjeg državnog tijela Ministarstva unutarnjih poslova.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

IZVJEŠĆE O STANJU OBRTNIŠTVA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI S PRIJEDLOGOM ZA ZAUSTAVLJANJE PADA BROJA OBRTNIKA

Cilj i svrha:

Upoznavanje Skupštine o stanju obrtništva na području Županije i predlaganje mjera za zaustavljanje pada broja obrtnika.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije u suradnji sa Hrvatskom obrtničkom komorom - Obrtničkom komorom Varaždinske županije.

PODRUČJE FINACIJA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU PRORAČUNA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Temeljem članka 110. Zakona o proračunu župan podnosi Županijskoj skupštini izvještaj o izvršenju Proračuna za prethodnu godinu.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za proračun i javnu nabavu.

IZVJEŠĆE O KORIŠTENJU SREDSTAVA PRORAČUNSKE ZALIHE ZA 2015. GODINU

Cilj i svrha:

Temeljem članka 57. Zakona o proračunu župan mjesečno izvještava Županijsku skupštinu o korištenju proračunske zalihe.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za proračun i javnu nabavu.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI MODELA JAVNO-PRIVATNOG PARTNERSTVA ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Izveštavanje Skupštine o provedbi postupaka, ugovaranju i izvršavanju ugovora sklopljenih po modelu javno-privatnog partnerstva, sukladno obvezama po Zaključku Županijske skupštine.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za proračun i javnu nabavu i Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport.

PODRUČJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI

IZVJEŠĆE O RADU I FINACIJSKOM POSLOVANJU ZDRAVSTVENIH USTANOVA KOJIH JE OSNIVAČ VARAŽDINSKA ŽUPANIJA ZA 2014. GODINU I TO:

1. Doma zdravlja Varaždinske županije
2. Zavoda za hitnu medicinu Varaždinske županije
3. Ljekarne Varaždinske županije
4. Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije uz obuhvat Odjela za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

Cilj i svrha:

Upoznavanje Skupštine s radom zdravstvenih ustanova i postignutim financijskim rezultatima u 2014. godini.

Nositelj izrade:

Zdravstvene ustanove kojih je osnivač Varaždinska županija, Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb i Povjerenstvo za suzbijanje zlorabe droga.

IZVJEŠĆE O RADU I POSLOVANJU DOMA ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE VARAŽDIN ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Upoznavanje Skupštine s radom i poslovanjem Doma za starije i nemoćne osobe Varaždin u prethodnoj godini.

Nositelj izrade:

Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin i Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb.

IZVJEŠĆE O RADU DRUŠTVA CRVENOG KRIŽA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Upoznavanje Skupštine sa redovnom djelatnošću Društva Crvenog križa, kao i sa provedbom Programa skrbi osoba treće životne dobi za prethodnu godinu.

Nositelj izrade:

Društvo Crvenog križa Varaždinske županije u suradnji s Upravnim odjelom za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb.

PLAN ZDRAVSTVENE ZAŠTITE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE 2015. - 2017.

Cilj i svrha:

Donijeti Plan zdravstvene zaštite Varaždinske županije i to jednogodišnji i trogodišnji. U svrhu ostvarivanja ciljeva utvrđenih ovim Planom, odre-

đuju se prioritetna razvojna područja, kao što je promocija zdravlja i prevencija bolesti, praćenje učinkovitosti zdravstvene zaštite i osiguranje kvalitete zdravstvene zaštite.

Nositelj izrade:

Savjet za zdravlje Varaždinske županije, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije i Upravni odjel za zdravstvu zaštitu i socijalnu skrb.

OPERATIVNI PLAN AKTIVNOSTI PLANA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2015. GODINU**Cilj i svrha:**

Omogućavanje uvida vijećnicima Županijske skupštine u daljnje namjere provođenja Plana zdravstvene zaštite te određivanje smjernica u odnosu na postavljene dugoročne ciljeve iz osnovnog strateškog dokumenta - Plana zdravstvene zaštite Varaždinske županije.

Nositelj izrade:

Savjet za zdravlje Varaždinske županije, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije, Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb.

PODRUČJE PROSVJETE, KULTURE, TEHNIČKE KULTURE I ŠPORTA**IZVJEŠĆE O RADU ŽUPANIJSKE ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE I UDRUGA TEHNIČKE KULTURE U 2014. GODINI****Cilj i svrha:**

Upoznavanje Skupštine s radom Zajednice tehničke kulture Varaždinske županije i utrošenim sredstvima iz Proračuna Varaždinske županije u 2014. godine, sukladno Odluci o mjerilima za određivanje udruga čija je djelatnost od interesa za Varaždinsku županiju i financijskoj potpori iz Proračuna Županije.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport u suradnji s Županijskom zajednicom tehničke kulture.

IZVJEŠĆE O RADU SAVEZA SPORTOVA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE U 2014. GODINI**Cilj i svrha:**

Upoznavanje Skupštine s radom Saveza sportova Varaždinske županije i utrošenim sredstvima iz Proračuna Varaždinske županije u 2014. godine, sukladno Odluci o mjerilima za određivanje udruga čija je djelatnost od interesa za Varaždinsku županiju i financijskoj potpori iz Proračuna Županije.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport u suradnji sa Savezom sportova Varaždinske županije.

IZVJEŠĆE O RADU SAVEZA KULTURNO UMJETNIČKIH DRUŠTAVA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2014. GODINU**Cilj i svrha:**

Upoznavanje Skupštine s radom Saveza kulturno umjetničkih društava Varaždinske županije i utrošenim sredstvima iz Proračuna Varaždinske županije za 2014. godinu, sukladno Odluci o mjerilima za određivanje udruga čija je djelatnost od interesa za Varaždinsku županiju i financijskoj potpori iz Proračuna Županije.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport u suradnji sa Savezom kulturno umjetničkih društava Varaždinske županije.

OSTALE TEME**ODLUKA O DODJELI JAVNIH PRIZNANJA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2015. GODINU****Cilj i svrha:**

Sukladno odluci o dodjeli javnih priznanja Varaždinske županije i Statutu, Skupština svake godine, povodom 8. rujna Dana Županije, dodjeljuje javna priznanja, sukladno Odluci o javnim priznanjima Varaždinske županije.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za poslove Skupštine i opće poslove i Komisija za javna priznanja.

IZVJEŠĆE O RADU I FINANCIJSKO IZVJEŠĆE UDRUGA ČIJA JE DJELATNOST OD INTERESA ZA VARAŽDINSKU ŽUPANIJU ZA 2014. GODINU:**A) IZ PODRUČJA OČUVANJA PRIRODE I ZAŠTITE OKOLIŠA****B) IZ PODRUČJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI****C) IZ PODRUČJA GOSPODARSTVA, ZAŠTITE I SPAŠAVANJA****D) KOJE PROMIČU RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA****Cilj i svrha:**

Upoznavanje Skupštine s realizacijama Programa rada udruga iz Područja očuvanja prirode i zaštite okoliša, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, gospodarstva i zaštite i spašavanja i udruga koje promiču razvoj civilnog društva, te utrošenim sredstvima iz Proračuna Varaždinske županije u prethodnoj godini, sukladno Odluci o mjerilima za određivanje udruga čija je djelatnost od interesa za Varaždinsku županiju i financijskoj potpori iz Proračuna Županije.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za poslove Skupštine i opće poslove, Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb, Upravni odjel za poljoprivredu i zaštitu okoliša,

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije i Povjerenstvo Varaždinske županije za udruge.

III. TROMJESEČJE

PODRUČJE GOSPODARSTVA, REGIONALNOG RAZVOJA I EUROPSKIH INTEGRACIJA

INFORMACIJA O STANJU GOSPODARSTVA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE U 2014. GODINI I PRVOM POLUGODIŠTU 2015. GODINE

Cilj i svrha:

Analiza stanja i kretanja gospodarstva na području Županije za 2014. godinu i prvo polugodište 2015. godine, uz pregled svih aktivnih mjera za poboljšanje postojećeg stanja.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje - Područnom službom Varaždin, Hrvatskom gospodarskom komorom - Županijskom komorom Varaždin, Hrvatskom obrtničkom komorom - Županijskom komorom Varaždin te drugim nadležnim tijelima.

IZVJEŠĆE O RADU AGENCIJE ZA RAZVOJ VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Upoznavanje Županijske skupštine, kao osnivača, o radu Agencije za razvoj Varaždinske županije za 2014. godinu.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije u suradnji sa Agencijom za razvoj Varaždinske županije - AZRA.

IZVJEŠĆE O RADU GARANCIJSKE AGENCIJE ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Upoznavanje Skupštine o rezultatima poslovanja i postignutim ciljevima u 2014. godini, s osvrtom na gospodarske učinke.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije u suradnji s Garancijskom agencijom.

IZVJEŠĆE O RADU TRGOVAČKOG DRUŠTVA POSLOVNE ZONE - LOGISTIČKA PODRŠKA INVESTITORIMA d.o.o. ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Upoznavanje Županijske skupštine o postignutim rezultatima rada trgovačkog društva Poslovne

zone -Logistička podrška investitorima d.o.o. u 2014. godini.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije u suradnji s trgovačkim društvom Poslovne zone-Logistička podrška investitorima d.o.o.

IZVJEŠĆE O RADU TRGOVAČKOG DRUŠTVA SLOBODNA ZONA VARAŽDIN d.o.o. ZA 2014. GODINU

Cilj i svrha:

Upoznavanje Županijske skupštine, kao jednog od osnivača Slobodne zone Varaždin d.o.o., o radu, rezultatima i postignutim ciljevima, sukladno obvezama iz Odluke o osnivanju.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije u suradnji sa Slobodnom zonom d.o.o. Varaždin.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI PROJEKTA »SREDNJOEUROPSKI TRANSPORTNI KORIDOR EUROPSKE GRUPACIJE ZA TERITORIJALNU SURADNJU (CETC-EGTC)«

Cilj i svrha:

Upoznavanje Županijske skupštine s aktivnostima Županije u međunarodnoj skupini za uspostavu novih europskih transportnih koridor od Baltika do Jadrana.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

ODLUKA O ZAŠTITI IZVORIŠTA IVANŠĆICA

Cilj i svrha:

Temeljem članka 91. Zakona o vodama (»Narodne novine«, broj 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14), članka 41. Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (»Narodne novine«, broj 66/11 i 47/13), Županijska skupština uz pozitivnu suglasnost Hrvatskih voda donosi Odluku o zaštiti zona izvorišta.

Nositelj izrade:

Varkom d.d., Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede, Upravni odjel za poljoprivredu i zaštitu okoliša, Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije, Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije.

PROGRAM ZA PROVOĐENJE MJERA ZAŠTITE I SANACIJE U ZONAMA IZVORIŠTA VARAŽDIN, BARTOLOVEC I VINOKOVŠČAK

Cilj i svrha:

Temeljem članka 91. Zakona o vodama (»Narodne novine«, broj 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14), član-

ka 41. Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (»Narodne novine«, broj 66/11 i 47/13), Županijska skupština na prijedlog Povjerenstva donosi program za provođenje mjera zaštiti i sanacije u zonama izvorišta za koje je donesena Odluka o zaštiti izvorišta.

Nositelj izrade:

Hrvatske vode, Upravni odjel za poljoprivredu i zaštitu okoliša, Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije, Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo, Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije.

**PODRUČJE POLJOPRIVREDE
I ZAŠTITE OKOLIŠA****IZVJEŠĆE O RADU TRGOVAČKOG DRUŠTVA
PIŠKORNICA d.o.o. REGIONALNI CENTAR ZA
GOSPODARENJE OTPADOM SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE ZA 2014. GODINU****Cilj i svrha:**

Vezano za obveze koje Županija ima kao suosnivač trgovačkog društva Piškornica d.o.o. Regionalni centar za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske i uspostave Regionalnog Centra za gospodarenje otpadom za četiri županije, trgovačko društvo Piškornica d.o.o. u obvezi je jednom godišnje dostaviti Županijskoj skupštini izvješće o svom radu.

Nositelj izrade:

Trgovačko društvo Piškornica d.o.o. Regionalni centar za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske.

PODRUČJE FINACIJA**POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU PRO-
RAČUNA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2015.
GODINU****Cilj i svrha:**

Temeljem članka 109. Zakona o proračunu župan je obavezan podnijeti Županijskoj skupštini izvještaj o izvršenju Proračuna u prvom polugodištu 2015. godine.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za proračun i javnu nabavu.

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRORAČU-
NA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2014. GODINU****Cilj i svrha:**

Informiranje Županijske skupštine o obavljenoj reviziji Proračuna Varaždinske županije za 2013. godinu, temeljem Zakona o reviziji.

Nositelj izrade:

Državni ured za reviziju.

**POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU FI-
NANCIJSKOG PLANA ŽUPANIJSKE UPRAVE
ZA CESTE ZA 2015. GODINU****Cilj i svrha:**

Temeljem članka 111. Zakona o proračunu, Županijska uprava za ceste, kao izvanproračunski korisnik Županije podnosi Županijskoj skupštini na suglasnost izvještaj o izvršenju financijskog plana, zajedno s polugodišnjim izvještajem o izvršenju Proračuna Županije.

Nositelj izrade:

Županijska uprava za ceste Varaždinske županije.

**IZVJEŠĆE O KORIŠTENJU SREDSTAVA
PRORAČUNSKE ZALIHE ZA 2015. GODINU****Cilj i svrha:**

Temeljem članka 57. Zakona o proračunu župan mjesečno izvještava Županijsku skupštinu o korištenju proračunske zalihe.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za proračun i javnu nabavu.

**IZMJENE I DOPUNE PRORAČUNA VARAŽDINSKE
ŽUPANIJE ZA 2015. GODINU I PROJEKCIJE ZA
2016. I 2017. GODINU****Cilj i svrha:**

Člankom 43. Zakona o proračunu propisano je da se uravnoteženje proračuna provodi putem izmjena i dopuna proračuna, o čemu odluku donosi Županijska skupština.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za proračun i javnu nabavu.

OSTALE TEME**IZVJEŠĆE O RADU ŽUPANA ZA RAZDOBLJE
OD 1. SIJEČNJA DO 30. LIPNJA 2015. GODINE****Cilj i svrha:**

Izvještavanje Skupštine o radu Župana, sukladno obvezama iz Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Statuta Varaždinske županije.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za poslove župana u suradnji sa ostalim upravnim odjelima.

IV. TROMJESEČJE**PODRUČJE GOSPODARSTVA, REGIONALNOG
RAZVOJA I EUROPSKIH INTEGRACIJA****IZVJEŠĆE O NEZAPOSLENOSTI I ZAPOSŁJAVAN-
JU NA PODRUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE
OD 1. SIJEČNJA DO 30. RUJNA 2015.**

Cilj i svrha:

Analiza stanja i kretanja nezaposlenosti i zaposlenosti na području Županije, uz pregled svih aktivnih mjera za smanjenje nezaposlenosti.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje - Područnom službom Varaždin, Hrvatskom gospodarskom komorom - Županijskom komorom Varaždin, Hrvatskom obrtničkom komorom - Županijskom komorom Varaždin te drugim nadležnim tijelima.

**ŽUPANIJSKA RAZVOJNA STRATEGIJA
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE 2015.-2020.****Cilj i svrha:**

Usvajanje Županijske razvojne strategije Varaždinske županije za razdoblje 2015.-2020., s ciljem stvaranja strateške osnove za gospodarski i društveni razvoj Varaždinske županije.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije u suradnji sa Agencijom za razvoj Varaždinske županije, Turističkom zajednicom Varaždinske županije i drugim stručnim tijelima.

PODRUČJE FINACIJA**PRORAČUN VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2016.
GODINU I PROJEKCIJA ZA 2017. I 2018.****Cilj i svrha:**

Temeljem članka 39. Zakona o proračunu Županijska skupština dužna je do kraja tekuće godine usvojiti proračun za iduću godinu te ostale zakonom predviđene akte.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za proračun i javnu nabavu

**ZAKLJUČAK O DAVANJU SUGLASNOSTI NA
FINACIJSKI PLAN ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA
CESTE ZA 2016. GODINU****Cilj i svrha:**

Temeljem čl. 35. Zakona o proračunu, Županijska uprava za ceste dostavlja financijski plan za 2016. godinu na suglasnost Županijskoj skupštini.

Nositelj izrade:

Županijska uprava za ceste i Upravni odjel za proračun i javnu nabavu.

**IZVJEŠĆE O KORIŠTENJU SREDSTAVA
PRORAČUNSKE ZALIHE ZA 2015. GODINU****Cilj i svrha:**

Temeljem članka 57. Zakona o proračunu župan mjesečno izvještava Županijsku skupštinu o korištenju proračunske zalihe.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za proračun i javnu nabavu.

**PODRUČJE PROSVJETE, KULTURE,
TEHNIČKE KULTURE I ŠPORTA****IZVJEŠĆE O PROVEDENIM NATJECANJIMA I
SMOTRAMA UČENIKA I UČENICA OSNOVNIH I
SREDNJIH ŠKOLA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE U
ŠKOLSKOJ GODINI 2014./2015.****Cilj i svrha:**

Upoznavanje Skupštine o provedenim natjecanjima i smotrama učenika i učenica osnovnih i srednjih škola Varaždinske županije u školskoj godini 2014./2015. godini

Nositelj izrade:

Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport.

**PROGRAM JAVNIH POTREBA VARAŽDINSKE
ŽUPANIJE ZA 2016. GODINU IZ PODRUČJA
KULTURE, SPORTA I TEHNIČKE KULTURE****Cilj i svrha:**

Sukladno Zakonu o športu (»Narodne novine«, broj 71/06, 150/08, 124/10, 86/12 i 94/13) i Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi (»Narodne novine«, broj 47/90, 27/93 i 38/09) te članka 30. točke 4. statuta potrebno je planirati i rasporediti sredstva za javne potrebe u kulturi i sportu te tehničkoj kulturi od važnosti za područje Županije.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i šport.

OSTALE TEME**ZAKLJUČAK O RASPOREĐIVANJU SREDSTAVA
ZA REDOVITO GODIŠNJE FINACIRANJE
POLITIČKIH STRANAKA U 2016.****Cilj i svrha:**

Raspoređivanja sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka koje imaju vijećnike u Županijskoj skupštini Varaždinske županije, sukladno Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Nositelj izrade:

Upravni odjel za poslove Skupštine i opće poslove

II.

Ovaj Program rada Županijske skupštine Varaždinske županije objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 023-01/14-01/13
URBROJ: 2186/1-01/1-14-3
Varaždin, 9. prosinca 2014.

**Predsjednica Županijske skupštine
Dubravka Biberdžić, v. r.**

51.

Na temelju odredbe članka 11. stavka 1. Zakona o pravu na pristup informacijama (»Narodne novine«, broj 25/13), članka 30. točke 34. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13 - pročišćeni tekst) i članka 62. a, stavka 2. i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 35/09, 36/10, 38/13 i 46/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 9. prosinca 2014. godine, donosi

P L A N

normativnih aktivnosti Županijske skupštine Varaždinske županije za 2015. godinu

I.

Županijska skupština Varaždinske županije donosi svoj Plan normativnih aktivnosti za 2015. godinu (u daljnjem tekstu: Plan), kojim se utvrđuje popis općih akata koji se planiraju donijeti u 2015. godini, a za koje se provodi postupak savjetovanja sa zainteresiranim javnošću, u smislu Zakona o pravu na pristup informacijama.

Plan čine akti, i to:

1. Odluka o utvrđivanju prijedloga mreže osnovnih škola Varaždinske županije
2. Odluka o utvrđivanju prijedloga mreže srednjih škola i učeničkih domova Varaždinske županije
3. Odluka o djelomičnom sufinanciranju sanacije klizišta fizičkim osobama
4. Izmjene i dopune Proračuna Varaždinske županije za 2015. godinu i projekcije za 2016. i 2017. godinu
5. Proračun Varaždinske županije za 2016. godinu i projekcije za 2017. i 2018.

II.

Ako se tijekom godine ukaže potreba za donošenjem općih akata koji nisu obuhvaćeni ovim Planom, a spadaju u pitanja o kojima se provodi savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, ili se radi o općim aktima te vrste koja predlažu ostali ovlašteni podnositelji, i za te opće akte provest će se propisani postupak.

III.

Za provedbu točke I. i II. ovog Plana zadužuju se upravni odjeli u čiji djelokrug spadaju pitanja koja su

predmet provedbe postupka savjetovanja sa zainteresiranom javnošću.

IV.

Ovaj Plan objavit će se zajedno sa Programom rada Županijske skupštine Varaždinske županije u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 023-01/14-01/13
URBROJ: 2186/1-01/1-14-4
Varaždin, 9. prosinca 2014.

**Predsjednica Županijske skupštine
Dubravka Biberdžić, v. r.**

52.

Na temelju članka 30. točke 34. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13 - pročišćeni tekst) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 35/09, 36/10, 38/13 i 46/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 9. prosinca 2014. godine, donosi

Z A K L J U Č A K

o donošenju Socijalnog plana Varaždinske županije za razdoblje 2014. - 2020. godine

I.

Županijska skupština Varaždinske županije donosi Socijalni plan Varaždinske županije za razdoblje 2014. - 2020. godine (u daljnjem tekstu: Socijalni plan), zajedno s operativnim odnosno Akcijskim planom, te isti čini sastavni dio ovog Zaključka.

II.

Županijska skupština Varaždinske županije zadužuje pravne osobe, odnosno pružatelje socijalnih usluga iz Socijalnog plana - ustanove, općine i gradove, udruge građana, organizacije civilnog društva, trgovačka društva, da kao nositelji aktivnosti po prioritetima u operativnom planu, te raspodjeli sredstava u državnom, županijskom, gradskim i općinskim proračunima kao i sredstava iz EU fondova, osiguraju provedbu operativnih ciljeva u svrhu poboljšanja kvalitete života osoba koje žive u većem riziku od socijalne isključenosti.

III.

Ovaj Zaključak objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 550-02/14-01/2
URBROJ: 2186/1-01/1-14-7
Varaždin, 9. prosinca 2014.

**Predsjednica Županijske skupštine
Dubravka Biberdžić, v. r.**

Varaždinska županija

SOCIJALNI PLAN 2014. –2020. GODINE

1.	Uvod	2781
2.	Vizija razvoja	2781
3.	Misija županijskog sustava socijalne skrbi.....	2782
4.	Načela	2782
5.	Strateški ciljevi.....	2782
6.	Opći prikaz Varaždinske županije	2783
6.1.	Položaj i teritorijalno-administrativni ustroj	2783
6.2.	Demografske značajke	2783
6.2.1.	Stanovništvo prema dobi, spolu i teritorijalnoj rasprostranjenosti	2783
6.2.2.	Značajke kućanstava	2785
6.2.3.	Značajke obitelji	2787
6.3.	Gospodarstvo	2788
6.4.	Zaposlenost	2789
6.4.1.	Struktura zaposlenih osoba	2789
6.4.2.	Plaće	2792
6.4.3.	Nezaposlenost	2792
6.5.	Mirovine	2794
6.6.	Novčane naknade / prava iz sustava socijalne skrbi	2794
6.7.	Invaliditet	2797
6.8.	Praćenje siromaštva	2799
7.	Socijalna skrb u Županiji.....	2801
7.1.	Varaždinska županija.....	2801

7.1.1.	Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb	2801
7.1.2.	Savjet za socijalnu skrb Varaždinske županije	2802
7.2.	Ustanove socijalne skrbi	2803
7.2.1.	Centri za socijalnu skrb (CZSS)	2803
7.2.2.	Domovi socijalne skrbi	2804
7.3.	Ostali pružatelji socijalnih usluga	2806
7.3.1.	Obiteljski domovi	2806
7.3.2.	Udruge	2808
7.4.	Financiranje sustava socijalne skrbi u Varaždinskoj županiji	2809
8.	Socijalne usluge u Županiji prema korisničkim skupinama.....	2811
8.1.	Osobe s invaliditetom	2811
8.2.	Djeca i mladi	2814
8.3.	Obitelji u riziku	2817
8.4.	Starije i nemoćne osobe, umirovljenici	2818
8.5.	Nezaposlene osobe	2820
8.6.	Osobe koje nemaju dovoljno prihoda za zadovoljavanje osnovnih potreba	2822
8.7.	Beskućnici	2824
8.8.	Branitelji	2825
8.9.	Osobe s problemima ovisnosti	2826
9.	Glavna pitanja koja proizlaze iz analize podataka i konzultacija sa županijskim dionicima	2826
10.	Prioriteti i operativni ciljevi	2828
11.	Praćenje, vrednovanje i izvještavanje	2828
12.	Proces konzultacija	2829

Prilozi:

Prilog 1	Članovi radnih skupina za socijalno planiranje	2830
Prilog 2	Akcijski plan socijalnih usluga za 2015/2016.god	2833

Tablice

Tablica 1:	Područje, gradovi i općine u Varaždinskoj županiji	2783
Tablica 2:	Raspodjela stanovništva po gradovima i općinama u Varaždinskoj županiji i ukupan broj stanovnika županije u 2001. i 2011.godini	2784
Tablica 3:	Stanovništvo Varaždinske županije i stanovništvo Republike Hrvatske prema podjeli na privatna i institucionalna kućanstva	2785
Tablica 4:	Udio privatnih kućanstava prema broju članova u Varaždinskoj županiji županiji i u Hrvatskoj u 2001. godini, te privatnih kućanstava u Hrvatskoj u 2011. godini (u %)	2786
Tablica 5:	Broj članova institucionalnih kućanstava u Hrvatskoj i Varaždinskoj županiji prema veličini ustanove u 2011. godini	2786
Tablica 6:	Obitelji prema tipu obitelji i broju djece u Varaždinskoj županiji u 2001. i 2011. godini.	2787
Tablica 7:	Obitelji s djecom prema tipu obitelji i broju djece koja se školuju u Varaždinskoj županiji u 2011. godini.	2787
Tablica 8:	Bruto domaći proizvod za Republiku Hrvatsku i Varaždinsku županiju u 2011. godini, prema trenutačnim cijenama	2788

Tablica 9:	Prosječne mjesečne bruto i neto plaće zaposlenih po NKD-u 2007.; po spolu i po županijama, prosjek 2011.....	2792
Tablica 10:	Prava u nadležnosti regionalnih i lokalnih jedinica samouprave za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti – sredstva utrošena za socijalne programe u Varaždinskoj županiji 2012. godine	2795
Tablica 11:	Primjenjena prava socijalne skrbi u Varaždinskoj županiji prema Zakonu o socijalnoj skrbi	2796
Tablica 12:	Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe.....	2797
Tablica 13:	Pokazatelji siromaštva za Republiku Hrvatsku za 2011. i 2012. godinu (%)	2799
Tablica 14:	Stopa rizika od siromaštva prema najučestalijoj aktivnosti i spolu i tipu kućanstva (%).....	2800
Tablica 15:	CZSS u Varaždinskoj županiji	2803
Tablica 16:	Domovi za starije osobe u Varaždinskoj županiji.....	2804
Tablica 17:	Domovi za psihički bolesne odrasle osobe u Varaždinskoj županiji.....	2805
Tablica 18:	Domovi za osobe s tjelesnim, intelektualnim i osjetilnim oštećenjima u Varaždinskoj županiji	2805
Tablica 19:	Domovi za djecu s poremećajima u ponašanju u Varaždinskoj županiji.....	2806
Tablica 20:	Domovi za žrtve obiteljskog nasilja u Varaždinskoj županiji.....	2806
Tablica 21:	Obiteljski domovi za starije i nemoćne osobe u Varaždinskoj županiji.....	2806
Tablica 22:	Financiranje socijalne skrbi u Varaždinskoj županiji.....	2810
Tablica 23:	Obuhvaćenost stanovništva s pomoći za uzdržavanje u Varaždinskoj županiji.....	2823

Slike

Slika 1:	Stanovništvo Varaždinske županije prema dobnim skupinama 2001. i 2011. godine	2785
Slika 2:	Doprinosi za mirovinsko osiguranje u Varaždinskoj županiji prema osnovi osiguranja	2790
Slika 3:	Zaposleni prema sektoru djelatnosti.....	2791
Slika 4:	Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija	2792
Slika 5:	Stopa nezaposlenosti	2793
Slika 6:	Primjenjena prava socijalne skrbi u Varaždinskoj županiji prema Zakonu o socijalnoj skrbi – Smještaj izvan vlastite obitelji	2797
Slika 7:	Obrazovna struktura osoba s invaliditetom u Varaždinskoj županiji	2798
Slika 8:	Varaždinska županija – udio sredstava utrošenih na socijalnu skrb u 2012. godini prema izvorima (%).....	2810

Na temelju članka 195. stavka 4. Zakona o socijalnoj skrbi (»Narodne novine«, broj 157/13) i članka 30. točke 33. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 9. prosinca 2014. godine, donosi

SOCIJALNI PLAN

Varaždinske županije za razdoblje 2014. - 2020. godine

1. UVOD

Prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi (NN 157/13), članak 195., jedinica područne(regionalne) samouprave, osniva Savjet za socijalnu skrb radi planiranja i razvoja mreže socijalnih usluga i ostvarivanja prava, obveza, mjera i ciljeva socijalne skrbi na svom području.

Savjet za socijalnu skrb Skupštini predlaže Socijalni plan skrbi za područje regionalne samouprave u razdoblju 2014 - 2020. godine.

Socijalni plan obuhvaća prikaz socio-demografskih i gospodarskih obilježja županije, prikaz sustava socijalne zaštite s opisom institucionalnih kapaciteta i izvaninstitucionalnih pružatelja socijalnih usluga prema korisničkim skupinama. Na temelju analize kapaciteta i dostupnosti mreže socijalnih usluga te procjene specifičnih potreba skupina u većem riziku od socijalne isključenosti, određeni su prioriteti te strateški i operativni ciljevi razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga.

Strateški ciljevi razvoja usklađeni su sa relevantnim nacionalnim i europskim okvirom za područje socijalne skrbi kao i sa županijskim razvojnim dokumentima i smjernicama.

Ključni nacionalni dokumenti na kojima se temelji Socijalni plan su:

- Ekonomski program Vlade RH 2013 (zadani nacionalni ciljevi za ostvarenje strategije Europa 2020)
- Strategija razvoja sustava socijalne skrbi u razdoblju 2011 – 2016
- Strateški plan MSPM-a 2014 -2016
- Nacionalni plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi 2011 - 2016 (2018)
- Nacionalna strategija za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007 – 2015
- Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH (2014. – 2020.)
- Strategija socijalne skrbi za starije osobe u RH (2014. - 2016.)
- Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga

Pri izradi Socijalnog plana i određivanju županijskih prioriteta vodilo se računa o usklađenosti sa EU strateškim okvirom razvoja Europa 2020, posebno u dijelu smjernica za uključiv rast i borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti kako bi se omogućilo sufinanciranje razvoja socijalnih usluga putem strukturnih EU fondova.

U procesu socijalnog planiranja, Varaždinskoj županiji pružena je podrška u sklopu projekta Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) "Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitutionalizacije socijalnih usluga", kojeg provodi Ministarstvo socijalne politike i mladih. U okviru projekta osnovana je Glavna radna skupina i proširena Radna skupina za socijalno planiranje u čijem su članstvu većinom bili predstavnici stalnih županijskih tijela i Savjeta za socijalnu skrb. U razdoblju od ožujka 2013. do travnja 2014. godine održan je niz radionica i konzultativnih sastanaka na kojima je raspravljano i mapirano stanje mreže socijalnih usluga na području županije. Prikupljeni su podaci o dostupnim uslugama u županiji, procijenjene su potrebe za socijalnim uslugama prema korisničkim skupinama te utvrđeni prioriteti razvoja socijalnih usluga za razdoblje do 2020. Objedinjeni su podaci o socijalnim uslugama i novčanim naknadama na području županije u excel radnim listovima te je predložen sustav prikupljanja podataka sa zadanim kategorijama usluga, pružatelja i korisnika kako bi se olakšalo vođenje baze podataka iz raznorodnih izvora i omogućilo ujednačeno praćenje dostupnih socijalnih usluga po županijama i osigurao temelj za daljnje planiranje razvoja mreže usluga.

Posebno je razrađena operativna razina kroz oblikovanje jednogodišnjeg Akcijskog plana aktivnosti za 2014.godinu kojeg je Skupština usvojila 19. veljače 2014. godine. Definirani su nositelji aktivnosti, pružatelji usluga, izvori financiranja kao i nadležni za praćenje provedbe pomoću zadanih pokazatelja uspješnosti.

Izrađen je sustav praćenja, vrednovanja i izvještavanja o provedbi planiranih mjera koji prati format baze podataka i operativnih akcijskih planova.

2. VIZIJA RAZVOJA

Visoka kvaliteta života svih građana u županiji, a posebno najranjivijih skupina. Zajednica ugodna za život, u kojoj se svi građani osjećaju sigurno jer znaju da će moći zadovoljiti svoje potrebe i razviti svoje osobne potencijale.

3. MISIJA ŽUPANIJSKOG SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI

Svojim djelovanjem osiguravamo pružanje pomoći i usluga stanovništvu u riziku. Povećavamo dobrobit i kvalitetu života osoba u potrebi, radimo na poboljšanju kvalitete i dostupnosti postojećih usluga i širenju ponude usluga u zajednici, poštujući individualne potrebe, pravo na slobodu izbora, primjenjujući načela profesije, uz stalno unapređivanje znanja, vještina i kompetencija.

Primjenjujemo visoke stručne standarde u prepoznavanju socijalnih potreba u Varaždinskoj županiji, odgovorno, koordinirano te kontinuirano evaluiramo svoj rad s ciljem poboljšanja kvalitete života naših građana.

4. NAČELA

U planiranju i pružanju socijalnih usluga u Varaždinskoj županiji poštujemo sljedeća načela i vrijednosti:

1. **Poštivanje različitosti** i različitih individualnih vrijednosti
Poštivanje različitosti podrazumijeva osjetljivost za potrebe ranjivih skupina stanovnika. Socijalne usluge će se prilagoditi pojedinoj skupini uvažavajući specifičnosti svakog pojedinca.
2. **Dostupnost socijalnih usluga** na području cijele županije podupire uravnotežen županijski razvoj i podrazumijeva dostupnost socijalnih usluga svima. Županija teži uravnotežiti i što više razviti, osposobiti i osnažiti manje centre izvan svog središta, odnosno, decentralizirati svoj rad.
3. **Poboljšanje kvalitete života stanovnika** županije. Raznovrsnost ponuđenih usluga će poboljšati kvalitetu života stanovnika, uključujući korisnike usluga i širu zajednicu. Socijalne usluge će poboljšati kvalitetu života stanovnika
4. **Načelo participativnosti**
U planiranje usluga uključuju se mjesni odbori, župnici, OŠ i SŠ da postanu senzibilizirani na društvene probleme i da ukazuju na problematične slučajeve kako oni ne bi ostali marginalizirani. Zajednički rad u zajednici po načelu solidarnosti i sudjelovanja svih dionika.
5. **Pravo na izbor socijalnih usluga**
Podrazumijeva se pravo na jasno i potpuno informiranje o pravima i obvezima (vrstama usluga, uvjetima za ostvarivanje i sadržaju svake pojedine usluge), te pomoć i podršku prilikom slobodnog izbora vrste usluge i pružatelja usluge.
6. **Načelo jednakosti pristupa**
Svim skupinama se pristupa s jednakom profesionalnošću, a potrebe svakog pojedinca se procjenjuju jednakom osjetljivošću za njegove specifične potrebe. Svakom pojedincu pristupamo odgovorno da ne bi bio oštećen ni u jednom segmentu svojih prava i osjećao se sigurnije.
7. **Razmjena informacija** među dionicima je preduvjet ostvarivanja i provođenja naše misije i vizije. Zajednica u kojoj postoji dobar protok informacija među pružateljima usluga, dobra procjena potreba građana temelj je za suradnju i partnerstvo među institucijama i organizacijama.
8. **Uključivanje volonterskog rada u pružanje socijalnih usluga** omogućava učinkovitije rješavanje socijalnih problema. Volonteri mogu provoditi konkretne aktivnosti, uz odgovarajuću edukaciju i kontrolu rada.
9. **Hitno i pravodobno pružanje usluga** građanima.
10. **Zaštita privatnosti** osoba kojima se pružaju socijalne usluge, u svrhu zaštite korisnika od stigmatizacije i etiketiranja društva.

5. STRATEŠKI CILJEVI

Strateško planiranje razvoja socijalnih usluga u županiji započelo je 2013. godine i nastavljeno tijekom 2014. godine kroz suradnju županijskog Upravnog odjela za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb, Savjeta za socijalnu skrb i drugih dionika na području socijalne skrbi koji su sudjelovali u radu Radne skupine za socijalno planiranje, te su za naredno razdoblje do 2020. godine odabrani sljedeći strateški ciljevi:

1. Nastaviti učinkovito prepoznavati socijalne potrebe u županiji, koordinirati razvoj i provedbu usluga te pratiti i vrednovati rad kako bi se kontinuirano unaprijeđivale usluge koje pružamo.
2. Kontinuirano razvijati vještine, znanja i kompetencije stručnjaka unutar sustava socijalne skrbi u županiji.

3. Osigurati socijalnu uključenost, sigurnost, kvalitetnu skrb i razvoj osobnih potencijala za sve ranjive skupine (djeca, mladi, osobe s invaliditetom, beskućnici, stari i nemoćni, siromašni i obitelji u riziku) održavajući i proširujući usluge podrške u zajednici tako da odgovaraju na individualne potrebe.
4. Povećati kvalitetu skrbi za korisnike smještene u ustanovama socijalne skrbi.
5. Povećati usmjerenost na usluge prevencije i ranog prepoznavanja, posebno u problemima kao što je ovisnost o alkoholu.

6. OPĆI PRIKAZ VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

6.1. Položaj i teritorijalno-administrativni ustroj

Varaždinska županija obuhvaća područje od 1.262,000 km² (2,23% teritorija Republike Hrvatske) s 175.951 stanovnika (4,14% ukupnog stanovništva Republike Hrvatske). (Tablica 1).

Varaždinska županija se prostire između rijeke Drave na sjeveru, obronaka Slovenskih gorica i gore Macelj na zapadu, te Kalnika i njegovih obronaka na istoku i jugoistoku i jedna je od teritorijalno manjih (treća najmanja županija u Hrvatskoj), ali i najgušće naseljenih hrvatskih županija. Sjedište Županije je grad Varaždin s 46.946 stanovnika.

2011. godine 55,17% stanovništva živjelo u šest najvećih gradova u županiji (Tablica 2).

Varaždinska županija osnovana je 29. prosinca 1992. godine, donošenjem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" br. 90/92). Danas, nakon dviju izmjena i dopuna spomenutog Zakona, sastoji se od 6 gradova, 22 općine i 302 naselja¹, a stanovništvo tih gradova prikazano je u tablici 2.

Tablica 1: Područje, gradovi i općine u Varaždinskoj županiji

Površina ¹⁾ , km ²	Broj stanovnika	Broj stanovnika na km ²	Broj gradova	Broj općina	Broj naselja
1.262	175.951	139,42	6	22	302

Izvor: Popis stanovništva iz 2011, Državni zavod za statistiku (DZS)

6.2. Demografske značajke

6.2.1. Stanovništvo prema dobi, spolu i teritorijalnoj rasprostranjenosti

U Varaždinskoj županiji živi 4,14% stanovništva Republike Hrvatske, od čega 90.306 žena (51,32%) i 85.645 muškaraca (48,67%). Najviše stanovnika živi u gradu Varaždinu, a od općina najviše stanovnika ima Trnovec Bartolovečki (6.884). Najmanje stanovnika živi u općini Breznički Hum (1.356).

Između zadnja dva popisa stanovništva (od 2001. do 2011. godine), broj stanovnika Varaždinske županije smanjio se za 8.721 osobu tj. za 4,72% (Tablica 2 i Slika 1).

¹ Podaci Državne geodetske uprave (izračunani iz grafičke baze podataka službene evidencije prostornih jedinica), stanje 31. ožujka 2011.

² županijske mrežne stranice www.varazdinska-zupanija.hr

Tablica 2: Raspodjela stanovništva po gradovima i općinama u Varaždinskoj županiji i ukupan broj stanovnika županije u 2001. i 2011.godini

Ime grada / općine	Broj stanovnika u 2001. g.	Broj stanovnika u 2011. g.
GRADOVI		
Ivanec	14.434	13.758
Lepoglava	8.718	8.283
Ludbreg	8.668	8.478
Novi Marof	13.857	13.246
Varaždin	49.075	46.946
Varaždinske Toplice	6.973	6.364
OPĆINE		
Bednja	4.765	3.992
Beretinec	2.288	2.176
Breznica	2.304	2.200
Breznički Hum	1.575	1.356
Cestica	5.678	5.806
Donja Voća	2.844	2.443
Gornji Kneginec	5.259	5.349
Jalžabet	3.732	3.615
Klenovnik	2.278	2.022
Ljubešćica	1.959	1.858
Mali Bukovec	2.507	2.212
Martijanec ²	4.327	3.843
Maruševec	6.757	6.381
Petrijanec	4.994	4.812
Sračinec	4.714	4.842
Sveti Đurđ	4.174	3.804
Sveti Ilija	3.532	3.511
Trnovec Bartolovečki	6.852	6.884
Veliki Bukovec	1.578	1.438
Vidovec	5.539	5.425
Vinica	3.747	3.389
Visoko	1.641	1.518
Ukupan broj stanovnika u Varaždinskoj županiji	184.769	175.951

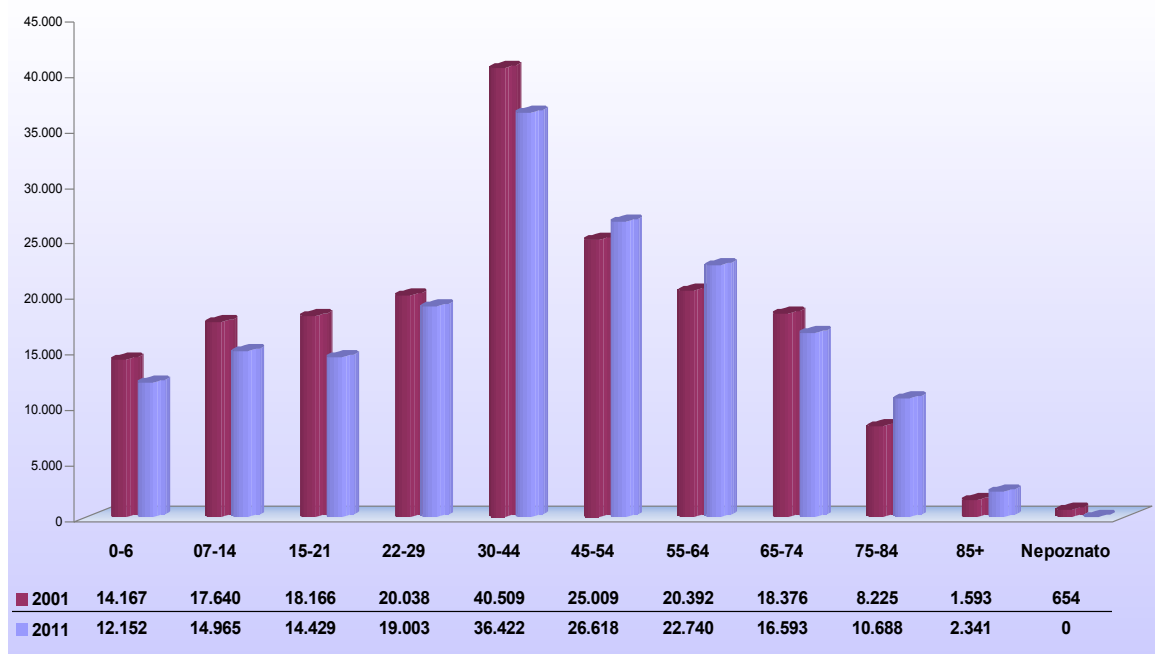
Izvor: Državni zavod za statistiku (Kontingenti stanovništva po gradovima/općinama, popis 2001 i 2011.)

Slika 1 prikazuje raspodjelu stanovništva prema dobnim skupinama u 2001. i 2011. godini. Iz slike je vidljivo da se od 2001. godine broj djece i mladih te udio stanovništva radne dobi (0-44) smanjio za 13.549 osoba, odnosno za oko 12%.

² Do 2006. godine ime općine bilo je Donji Martijanec - <http://www.opcina-martijanec.hr/osnovne-informacije.html>

Suprotno tome, porast u razdoblju između 2001. i 2011. zabilježen je u dobnim skupinama od 45-85, te iznosi oko 7,3%. Prosječna dob stanovništva u županiji 2011. godine bila je 41,2 godina, što je gotovo jednako prosječnoj dobi za Hrvatsku od 41,7 godina. No kao što je slučaj i u mnogim drugim županijama, stanovništvo je sve starije, što ukazuje na činjenicu da se broj stanovnika radne dobi smanjuje te da raste potreba za socijalnim i zdravstvenim uslugama namijenjenima starijem stanovništvu. Popis stanovništva iz 2011. godine pokazuje da je udio stanovništva u dobnoj skupini 65+ u Hrvatskoj po prvi put veći od udjela djece u dobi od 0 do 14 godina, i to 17.7% naspram 15.2%. Mogli bismo zaključiti da obrazac sve starijeg stanovništva u Varaždinskoj županiji odražava demografske trendove u Hrvatskoj.

Slika 1: Stanovništvo Varaždinske županije prema dobnim skupinama 2001. i 2011. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, podaci iz popisa stanovništva iz 2001. i 2011. godine podijeljeni prema dobnim skupinama

6.2.2 Značajke kućanstava

Prvi rezultati popisa stanovništva iz 2011. godine ukazuju na smanjenje ukupnog broja kućanstava u županiji na 55.529 u 2011. godini (Tablica 3), dok je prema popisu 2001. godine bilo 56.116 kućanstava.

Tablica 3: Stanovništvo Varaždinske županije i stanovništvo Republike Hrvatske prema podjeli na privatna i institucionalna kućanstva

	Varaždinska županija	Republika Hrvatska
Ukupan broj stanovnika	175.951	4.284.889
Ukupno kućanstava	55.529	1.520.151
Privatna kućanstva	55.483	1.519.038
Institucionalna kućanstva	46	1.113
Broj osoba u institucionalnim kućanstvima	2.623	38.576

Izvor: Državni zavod za statistiku, popis stanovništva iz 2011. godine (Institucionalna kućanstva prema broju članova, Privatna kućanstva prema tipu i broju članova)

Broj kućanstava	46	6	16	11	2	1	4	3	1	-	-	2
Broj osoba	2.623	35	225	261	73	43	302	331	190	-	-	1.163

Izvor: podaci Državnog zavoda za statistiku, prvi rezultati popisa stanovništva iz 2011. godine

6.2.3 Značajke obitelji

U desetogodišnjem razdoblju između dva popisa stanovništva (2001. i 2011.) smanjio se broj obitelji, ali i broj djece u županiji (Tablica 6). Valja napomenuti da je u navedenom razdoblju zabilježen porast broja jednoroditeljskih obitelji i broja djece u takvim obiteljima.

Tablica 6: Obitelji prema tipu obitelji i broju djece u Varaždinskoj županiji u 2001. i 2011. godini.

Vrsta obitelji		Ukupno u 2001.	Ukupno u 2011.
Ukupno obitelji	Broj obitelji	52.416	50.070
Obitelji s djecom	Broj obitelji	38.219	36.277
	Broj djece	65.171	60.109
Bračni i izvanbračni par s djecom	Broj obitelji	30.832	28.203
	Broj djece	55.188	49.395
Bračni par i izvanbračni par bez djece	Broj obitelji	14.197	13.793
Majka s djecom	Broj obitelji	6.289	6.936
	Broj djece	8.420	9.170
Otac s djecom	Broj obitelji	1.098	1.138
	Broj djece	1.563	1.544

Izvor: Državni zavod za statistiku, rezultati popisa stanovništva iz 2011., Obitelji s djecom prema tipu obitelji i broju djece prema starosti, Obitelji prema tipu i broju članova i Obitelji prema tipu obitelji i broju djece prema starosti, po županijama, popis 2001, Kućanstva prema obiteljskom sastavu i obiteljska kućanstva prema broju članova po osnovi korištenja stana, po gradovima/općinama popis 2001.

Prema podacima iz popisa 2011. od ukupno 36.277 obitelji s djecom, polovicu čine obitelji s djecom koja se školuju. U tim obiteljima ima ukupno 28.198 djece koja se školuju (Tablica 7) te za njih treba planirati odgovarajuće socijalne usluge.

Tablica 7: Obitelji s djecom prema tipu obitelji i broju djece koja se školuju u Varaždinskoj županiji u 2011. godini.

Tip obitelji		Ukupno u 2011.
Obitelji s djecom	Ukupan broj obitelji s djecom	36.277
	Ukupan broj obitelji s djecom koja se školuju	18.105
Bračni par s djecom	Broj obitelji	27.110

	Broj obitelji s djecom koja se školuju	15.124
	Broj djece koja se školuju	24.104
Izvanbračni par s djecom	Broj obitelji	1.093
	Broj obitelji s djecom koja se školuju	503
	Broj djece koja se školuju	754
Majka s djecom	Broj obitelji	6.936
	Broj obitelji s djecom koja se školuju	2.104
	Broj djece koja se školuju	2.828
Otac s djecom	Broj obitelji	1.138
	Broj obitelji s djecom koja se školuju	374
	Broj djece koja se školuju	512

Izvor: Državni zavod za statistiku, rezultati popisa stanovništva; Obitelji s djecom prema tipu obitelji, ukupnom broju djece i broju djece koja se školuju, popis 2011.

6.3 Gospodarstvo

Prema posljednjim relevantnim podacima Državnog zavoda za statistiku, bruto domaći proizvod (BDP) Varaždinske županije u 2011. godini iznosio je 10.832 milijuna kuna, odnosno 1.457 milijuna eura, čime je ostvareno 3,3 posto hrvatskog BDP-a (Tablica 8).

Prosječni BDP po stanovniku u Varaždinskoj županiji u 2011. godini iznosio je 61.592 kune ili 8.285 eura, što je za 19,8 posto manje od prosječnog BDP po stanovniku Republike Hrvatske.

Tablica 8: Bruto domaći proizvod za Republiku Hrvatsku i Varaždinsku županiju u 2011. godini, prema trenutačnim cijenama

Godina	Područje	Bruto domaći prouzvod u mil EUR	Udio u BDP-u zemlje (Republika Hrvatska = 100)	BDP po glavi stanovnika, u EUR-ima	Indeks po županiji (Republika Hrvatska = 100)
2007. ³	Varaždinska županija	1.481	3,4	8.164	83,5
	Republika Hrvatska	43.390	100	9.775	100
2008.	Varaždinska županija	1.670	3,5	9.235	86,2

³ 2007- 2010 godina - Prosjek ukupnog stanovništva Republike Hrvatske na temelju procjene broja stanovnika iz podataka Popisa 2001.

	Republika Hrvatska	47.543	100	10.718	100
2009.	Varaždinska županija	1.544	3,4	8.559	84,7
	Republika Hrvatska	44.781	100	10.108	100
2010.	Varaždinska županija	1.457	3,3	8.100	80,5
	Republika Hrvatska	44.441	100	10.057	100
2011. ⁴	Varaždinska županija	1.457	3,3	8.285	80,2
	Republika Hrvatska	44.220	100	10.325	100

Izvor: Državni zavod za statistiku; Bruto domaći proizvod za Republiku Hrvatsku, NKPS – 2. razina i županije u 2011. godini

6. 4. Zaposlenost

6.4.1 Struktura zaposlenih osoba

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, sa stanjem na dan 31. ožujka 2014. godine, Varaždinska županija imala je 70.669 ekonomski aktivnih stanovnika (radne snage)⁵. U ukupnom broju zaposlenih (osiguranika s osnove zaposlenja) u Republici Hrvatskoj, kojih je na dan 31. ožujka 2014. bilo 1.387.802, županija je sudjelovala s udjelom od 4,3%.⁶

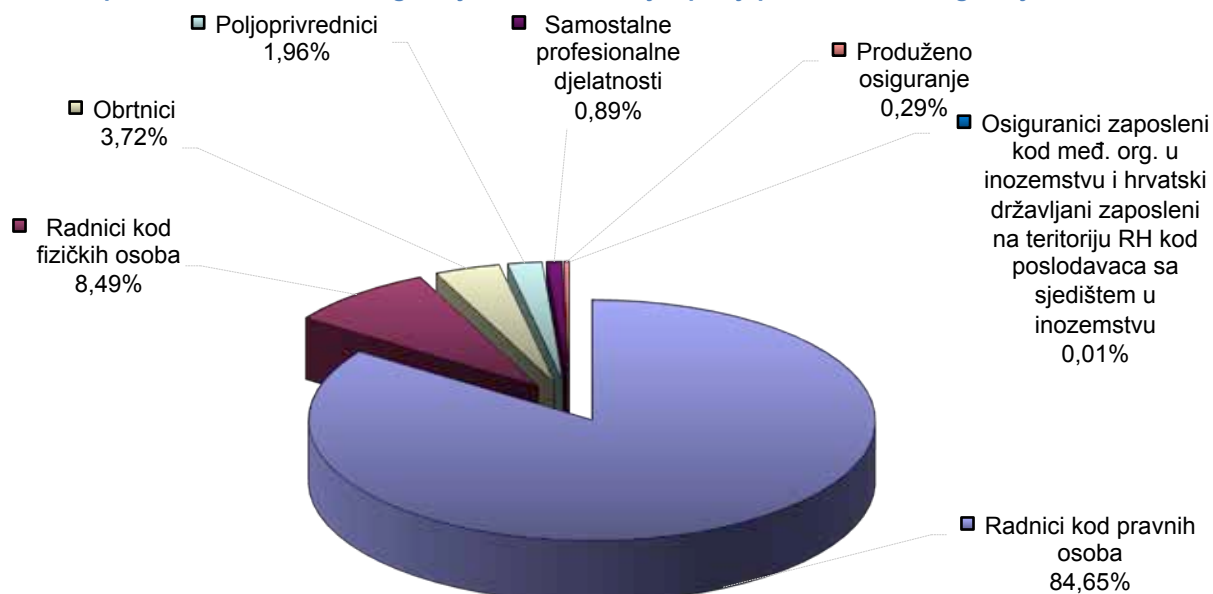
U Varaždinskoj županije je bilo ukupno **59.948 osiguranika obaveznog mirovinskog osiguranja**, što je gotovo identično prethodnoj godini, kada je bilo 10 osiguranika manje.⁷ Od ukupnog broja osiguranika, 59.775 je osigurano s osnove zaposlenja. Najveći udio u ukupnoj strukturi osiguranika čine zaposlenici kod pravnih osoba – 84,65% (50.743 osobe), nakon čega slijede zaposleni kod fizičkih osoba – 8,49% (5.091), obrtnici s 3,72% (2.231) i poljoprivrednici s 1,96% (1.176). Najmanji udio čine samostalne profesionalne djelatnosti s udjelom od 0,89% (531), te osiguranici zaposleni kod međunarodnih organizacija u inozemstvu i hrvatski državljani zaposleni na teritoriju RH kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu s udjelom od 0,01% (3 osiguranika). 173 osoba (0,29%) je osigurano na produženo osiguranje (Slika 2)

⁴Prosjeck ukupnog stanovništva Republike Hrvatske na temelju procjene broja stanovnika iz podataka Popisa 2011.

⁵podaci: HZZ, Područni ured Varaždin, Mjesečni statistički bilten za ožujak 2014, broj 3 i Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, godina XII., broj 1/2014.

⁶Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, godina XII., broj 1/2014., Osiguranici prema županijama i osnovama osiguranja; Stanje: 31. ožujka 2014.

⁷Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, godina XI., broj 1/2013., Osiguranici prema županijama i osnovama osiguranja; Stanje: 31. ožujka 2013.

Slika 2: Doprinosi za mirovinsko osiguranje u Varaždinskoj županiji prema osnovi osiguranja

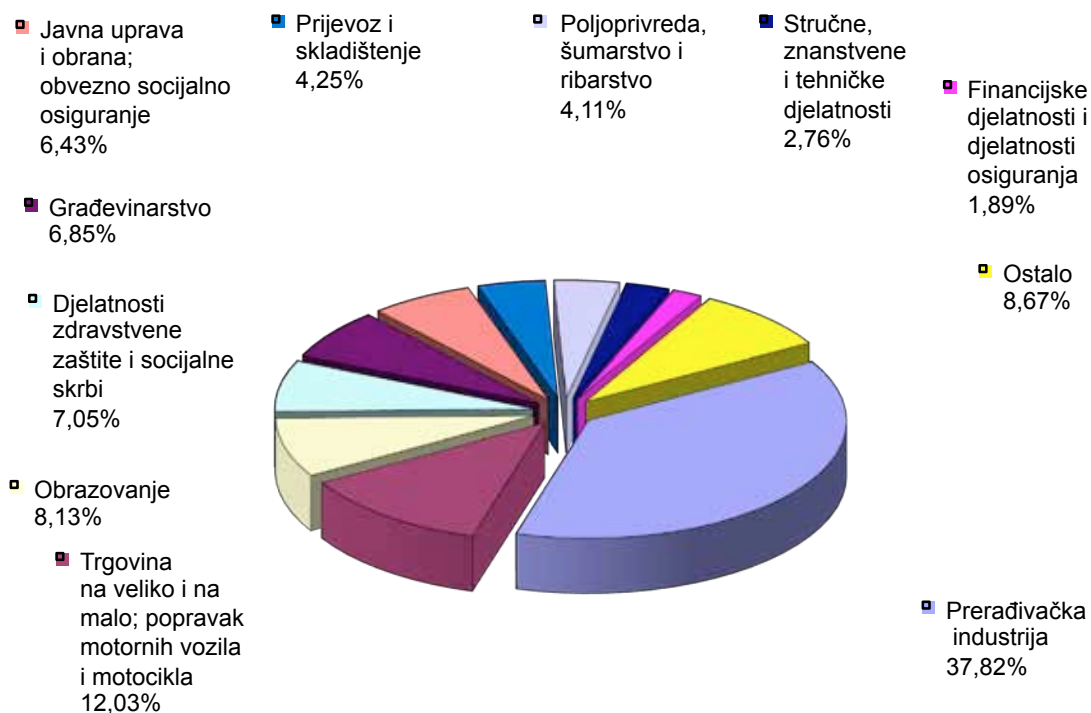
Izvor: Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje godina XII., broj 1/2014. Osiguranici prema županijama i osnovama osiguranja, stanje 31. ožujka 2014.

Temeljem podataka Državnog statističkog zavoda (DZS)⁸; u Varaždinskoj županiji zabilježen je porast broja zaposlenih u pravnim osobama sa stanjem 31. ožujka 2012. za 1,1% u odnosu na stanje na isti dan prethodne godine, kao i porast broja žena zaposlenih u pravnim osobama za 2,7%.

U Varaždinskoj županiji zaposleno je 4,3% ukupnog broja zaposlenih u gospodarstvu Republike Hrvatske. Broj od 35.648 zaposlene osobe u 2012. godini viši je za 1,6% od broja zaposlenih u 2011. godini. Prerađivačka industrija zapošljava 52,4% ukupnog broja zaposlenih u gospodarstvu županije. Najveći broj zaposlenih je u proizvodnji kože i srodnih proizvoda od 5.420 osoba. U broju zaposlenih u županiji to je udio od 15,2%, a u broju zaposlenih te djelatnosti u Republici Hrvatskoj udio od 64,8%. U odnosu na 2011. godinu broj zaposlenih u ovoj djelatnosti veći je za 8,0%. Slijedi trgovina s 4.762 zaposlene osobe s udjelom od 13,4% i u odnosu na 2011. godinu taj broj je veći za 3,3%. U 2011. godini preko četiri tisuće zaposlenih imale su još djelatnosti proizvodnje odjeće i građevinarstvo. Promatrane 2012. godine proizvodnja odjeće ima zaposleno 3.908 osoba što je pad od 11,2% a djelatnost građevinarstva 3.800 zaposlenih i neznatni pad od 0,9%.

⁸Statističko izvješće SI-1502

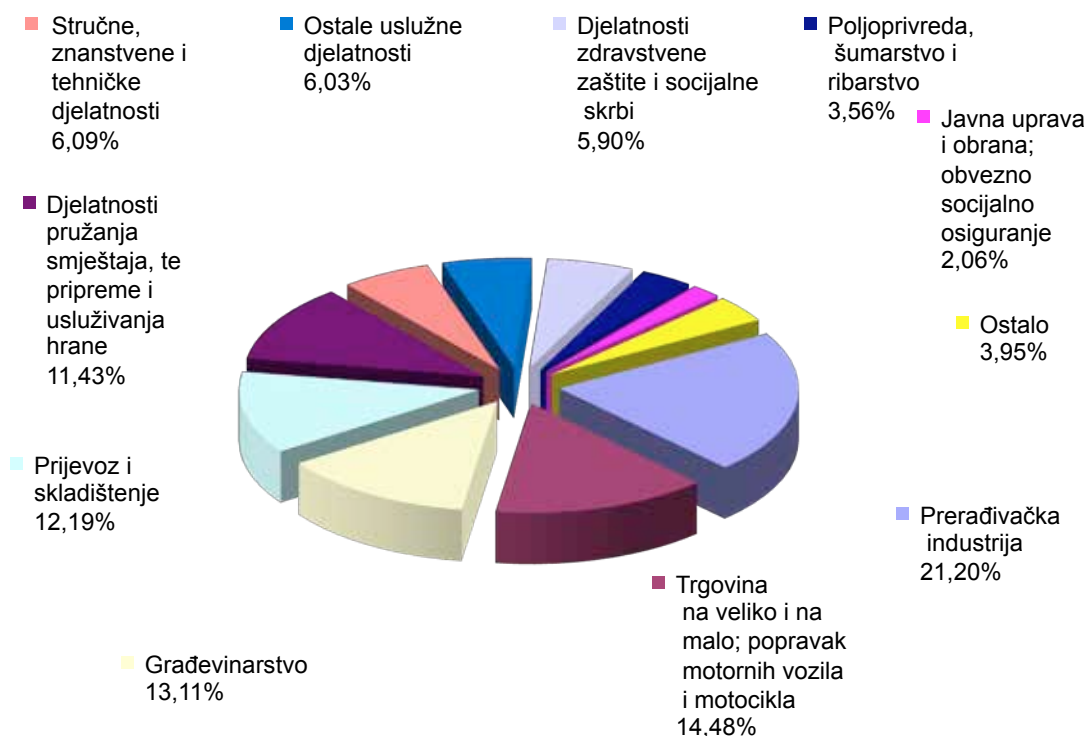
Slika 3: Zaposleni prema sektoru djelatnosti

Izvor: Državni zavod za statistiku, Zaposleni prema područjima djelatnosti i po županijama, zaposleni u pravnim osobama prema spolu i NKD-u, stanje 31. ožujka 2012.

Prema područjima Nacionalne klasifikacije djelatnosti, a na temelju podataka DZS-a (Slika 3), najveći broj radnika u pravnim osobama, zaposlen je u području prerađivačke industrije (37,82%), trgovine na veliko i na malo (12,03%), obrazovanju (8,13%), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (7,05%), građevinarstvu (6,85%), javnoj upravi i obrani; obveznom socijalnom osiguranju (6,43%).

Slika 4: Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija

Izvor: Državni zavod za statistiku, Statistička izvješća 1502 – Zaposlenost i plaće; Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija prema NKD-u 2007. i spolu, stanje 31. ožujka 2012.

Prema područjima Nacionalne klasifikacije djelatnosti, prema stanju na dan 31. ožujka 2012. (Slika 4), u obrtu i slobodnim djelatnostima najveći je broj radnika bio zaposlen u području prerađivačke industrije (21,2%), trgovine na veliko i malo (14,48%), građevinarstva (13,11%), prijevoza i skladištenja (12,19%), djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (11,43%), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (6,09%), ostalim uslužnim djelatnostima (6,03%), te djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (5,9%), dok je udio zaposlenih u ostalim djelatnostima u manjem ili neznatnom broju.

6.4.2. Plaće

Prema Državnom zavodu za statistiku, prosječna mjesečna neto plaća osoba zaposlenih u pravnim osobama u Varaždinskoj županiji u 2011. godini iznosila je 4.423 kune, dok je prosječna plaća u Hrvatskoj iznosila 5.429 kuna.

Tablica 9: Prosječne mjesečne bruto i neto plaće zaposlenih po NKD-u 2007.; po spolu i po županijama, prosjek 2011.

	Prosječne bruto plaće po zaposlenome, kune				Prosječne neto plaće po zaposlenome, kune		
	ukupno Total	muškarci Men	žene Women		ukupno Total	muškarci Men	žene Women
Republika Hrvatska	7.772	8.140	7.325		5.429	5.675	5.130
Varaždinska županija	6.131	6.692	5.553		4.423	4.800	4.035

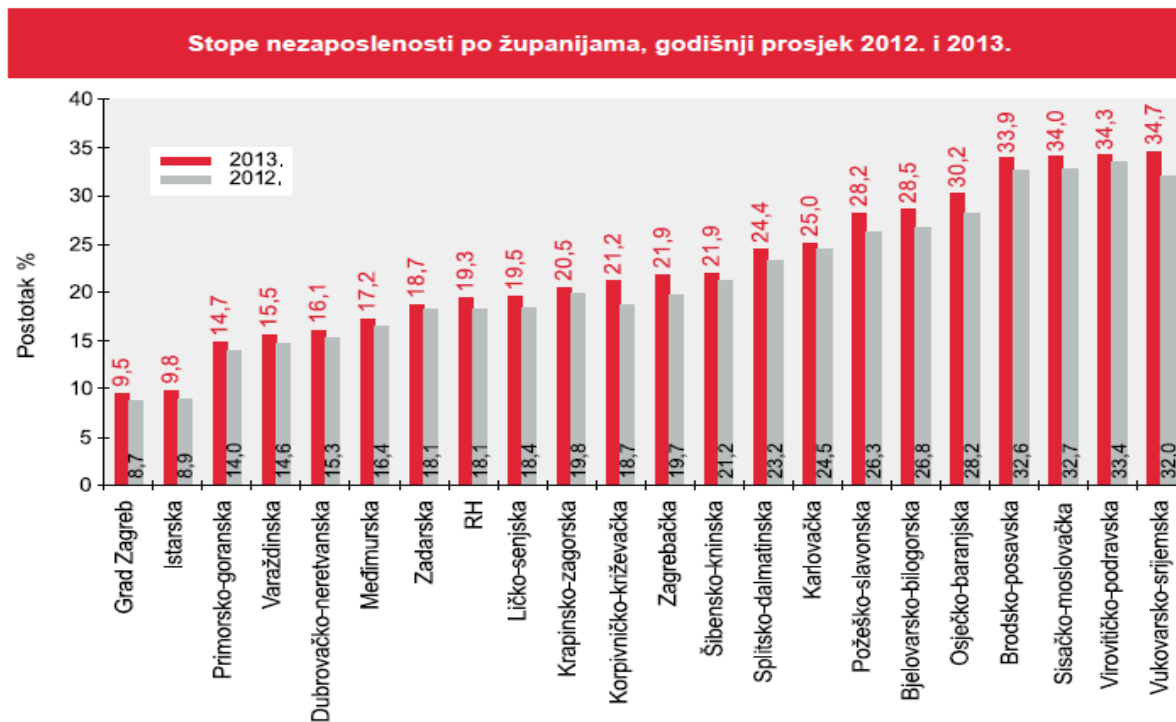
Izvor: Državni zavod za statistiku; Statistička izvješća 1502 Zaposlenost i plaće u 2012

6.4.3. Nezaposlenost

Za izračunavanje stope nezaposlenosti po županijama korišteni su podaci o osiguranicima mirovinskog osiguranja evidentiranim u Hrvatskome zavodu za mirovinsko osiguranje kao zaposlenim osobama, te podaci o nezaposlenim

osobama evidentiranim u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje. Prema tim podacima prosječna stopa nezaposlenosti na državnoj razini iznosila je 19,3%, dok je u Varaždinskoj županiji iznosila 15,5%, što je 3,8% manje od državnog prosjeka i 0,9% više u odnosu na 2012. godinu, te 1,7% više od 2011. godine, kada je iznosila 13,8%.⁹

Slika 5: Stopa nezaposlenosti

Prosječan broj nezaposlenih osoba u Varaždinskoj županiji u 2013. godini bio je 11.035 ili 3,2% od ukupnog broja nezaposlenih osoba u RH. U odnosu na 2012. godinu, došlo je do povećanja prosječnog broja nezaposlenih osoba u županiji za 5,6%.

S obzirom na strukturu nezaposlenosti po županijama prema spolu, Varaždinska županija je jedna od četiri županije u kojoj je veći udio nezaposlenih muškaraca nego žena, u ukupnom broju nezaposlenih, te je njihov udio krajem 2013. godine činio 53,6%, naspram 46,4% evidentiranih nezaposlenih žena. Udio stručnih osoba, tj. onih koje imaju završeno srednje, više ili visoko obrazovanje, čini 72,1% ukupnog broja nezaposlenih, što je nešto niže od državnog prosjeka. Krajem 2013. godine, Varaždinska županija je imala podjednak udio nezaposlenih mladih u dobi od 24 godine kao i većina županija u Hrvatskoj, odnosno 19,8% od ukupnog broja nezaposlenih.¹⁰

Krajem ožujka 2014. godine u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje – Područnom uredu Varaždin¹¹ evidentirane su 10.894 nezaposlene osobe. U usporedbi s istim mjesecom (ožujak) 2013. godine broj nezaposlenih manji je za 928 osoba, odnosno 7,8%.

Prema strukturi nezaposlenih, u ukupnom broju nezaposlenih osoba je 5.892 muškaraca ili 54,1%, dok udio žena u ukupnoj nezaposlenosti iznosi 45,9% ili 5.002 žena.

Promatrano prema razini obrazovanja, struktura nezaposlenih bila je sljedeća: najviše nezaposlenih završilo je trogodišnje srednjoškolsko obrazovanje (KV i VKV radnici) s udjelom od 34,2%, a najmanje nezaposlenih osoba ima visokoškolsko obrazovanje – 5,4% i gimnaziju – 2,6%. U strukturi nezaposlenih 1.564 osobe (14,4%) su bez radnog iskustva.

Tijekom ožujka evidentirano je 718 novih nezaposlenih osoba. Direktno iz radnog odnosa prijavilo se 436 osoba, 62 osobe iz nekog drugog oblika rada, nakon škole 35, a iz neaktivnosti 185 osoba. U ožujku 2014., iz evidencije nezaposlenih osoba PU Varaždin, zaposleno je ukupno 939 osoba na temelju radnog odnosa, što je 45,1% više nego u

⁹Hrvatski zavod za zapošljavanje, Godišnjak 2013., Zagreb, travanj 2014. i HZZ, Godišnjak 2012., travanj 2013.

¹⁰Hrvatski zavod za zapošljavanje, Godišnjak 2013., Zagreb, travanj 2014.

¹¹HZZ, Područni ured Varaždin, Mjesečni statistički bilten za ožujak 2014, broj 3

istom mjesecu prethodne godine. 31 osoba zaposlena je na temelju drugih poslovnih aktivnosti. Tijekom ožujka 2014. godine prijavljeno je 566 slobodnih radnih mjesta

U ožujku 2014. godine, 330 osoba s invaliditetom bilo je prijavljeno na Zavod za zapošljavanje PU Varaždin, što je 1,9% više (6 osoba), nego u istom mjesecu 2013. Prosječno je tijekom 2013. godine bilo prijavljeno 300 nezaposlenih osoba s invaliditetom.

U ožujku 2014. godine novčanu je naknadu koristilo 2.856 osoba ili 26,2% od ukupnog broja nezaposlenih. U odnosu na ožujak 2013. godine broj korisnika novčane naknade smanjen je za 21,9%. Prosječna novčana naknada za listopad 2013. godine iznosila je 1.615,06 kn, a ukupno je isplaćeno 4.262.528,11 kn.

Putem mjera Nacionalnog plana poticanja zapošljavanja za 2011. i 2012. godinu (s produženom primjenom u 2013. godini), tijekom 2013. godine 1.420 nezaposlenih osoba bilo je novo-uključeno u programe aktivne politike zapošljavanja, a ukupno je bilo 1.813 korisnika, što je 16,4% od ukupnog prosječnog broja nezaposlenih osoba.

Broj korisnika prema vrstama mjera aktivne politike zapošljavanja:

- potpore za zapošljavanje: ukupno 277 (170 novouključeni)
- potpore za samozapošljavanje: ukupno 204 (169 novouključeni)
- potpore za usavršavanje: ukupno 15 (1 novouključeni)
- obrazovanje nezaposlenih: ukupno 29 (svi novouključeni)
- stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa: ukupno 774 (580 novouključenih)
- javni radovi: ukupno 514 (471 novouključeni)
- potpore za očuvanje radnih mjesta 0

Korisnika mjera iz Nacionalnog programa za Rome/Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005 – 2015. u 2013. godini bilo je ukupno 15, od čega su svi novo-uključeni. Svi su korisnici zaposleni kroz programe javnih radova.¹²

6.5. Mirovine

U ožujku 2014. godine, prosječan iznos mirovine umanjene za porez i prirez, za korisnike starosnih, invalidskih i obiteljskih mirovina u Varaždinskoj županiji iznosio je 2.117,48 kn, dok je iznos prosječne mirovine u Hrvatskoj bio 2.380,93 kn.

U istom razdoblju u županiji je bilo ukupno 41.813 korisnika starosnih, obiteljskih i invalidskih mirovina, dok je na dan 31. ožujka 2014., prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje¹³, bilo ukupno 59.948 osiguranika obaveznog mirovinskog osiguranja, što je pozitivan gospodarski pokazatelj, budući da je veći broj osoba koje uplaćuju doprinose za mirovinsko osiguranje od korisnika mirovina.

Navedenom broju umirovljenika u županiji, treba pribrojiti i primatelje mirovina kojima su mirovine dodijeljene po posebnim zakonima (branitelji domovinskog rata – 1.419 korisnika, pripadnici oružanih snaga i policije - 469, te HVO 14 korisnika).¹⁴

6.6. Novčane naknade / prava iz sustava socijalne skrbi

Jedinice regionalne samouprave (županije) te jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine) svojim građanima pružaju više vrsta novčanih naknada u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, vlastitim regulatornim okvirom i fiskalnim sposobnostima. Prema Zakonu o socijalnoj skrbi, pravo na naknadu za troškove stanovanja i naknadu za troškove ogrjeva odobravaju i podmiruju jedinice lokalne i regionalne samouprave korisnicima zajamčene minimalne naknade, koju odobravaju centri za socijalnu skrb. Standardne lokalne naknade uključuju još pomoć obiteljima s djecom u subvencioniranju obrazovanja i prijevoza, stambene subvencije, jednokratne pomoći potrebitim obiteljima, pomoć

¹² Hrvatski zavod za zapošljavanje, Godišnjak 2013., Zagreb, travanj 2014.

¹³ Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, godina XII., broj 1/2014.; Osiguranici prema županijama i osnovama osiguranja; Stanje: 31. ožujka 2014.

¹⁴ Izvor: Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, godina XII., broj 1/2014.; Korisnici mirovina prema vrstama mirovina i županijama; stanje: 31. ožujka 2014.

umirovljenicima, prehranu u pučkim kuhinjama, sufinanciranje lokalnih organizacija civilnog društva i ostale novčane pomoći iznad zakonskog standarda ovisno o potrebama i proračunskim mogućnostima.

Tablica 10 prikazuje izvršenje proračuna za socijalne programe u Varaždinskoj županiji u 2012. godini podijeljene prema vrsti prava / naknada i prema izvoru financiranja.

Tablica 10: Prava u nadležnosti regionalnih i lokalnih jedinica samouprave za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti – sredstva utrošena za socijalne programe u Varaždinskoj županiji 2012. godine

VRSTE PRAVA	GRADOVI I OPĆINE / Utrošena sredstva u 2012. (u kunama)	ŽUPANIJA/ Utrošena sredstva u 2012. (u kunama)
Pomoć za opremu novorođenog djeteta	1.915.855	0,00
Materijalne pomoći za predškolsku djecu	23.111.531	0,00
Materijalne pomoći za školsku djecu	2.494.965	95.700
Materijalne pomoći za studente po socijalnom programu	3.838.422	1.439.708
Materijalne pomoći za umirovljenike	1.185.546	245.000
Subvencioniranje troškova prijevoza	5.688.242	17.494.932
Pomoć za troškove stanovanja	4.312.218	1.436.400
Pomoć i njega u kući	342.686	320.000
Subvencioniranje smještaja	333.000	192.430
Izdaci za zdravstvenu zaštitu	37.597	857.000
Pravo na posebnu zaštitu sudionika NOR-a i Domovinskog rata	155.921	100.000
Troškovi ukopa za nezbrinute osobe	10.877	0,00
Ostali različiti oblici materijalne i nematerijalne pomoći	1.057.711	320.000
Prehranu pučkim kuhinjama	240.000	0,00
Sufinanciranje programa organizacija civilnog društva	1.367.852	275.000
UKUPNO	46.092.423	22.776.170

Izvor: Podatke su prikupili gradovi, općine i županije na zahtjev MSPM-a i za potrebe Izvješća o provedbi Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju Hrvatske iz 2012. godine. Podaci obuhvaćaju sve oblike pomoći koje su gradovi i županije pružali svojim stanovnicima na dan 31. prosinca 2012.

Iako su lokalne i regionalne samouprave odgovorne za socijalnu skrb svojih stanovnika, u hrvatskom centraliziranom sustavu socijalne skrbi odluke o obveznim naknadama i uslugama propisanim Zakonom o socijalnoj skrbi donose centri za socijalnu skrb (CZSS), koji su odgovorni Ministarstvu socijalne politike i mladih. Stoga se potencijalni korisnici socijalne pomoći najprije moraju obratiti nadležnom centru za socijalnu skrb prema mjestu stanovanja. Jedinice lokalne i područne samouprave mogu dodijeliti novčane pomoći iznad državnog standarda, a za korisnike pomoći za uzdržavanje, odnosno danas minimalne zajamčane naknade, prijavljene u evidenciji CZSS, osiguravaju pomoć za stanovanje i za ogrijev.

Tablica 11: Primjenjena prava socijalne skrbi u Varaždinskoj županiji prema Zakonu o socijalnoj skrbi

Pravo u socijalnoj skrbi		Broj korisnika i pomoći		
		2011.	2012.	2013.
I	STALNA POMOĆ/POMOĆ ZA UZDRŽAVANJE: 1. Ukupno pomoći (samaca i obitelji)	1.693	1.843	1.956
	2. Ukupno obuhvaćenih osoba	3.483	3.880	4.014
II	JEDNOKRATNA POMOĆ: 1. Ukupno pomoći u izvještajnoj godini	1.955	2.665	3.630
	- od toga za školovanje	177	67	90
	- od toga za nabavku potrebne odjeće i obuće	104	97	72
	- od toga za nabavku osnovnih predmeta u kućanstvu	240	211	336
	- od toga za smrt člana obitelji	51	58	49
	2. Različiti korisnici (samci i obitelji) kojima je jednom ili više puta odobrena pomoć u izvještajnoj godini	1.447	1.765	2.450
III	POTPORE ZA OBRAZOVANJE	884	438	593
IV	OSOBNIA INVALIDNINA	839	874	912
V	DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU	4.311	4.068	3.778
VI	STATUS RODITELJA NJEGOVATELJA	154	164	180
VII	POMOĆ I NJEGA U KUĆI Ukupno korisnika	40	29	39
	Ukupno usluga	109	78	98
VIII	USLUGA STRUČNE POMOĆI U OBITELJI (PATRONAŽA) Ukupno korisnika	2	2	1
IX	USLUGA POMOĆI PRI UKLJUČIVANJU U PROGRAME ODGOJA I OBRAZOVANJA - Ukupno korisnika	5	3	2
X	SKRB IZVAN VLASTITE OBITELJI			
	Smještaj u udomiteljsku obitelj djece i odraslih	348	351	369
	Smještaj u obiteljski dom djece i odraslih	18	85	75
	Smještaj u dom socijalne skrbi za djecu i odrasle	531	508	533
Lokalna i regionalna samouprava				
XI	Pomoć za stanovanje	4.677	639	924
XII	Pomoć za troškove ogrjeva - u izvještajnoj godini	1.455	1500	1522

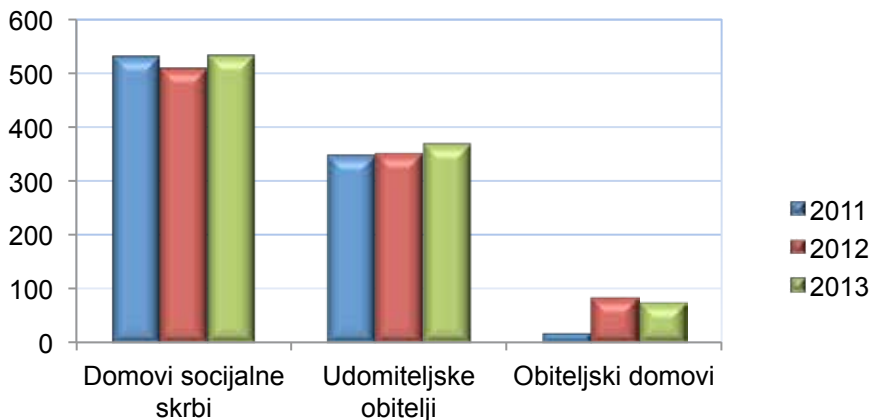
Izvor: MSPM, Godišnje statističko izvješće o primjenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladeži, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj u 2011. i 2012. godini i neslužbeni podaci MSPM za 2013. godinu prema pojedinačnim izvješćima centara za socijalnu skrb.

Tablica 11 prikazuje vrste naknada i broj korisnika te broj naknada odobrenih od CZSS-a u Varaždinskoj županiji u 2011., 2012. i 2013. godini.

U promatrane tri godine, broj korisnika naknada za uzdržavanje povećao se za oko 12%, dok se broj korisnika jednokratnih pomoći izrazito povećao, za čak 36%. Broj korisnika doplatka za pomoć i njegu se smanjio za 243 osobe (5,7%). Izvaninstitucijske usluge stručne pomoći u kući i pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja nisu dobro razvijene i uključuju svega nekoliko korisnika, s tim da se broj korisnika kod obje pomoći smanjivao od 2011. godine, s dva na jednog, odnosno s pet na dva korisnika.

Kao što je vidljivo iz slike 6, povećao se broj smještaja djece i odraslih osoba u udomiteljske obitelji, dok se broj smještaja u domove socijalne skrbi, nakon smanjenja u 2012. godini, vratio na razinu od 2011. godine. Najveće je povećanje zabilježeno kod smještaja u obiteljske domove, gdje se broj korisnika povećao četiri puta od 2011. do 2013. godine. Budući da su obiteljske domove većinom registrirale udomiteljske obitelji koje su željele zadržati veći broj udomljenih korisnika nakon izmjena Zakona o udomiteljstvu, kojim se ograničilo udomljavanje djece na tri korisnika a odraslih na četiri korisnika. Budući da je razvijena mreža obiteljskih domova unutar županije i uz dobro razvijenu udomiteljsku skrb, smanjuje se smještavanje korisnika u drugim županijama.

Slika 6: Primjenjena prava socijalne skrbi u Varaždinskoj županiji prema Zakonu o socijalnoj skrbi– Smještaj izvan vlastite obitelji

Izvor: MSPM, Godišnje statističko izvješće o primjenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladeži, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj u 2011. i 2012. godini, te MSPM neslužbeni podaci za 2013. godinu prema pojedinačnim izvješćima centara za socijalnu skrb.

6.7. Invaliditet¹⁵

U Varaždinskoj županiji, na dan 30. siječnja 2014. god., evidentirano je 20.459 osoba s invaliditetom, od čega je 54% (10.993) muškaraca i 46% (9.466) žena. Udio osoba s invaliditetom iznosi 11,6% od ukupnog broja stanovnika županije, što je ispodnacionalnog prosjeka od 11,9%. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 10.288 (50%), je u radno aktivnoj dobi.

Prema udjelu osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, gledajući prema dobnim skupinama, Varaždinska županija je iznad prosjeka za prevalenciju u dobi starijoj od 65 godina, dok je ispod prosjeka za radno-aktivnu i dječju dob, te ispod prosjeka RH za ukupnu prevalenciju.

Na temelju Hrvatskog registra o osobama s invaliditetom, najčešći oblik invaliditeta u Varaždinskoj županiji su oštećenja lokomotornog sustava (35,9%), te oštećenja drugih organa i organskih sustava (24,7%). Ukupno 7.209 osoba ima višestruka oštećenja koja utječu na funkcionalne sposobnosti, što je 35,2% svih osoba s invaliditetom (Tablica 12).

Tablica 12: Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

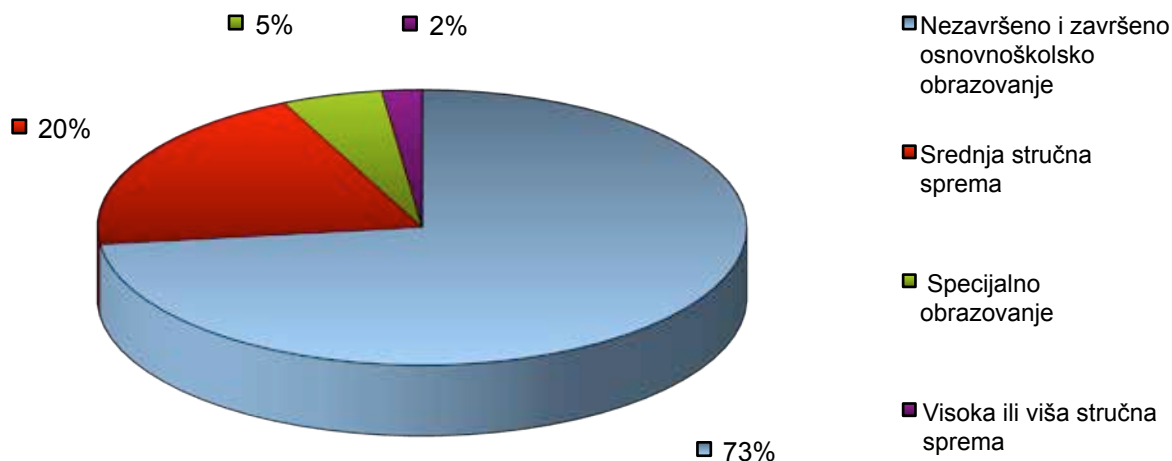
Vrsta oštećenja	Broj osoba s invaliditetom	% od ukupnog broja / osobe s invaliditetom	Učestalost / osobe s invaliditetom stanovništvo 1000
Oštećenja mišićno-koštanog (lokomotornog) sustava	7.355	35,9	42

¹⁵Hrvatski zavod za javno zdravstvo – Izvješće o osobama s invaliditetom u Hrvatskoj (stanje na dan 30. siječnja 2014.).

Oštećenje drugih organa	5.050	24,7	29
Duševni poremećaji	4.543	22,2	26
Oštećenje središnjeg živčanog sustava	3.287	16,1	19
Mentalna retardacija	1.292	6,3	7
Oštećenje sluha	767	3,7	4
Oštećenje perifernog živčanog sustava	708	3,5	4
Oštećenje vida	634	3,1	4
Oštećenje glasovno govorne komunikacije	600	2,9	3
Prirođene anomalije i kromosomopatije	323	1,6	2
Autizam	35	0,2	0,2
Višestruka oštećenja	7.209	35,2	41

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo – Izvješće o osobama s invaliditetom (stanje na dan 30. siječnja 2014.)

Slika 7: Obrazovna struktura osoba s invaliditetom u Varaždinskoj županiji

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo – Izvješće o osobama s invaliditetom u Hrvatskoj (stanje na dan 30. siječnja 2014.)

Prema dostupnim podacima o obrazovanju, 73% osoba s invaliditetom nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje, 20% ima srednju stručnu spremu dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 5% osoba s invaliditetom.

Prema podacima novoformirane baze zaposlenih osoba s invaliditetom, u Varaždinskoj županiji je 498 zaposlene (zaposleni, privremeno radno nesposobni) osobe s invaliditetom, s 63% udjelom muških i 37% udjelom ženskih osoba. Najčešća zvanja kod zaposlenih osoba s invaliditetom su obučar, poljoprivredni radnik, kovinotokar, medicinska sestra, NKV radnik te domaćica. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (78,2%) žive u obitelji, dok ih oko 18,9% živi samo. Oko 0,9% ima udomitelja ili skrbnika, a 108 osoba s invaliditetom boravi u ustanovi. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi

oko 13% osoba s invaliditetom. Oko 55% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu, te im je Barthelov indeks 0-60.

Najveći broj osoba ostvaruje svoja tzv. invalidska prava preko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Iz Varaždinske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.321 osoba s time da je veći broj muških osoba (62%). Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkom razvoju, te poremećaji govorno glasovne komunikacije sa specifičnim poteškoćama u učenju, najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja, dok je potpuna odgojno obrazovna integracija prilagođenim nastavnim postupcima najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. 5.828 osoba s invaliditetom, 29% od ukupnog broja, vještačeno je u sustavu socijalne skrbi.

U Varaždinskoj županiji živi 1.360 branitelja s invaliditetom te 167 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata, ili su civilni invalidi rata i poraća.

6.8. Praćenje siromaštva

Državni zavod za statistiku (DZS) redovito prati stanje siromaštva, prema standardnoj metodologiji EU za mjerenje relativnog rizika od siromaštva, no samo na državnoj razini jer prikupljeni podaci nisu reprezentativni za županijsku razinu.¹⁶ Stoga se županijskim vlastima preporučuje pomnije pratiti socijalne skupine za koje je na temelju nacionalnog praćenja izvjesno da su izložene većem riziku od siromaštva i prikupljati dostupne statističke i administrativne podatke o tim skupinama kako bi mogli donositi informirane odluke o suzbijanju siromaštva. Jedan od relevantnih pokazatelja rizika od siromaštva o kojem redovito izvještava Ministarstvo za socijalnu politiku i mlade odnosi se na udio primatelja socijalnih pomoći u ukupnom broju stanovnika županije. Primjerice u 2012. godini, u prosjeku je 2,6% stanovnika u Hrvatskoj primalo pomoć za uzdržavanje, uz najmanje primatelja u Istarskoj županiji (0,7%) i najviše u Šibensko-kninskoj županiji (8%).

U Varaždinskoj je županiji udio primatelja pomoći za uzdržavanje u ukupnom stanovništvu bio 2,2%, što je nešto manje od državnog prosjeka.

Prag rizika od siromaštva na državnoj razini izračunava se kao 60% srednje vrijednosti ekvivalentnog raspoloživog dohotka svih kućanstava što je u 2012. godini iznosilo 24.122 kune na godinu za jednočlano kućanstvo, dok za kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece mlađe od 14 godina iznosi 50.656 kuna na godinu. Prosječna stopa rizika od siromaštva u Hrvatskoj u 2012. godini, iznosila je 20,5%, no taj rizik se povećava za pojedine dobne skupine, određene tipove obitelji, prema statusu niske radne aktivnosti itd.

Kao što je vidljivo iz Tablice 13, rizik od siromaštva također raste razmjerno dobi stanovništva: za osobe starije od 65 godina, rizik od siromaštva raste do 26,5%. U toj je dobnoj skupini razlika prema spolu najveća te stopa rizika od siromaštva kod žena iznosi 30,4%, a kod muškaraca 21,1%. Najniža stopa rizika od siromaštva bilježi se za osobe u dobi od 25 do 54 godine i iznosi 17,1%. Kod muškaraca te dobi iznosi 17,6%, a kod žena 16,6%.

Tablica 13: Pokazatelji siromaštva za Republiku Hrvatsku za 2011. i 2012. godinu (%)

Stopa i prag rizika o siromaštva		
	2011.	2012.
Stopa rizika od siromaštva	21,1	20,5
- M	20,0	19,4
- Ž	22,1	21,6
U dobi od 65 i više	27,3	26,5
- M	21,5	21,1
- Ž	31,3	30,4
Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti	32,7	32,3
Stopa teške materijalne deprivacije	14,8	15,4
Osobe koje žive u kućanstvima s vrlo niskim intezitetom rada	17,0	16,1

¹⁶Na razini EU, SILC je obavezno istraživanje i referentni izvor podataka za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne uključenosti. Pokazatelji se temelje na konceptu relativnog siromaštva, koji uzima u obzir raspoloživi dohodak kućanstva, broj članova kućanstva i distribuciju dohotka unutar populacije. Osnovni je pokazatelj stopa rizika od siromaštva, koja označava postotak osoba čiji je raspoloživi ekvivalentni dohodak niži od praga rizika od siromaštva. On ne pokazuje koliko je osobe stvarno siromašne, nego koliko njih ima dohodak ispod praga rizika od siromaštva. Prag rizika od siromaštva postavljen je na 60% srednje vrijednosti ekvivalentnog raspoloživog dohotka svih kućanstava (DZS Pokazatelji siromaštva u 2012. godini, konačni rezultati, str. 1)

Stopa rizika od siromaštva prije socijalnih transfera		
- Socijalni transferi nisu uključeni u dohodak	30,7	30,4
- Mirovine i socijalni transferi nisu uključeni u dohodak	46,7	45,7

Izvor: Državni zavod za statistiku, Pokazatelji siromaštva za Republiku Hrvatsku u 2011. i 2012. godini.- konačni rezultati

Tablica 14 prikazuje kako se za samačka domaćinstva koja čine osobe starije od 65 godina taj rizik povećava do 41.3%, za nezaposlene raste do 42.9%, za obitelji koje čini jedan roditelj s uzdržavanom djecom rizik raste na 40.4%, dok za domaćinstva u kojima je radni intenzitet radno sposobnih osoba s uzdržavanom djecom niži od 20%, stopa rizika raste do zapanjujućih 70.6%. Stoga bi županije trebale pratiti dostupne podatke o domaćinstvima s niskim radnim intenzitetom, osobama bez primanja, korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi, osobama s minimalnim mirovinama i korisnicima poljoprivrednih mirovina kako bi pratile i odgovorile na rizik od siromaštva.

Prema općim trendovima u Hrvatskoj, obitelji s više od dvoje djece izložene su većem riziku od siromaštva. Kao i u većini zemalja, i u Hrvatskoj je vidljiva snažna negativna povezanost između rizika od siromaštva i razine obrazovanja nositelja kućanstva. Siromaštvo je također usko povezano sa statusom aktivnosti nositelja kućanstva, gdje su nezaposlene, gospodarski neaktivne osobe i samačka domaćinstva izložena znatno većem riziku od siromaštva.

Stopa siromaštva najviša je među kućanstvima starijih osoba, koje su dvostruko izloženi riziku od siromaštva. Među starijim domaćinstvima, osobe koje ne primaju mirovinu predstavljaju posebno ranjivu skupinu, izloženu petostruko većem riziku od siromaštva od državnog prosjeka. Čak su i osobe koje primaju mirovinu izložene gotovo dvostruko većem riziku od siromaštva od nacionalnog prosjeka. Umirovljene osobe podložnije su siromaštvu u ruralnim područjima od umirovljenih osoba u urbanim područjima.

Tablica 14: Stopa rizika od siromaštva prema najučestalijoj aktivnosti i spolu i tipu kućanstva (%)

	2011.	2012.
Zaposlenici	5,3	4,9
- M	6,2	5,6
- Ž	4,3	4,1
Samozaposleni	17,6	17,0
- M	16,4	16,6
- Ž	20,4	18,1
Nezaposleni	42,5	42,9
- M	46,2	48,1
- Ž	38,8	38,0
Umirovljenici	22,2	21,8
- M	20,1	20,1
- Ž	24,1	23,4
Ostale gospodarski neaktivne osobe	33,0	31,9
- M	27,6	23,7
- Ž	35,3	35,0
Kućanstva bez uzdržavane djece	22,6	21,7
Jednočlano kućanstvo	44,0	39,5
- M	37,5	33,3
- Ž	46,7	42,7
Jednočlano kućanstvo, osoba mlađa od 65 godina	39,0	35,4
Jednočlano kućanstvo, osoba u dobi od 65 ili više godina	46,6	41,3
Dvije odrasle osobe, oboje mlađi od 65 godina	24,1	21,5
Dvije odrasle osobe, barem jedno u dobi od 65 ili više godina	24,7	22,8
Kućanstva s uzdržavanom djecom	19,8	19,6

Jedan roditelj s jednim ili više uzdržavane djece	42,7	40,4
Dvije odrasle osobe s jednim djetetom	15,2	15,1
Dvije odrasle osobe s dvoje djece	15,4	17,0
Dvije odrasle osobe s troje ili više djece	25,0	29,1
Stanar	24,4	24,9
Vlasnik ili osoba koja stanuje besplatno	20,9	20,4

Izvor: Državni zavod za statistiku, Pokazatelji siromaštva za Republiku Hrvatsku u 2011. i 2012. godini.- konačni rezultati

Kućanstva u kojima je nositelj kućanstva žena također su izloženi većem riziku od siromaštva nego kućanstva u kojima je nositelj kućanstva muškarac – općenito, žene imaju višu stopu nezaposlenosti, imaju niže plaće i žive duže. Jedna trećina stanovništva Republike Hrvatske živi u kućanstvima u kojima je nositelj kućanstva žena, te je unutar te skupine siromaštvo najučestalije za žene u dobi od 65 ili više godina, što je 26% (12% u urbanim i 30% u ruralnim područjima). U područjima gdje je poljoprivreda bila dominantna djelatnost, rizik od siromaštva raste jer nisu svi poljoprivrednici uplaćivali doprinose za mirovinsko osiguranje, a i kad su ih uplaćivali, radilo se o vrlo niskim iznosima i posljedično niskim mirovinama. Starije osobe koje ne raspolažu nikakvim dohotkom, koje nemaju obitelj koja o njima može skrbiti niti su više u mogućnosti sami proizvoditi vlastitu hranu usljed zdravstvenih teškoća te ako žive same u udaljenim naseljima ili selima izložene su posebno velikom riziku od siromaštva.

Svjetska Banka izradila je zadnje izvješće o siromaštvu u Hrvatskoj 2006. godine, i njihove su se procjene temeljile na udruženim podacima iz 2002.-2004. iz Ankete o radnoj snazi i Ankete o potrošnji kućanstva.¹⁷ Zaključke nije bilo moguće donijeti na razini županija, već samo za pet hrvatskih regija. Zaključci su bili sljedeći:

“Stope siromaštva razlikuju se od jedne regije do druge, od manje od 3 posto stanovništva u urbanom Zagrebu do više od 20 posto u ruralnoj središnjoj i istočnoj regiji. Rangiranjem regija po razini incidence siromaštva nastaje sljedeća široka tipologija:

- *Nisko siromaštvo*: zagrebačka regija, sjeverni Jadran i urbani južni Jadran (uzeti zajedno, oni sačinjavaju oko polovicu hrvatskog stanovništva, ali je u njima samo jedna šestina siromašnih);
- *Umjereno siromaštvo*: ruralni južni Jadran, urbana središnja regija, urbana istočna regija (otprilike jedna četvrtina hrvatskog stanovništva i oko 30 posto siromašnih);
- *Visoko siromaštvo*: ruralna središnja i ruralna istočna regija (otprilike jedna četvrtina stanovništva, ali više od polovice siromašnih).¹⁸

Varaždinska županija pripada središnjoj regiji, odnosno području umjerenog do visokog rizika od siromaštva, ovisno radi li se o urbanim ili ruralnim dijelovima.

7. SOCIJALNA SKRB U ŽUPANIJI

7.1. Varaždinska županija

7.1.1. Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb

Županija ima Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb kojem su, Odlukom o upravnim tijelima Varaždinske županije¹⁹, određeni poslovi i zadaci, koji se odnose na sljedeće grupe poslova:

- Obavlja upravne i stručne poslove iz područja zdravstvene zaštite, javnog zdravlja i socijalne skrbi,
- Prati i nadzire poslovanje zdravstvenih ustanova i ustanova socijalne skrbi nad kojima osnivačka prava ima Županija te predlaže mjere u svrhu poboljšanja uvjeta njihova poslovanja i priprema izvješća o njihovom radu za nadležna tijela,

¹⁷Svjetska banka je kao liniju siromaštva koristila iznos od 22.145 kuna godišnje (paritet kupovne moći od 4.343 USD natemelju Ankete o potrošnji kućanstava iz 2004 i koristeći metodologiju troškova osnovnih potreba. Zarazdoblje od 2002. do 2004. pokazalo se dajesiromaštvo u Hrvatskojpoprilično ograničeno: otprilike 11% stanovništva je siromašno, a drugih 10% je izloženoriziku od siromaštva u smisludajenjihovaprosječnarazinaipotrošnjemanje od 25% iznadgranicesiromaštva. Svjetska banka, 'Hrvatska:Ocjena životnog standarda.'.2007, stranicaix

¹⁸Svjetska banka, 'Cjena životnog standarda 2007.', stranicaxvii

¹⁹Službeni vjesnik Varaždinske županije br. 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13-pročišćeni tekst

- Obavlja financijsko-administrativne poslove u vezi s korištenjem sredstava za decentralizirano financiranje potreba zdravstvenih i socijalnih ustanova čiji je osnivač Županija,
- Predlaže programe i mjere za ostvarivanje višeg standarda zdravstvene zaštite i socijalne skrbi stanovništva,
- Koordinira rad s udrugama iz područja zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te planira sredstva i provodi postupke za sufinanciranje njihovih programa koji su od interesa za Županiju,
- Rješava u prvom stupnju u upravnom postupku u području socijalne skrbi i to za utvrđivanje minimalnih uvjeta socijalnih usluga starijim i nemoćnim osobama, beskućnicima, usluga pomoći u kući te usluga koje pružaju fizičke osobe kao profesionalnu djelatnost, te izdavanje odobrenja za pružanje usluga smještaja za starije i nemoćne sukladno odlukama nadležnih tijela,
- Rješava u prvom stupnju u upravnom postupku o pravu na novčanu pomoć, sukladno posebnoj odluci Županijske skupštine,
- Rješava u prvom stupnju u upravnom postupku za priznavanje prava na naknadu za troškove ogrjeva korisnicima zajamčene minimalne naknade koji se griju na drva i za doznakom sredstav za financiranje istog, a na temelju zahtjeva općina i gradova,
- Rješava u drugom stupnju po žalbama izjavljenim na upravne akte tijela i gradova i općina iz područja socijalne skrbi, u skladu sa zakonom,
- Obavlja upravne i stručne poslove za davanje koncesija za obavljanje javnozdravstvene službe na području Županije,
- Obavlja poslove praćenja rada koncesionara u javnozdravstvenim službama, upisa koncesijskih ugovora u registar i priprema propisana izvješća,
- Predlaže mjere za svrsishodno upravljanje i raspolaganje imovinom, posebno nekretninama zdravstvenih i socijalnih ustanova kojih je Županija osnivač,
- Obavlja administrativne poslove za radna tijela Županije koja se, sukladno posebnim propisima, osnivaju za područje zdravstvene zaštite i socijalne skrbi,
- Organizira manifestacije i sajmove vezane uz zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb, a koji su od posebnog značaja za Županiju,
- Razvija i održava sustav upravljanja kvalitetom, u skladu sa zahtjevima norme i ciljevima kvalitete,
- Surađuje s udrugama, drugim pravnim osobama i tijelima, osnovanim u područjima iz djelokruga Upravnog odjela,
- Rješava u upravnim stvarima u prvom stupnju, sukladno posebnim propisima,
- Razmatra predstavke i pritužbe građana,
- Prati propise koji se odnose na djelokrug i područje rada Odjela,

Obavlja i druge poslove kada je to utvrđeno posebnim zakonom, drugim propisom, aktom Županijske skupštine ili župana.

7.1.2. Savjet za socijalnu skrb Varaždinske županije

Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 13. prosinca 2011. godine, donijela je Odluku o osnivanju Savjeta za socijalnu skrb u Varaždinskoj županiji.

Svrha osnivanja Savjeta je planiranje i razvoj mreže socijalnih usluga, te ostvarivanje prava, obveza, mjera i ciljeva socijalne skrbi na području Županije, a zadaće Savjeta su slijedeće:

- priprema, izrada i predlaganje Socijalnog plana za Varaždinsku županiju,
- predlaganje provedbe mjera i aktivnosti za poticanje razvoja sustava socijalne skrbi, novih oblika pomoći i usluga socijalne uključenosti i podrške, sukladno Socijalnom planu za Varaždinsku županiju,
- predlaganje razvoja mreže potrebnih kapaciteta socijalnih usluga na području Varaždinske županije,
- usklađivanje i koordiniranje djelovanje udruga i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi na području Varaždinske županije,
- u suradnji s Ministarstvom, praćenje provođenja socijalnih mjera i pružanja usluga socijalne skrbi na rijetko naseljenim i nerazvijenim područjima.²⁰

Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 19. studenoga 2013., osnovala je novi Savjet za socijalnu skrb i donijela Rješenje o imenovanju članova Savjeta.²¹

²⁰Službeni vjesnik Varaždinske županije br. 40/2011, Varaždin 14. prosinca 2011.

²¹Službeni vjesnik Varaždinske županije br. 64/2013, Varaždin 20. studenoga 2013.

Savjet ima predsjednika i četrnaest članova, a čine ga predstavnici Županije, centara za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi, pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, vjerskih zajednica, ustanova iz područja zdravstva, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, korisnika socijalne skrbi ili udruga za promicanje prava korisnika socijalne skrbi.

Druga radna tijela za razvoj civilnog društva, osnovana na sjednici održanoj 19. studenoga 2013., su kako slijedi:

- Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Varaždinske županije
- Koordinacija za ljudska prava Varaždinske županije
- Antikorupcijsko povjerenstvo Varaždinske županije
- Etičko povjerenstvo za praćenje Etičkog kodeksa ponašanja nositelja političkih dužnosti u Varaždinskoj županiji
- Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga Varaždinske županije
- Povjerenstvo za pitanje Roma u Varaždinskoj županiji
- Povjerenstvo za udruge Varaždinske županije
- Savjet za zdravlje Varaždinske županije
- Vijeće za prevenciju Varaždinske županije
- Savjet za gospodarstvo i međuregionalnu suradnju
- Savjet za sigurnost prometa na cestama Varaždinske županije²²

Glavnu radnu skupinu za socijalno planiranje, koja je osnovana tijekom IPA/ESF projekta „Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitucionalizacije socijalnih usluga“, sačinjavala je većina članova Savjeta za socijalnu skrb. Zajedno s djelatnicima županijskog Upravnog odjela za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb u razdoblju od ožujka 2013. do srpnja 2014. godine organizirane su zajedničke radionice za socijalno planiranje, prikupljeni su podaci, planiran je budući razvoj socijalnih usluga na temelju potreba i strateških smjernica, provedene su konzultacije sa širom skupinom dionika u području socijalne skrbi, te je izrađen prijedlog Socijalnog plana 2014-2020. i Akcijskih planova 2014 i 2015/2016.

7.2. Ustanove socijalne skrbi

7.2.1. Centri za socijalnu skrb (CZSS)

U Varaždinskoj županiji djeluju četiri centra za socijalnu skrb (CZSS) i to u Varaždinu, Ivancu, Ludbergu i Novom Marofu. Centri su ključne ustanove socijalne skrbi u svim županijama budući da donose prvostupanijska rješenja vezana uz prava socijalne skrbi, pravnu zaštitu obitelji i ostala prava u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi. Oni vode postupak za izdavanje dozvola za udomiteljstvo, vode evidenciju o odobrenim dozvolama izdanim udomiteljskim obiteljima, registar udomiteljskih obitelji i registar korisnika smještenih u domove socijalne skrbi. Nadalje, organiziraju vještačenja prvostupanijskih tijela i brinu se da su vještačenja izvršena u cilju ostvarivanja prava u sustavu socijalne skrbi te drugih prava propisanih zakonom. Između ostalih javnih ovlasti propisanih Zakonom o socijalnoj skrbi, Centri sudjeluju u izradi županijskih socijalnih planova i njihovom usvajanju, brinući pritom da razvoj socijalnih usluga bude u skladu sa socijalnim planom i mrežom socijalne skrbi u dotičnom području.

Kao što je prikazano u Tablici 15. u 4 navedena CZSS-a u 2012. godini bilo je zaposleno 90,5 djelatnika.

Tablica 15: CZSS u Varaždinskoj županiji

Naziv CZSS-a	Adresa	Broj zaposlenika
CZSS Ivanec	Đure Arnolda 11, 42240 Ivanec	19
CZSS Ludbreg	Kardinala Franje Kuharića 12, 42230 Ludbreg	10,5

²² Varaždinska županija, Obrazloženje o izvješćima radnih tijela za razvoj civilnog društva skupštine u 2013. godini

CZSS Novi Marof	Zagorska 28, 42220 Novi Marof	18
CZSS Varaždin	Nazorova 22, 42000 Varaždin	43

Izvor: MSPM-ov adresar na: www.mspm.hr- Godišnje izvješće o zaposlenicima u centrima i ustanovama socijalne skrbi u 2012. godini - stanje 31. 12. 2012.

U 2014. godini u Centrima za socijalnu skrb zaposleno je 97 radnika. Povećanje u usporedbi s prethodnim godinama, nastalo je uslijed spajanja Obiteljskog centra Varaždinske županije, od 1. siječnja 2014. godine, s Centrom za socijalnu skrb Varaždin, temeljem novog Zakona o socijalnoj skrbi (NN 157/13)

7.2.2. Domovi socijalne skrbi

U županiji postoji osam ustanova socijalne skrbi za starije osobe osnovanih od strane različitih osnivača, s ukupnim kapacitetom od 919 korisnika, od toga je na stalnom smještaju i skrbi 800 korisnika, a ostali su vanjski korisnici obuhvaćeni ostalim uslugama (uglavnom organizirana prehrana i pomoć i njega u kući). Najveći kapacitet ima Dom za starije i nemoćne u Varaždinu, koji je prije bio u vlasništvu države koja je osnivačka prava prenijela na županiju, kao što je bio slučaj sa svim domovima za stare i nemoćne nakon donošenja Zakona o socijalnoj skrbi 2001.godine (Tablica 16).

Tablica 16: Domovi za starije osobe u Varaždinskoj županiji

Br.	Lokacija grad / općina	Naziv	Osnivač	Kapacitet / Broj korisnika
1.	Grad Varaždin	Dom za starije i nemoćne osobe - Varaždin	Varaždinska županija	Kapacitet: 360 Stalni smještaj: 360 Organiziranje prehrane: 7 Pomoć u kući: 5 Poludnevni boravak: 6
2.	Grad Ivanec	Caritasov dom za starije i nemoćne osobe "Sv. Ivan Krstitelj" – Ivanec	Caritas Varaždinske biskupije	Kapacitet: 105 Stalni smještaj: 101
3.	Grad Varaždin	Dom socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe Varaždin	Ustanova za zdravstvenu njegu LEKIĆ	Kapacitet: 148 Stalni smještaj: 105
4.	Općina Cestica	Dom za starije i nemoćne osobe "Matija", Babinec, Cestica	Privatni dom u vlasništvu Zdravka Šemuge	Kapacitet: 120 Stalni smještaj: 93 Pomoć u kući: 28 Organiziranje prehrane: 42
5.	Općina Cestica	Dom za starije i nemoćne osobe "Dom Sv. Ane", Babinec	Privatni dom u vlasništvu Barbare Antolić Vupora	Kapacitet: 73 Stalni smještaj: 65
6.	Općina Cestica	Dom za starije i nemoćne osobe "Novi život", Radovec, Cestica	Privatni dom u vlasništvu Borisa Solomuna	Kapacitet: 70 Stalni smještaj: 64 Privremeni smještaj: 2

7.	Općina Trnovec Bartolovečki	Dom za starije i nemoćne osobe "Dom Šebrek d.o.o."	Privatni dom u vlasništvu Damira i Katarine Šebrek	Kapacitet: 20 Stalni smještaj: 12
8.	Grad Ludbreg	Dom za starije i nemoćne osobe "Sveta Bernardica"	Privatni dom u vlasništvu Grozdane Rajić	Kapacitet: 23

Izvor: MSPM-ov adresar na: www.mspm.hr – Godišnje statističko izvješće o domovima i korisnicima socijalne skrbi u 2012. godini - stanje 31.12. 2012.

U Varaždinskoj županiji postoje dva doma za smještaj psihički bolesnih odraslih osoba (Tablica 17), tri doma za osobe s tjelesnim, intelektualnim i osjetilnim oštećenjima (Tablica 18), dva doma za djecu s problemima u ponašanju (Tablica 19), te jedan dom za žrtve obiteljskog nasilja (Tablica 20).

Tablica 17: Domovi za psihički bolesne odrasle osobe u Varaždinskoj županiji

Br.	Grad / općina	Vrsta / naziv	Osnivač	Kapacitet / Broj korisnika
1.	Općina Jalžabet	Dom za psihički bolesne odrasle osobe "Jalžabet" – Jalžabet	Republika Hrvatska / MSPM	Kapacitet: 103 Stalni smještaj: 140
2.	Općina Jalžabet	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Bistričak - Jalžabet	Privatni dom u vlasništvu Ivanke Filipašić- Vasović	Kapacitet: 190 Stalni smještaj: 190

Izvor: MSPM-ov adresar na: www.mspm.hr i MSPM – Godišnje statističko izvješće o domovima i korisnicima socijalne skrbi u 2012. godini - stanje 31. 12. 2012.

Tablica 18: Domovi za osobe s tjelesnim, intelektualnim i osjetilnim oštećenjima u Varaždinskoj županiji

Br.	Grad / općina	Vrsta / naziv	Osnivač	Kapacitet / Broj korisnika
1.	Grad Varaždin	Centar za odgoj i obrazovanje "Tomislav Špoljar" - Varaždin	Grad Varaždin	Kapacitet: 20 Poludnevni boravak: 20
2.	Grad Varaždin	Centar za radnu terapiju i rehabilitaciju - Varaždin	Ustanova za zdravstvenu njegu Lekić	Kapacitet: 120 Stalni smještaj: 119
3.	Grad Ludbreg	Udruga roditelja osoba s onesposobljenjima "Sunce" - Ludbreg ("Ludbreško sunce"), Globočec		Kapacitet: 38 Cjelodnevni boravak: 5 Poludnevni boravak: 20

Izvor: MSPM-ov adresar na: www.mspm.hr i MSPM – Godišnje statističko izvješće o domovima i korisnicima socijalne skrbi u 2012. godini - stanje 31. 12. 2012.

Tablica 19: Domovi za djecu s poremećajima u ponašanju u Varaždinskoj županiji

Br.	Grad / općina	Vrsta / naziv	Osnivač	Kapacitet / Broj korisnika
1.	Grad Ivanec	Odgojni dom Ivanec	Republika Hrvatska/ MSPM	Kapacitet: 44 Stalni smještaj: 37
2.	Grad Varaždin	Prihvatna stanica i disciplinski centar Varaždin - CZSS Varaždin	Republika Hrvatska/ MSPM	Kapacitet: 40 Privremeni smještaj: 108 (prihvatna stanica: 71 + centar za odgoj: 37) Poludnevni boravak: 45

Izvor: MSPM-ov adresar na: www.mspm.hr i MSPM – Godišnje statističko izvješće o domovima i korisnicima socijalne skrbi u 2012. godini - stanje 31. 12. 2012.

Tablica 20: Domovi za žrtve obiteljskog nasilja u Varaždinskoj županiji

Br.	Grad / općina	Vrsta / naziv	Osnivač	Kapacitet / Broj korisnika
1.	Grad Varaždin	Dom za žrtve obiteljskog nasilja "Utočište Sv. Nikola"	Grad Varaždin i Varaždinska županija ²³	Kapacitet: 17 Smještaj: 14

Izvor: MSPM – Godišnje statističko izvješće o domovima i korisnicima socijalne skrbi u 2012. godini - stanje 31. 12. 2012.

7.3. Ostali pružatelji socijalnih usluga

7.3.1. Obiteljski domovi

Za starije osobe također postoje i 23 obiteljska doma, od toga tri za psihički bolesne odrasle osobe. Takvi domovi se prema Zakonu o socijalnoj skrbi ne ubrajaju u institucionalne oblike skrbi budući da fizička osoba i njegova ili njezina obitelj dom vode u okruženju vlastite obitelji, bez osnivanja ustanove. Kapacitet im je najviše do 20 korisnika. Najčešće ne pružaju nikakve druge usluge osim smještaja i prehrane (Tablica 21).

Tablica 21: Obiteljski domovi za starije i nemoćne osobe u Varaždinskoj županiji

Broj	Grad / općina	Vrsta obiteljskog doma	Nositelj djelatnosti	Ukupni kapacitet / kapacitet u mreži
1.	Grad Varaždin	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Anita Darabuš	Kapacitet: 10 Kapacitet u mreži: 4
2.	Općina Mali Bukovec	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Biserka Blatarić	Kapacitet: 20 Kapacitet u mreži: 4
3.	Grad Ludbreg	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Dajana Grandić	Kapacitet: 20 Kapacitet u mreži: 0
4.	Grad Novi Marof	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Gabrijela Kosanović	Kapacitet: 10 Kapacitet u mreži: 4

²³ U sudskom registru Trgovačkog suda u Varaždinu, od 02. rujna 2013., upisani su suosnivači Grad Varaždin i Varaždinska županija (temeljem Ugovora o prijenosu poslovnih udjela sa osnivača Ustanove Zaklade solidarnosti Grada Varaždina i Caritasa Varaždinske biskupije)

5.	Grad Ludbreg	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Ines Siladić	Kapacitet: 20 Kapacitet u mreži: 3
6.	Općina Mali Bukovec	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Manuela Strah	Kapacitet: 20 Kapacitet u mreži: 0
7.	Općina Gonji Kneginec	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Marina Žiher	Kapacitet: 10 Kapacitet u mreži: 10
8.	Grad Ludbreg	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Mato Konjević	Kapacitet: 15 Kapacitet u mreži: 0
9.	Općina Petrijanec	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Mirjana Levanić	Kapacitet: 11 Kapacitet u mreži: 0
10.	Općina Cestica	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Nada Jamnik	Kapacitet: 10 Kapacitet u mreži: 9
11.	Općina Sveti Ilija	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Nataša Jelenski	Kapacitet: 10 Kapacitet u mreži: 10
12.	Općina Jalžabet	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Nedeljka Dukarić	Kapacitet: Kapacitet u mreži:
13.	Općina Sračinec	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Sanja Liber	Kapacitet: 20 Kapacitet u mreži: 10
14.	Općina Petrijanec	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Snježana Križnjak	Kapacitet: 14 Kapacitet u mreži: 0
15.	Općina Trnovec Bartolovečki	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Željka Ljubić	Kapacitet: 20 Kapacitet u mreži: 0
16.	Grad Ludbreg	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Ranka Grandić	Kapacitet: 20 Kapacitet u mreži: 0
17.	Grad Varaždin	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Blaženka Beli	Kapacitet: 17 Kapacitet u mreži: 0
18.	Općina Klenovnik	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Božica Boulguergour	Kapacitet: 17 Kapacitet u mreži: 0
19.	Općina Sveti Đurđ	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Leon Botički	Kapacitet: 20 Kapacitet u mreži: 0
20.	Grad Varaždin	Obiteljski dom za starije i nemoćne	Jasminka Vrbanić	Kapacitet: 10 Kapacitet u mreži: 0
21.	Grad Varaždin	Obiteljski dom za psihički bolesne odrasle osobe	Bosiljka Smiljan	Kapacitet: 20 Kapacitet u mreži:
22.	Grad Varaždin	Obiteljski dom za psihički bolesne odrasle osobe	Mira Seketin	Kapacitet: 18 Kapacitet u mreži:
23.	Općina Jalžabet	Obiteljski dom za psihički bolesne odrasle osobe	Melita Mraz	Kapacitet: 20

Izvor: podaci Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb Varaždinske županije i MSPM-ov adresar na: www.mspm.hr

Tijekom 2014. godine, nije bilo zahtjeva za utvrđivanjem minimalnih uvjeta za početak rada novih obiteljskih domova.

7.3.2. Udruge

Na području Varaždinske županije, Caritas i Crveni križ su veoma značajni pružatelji socijalnih usluga i materijalnih pomoći obiteljima u potrebi. Tim za krizna stanja Crvenog križa je prepoznat kao ključan dionik u podršci obiteljima u riziku dok Caritas već 23 godine pruža uslugu Pučke kuhinje s 330 obroka dnevno, prikuplja novac, hranu i odjeću za ugrožene obitelji, vodio je ljekarnu do polovice 2014. godine i Dom za starije i nemoćne 'Sveti Ivan Krstitelj' u Ivancu. Županijsko Društvo Crvenog križa djeluje na temelju Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, djeluje od 1994. godine, a osiguravaju se sredstva u županijskom proračunu za rad i djelovanje Službe traženja i javne ovlasti i redovne djelatnosti. Isto tako, na inicijativu Varaždinske županije, zajedno s Društvom Crvenog križa Varaždinske županije, 2002. godine je pokrenut projekt: Program pomoći starijim osobama na području Varaždinske županije. Program pomoći starijim osobama je izvaninstitucionalni oblik pomoći namijenjen starijim osobama koje se nalaze u socijalno zaštitnoj potrebi i nesposobne su za samostalan život, te zbog izrazitih promjena u zdravstvenom stanju ne mogu zadovoljiti osnovne životne potrebe. Program se provodi sa ciljem pružanja raznih oblika pomoći osobama treće životne dobi, koji žive u izrazito složenim uvjetima. Trenutno je u program uključeno cca 320 korisnika starije dobi, a unazad četiri godine, osim skrbi o starijim osobama, kroz tzv. "socijalno ili društveno poduzetništvo" prišlo se proširenju projekta na način da se na programu zapošljavaju osobe srednje životne dobi, teže zapošljive. Tako trenutno na programu radi jedna medicinska sestra na neodređeno, voditeljica programa, te 4 gerontodomačice na određeno. Varaždinska županija je osigurala u Proračunu za 2014. godinu za provedbu svih programa 830.000,00 kn.

U županiji djeluje i niz različitih udruga i to većinom udruge osoba s invaliditetom i udruge vezane uz Domovinski rat.

Udruge osoba s invaliditetom dijelom su usmjerene na zastupanje i zagovaranje prava osoba s invaliditetom, no također pružaju slijedeće usluge svojim članovima: pravni savjeti, organiziranje grupa za samopomoć, organiziranje slobodnog vremena i sportskih događaja, nabavka tehničkih pomagala za osobe s tjelesnim i osjetilnim oštećenjima, te provedba programa za osobne asistente i asistente u nastavi i slično.

Udruga za osobe s invaliditetom „Ludbreško sunce“ pruža podršku u odgoju i obrazovanju djece s poteškoćama u razvoju i njihovim obiteljima na području grada Ludbrega.

Udruga „Sunce“ Varaždin za osobe s mentalnom retardacijom radi na osnaživanju osoba s invaliditetom te njihovim aktivnim uključivanjem u život lokalne zajednice.

Udruga „Ivanečko sunce“ organizira slobodno vrijeme za djecu i mlade osobe s mentalnom retardacijom, provodi rehabilitaciju osoba s intelektualnim teškoćama i integraciju u život lokalne zajednice.

Udruga za terapijsko, rekreativno i western jahanje Faronov ranč organizira jahanje za djecu s teškoćama u razvoju i problemima u ponašanju.

Zajednica „Cenacolo“ brine za osobe koje se liječe od svih oblika ovisnosti radom i psihoterapijom.

Društvo distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida grada Varaždina bavi se provođenjem kulturnih, sportskih i rekreativnih programa i susreta za osobe s invaliditetom, izdavanjem časopisa „Korak života“, prijevozom članova, Božićnim programom i sl.

Udruga invalida rada grada Varaždina organizira humanitarne, edukativne, rekreativno-sportske aktivnosti vezane uz organiziranje izložaba, literarna druženja, posjet starijim i bolesnim članovima, obilježavanje značajnih datuma i sl.

Udruga gluhih i nagluhih grada Varaždina i Varaždinske županije pomaže kod uključivanja osoba s gluhoćom u život lokalne zajednice, podučava znakovni jezikom članove obitelji i osobe u neposrednom kontaktu s gluhim osobama, putem radionica i seminara.

Također djeluje udruga žena operiranih na dojku Mammea klub koja se bavi edukacijom učenica srednjih škola vezano uz samopregled dojki, postoperativnom rehabilitacijom operiranih žena i psihološkom potporom oboljelim ženama i njihovim obiteljima, a slično djeluje i udruga Kaj sad za oboljele i liječene od karcinoma pluća.

Udruga KERUSS vodi projekt „Kreativnošću do samostalnosti“- povećanje kvalitete života osoba koje su smještene u institucije i stvaranje okruženja za njihov samostalni život

Većina spomenutih udruga prijavljuje se na županijski natječaj na godišnjoj osnovi. Udruge koje su zainteresirane za pružanje socijalnih usluga također prijavljuju svoje projekte na gradske natječaje i na MSPM-ov trogodišnji program koji potiče razvoj mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva. U okviru trogodišnjih programa dodjeljuju se bespovratna sredstva u iznosu od 150.000 do 400.000 kuna, što predstavlja značajan doprinos izgradnji kapaciteta.

Udruga osoba s invaliditetom kojoj je odobren trogodišnji program u razdoblju od 2011. do 2014. godine na natječaju Ministarstva socijalne politike i mladih (naziv programa i iznos odobren za financiranje u 2013.godini):

1. Društvo multiple skleroze Varaždinske županije (Za kvalitetniji život, 232.000 kn);

Ministarstvo socijalne politike i mladih je odobrilo financiranje trogodišnjih programa slijedećim udrugama osoba s invaliditetom s područja Varaždinske županije, u razdoblju od 2014. do 2017. godine (naziv programa i iznos sredstava za 2014.godinu):

1. 'Ludbreško sunce' - udruga za osobe s invaliditetom (Pružanje podrške u odgoju i obrazovanju djeci s poteškoćama u razvoju i njihovim obiteljima na području grada Ludbrega i šire okolice, 300.000 kn);
2. Društvo distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida grada Varaždina (Svi smo mi jedno, 160.000 kn).

Intitucionalnu podršku Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za udruge osoba s invaliditetom, u 2014. godini je dobila Udruga slijepih Varaždinske županije u iznosu od 75.956 kn.

Udruge provode i programe osiguravanja usluga asistencije za osobe s invaliditetom, a u 2013. godini su slijedeće udruge dobile ugovore na natječajima za trogodišnje programe MSPM-a:

Trogodišnji program Videći pratitelj – Udruga slijepih Varaždinske županije (1 korisnik)

Trogodišnji program Tumač/prevoditelj – Udruga gluhih i nagluhih grada Varaždina i Varaždinske županije (1 tumač/prevoditelj hrvatskog znakovnog jezika)

Program osiguravanja usluge osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta 2013 – Društvo distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida grada Varaždina (7 osobnih asistenata) i Društvo multiple skleroze Varaždinske županije (9 osobnih asistenata).

U okviru programa **IPA/ESF 'Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici'** faza 1 i faza 2 do lipnja 2014. godine odobreni su slijedeći projekti koji se provode u partnerstvu javnih institucija i organizacija civilnog društva:

1. Projekt 'Povećanje samostalnosti i kvalitete življenja osoba s intelektualnim teškoćama razvojem socijalnih usluga', nositelj je Centar za rehabilitaciju Varaždin a partneri su Varaždinska i Krapinsko-zagorska županija (ukupna vrijednost projekta 199.936 eura);
2. Projekt 'Glasovima zajednice za održivo uključivanje: Razvoj socijalnih usluga za osobe s intelektualnim poteškoćama i njihov neovisniji i kvalitetniji život', nositelj je Centar za rehabilitaciju Varaždin, partneri su udruge Keruss, Labirint, Društvo za pomoć mentalno retardiranim osobama Krapina, Udruga invalida Donja Stubica, trgovačka društva: Uzgoj cvijeća i trgovina GEA, Terme Jezerčica, Turistička zajednica Grada Donja Stubica, Grad Donja Stubica i Krapinsko-zagorska županija.

Lista odobrenih projekata za fazu 2 još nije cjelovita a natječaj za treću fazu programa 'Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici' otvoren je do 4.rujna 2014.godine i potpore se očekuju u 2015.godini.

U okviru grant sheme iz IPA/ESF sredstava 'Jačanje regionalnih i lokalnih struktura za podršku razvoju civilnog društva' Udruzi slijepih Varaždin odobren je projekt 'Čujmo glasove različitih –uključivanje osoba s invaliditetom u građanski dijalog u iznosu od 59.933 eura.

Iz Proračuna Varaždinske županije za 2014. godinu, za financiranje programa i projekata udruga od interesa za Varaždinsku županiju, za područje zdravstvene zaštite i socijalne skrbi ukupno je planirano 1.640.000 kn. Od ukupnog iznosa, za programe i projekte udruga iz područja zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, financiranih na temelju Javnog poziva, izdvojeno je 350.000 kn; za financiranje Društva Crvenog križa Varaždinske županije 830.000 kn; za provedbu programa Saveza udruga umirovljenika Varaždinske županije 360.000 kn; za programe zapošljavanja gerontdomaćica u Gradskom društvu Ludbreg, u iznosu od 100.000,00 kn (općine Sveti Đurđ i Breznički Hum).

7.4. Financiranje sustava socijalne skrbi u Varaždinskoj županiji

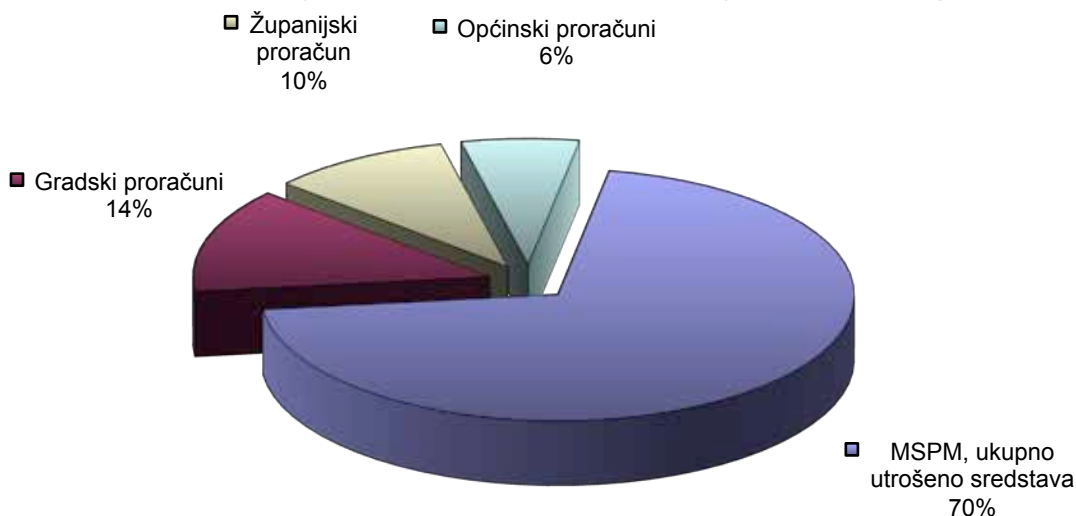
Budući da je sustav socijalne skrbi u Hrvatskoj centraliziran, u Varaždinskoj županiji, kao i u ostalim županijama, najveći udio sredstava za socijalne naknade i usluge financira se iz središnjeg državnog proračuna. Decentralizirani su jedino domovi za stare i nemoćne osobe (od 2001.), nakon što su njihova vlasnička prava prenesena s državne razine na županijsku upravu. Također u 2001. kad je s novim Zakonom o socijalnoj skrbi započeo proces decentralizacije,

otvorio se prostor za privatne inicijative. Privatne pravne osobe, kako profitne tako i neprofitne i vjerske organizacije, dobile su mogućnost osnivanja privatnih domova socijalne skrbi ili pružanja socijalnih usluga kao stručnu djelatnost bez osnivanja ustanove socijalne skrbi.

U pogledu decentralizacije upravljanja i financiranja sustava socijalne skrbi, podaci prikazani na Slici 8 i u Tablici 22, prikazuju kako se situacija u zadnjih jedanaest godina nije bitno promijenila. U 2012. godini 70% svih financijskih sredstava osiguralo se iz središnjeg državnog proračuna, a 30% iz županijskog, gradskih i općinskih proračuna.

U okviru Nacionalne strategije razvoja sustava socijalne skrbi od 2011. do 2016. ministarstva nadležnog za socijalnu skrb (nekadašnje Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i trenutačno MSPM) predviđen je daljnji razvoj socijalnih usluga pružanih u zajednici, ali nije razrađeno pitanje preusmjeravanja sredstava sa usluga pružanih u ustanovama na usluge pružane u zajednici.

Slika 8: Varaždinska županija – udio sredstava utrošenih na socijalnu skrb u 2012. godini prema izvorima (%)

Izvor: Slika se temelji na podacima MSPM-a prikupljenima za potrebe Izvješća o provedbi Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju iz 2012.godine dopunjen s podacima Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i sport VŽ

Kao što je prikazano na Slici 8, u županiji 6% sredstava utrošenih na socijalnu skrb potječe od općina, 10% od županije, 14% od gradova i 70% od MSPM-a. U Tablici 22 navedeni su ukupni iznosi financiranja za svaku razinu uprave, a za proračun Ministarstva socijalne politike i mladih je prikazana raspodjela sredstava prema vrsti ustanova.

Tablica 22: Financiranje socijalne skrbi u Varaždinskoj županiji

Varaždinska županija – sredstva utrošena na socijalnu skrb u 2012. god.		
Tijelo	Opis	Dodijeljena sredstva
Ministarstvo socijalne politike i mladih	Domovi socijalne skrbi u vlasništvu države	15.955.370
	Domovi socijalne skrbi osnovani od strane drugih osnivača	51.531.727
	Ukupno domovi socijalne skrbi	67.487.097
	Centri za socijalnu skrb	94.639.197
	Obiteljski centar	948.341
	MSPM, ukupno utrošeno sredstava	163.074.635

Regionalna samouprava	Županijski proračun	22.776.170
Lokalna samouprava	Gradski proračuni	31.236.953
	Općinski proračuni	14.855.470
Regionalna i lokalna samouprava	Regionalna i lokalna samouprava – ukupno utrošenih sredstava	68.868.593
Ukupno za Varaždinsku županiju		231.943.228

Izvor: sažetak MSPM-ovih podataka prikupljenih za potrebe Izvješća o provedbi Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju iz 2012. godine dopunjen s podacima Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i sport VŽ i MSPM-ov izračun ukupno utrošenih sredstava po županijama pripremljen za potrebe projekta u srpnju 2013.

8. SOCIJALNE USLUGE U ŽUPANIJI PREMA KORISNIČKIM SKUPINAMA

Slijedi opis socijalnih usluga koje se pružaju različitim korisničkim skupinama u županiji. Opis je utemeljen na podacima prikupljenima putem Upitnika za procjenu županijskih socijalnih usluga kojeg je izradio projektni tim, a podatke su prikupili članovi Glavne županijske radne skupine i Radne skupine za socijalno planiranje u suradnji s ostalim relevantnim dionicima u periodu od ožujka do lipnja 2013. godine. Daljnje konzultacije provedene su na radionicama za socijalno planiranje od lipnja 2013.godine do travnja 2014.godine

Rad na radionicama bio je fokusiran procjene stanja i potreba i određivanje prioriteta u razvoju socijalnih usluga.

Stoga su u nastavku navedeni rezultati grupnih rasprava o trenutačnoj situaciji u županiji, zajedno s opisom usluga koje su potrebne određenim društvenim skupinama. Cilj je bio ustanoviti koje postojeće usluge treba zadržati ili proširiti, a koje i kakve nove usluge treba razviti. Na temelju ove analize i rada kojeg su obavili članovi Glavne radne skupine i Radne skupine za socijalno planiranje, započet je postupak izrade nacrtu Akcijskih planova socijalnih usluga za 2014. i 2015/2016. godinu i izrade ovog Socijalnog plana.

8.1. Osobe s invaliditetom

Osobe s invaliditetom ubrajaju se u pet prioritetnih ciljnih skupina za koje je Glavna radna skupina ustanovila da ih je potrebno uključiti u Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu.

Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine, osobe s invaliditetom čine 12,6% ukupnog stanovništva županije.

Najveći broj osoba s invaliditetom ostvaruje svoja prava preko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i to 15.035 korisnika od ukupnog broja 22.157. Iz Varaždinske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 966 osoba (61% muškog spola). Postojanje više vrsta i stupnjeva teškoća u psihofizičkom razvoju te intelektualne teškoće najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je potpuna odgojno obrazovna integracija prilagođenim nastavnim postupcima najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. 6.385 osoba s invaliditetom, oko 29% od ukupnog broja, vještačeno je usustavu socijalne skrbi.

Branitelja iz Domovinskog rata s invaliditetom je 1.361 dok rješenje o priznatom statusu vojnog i/ili civilnog invalida II svjetskog rata i poraća ima 185 korisnika.

Radna skupina za socijalno planiranje, identificirala je slijedeće institucije i udruge u kojima osobe sa invaliditetom ostvaruju određena prava i usluge:

1. Centri za socijalnu skrb
2. Ustanove socijalne skrbi:
 - 2.1. Centar za rehabilitaciju Varaždin
 - 2.2. Dom za psihički bolesne osobe Bistričak Jalžabet
 - 2.3. Dom za psihički bolesne osobe Jalžabet
3. Obiteljski domovi i udomiteljske obitelji
 - 3.1. Obiteljski dom Seketin (za psihički bolesne osobe)
 - 3.2. Obiteljski dom Konjević (za psihički bolesne osobe)
 - 3.3. Specijalizirane udomiteljske obitelji
4. Usluge koje pružaju udruge:
 - 4.1. Dnevni i poludnevni centar udruge Ludbreško sunce
 - 4.2. Stambena zajednica Ludbreško sunce
 - 4.3. Dnevni centar Novi Marof

5. Ustanove za zdravstvenu njegu i pomoć u kući sa uslugama fizikalne terapije i rehabilitacije u kući temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti

Iako je udomiteljstvo izrazito dobro razvijeno u Varaždinskoj županiji u odnosu na ostale županije, ostaje izazov razvoja specijaliziranog udomiteljstva za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s tjelesnim i mentalnim oštećenjima. Prema podacima centara za socijalnu skrb za 2012. godinu, samo je jedna obitelj u izvješću navedena kao specijalizirana i to na području CZSS Novi Marof. Međutim prema podacima o udomljenim osobama rješenjem centara na području VŽ, udomljeno je 46 djece s teškoćama u razvoju, 70 odraslih osoba s tjelesnim oštećenjima i intelektualnim teškoćama i 11 s mentalnim oštećenjima (psihički oboljeli) stoga bi trebalo dodatno prikupiti podatke na kojem području se nalaze ove specijalizirane udomiteljske obitelji (unutar županije i u drugim županijama) u koje su smješteni korisnici s područja Varaždinske županije.

Udruge osoba s invaliditetom

U županiji djeluju i slijedeće organizacije civilnog društva za osobe s invaliditetom (izvor: popis udruge koje su se javile na Javni poziv za sufinanciranje programa udruga od interesa za Varaždinsku županiju u 2014. godini):

1. Udruga gluhih i nagluhih grada Varaždina i Varaždinske županije
2. Društvo distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida grada Varaždina u čijem sastavu djeluje Klub osoba sa invaliditetom
3. "Ivanečko sunce" udruga za osobe s mentalnom retardacijom, Ivanec
4. „Ludbreško sunce" udruga za osobe s invaliditetom, Ludbreg
5. Udruga Sunce Varaždin za osobe s intelektualnim teškoćama
6. Udruga Sunce Novi Marof za osobe s intelektualnim teškoćama
7. Društvo multiple skleroze Varaždinske županije
8. Udruga tjelesnih invalida ILO Ivanec
9. Udruga invalida rada grada Varaždina
10. Udruga slijepih Varaždinske županije
11. Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata, ogranak Varaždin
12. Keruss, udruga osoba sa invaliditetom u ustanovama socijalne skrbi
13. Invalidsko društvo ILCO Varaždin
14. „Mammae klub Varaždin" – Udruga žena operiranih na dojku
15. Udruga oboljelih i liječenih od karcinoma pluća „Kaj sad"
16. Udruga zdravog življenja „obiteljski klub" Varaždinske županije"
17. Udruga za ranu intervenciju Varaždinske županije
18. Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom u Varaždinskoj županiji – Kokotiček
19. Društvo za zaštitu od dijabetesa Varaždin
20. Klub laringektomiranih Varaždinske županije
21. Zajednica udruga hrvatskih vojnih invalida Dom. rata Varaždinske županije
22. Udruga ratnih i mirnodopskih vojnih invalida Varaždinske županije.

Zaštitne radionice:

U gradu Varaždinu djeluje samo jedna zaštitna radionica pri srednjoj strukovnoj školi te je u njoj zaposleno trenutno 17 osoba s invaliditetom. Županija sufinancira rad radionice, no za pokrivanje većeg dijela hladnog pogona i troškova usmjereni su na otvoreno tržište i prema Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, koji od 1. siječnja 2014. godine djeluje pod novim nazivom: Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Pristupačnost grada i sadržaja: Grad Varaždin dobio je priznanje za uspješno uklanjanje arhitektonskih barijera, semafori imaju zvučnu signalizaciju čime je olakšano kretanje osoba s invaliditetom u prometu, a sadržaji u gradu su im postali pristupačni. Osobama s invaliditetom na raspolaganju su vozila prilagođena njihovim potrebama i to u Varaždinu jedan kombi, u Ludbregu dva kombija i osobni auto, te jedan kombi u Ivancu. Javni promet sa niskopodnim autobusima nije realiziran.

Prepoznata je i mogućnost pružanja podrške osobama sa invaliditetom kroz zapošljavanje osobnih asistenata i pomagača u kući putem HZZ programa javnih radova (Ludbreško sunce, Društvo distrofičara Varaždin, Društvo multiple skleroze), a isto tako i financiranje osobnih asistenata i domaćica za pomoć u kući kroz programe MSPM-a.

Udruga Ludbreško sunce kontinuirano se javlja na projekte kojima osigurava širenje usluga, kao što je mala škola za djecu s poteškoćama, formiranje razreda u redovnoj školi za djecu sa poteškoćama kojima se pružaju dodatni programi i pomoć poslije nastave (dnevni boravak, pisanje zadaća i sl. uz uslugu prijevoza do škole i natrag), kao i programi pomoći za integraciju u redovne školske programe. Provodi se projekt pomoćnog vrtlara gdje mladi koji se obrazuju za pomoćne vrtlare obavljaju praksu u vrtu stambene zajednice i dnevnog centra udruge. Osim toga, udruga preko javnih radova zapošljava i dvije osobe sa invaliditetom. Provode se radionice za pomoć roditeljima kroz savjetodavni rad, ali i pomoć u realizaciji određenih usluga npr. stomatološke zaštite i sl. Organizirane su i kreativne radionice za korisnike udruge. Projektu dnevnog i poludnevnog boravka kao i stambenoj zajednici osigurana je održivost kroz financiranje MSPM-a, u tijeku je i projekt u sklopu grant sheme Širenje mreže socijalnih usluga, kojega je nositelj Centar za rehabilitaciju, projekt udruge distrofičara „Zajedno za nas“ i „Koristi svoja prava“

Socijalne usluge koje se pružaju osobama s invaliditetom:

a) Novčane naknade

Osobe s invaliditetom ostvaruju pravo na redovne mjesečne novčane naknade iz sustava socijalne skrbi prema zakonskim uvjetima: osobna invalidnina (u punom iznosu od 1.250 kn mjesečno), doplatka za pomoć i njegu (u punom iznosu 500 kuna), naknada do zaposlenja (350 kuna) i status roditelja njegovatelja (2.500 kuna).

b) Usluge informiranja i savjetovanja

Usluge informiranja i savjetovanja najvećim dijelom pružaju Centri za socijalnu skrb s podružnicom Obiteljski centar i udruge za osobe s invaliditetom.

c) Usluge smještaja u ustanovama

U županiji postoje dvije ustanove socijalne skrbi za smještaj osoba s mentalnim oštećenjima i to je Dom za psihički bolesne osobe Jalžabet i Dom za psihički bolesne osobe Bistričak-Jalžabet.

Prema podacima iz godišnjih statističkih izvještaja domova za 2013. godinu, na 31. prosinca 2013., u Domu za psihički bolesne osobe Jalžabet bilo je 132 korisnika na stalnom smještaju. Prema strukturi korisnika, najveći broj korisnika je iz Varaždinske županije – 111, iz Zagrebačke je županije 6 korisnika, a s područja Sisačko-moslavačke županije i Grada Zagreba su po 3 korisnika. 2 korisnika su iz Koprivničko-križevačke županije, dok je po 1 korisnik s područja Međimurske, Šibensko-kninske, Osječko-baranjske, Ličko-senjske, Krapinsko-zagorske, Karlovačke i Dubrovačko-neretvanske županije.

U Domu Bistričak u Jalžabetu, na 31. prosinca 2013., bilo je na stalnom smještaju 190 korisnika. Najveći broj korisnika bio je iz Grada Zagreba – 56, te s područja Varaždinske županije – 47. S područja Zagrebačke županije smješteno je 23 korisnika, Osječko-baranjske – 11, Međimurske – 10, Primorsko-goranske – 8, s područja Sisačko-moslavačke, Koprivničko-križevačke županije – iz svakog područja 5 korisnika, Požeško-slavonske, Ličko-senjske i Karlovačke – iz svakog područja 4 korisnika, Istarske i Dubrovačko-neretvanske – 3 korisnika, iz Bjelovarsko-bilogorske 2 korisnika, dok je po 1 korisnik iz Šibensko-kninske, Vukovarsko-srijemske, Krapinsko-zagorske, Brodsko-posavske i Splitsko-dalmatinske županije.

d) Usluge dnevne skrbi

Za osobe s invaliditetom usluge dnevne skrbi pružaju Udruga za osobe s invaliditetom Ludbreško sunce, Dnevni boravak pri Domu za starije i nemoćne osobe Varaždin, Klub za starije osobe Varaždin, Društvo Crvenog križa Varaždinske županije

Prema podacima iz godišnjeg statističkog izvještaja Udruge za osobe s invaliditetom Ludbreško sunce, za 2013. godinu, na 31. prosinca 2013., bilo je 5 korisnika cjelodnevnog boravka, 20 korisnika poludnevnog boravka.

e) Pomoć i njega u kući

Program pomoći provodi CZSS Varaždin, Crveni križ Varaždinske županije, Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin i Ludbreg, Društvo multiple skleroze kroz program domaćice putem programa socijalnog/društvenog poduzetništva, a i svi gradovi i neke općine imaju organiziranu pomoć u kući za svoje starije i nemoćne sugrađane (npr. općina Petrijanec).

f) Usluge organiziranog stanovanja

Udruga Ludbreško sunce pruža uslugu organiziranog stanovanju za 8 korisnika, koliko je i utvrđeni kapacitet, a dom Bistričak je također u 2013. godini počeo pružati uslugu organiziranog stanovanja, za sada, za 2 korisnika.

g) Socijalno uključivanje, olakšavanje samostalnog življenja

Društvo multiple skleroze i Društvo distrofičara Varaždin i udruga Ludbreško sunce zapošljavaju osobne asistente za osobe s invaliditetom (zapošljavanje preko javnih radova-sredstva HZZ-a), kao i domaćice za usluge pomoći u kući.

Nedostatak kod pružanja ove usluge je nemogućnost zadržavanja već obučених asistenata na duži period od 6 mjeseci, jer su javni radovi kao aktivna mjera za zapošljavanje vremenski ograničeni. Centar za rehabilitaciju Varaždin provodi dva projekta za socijalno uključivanje osoba s invaliditetom uz potporu bespovratnih sredstava ESF iz grant sheme 'Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici'

Utvrđene potrebe za socijalnim uslugama / socijalno uključivanje osoba s invaliditetom:

Radna skupina je odabrala slijedeće prioritetne usluge za 2014. godinu:

- Organizirano stanovanje za korisnike Doma Bistričak te udruge Ludbreško sunce
- Poludnevni i cjelodnevni boravak u organizaciji udruge Ludbreško sunce
- Nastavak rada, te proširenje kapaciteta zaštitne radionice
- Provođenje projekta „Povećanje kvalitete života osoba u nepovoljnom položaju i stvaranje okruženja za njihov samostalan život“
- Aktivnosti kroz koje bi se uključivale osobe s invaliditetom u život lokalne zajednice
- Organiziranje pomagača u nastavi
- Održavanje usluge osobne asistencije i usluga koje pružaju domaćice zaposlene na puno radno vrijeme (usluge za više osoba)
- Rad kluba za osobe s invaliditetom

Odabrane aktivnosti su rezultat rada Radne skupine u periodu od ožujka do listopada 2013. godine te je procijenjeno da postoje realne mogućnosti da se one provedu u 2014. godini.

No, osim odabira usluga za 2014. godinu, Radna skupina je prepoznala niz područja u kojima je potrebna intervencija, odnosno razvijanje kvalitetnih usluga u zajednici.

Radna skupina utvrdila je da je sadašnja situacija u odnosu na psihički bolesne odrasle osobe složena. Postojeći kapaciteti institucionalne skrbi trenutačno ne zadovoljavaju potrebe, a drugi oblici su nerazvijeni. Ne postoji udruga za psihički oboljele osobe koja bi mogla kao ostale udruge utjecati na senzibilizaciju javnosti za potrebe ove skupine ljudi i destigmatizaciju oboljelih. Planovi za stambene zajednice postoje u obje ustanove za psihički bolesne osobe. U Domu Jalžabet bi se izmještavali korisnici već smješteni u domu jer se s njima već radi na pripremi za organizirano stanovanje uz podršku i u tom smislu postoji potreba za jasnoćom zakonskih i provedbenih akta kojima se definira financiranje novih usluga. Dodatna potreba koja se vidi na terenu je potreba za interventnim smještajem u kriznim situacijama koja bi trebala biti regulirana zakonom. Dionici su također izrazili potrebu da se jasno definiraju mjerila održivosti nekog projekta, odnosno uvođenja nove usluge, što bi im dalo jasnije smjernice za njihov daljnji rad kao i financiranje istih usluga.

Prava osoba sa invaliditetom su za neke skupine deklarativna, npr. zdravstveno osiguranje psihički oboljelih osoba (pitanje osnove osiguranja u trenutku potrebe za hospitalizacijom). Pristup pravima nije ujednačen za sve skupine psihički oboljelih, što ih stavlja u nepovoljan socijalni položaj. Potrebno je osigurati edukaciju roditelja, obitelji, skrbnika ili udomitelja o potrebama i problemima osoba sa invaliditetom pa tako i psihički oboljelih osoba. U tom smislu je potrebna usluga podrške obiteljima koje imaju članove s invaliditetom.

Civilni sektor je prilično aktivan u odgovaranju na potrebe za uslugama svojih članova – osoba i obitelji osoba s invaliditetom. Stoga je potrebno dodatno osnažiti udruge i druge pružatelje usluga kroz podršku i pomoć u pisanju projekata, putem radionica, edukacija i primjera dobre prakse u provedbi projekata jer su upravo javni natječaji česti oblik financiranja usluga i projekata.

Zapošljavanje osoba sa invaliditetom ili vraćanje u svijet rada vrlo je važan faktor aktivnog, zdravog i samostalnog života i za osobe s invaliditetom, stoga su potrebni dodatni naponi kako bi se povećala njihova zapošljivost te postigla i održala zaposlenost.

Potrebno je uložiti više pažnje i brige u osmišljavanje programa za osobe s invaliditetom koje se nalaze bilo u institucijama ili obiteljima, pri čemu je posebno poželjno da ustanove ulože veće napore da izvedu svoje članove iz ustanove u češćim razmacima. Često su osobe s invaliditetom koje žive u obitelji potpuno ovisne o obitelji, te na obitelj pada velik pritisak. Obiteljima također treba podrška, a ona se može osigurati kroz usluge osobnih asistenata ili pružanjem pomoći u kući.

8.2. Djeca i mladi

Podršku djeci i mladima na području županije pružaju sljedeće organizacije:

- Centri za socijalnu skrb (Varaždin, Ivanec, Novi Marof, Ludbreg) kroz novčane potpore i izricanje mjera brige o djetetu, zaštite obitelji, razvoj udomiteljstva i sl.
- Podružnica CZSS Varaždin Obiteljski centar organizira niz preventivnih aktivnosti, radionica i događanja s ciljem pružanja podrške obitelji, djeci i mladima
- Ustanova socijalne skrbi: Odgojni dom Ivanec i Prihvatna stanica i disciplinski centar – CZSS Varaždin osiguravaju institucijsku skrb za djecu i mlade.
- Udruge: Caritas, Ivanečko sunce, Ludbreško sunce, Novomarofsko sunce, Društvo Naša djeca i brojne druge športske i organizacije civilnog društva okupljaju djecu i mlade, obitelji u aktivnostima slobodnog vremena, edukacija, informativnih radionica, grupama podrške i dr. aktivnosti.

Na području županije nalazi se 31 dječji vrtić, 59 osnovnih i srednjih škola. Prema podacima Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i sport Varaždinske županije i Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Varaždina, u školskoj godini 2013/14. upisano je ukupno 14.289 učenika u osnovnu školu (od ukupnog broja upisanih, 3.556 djece je iz grada Varaždina), dok je u srednju školu upisano 8.060 učenika. Podaci za djecu vrtičke dobi dostupni su samo za Grad Varaždin, i to za gradske i privatne vrtiće, gdje trenutno boravi 1.704 djece. Izgrađeni je novi prostor Centra za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“, koji je započet 2011. godine, a završen u 2014. godini. Ukupna sredstva od 26.000.000 kn osigurali su MZOS, MSPM i Grad Varaždin.

Rad s djecom i mladima s problemima u ponašanju odvija se u Odjelu za prihvata djece i mladeži s poremećajima u ponašanju CZSS Varaždin, Centrima za socijalnu skrb, ambulantama za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju, te izvanbolničko liječenje ovisnika, domovima zdravlja (obiteljska medicina), što je nedostavno. Kroz djelatnost Odjela za prihvata godišnje prolazi oko 120 djece i mladih koji su zbog različitih osobnih, obiteljskih teškoća, u riziku, odnosno manifestiraju probleme u ponašanju i učenju različitog intenziteta. Radi se o tretmanu sekundarne prevencije. Sudska odgojna mjera posebne obveze kojoj se maloljetniku nalaže da se uključi u pojedinačni ili skupni psihosocijalni tretman u savjetovaštu za mlade se otežano provodi. Rad sa roditeljima ove djece je nedostatan. Izostaje jača podrška, osnaživanje, poučavanje, savjetovanje.

Na području Varaždinske županije udomiteljstvo ima dugu tradiciju, i to od 50-tih godina prošlog stoljeća. U Republici Hrvatskoj Varaždinska županija ima najbolje razvijeno udomiteljstvo za djecu. U ovom trenutku ima 129 udomiteljskih obitelji za djecu, od toga je 113 tradicionalnih, nesrodničkih udomitelja i 16 srodničkih. Na ovom području udomljeno je 236 djece – od toga je u nadležnosti CZSS Varaždin 119 djece, a iz drugih centara 117 djece. Udomiteljstvo je vrlo odgovorna zadaća, jer zahtijeva sveobuhvatnu angažiranost udomitelja i stručnih djelatnika. Nadalje, treba imati u vidu činjenicu da su djeca koja se udomljavaju dugo bila u situaciji zanemarenosti i/ili zlostavljanosti, zahtijevna su u pogledu zdravlja i imaju niz emocionalnih problema i problema u ponašanju što zahtijeva adekvatni stručni tretman i podršku u odrastanju, naročito u doba adolescencije. Također nema sustavne podrške djeci koja izlaze iz udomiteljstva i osamostaljuju se. U ovom trenutku udomljeno je 96 djece u dobi od 12-18 godina, kojima je potrebna podrška i osnaživanje u njihovom razvoju, kao i pomoć u osamostaljivanju, a u 2014. godini će 21 mlada osoba u udomiteljskoj obitelji navršiti 18 godina i time izgubiti pravo na smještaj koje financira država, te je stoga potrebno poduzeti aktivnosti s ciljem produžene podrške mladima koji nemaju ni podršku svojih bioloških obitelji niti dovoljno mogućnosti za samostalan život putem zapošljavanja i stambenog zbrinjavanja. Trenutno se priprema kapacitet za privremeni smještaj za 12 mladih koji izlaze iz udomiteljskih obitelji u općini Petrijanec, no planira se otvaranje novih mogućnosti privremenog smještaja u Varaždinu, u suradnji Udruge udomitelja Zipka, Foruma za udomiteljstvo i Grada Varaždina (stambene zajednice).

Na području grada Varaždina provodili su se brojni projekti i programi za djecu i mlade, koji su dijelom ili u potpunosti financirani iz Proračuna Grada Varaždina za 2013. godinu.

Projekte provode:

- Grad Varaždin i Osnovne škole grada Varaždina (ACTIVE – „Pomoćnici doprinose razvoju održivog obrazovanja“, E-imenik, Prijevoz učenika osnovnih škola iznad standard, Produženi boravak i prehrana socijalno ugrožene djece, Dječji forumi-Akcija Grad prijatelj djece)
- Dječji vrtić Varaždin
- Hrvatski zavod za zapošljavanje (Mladi za mlade – privremeno zaposleno 6 osoba mlađe dobi koji obavljaju poslove pomoćnika u nastavi – sredstva iz državnog proračuna)
- Zavod za javno zdravstvo (Projekt kontrole zdravstvene ispravnosti i usklađenosti obroka sa Normativima prehrane učenika u osnovnim školama Grada Varaždina)
- Grad Varaždin (Božićno darivanje djece, Škola u prirodi i financiranje ljetovanja socijalno – ugrožene djece)
- Društvo naša djeca Varaždin (Dječji festival „Djeca pjevaju“, ljetne radionice u Dječjem odmaralištu Varaždin na Rabu – Kamp otpornosti, susreti djece)
- Obiteljski centar Varaždinske županije (edukacijske radionice: Mala škola za velike roditelje - za roditelje djece maloljetnika kojima je izrečena odgojna mjera, Trening socijalnih vještina – za maloljetnike kojima je izrečena

- sudska mjera, srednjoškolci upućeni po nalogu stručne službe škole i zainteresirani građani srednjoškolci, "Rastimo zajedno", "Prvi put roditelj")
- Filmski kreativni studio "Vanima" (VAFI – internacionalni festival animiranog filma djece i mladih Varaždin, ljetne radionice animiranog filma)
 - Gradska čitaonica "Metel Ožegović" Odjel za djecu (Igraonice za bebe i djecu predškolske dobi, jezične učionice za engleski i francuski jezik)

Većina navedenih projekata će nastaviti s provedbom i u 2014. godini.

ACTIVE – „Pomoćnici doprinose razvoju održivog obrazovanja“, za učenike s posebnim potrebama uključene u redovni sustav obrazovanja. Nositelji projekta su Grad Varaždin, Osnovne škole Grada Varaždina i EU fondovi. Ukupan financijska vrijednost projekta je 910.000 kn, od čega je 435.000 kn osigurano iz Proračuna Grada Varaždina, a 475.000 kn iz sredstava EU fondova.

Na području Ludbreške regije, Ludbreško sunce kontinuirano se javlja na projekte kojima osigurava širenje usluga, kao što je mala škola za djecu s poteškoćama, formiranje razreda u redovnoj školi za djecu s poteškoćama kojima se pružaju dodatni programi i pomoć poslije nastave (dnevni boravak, pisanje zadaća i sl. uz uslugu prijevoza do škole i natrag), kao i programi pomoći za integraciju u redovne školske programe. Provodi se projekt pomoćnog vrtlara gdje mladi koji polaze školu za pomoćne vrtlare obavljaju praksu u vrtu stambene zajednice i dnevnog centra udruge. Osim toga udruge preko javnih radova zapošljavaju i dvije osobe s invaliditetom. Provode se radionice za pomoć roditeljima kroz savjetodavni rad, ali i pomoć u realizaciji određenih usluga npr. stomatološke zaštite i sl. Organizirane su i kreativne radionice za korisnike udruge.

Odlukom o financiranju MZOŠ-a, od 23. rujna 2014, u okviru poziva za dodjelu bespovratnih sredstava iz Europskog socijalnog fonda (ESF) HR.2.2.04. "Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama, odobrena je dodjela bespovratnih sredstava:

- u iznosu 1.442.873,36 kn, projektu "Asistenti doprinose razvoju inkluzivne nastave - ADORA" Grada Varaždina, za financiranje 33 pomoćnika u nastavi za 33 učenika u školskoj godini 2014/2015.
- u iznosu 3.043.908,26 kn, projektu "Osiguravanje pomoćnika učenicima u školama Varaždinske županije", Varaždinske županije, za financiranje 92 pomoćnika u nastavi za 92 učenika u školskoj godini 2014/2015.

Usluge koje se pružaju djeci i mladima

a) Novčane i ostale naknade

MSPM, kao i županijska, gradske i općinske uprave, pružaju razne oblike novčane podrške za djecu i njihove obitelji, naročito kad je riječ o sufinanciranju troškova vezanih za školovanje kao što su udžbenici, prehrana u školi, stipendije i krediti, te prijevoz i slično.

b) Usluge informiranja i savjetovanja

Centri za socijalnu skrb s Podružnicom Obiteljski centar pružaju usluge informiranja i savjetovanja namijenjene djeci, mladima i njihovim obiteljima pri čemu surađuju sa školama, policijom, udrugama i ostalim javnim ustanovama i pružateljima socijalnih usluga. Zavod za javno zdravstvo pruža obrazovne programe učenicima osnovnih škola na temu zdravog stila življenja. Crveni križ VŽ organizira radionice u suradnji sa školama na temu prevencije ovisnosti i neprihvatljivih oblika ponašanja, te Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Varaždin - Varaždin - Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK), kao središnje mjesto za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere čije su usluge dostupne svima koji su zainteresirani za osobni profesionalni razvoj, promjenu karijere ili traženje posla

c) Usluge smještaja u ustanovama

U Županiji postoje dvije ustanove namijenjene djeci i mladima s problemima u ponašanju – Odgojni dom Ivanec, te Prihvatna stanica i disciplinski centar Varaždin (sastavni dio CZSS Varaždin).

Prema podacima iz godišnjih statističkih izvještaja domova za 2013. godinu, na 31. prosinca 2013., na smještaju u Odgojnom domu Ivanec bilo je 43 korisnika.

Na privremenom smještaju u Prihvatnoj stanici je bio 71 korisnik a u Centru za odgoj Disciplinskog centra Varaždin 37 korisnika na 31. prosinca 2013. godine.

d) Dnevna skrb

Poludnevni boravak za 45 djece i mladih s problemima u ponašanju pružen je u Prihvatnoj stanici i disciplinskom centru Varaždin. Produženi boravak i prehrana je osiguran u osnovnim školama za djecu iz socijalno ugroženih obitelji.

U Centru za odgoj i obrazovanje 'Tomislav Špoljar' osiguran je poludnevni boravak za 20 djece. Udruga Ludbreško sunce organizirala je predškolski odgoj u okviru Male škole za 6 djece s teškoćama u razvoju i dnevni boravak za dvadesetak djece romske nacionalne manjine. Djelatnici CZSS organiziraju male kreativne socijalizacijske skupine i rad s djecom iz rizičnog okruženja i njihovim roditeljima kao oblik prevencije problema u ponašanju uz razvijanje socijalnih vještina, uz suradnju s Udrugom Anđeli čuvari. Program se provodi u osnovnim školama na području Ludbrega, Varaždina, Novog Marofa i Petrijanca.

e) Udomiteljska skrb

Na području Varaždinske županije 236 djece smješteno je u udomiteljske obitelji.

f) Socijalno uključivanje, olakšavanje samostalnog života

Privremeni smještaj do jedne godine osigurti će se u Petrijancu za 12 mladih osoba koji izlaze iz sustava socijalne skrbi.

Utvrđene potrebe za socijalnim uslugama za djecu i mlade

Članovi radne skupine odabrali su prioritetne mjere i usluge koje bi se trebale provoditi u 2014. godini:

- Profesionalno informiranje i savjetovanje mladih koji izlaze iz sustava socijalne skrbi – u suradnji s CZSS-ima
- Podrška udomiteljima i udomljenima
- Nastavak rada Prihvatne stanice i disciplinskog centra CZSS Varaždin
- Realizacija privremenog smještaja u Petrijancu, te u gradu Varaždinu i širenje usluga naknadne skrbi za mlade koji izlaze iz sustava socijalne skrbi u gradu Varaždinu
- Nastavak suradnje Obiteljskog centra, Crvenog križa, Caritasa i drugih dionika radi pružanja podrške djeci, mladima i obiteljima
- Nastavak rada malih kreativnih socijalizacijskih radionica pri osnovnim školama

Članovi radne skupine prepoznali su potrebu za intenzivnijim radom s populacijom udomljene djece adolescentnog uzrasta, koja zbog specifične situacije imaju većih teškoća u razvoju vlastitog identiteta od vršnjaka koji žive u primarnim obiteljima. Nadalje, cilj nam je da se kroz podršku udomljenoj djeci ostvari grupna povezanost, koja će biti baza za njihove daljnje zajedničke aktivnosti, druženja i međusobnu podršku, kao specifične grupe mladih, a što bi u konačnici moglo prerasti i u udrugu, koja bi se kontinuirano bavila podrškom udomljenoj djeci i mladima koji su se osamostalili. Na taj način, osiguralo bi se praćenje i pomoć udomljenoj djeci, od osoba koje su i same imale takvo iskustvo.

8.3. Obitelji u riziku

Centri za socijalnu skrb pružaju stručnu pomoć obitelji kroz informiranje, prepoznavanje problema, procjenu potreba, savjetovanje i pomaganje, obiteljsku medijaciju. CZSS Varaždin Podružnica Obiteljski centar je usmjeren na pružanje preventivnih programa vezanih uz razvoj djece i razvoj roditeljskih vještina, uz individualna i grupna savjetovanja, pravna savjetovanja i sl.

Socijalne usluge koje se pružaju obiteljima u riziku**a) Usluge informiranja i savjetovanja**

Centri za socijalnu skrb s podružnicom Obiteljski centar obiteljima pružaju savjetodavne usluge. Dok Obiteljski centar uglavnom radi na preventivnim programima i edukativnim radionicama u cilju jačanja roditeljskih vještina kroz individualna savjetovanja, savjetovanja partnera, pravna savjetovanja, CZSS uglavnom radi na konkretnim slučajevima pružanja usluga disfunkcionalnim obiteljima u slučajevima siromaštva, nasilja u obitelji, zanemarivanja i zlostavljanja djece, neadekvatnih roditeljskih vještina te nemogućnosti pronalaženja zaposlenja itd.

Zavod za javno zdravstvo provodi projekt "Zdrav za pet", program primarne prevencije ovisnosti kroz radionice za roditelje, program "Kvalitetno roditeljstvo" usmjeren je na jačanje roditeljskih kapaciteta za rano otkrivanje i prevenciju ovisnosti (10 radionica i 8 roditeljskih sastanaka za 1. i 2. razrede srednjih škola i 8. razrede OŠ u 2012. godini).

U sklopu projekta "Šutnja nije rješenje", Društvo Crvenog križa Varaždinske županije osnovalo je početkom šestog mjeseca 2013. godine Tim za krizna stanja i besplatno Savjetovalište za obiteljsko nasilje, suicidalne osobe i bilo

koji oblik nasilja. U okviru projekta, osiguran je telefonski broj koji je dostupan 24 sata dnevno svim građanima koji su žrtve nasilja ili poznaju nekoga u svojoj blizini koji trpi zlostavljanje ili je u opasnosti od suicida.

Cilj je projekta prevencija obiteljskog nasilja, suicida i drugih oblika nasilja. U Savjetovalištu, građani mogu dobiti savjet, potporu i informaciju te ukoliko je potrebno preusmjerava ih se na druge institucije.

U Timu volontira tridesetak volontera različitih struka i dugogodišnjeg iskustva. Najčešće struke su socijalni radnici, socijalni pedagozi, pedagozi, psiholozi, učitelji, medicinska sestra te pravica koja je zadužena za pravne aspekte savjetovanja.

Volonteri su prošli edukacije vezane uz krizne situacije i intervencije, kao i edukacije vezane uz suicidalna ponašanja i sprečavanje suicida. U deset mjeseci dosadašnjeg rada, Tim za krizna stanja imao je preko 140 intervencija, od kojih su polovina bile telefonske intervencije, a 70-tak osobni dolasci klijenata u Savjetovalište. Također je bilo i četiri terenske intervencije te nekoliko SMS poruka prijetećeg sadržaja. Najveći broj intervencija odnosi se na psihičko i emocionalno zlostavljanje i prijetnje. Nakon toga slijedi obiteljsko nasilje, obiteljski problemi (neadekvatna komunikacija, svađanja), zatim osobni problemi korisnika (depresija, ovisnost o alkoholu), slijedi suicidalno ponašanje, zlostavljanje djece i na zadnjem mjestu zlouporaba droga. Najveći broj korisnika srednje dobi i žene.

Društvo Crvenog križa Varaždinske županije će navedene aktivnosti planira navedeni Projekt aplicirati na fondove Europske unije.

b) Usluge skrbi u ustanovama

U Varaždinu je osigurana usluga privremenog smještaja i prihvatilište za žrtve nasilja. **Dom za žrtve obiteljskog nasilja „Utočište Sv. Nikola“** Varaždin, djeluje od 2004. godine. Ustanovu su 4. prosinca 2003. godine osnovale Zaklada solidarnosti Grada Varaždina i Caritas Varaždinske biskupije. Od sredine 2006. godine Dom djeluje u sustavu mreže domova MSPM-a. Temeljem Ugovora o prijenosu poslovnih udjela Doma, od 2013. godine, suosnivači u jednakim udjelima, postaju Grad Varaždin i Varaždinska županija.²⁴

Kapacitet smještaja je 17 osoba, a prema strukturi smještenih korisnika, 20% je s područja grada Varaždina, 60% je s ostalih područja županije i 20% iz drugih županija.

Smještaj je ograničen na 6 mjeseci. Od osnivanja, na razne načine zbrinuto je oko 1000 žrtava obiteljskog nasilja.

Utvrđene potrebe za dodatnim socijalnim uslugama za obitelji izložene riziku:

- Podrška roditeljima s invaliditetom
- Savjetodavni rad s roditeljima adolescentima
- Organizacija igraonica kroz suradnju s volonterima i nezaposlenim učiteljima
- Pomoć pripadnicima romske nacionalne manjine u jačanju roditeljskih vještina
- Organizacija besplatnog vrtića

8.4. Starije i nemoćne osobe, umirovljenici

Starije i nemoćne osobe i umirovljenici ubrajaju se među pet prioritarnih ciljnih skupina koje je Radna skupina odredila za uključivanje u Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. i 2015/2016. god.

Starija populacija u Varaždinskoj županiji čini 17% ukupnog stanovništva, uz trend stalnog povećavanja zbog sve dužeg životnog vijeka i niske stope nataliteta. Starenje stanovništva je pojava koja je karakteristična za cijelu Europu i u skladu s tim planiraju se socijalne usluge namijenjene ovoj populaciji. Europske zemlje odavno vode politiku koja spaja stanovanje i starenje u vlastitom domu uz pružanje mobilnih usluga prilagođenih potrebama starijih. Naglasak je na poticanju starijih i nemoćnih osoba da žive neovisno/samostalno i sigurno (s pruženom podrškom) u vlastitim domovima. Osobito ranjive skupine starijih osoba na našem području su one koje žive same u kućanstvu, starije osobe niskog socio-ekonomskog statusa i starije osobe težeg narušenog stanja koje žive u slabo naseljenim područjima s visokim udjelom starijih osoba u ukupnom stanovništvu. Osobama starije životne dobi potrebno je osigurati različite sustave podrške i pomoći uvažavajući njihove specifične potrebe.

Na području Varaždinske županije djeluje 8 domova za starije i nemoćne osobe kao i 20 obiteljskih domova za starije i nemoćne osobe.

²⁴ Prijedlog zaključka o prijenosu poslovnih udjela Doma za žrtve obiteljskog nasilja "Utočište Sv. Nikola"; Grad Varaždin, 16. srpanj 2013. i Službeni vjesnik Grada Varaždina br. 6/2013

Prijedlozi aktivnosti za poboljšanje kvalitete života osoba treće životne dobi odnose se, prije svega, na razvoj izvaninstitucijske skrbi za starije osobe, odnosno poboljšanje kvalitete života i zdravlja starijih i nemoćnih osoba sa ciljem jednakodostupnosti u svim općinama i gradovima Varaždinske županije.

Socijalne usluge koje se pružaju starijim i nemoćnim osobama:

a) Novčane pomoći

Gradovi u županiji pomažu svoje starije sugrađane u potrebi na razne načine, pa tako subvencioniraju troškove pripreme i dostave hrane, mjesečno isplaćuju novčane pomoći, subvencioniraju troškove prijevoza, a županija pomaže kroz financiranje programa pomoći u kući od 2002. godine kojeg provodi Crveni križ Varaždinske županije. Iz podataka prema dobi korisnika, vidljivo je da osobe treće životne dobi u najvećem broju ostvaruju pravo na doplatak za pomoć i njegu preko CZSS, koje se priznaje osobama s tjelesnim i mentalnim oštećenjima, te drugim promjenama zdravstvenog stanja, uslijed čega su ograničeni u samostalnom obavljanju svakodnevnih aktivnosti.

b) Usluge informiranja i savjetovanja

Usluge savjetovanja pružaju uglavnom CZSS i organiziraju se kroz udruge umirovljenika.

c) Usluge skrbi u ustanovama

U Varaždinskoj županiji usluge pružaju sljedeće ustanove socijalne skrbi namijenjene starijim osobama: Županijski Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin koji skrbi za 360 korisnika, privatni Dom za starije i nemoćne osobe Lekić u Varaždinu, kapaciteta 146 osoba, Caritasov dom za starije i nemoćne u Ivancu koji skrbi za 105 korisnika te domovi „Matija“ Babinec (120 osoba) i „Sveta Ana“ Babinec (70 osoba), „Novi život“ Čestica Radovec (64 osobe), i „Sveta Bernardica“ Ludbreg (23 osobe). Osnovano je i 20 obiteljskih domova za starije i nemoćne osobe.

d) Usluge dnevnog i poludnevnog boravka

U Domu za starije i nemoćne Varaždin od 2007.godine otvoren je Dnevni centar za starije – financira ga Varaždinska županija.

e) Usluga pomoć u kući i dostava obroka

Program pomoći u kući provodi Društvo Crvenog križa Varaždinske županije za oko 330 korisnika, od 2002. godine, a na inicijativu Varaždinske županije i uglavnom se i financira iz Županijskog proračuna, manji dio od pojedinih općina i gradova, a od 2011.godine putem programa javnih radova i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, te se zapošljava i veći broj gerontodomaćica.

Grad Varaždin u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa također provodi program pomoći u kući za starije osobe od 1998. godine na području grada. Obuhvaćeno je 70-tak korisnika. Općina Petrijanec provodi program Ministarstva socijalne politike i mladih „Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama“ koji je 2012. godine imao 210 korisnika; a Dnevni boravak u Majerju 20-tak korisnika.

Grad Varaždin i Varaždinska županija pružaju i financijsku podršku organizacijama civilnog društva čiji su članovi starije osobe i umirovljenici (Savez umirovljenika i starijih osoba Varaždinske županije s 32 podružnice, Klub za starije osobe, koji djeluje pri Domu za starije i nemoćne osobe i Bedem ljubavi Varaždin).

Potrebne socijalne usluge za starije i nemoćne osobe:

O materijalnom položaju starijih i nemoćnih je Županijska skupština Varaždinske županije 2007. godine raspravljala, te je prihvatila "Analizu o položaju umirovljenika u Varaždinskoj županiji". Na temelju prijedloga iznijetih u raspravi, osnovana je i Međustranačka radna grupa koja je utvrdila prijedloge zaštite građana treće životne dobi Varaždinske županije, te nakon rasprave, zaključila:

1. da treba inicirati i pokrenuti Gerontološki centar za Varaždinsku županiju, pri Zavodu za javno zdravstvo Varaždinske županije,
2. inicirati pomoć i njegu u kući za starije osobe, npr. gerontodomaćice,
3. inicirati osnivanje Dnevnog centra, ali ne samo u gradu Varaždinu, već prema potrebama i u manjim sredinama,
4. inicirati besplatni gradski prijevoz, kao i besplatne karte za kazalište, nogometne utakmice...
5. organizirati kolegij načelnika i gradonačelnika i upoznati ih s inicijativama, te predložiti sufinanciranje programa,
6. informirati zastupnike s područja Varaždinske županije da iniciraju u Saboru provedbu reforme postojećeg zakona, kao i da se i u državnom proračunu osiguraju sredstva za skrb i brigu osoba treće životne dobi.

Na temelju gore utvrđenih zaključaka, Varaždinska županija je do danas inicirala osnivanje Gerontološkog centra pri Zavodu za javno zdravstvo Varaždinske županije (trenutno je centar sastavni dio u djelatnosti socijalne medicine), te za navedene aktivnosti osigurala financijska sredstva u proračunu. Proširen je program Pomoći u kući na način da je županija uz povećanje financijskih sredstava omogućila ove usluge većem broju korisnika, a zatim je kroz socijalno poduzetništvo zaposlen veći broj gerontodomaćica, a navedeni program kroz tzv. javne radove prati i Hrvatski zavod za zapošljavanje. U sklopu Doma za starije i nemoćne osobe Varaždin opremljen je prostor za Dnevni centar, koji trenutno ima kapacitet za 15 korisnika, te županija sufinancira dio smještaja (ovisno o dohodovnom cenzusu).

Radna skupina za socijalno planiranje je odabrala niz usluga koje su realne za provedbu u 2014. godini te su one koncentrirane na cilj povećanja kvalitete života i dostojnog starenja:

- Održavanje programa pomoći u kući na području županije
- Nastavak rada Dnevnog centra u Domu za starije i nemoćne Varaždin te otvaranje takvih centara u ruralnim područjima županije uz podršku Caritasa
- Nastavak rada kluba za starije i nemoćne u Domu Varaždin
- Aktivno provođenje slobodnog vremena za starije i nemoćne kroz organizacije civilnog društva čiji su članovi starije osobe i umirovljenici.

Općenito potrebe starijih i nemoćnih se odnose na dostupnije usluge smještaja u domovima socijalne skrbi za stariju populaciju koja više nije u mogućnosti potpuno samostalno živjeti niti uz povremenu podršku. Kao jedna od mjera koja može pomoći u zadovoljavanju potreba starijih kojima je potrebna podrška, a nisu zainteresirani za smještaj u ustanovu je daljnje širenje usluge Pomoći u kući i dostave obroka. Starijoj populaciji koja je u dobrom zdravstvenom stanju nedostaju aktivnosti za aktivan život i aktivno starenje te veća dostupnost prijevoza i povezanosti unutar županije.

Trebalo bi razvijati i palijativnu skrb zajedno s hospicijem. U Općoj bolnici Varaždin, Služba za produženo liječenje i palijativnu skrb Novi Marof osnovan je, uređen i opremljen Odjel za palijativnu skrb, a u tijeku su razgovori o financiranju 35 kreveta putem HZZO-a.

8.5. Nezaposlene osobe

Društveni problemi siromaštva, socijalne isključenosti, alkoholizma i obiteljskih problema najčešće su povezani s nezaposlenošću. Stoga se dugotrajno nezaposlene osobe i osobe s otežavajućim faktorima zapošljavanja ubrajaju se među pet prioritetnih ciljnih skupina koje je Glavna radna skupina odredila za uključivanje u Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. i 2015. godinu.

Krajem ožujka 2014. godine u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje – Područnom uredu Varaždin evidentirane su 10.894 nezaposlene osobe. U ukupnom broju nezaposlenih osoba je 5.892 muškaraca ili 54,1%, dok je udio žena 45,9% (5.002 nezaposlene žene).²⁵

Posredovanje pri zapošljavanju temeljna je funkcija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, koja je orijentirana na razvoj novih usluga temeljem prepoznatih potreba korisnika.

Aktivnosti posredovanja pri zapošljavanju usmjeravaju se prema povećanju zapošljivosti nezaposlenih osoba i pomoći nezaposlenim osobama za bolje snalaženje na tržištu rada te borbi protiv socijalne isključenosti. U postizanju toga cilja značajnu ulogu imaju aktivnosti individualnog savjetovanja, grupnog informiranja i definiranja plana traženja posla

Nezaposlenim osobama koje su prijavljene u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje pružaju se usluge:

- informiranja o slobodnim radnim mjestima iz više izvora, o ponudi na tržištu rada, o gospodarskim kretanjima u pojedinim hrvatskim regijama,
- Individualnog savjetovanja – pomoć u procjeni radnog, stručnog i osobnog potencijala, pomoć pri izradi plana traženja posla i zapošljavanja, posredovanje za ciljana radna mjesta, povratno informiranje o poduzetim aktivnostima i rezultatima informiranja,
- profesionalnog usmjeravanja - pomoć u dodatnoj (samo)procjeni osobnih mogućnosti i karakteristika, pomoć pri eventualnom odabiru programa obrazovanja i osposobljavanja, utvrđivanje preostale radne sposobnosti i procjena radnog potencijala za konkretno radno mjesto.
- osiguravanja materijalnih i drugih prava tijekom nezaposlenosti (novčana naknada i neki drugi oblici pomoći);

U cilju što bolje pripreme nezaposlenih osoba za tržište rada i razvoja kompetencija za upravljanje karijerom provode se standardizirane radionice osnaživanja namijenjene nezaposlenim osobama. Radionice uključuju teme kao što su

²⁵ HZZ, Područni ured Varaždin, Mjesečni statistički bilten za ožujak 2014, broj 3

unapređenje metoda i tehnika aktivnog traženja posla, pisanje zamolbe i životopisa, metode samoprocjene interesa, motivacije i sposobnosti

Prava nezaposlenih osoba, prema odredbama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, sastoje se od prava na:

- novčanu naknadu,
- mirovinsko osiguranje,
- novčanu pomoć i naknadu troškova tijekom obrazovanja i novčanu pomoć za vrijeme stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa,
- jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova

Od siječnja do kolovoza 2014. godine u PU Varaždin novčanu naknadu koristile su prosječno mjesečno 2.653 nezaposlene osobe što je 26,5% od prosječnog mjesečnog broja nezaposlenih osoba u navedenom razdoblju. Krajem srpnja 2014. godine Varaždinska županija je s udjelom korisnika novčane naknade u ukupnom broju nezaposlenih osoba od 26,8% na drugom mjestu u RH, a prosjek RH iznosi 16,4%.

Poseban naglasak u radu s nezaposlenim osobama stavljen je na razvoj usluga prema teže zapošljivim nezaposlenim osobama - dugotrajno nezaposleni, romska nacionalna manjina te druge skupine koje imaju otežan pristup tržištu rada – osobe s invaliditetom, osobe s faktorima otežane zapošljivosti.

Od siječnja do kolovoza 2014. godine u evidenciji PU Varaždin je prosječno mjesečno bilo prijavljeno **305** (3,0% od ukupnog prosječnog broja NO) osoba s invaliditetom, **1.470** (14,7% od ukupnog prosječnog broja NO) osoba s faktorima otežane zapošljivosti, te **4.797** (47,9% od ukupnog prosječnog broja NO) dugotrajno nezaposlenih osoba.

Kako bi intenzivirali rad s dugotrajno nezaposlenim osobama, osiguran je niz aktivnosti prilagođen njihovim potrebama: savjetovanje u svrhu aktivacije, profesionalno usmjeravanje, timska obrada u cilju definiranja „novog zanimanja“, radionice, obrazovanje za stjecanje stručnih vještina, posredovanje pri zapošljavanju, sufinancirano zapošljavanje i javni radovi.

U cilju unapređenja i dostupnosti usluga profesionalnog usmjeravanja i razvoja vještina upravljanja karijerom, u srpnju 2013. godine uspostavljen je Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK) koji se nalazi u Varaždinu, Ulica Ivana .Kukuljevića 12.

Misija Centara za informiranje i savjetovanje o karijeri je omogućiti svim građanima usluge profesionalnog usmjeravanja kako bi unaprijedili svoje osobne potencijale, te poboljšali svoju poziciju na tržištu rada kroz izbor daljnjeg obrazovanja ili stjecanje dodatnih znanja i vještina kojima se povećava mogućnost zaposlenja. Svim zainteresiranim građanima u CISOK-u su dostupne sljedeće usluge :

- informacije i savjetovanja o zahtjevima pojedinih zanimanja, mogućnostima obrazovanja odraslih, uvjetima stipendiranja i studentskom smještaju, ponudi i mogućnostima zapošljavanja te brojnim drugim temama vezanim uz obrazovanje i zapošljavanje
- Pristupačni e-alati (web portali, ankete, upitnici za samoprocjenu i aplikacije)
- Računalni program profesionalnog usmjeravanja "Moj izbor"
- Brošure, letci i drugi informativni materijali
- Upitnici za samoprocjenu kompetencija
- Informacije o mjerama za poticanje zapošljavanja

Mjere aktivne politike zapošljavanja

Mjere iz nadležnosti Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje usmjerene su prema nezaposlenim osobama koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada i zaposlenima kojima prijeti gubitak radnog mjesta, te na poticanje motivacije za zapošljavanje, sufinanciranje i financiranje obrazovanja i sufinanciranje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba i drugih skupina nezaposlenih kojima prijeti socijalna isključenost kao i skupinama kojima prijeti dugotrajna nezaposlenost zbog gubitka zaposlenja.

U 2013. godini u PU Varaždin u Nacionalni plan poticanja zapošljavanja uključeno je **1.405** osoba i to najviše u mjeru Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa (580 osoba) i mjeru Javni radovi (456 osoba), a do kraja srpnja 2014. godine uključeno je **286** osoba i to najviše u mjeru Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (186 osoba) i u mjeru Potpore za zapošljavanje (40 osoba). Uz mjere iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja, Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi i Mjere iz Nacionalnog programa za Rome (Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015.). U 2013. godini je po mjeri Financiranje zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine

u programima javnih radova zaposleno **15** osoba, a do kraja srpnja 2014. godine zaposlena je **1** osoba romske nacionalne manjine.

Utvrđene potrebe za uslugama za nezaposlene osobe

U Akcijskom planu socijalnih usluga za 2014. godinu, jedna od dvije prioritetne mjere je bolja koordinacija između HZZ-a i CZSS-a u pogledu pružanja usluga dugotrajno nezaposlenima koji su zajednički korisnici. Druga prioritetna mjera je pružanje podrške nezaposlenim osobama - tražiteljima zaposlenja pri pronalasku i zadržavanju zaposlenja.

Ostale potrebe koje je prepoznala Županijska radna skupina za socijalno planiranje su sljedeće:

- putem javnih radova nastaviti zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih osoba i osobama koje imaju otežan pristup tržištu rada
- uključiti nezaposlene osobe u društveno koristan rad (uvjetovan novčanom pomoći sa Zavoda za zapošljavanje ili CZSS-a)
- ustrajati na provedbi obrazovnih aktivnosti, stjecanju i usavršavanju novih znanja, vještina i kompetencija
- poticati nastavak obrazovanja za osobe koje su prekinule školovanje, financirati obrazovanje i putne troškove polaznika
- pružati dodatnu podršku nezaposlenim osobama s invaliditetom, raditi na senzibilizaciji lokalne zajednice i poslodavaca za njihovo zapošljavanje primjenom svih mogućnosti definiranih novim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom te donesenim Pravilnicima

8.6 Osobe koje nemaju dovoljno prihoda za zadovoljavanje osnovnih potreba

Relativna stopa siromaštva redovito se prati na državnoj razini pomoću standardne EU metodologije, prema kojoj se smatra da osoba koja živi u kućanstvu u kojemu je raspoloživi dohodak manji od 60% od prosječnog dohotka u državi živi na granici siromaštva.

Socijalne naknade također su utemeljene na prihodima kućanstva, a ključna je naknada bila pomoć za uzdržavanje, prema Zakonu o socijalnoj skrbi, važećem do 31. prosinca 2013. godine. Pravo na mjesečnu pomoć za uzdržavanje moglo se ostvariti ako je po članu kućanstva prihod manji od 500 kuna, a od 1. siječnja 2014. godine, novim Zakonom o socijalnoj skrbi (NN157/13) ova se pomoć zamjenjuje pravom na zajamčenu minimalnu naknadu (ZMN) a osnovica za izračun se povećava na 800 kuna. ZMN za samca iznosi 100% osnovice, odnosno 800 kuna, kao i za samohranog roditelja, dok se za kućanstvo utvrđuje u iznosu koji predstavlja zbroj udjela za svakog člana kućanstva i to za odraslog člana kućanstva 60% osnovice (480 kn) a za dijete 40% (320 kn). Kod ostvarivanja prava na ZMN, provjerava se i imovina korisnika te se moraju zadovoljiti svi uvjeti propisani Zakonom.

Najbolji način za izvlačenje iz siromaštva je zapošljavanje, zbog čega centri za socijalnu skrb i HZZ usko surađuju kako bi pružili odgovarajuću podršku u traženju zaposlenja i prekvalifikaciji nezaposlenih korisnika socijalne pomoći koji su radno sposobni.

Dodatno, postoje slučajevi kada su osobe zaposlene, ali prihodi im nisu dostatni za pokrivanje troškova življenja (ili ne primaju plaću). U takvim i drugim slučajevima, kada se osoba nađe u životnim okolnostima koje ne može sama riješiti, može se odobriti i jednokratna pomoć.

Siromaštvo postaje gorući problem – ali manjak konkretnih podataka otežava pravilno planiranje. Velik broj dugotrajno nezaposlenih i velik broj stalnih korisnika socijalne pomoći u riziku je od siromaštva. Članovi radne skupne procjenjuju da bi broj neaktivnih građana bez odgovarajućih prihoda, koji nisu prijavljeni ni u HZZ ni u CZSS, mogao biti razmjerno visok, ali ne postoji dovoljno podataka koji bi potvrdili ovu procjenu.

Kao što je već navedeno u poglavlju o praćenju siromaštva, jedan od relevantnih pokazatelja rizika od siromaštva o kojem redovito izvještava Ministarstvo za socijalnu politiku i mlade odnosi se na udio primatelja socijalnih pomoći u ukupnom broju stanovnika županije, a po tom pokazatelju vidimo kako Varaždinska županija ima nešto manji udio (2,2%) nego što je državni prosjek (2,6%). Moguće je i preciznije mapirati područja prema riziku od siromaštva po područjima nadležnosti CZSS, pa je tako CZSS Varaždin imao najveći obuhvat korisnika pomoći za uzdržavanje (2,6%), a grad Novi Marof najmanji (1,3%).

Tablica 23: Obuhvaćenost stanovništva s pomoći za uzdržavanje u Varaždinskoj županiji

Centar za socijalnu skrb (CZSS), - Podružnica CZSS	Broj stanovnika	Broj osoba korisnika pomoći za uzdržavanje u 2012. godini	Udjel (%) broja osoba korisnika pomoći za uzdržavanje u broju stanovnika	Broj osoba korisnika pomoći za uzdržavanje u 2013. godini	Udjel (%) broja osoba korisnika pomoći za uzdržavanje u broju stanovnika
Ivanec	36.879	753	2,0	819	2,2
Ludbreg	19.775	399	2,0	435	2,2
Novi Marof	26.542	349	1,3	413	1,6
Varaždin	92.755	2.379	2,6	2.347	2,5
Ukupno - Varaždinska županija	175.951	3.880	2,2	4.014	2,3
Republika Hrvatska	4.284.889	110.794	2,6	101.958	2,4

Izvor: Godišnje izvješće Ministarstva socijalne politike i mladih, stanje 31. prosinca 2012., te neslužbeni podaci MSPM za 2013., stanje 31.12.2013.

Podatci o primateljima dječjih doplata također su pokazatelj koliko je stanovništvo u riziku od siromaštva, osobito obitelji s djecom, jer se ovo pravo ostvaruje prema dohodovnom cenzusu po članu kućanstva ako je manje od 50% proračunske osnovice. Dodatno, ovo pravo ostvaruju i obitelji s djecom s težim oštećenje zdravlja i djeca poginulih i nestalih branitelja. Prema stanju 31. ožujka 2014. godine, u Varaždinskoj je županiji bilo 5.472 korisnika dječjeg doplatka; obuhvaćeno je 10.389 djece, a prosječni mjesečni iznos doplatka je bio 351,41 kn.²⁶ Prema ovom pokazatelju, 15% obitelji s djecom u Varaždinskoj županiji imaju tako niska primanja da im država osigurava dječji doplatak.

Usluge koje se pružaju:

a) Novčane naknade

Centri za socijalnu skrb su u 2012. godini osigurali pomoć za uzdržavanje za korisnike na području županije i to CZSS Varaždin za 760 obitelji i samaca, CZSS Ludbreg za 430 korisnika, CZSS Ivanec za 752 korisnika, a CZSS Novi Marof za 150 korisnika. Dodatno jedinice lokalne samouprave i županija osiguravaju materijalne naknade za socijalno ugrožene obitelji, posebice za one s djecom koja se školuju. Županija je izdvojila 1,45 milijuna kuna za pomoć za troškove ogrjeva za 1.448 korisnika, a jedinice lokalne samouprave 3,4 milijuna kuna za pomoć za stanovanje (za 2012. godinu).

b) Usluge smještaja u ustanovi

Za starije osobe koje žive u siromaštvu, bez dohotka ili s minimalnom mirovinom, a nemaju obiteljsku podršku Centri mogu donijeti rješenje o smještaju u dom socijalne skrbi. Kad bi usluge u zajednici bile široko dostupne u ruralnim područjima, starije osobe mogle bi duže ostati u svojim domovima.

c) Ostale usluge i materijalne pomoći

U Varaždinu već 23 godine djeluje Caritasova pučka kuhinja koja sprema 320 obroka dnevno. Osim hrane, Caritas daruje i odjeću (oko 90 tona odjeće godišnje), te pomaže 500-tinjak obitelji godišnje u plaćanju troškova režija i računa, dok Caritasova ljekarna godišnje podijeli oko 22.000 originalnih pakiranja lijekova.

Gradsko društvo Crvenog križa osigurava prehrambeno higijenske pakete (oko 480 paketa u 2012.g.), a Grad Varaždin dijeli i poklon pakete povodom blagdana u vrijednosti 60.000kn (podatak za 2012.).

U prosincu 2013. godine se u Varaždinu otvorila i nova usluga za socijalno ugrožene i siromašne – a radi se o Socijalnoj zadruzi. Grad Varaždin osigurao je prostor za Franjevački svjetovni red, Mjesno bratstvo sv. Ivan Kristitelj za provođenje projekta Socijalna samoposluga. Socijalna samoposluga je volonterski projekt Franjevačkog svjetovnog reda (OFS) i Franjevačke mladeži (FRAMA) koji je zamišljen tako da građani daruju živežne namirnice, higijenske potrepštine i druge potrebne artikle koji će se u obliku za pakete dijeliti socijalno ugroženim građanima. Svi sudionici projekta su volonteri: oni prikupljaju namirnice tijekom akcija u varaždinskim trgovačkim

²⁶ Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, godina XII, broj 1/2014

centrima, prevoze ih i rade u samoj samoposluži. Varaždinska županija je osigurala sredstva za nabavu potrebnih prehrambenih i higijenskih artikala u 2014. godini.

Utvrđene potrebe za uslugama za osobe bez osnovnih prihoda:

- Motiviranje zajednice za pomoć potrebitima
- Bolje fokusiranje pomoći siromašnima
- Sprječavati zloupotrebu pomoći za siromašne
- Senzibiliziranje mjesnih odbora
- U ruralnim područjima je manjak servisa za siromašne
- Pomoć osobama koje primaju niske mirovine koje im ne omogućavaju dostojan život, kao i osobama koje rade, a ne primaju plaću
- Osobe koje primaju pomoć, a posjeduju zemlju, mogle bi raditi, a ne znaju ili ne žele raditi s resursima koji su im na raspolaganju te im treba pružiti podršku da iskoriste svoje resurse.

U Akcijskom planu za 2014. godinu istaknute su tri prioritete aktivnosti podrške siromašnim obiteljima:

- Podrška radu Socijalne samoposluge
- Nastavak rada Pučke kuhinje
- Osiguravanje podrške Caritasa u odjeći i lijekovima

8.7. Beskućnici

Zakonom o socijalnoj skrbi (NN 157/13. - čl. 117. st. 4) propisano je da su veliki gradovi sjedišta županija dužni, sukladno financijskim mogućnostima, poticati i osigurati građanima na svojem području druge oblike materijalnih pomoći i potpora kao što je prehrana u pučkim kuhinjama, privremeni smještaj beskućnika u prihvatilište, smještaj osoba koje primaju pomoć za uzdržavanje u socijalne stanove, subvencije u plaćanju pojedinih socijalnih i drugih usluga sukladno svojim općim aktima i Zakonom o socijalnoj skrbi, te poticati rad udruga i volonterski rad u skrbi i razvijati druge oblike socijalne skrbi na svom području. Stavak 5. istog članka propisuje da ukoliko veliki gradovi i gradovi sjedišta županija nisu u mogućnosti osigurati sredstva za prehranu u pučkim kuhinjama privremeni smještaj beskućnika u prihvatilište, u financiranju navedenih pomoći i usluga sudjelovat će jedinice područne samouprave u skladu sa svojim financijskim mogućnostima. Slijedom navedenog, Varaždinska županija je u 2014. godini osigurala financijska sredstva u iznosu od 60.000,00 kn za nabavu prehrambenih artikala pučkoj kuhinji koju organizira Caritas, te je donirala udrugu Novi put Varaždin, koja skrbi za beskućnike.

Na području Grada Varaždina Prenočište za beskućnike je osnovano 2001. godine. Budući da je stambeno zbrinjavanje u nadležnosti jedinica lokalne samouprave te se ostvaruje kroz smještaj socijalno ugroženih osoba u takozvane socijalne stanove, Ministarstvo socijalne politike mladih ne raspolaže stambenim fondom za zbrinjavanje osoba neriješenog stambenog pitanja i drugih socijalno ugroženih.

U Prenočištu je do sada bilo smješteno 113 osoba, a na području grada Varaždina trenutno ima oko 30-tak beskućnika - radi se o osobama iz manjih sredina koji su smješteni u Varaždinu. Veličina Prenočišta je 120 m², kapacitet smještaja je 14 muških (3 sobe) i 3 ženska mjesta, sanitarni čvor s tušem, te veliki dnevni boravak s TV-om, čajnom kuhinjom i praonicom. U ljetnim mjesecima Prenočište je otvoreno od 20:00 do 8:00 sati, a u zimskim mjesecima od 17:00 do 8:00 sati. Rad Prenočišta povjeren je Centru za socijalnu skrb i udruzi Novi put, te su zaposlene dvije osobe (ugovor o djelu za čuvara i voditelja Prenočišta). Korisnici sami odražavaju i čiste Prenočište. Većina korisnika prehranjuje se u Caritasovoj Pučkoj kuhinji. Za prehranu u pučkoj kuhinji nije nužna uputnica Centra za socijalnu skrb, a u sklopu Prenočišta nalazi se čajna kuhinja tako da neki beskućnici i sami pripremaju hranu, no radi se većinom o jednostavnim jelima. Doručak korisnici mogu podići u lokalnoj pekari u Gradu Varaždinu (uključuje kruh od prethodnog dana). Omogućena je dodatna zarada osobama smještenim u prenočištu, koju mogu realizirati prodajom časopisa „Ulične svjetiljke“ zahvaljujući suradnji sa Prihvatilištem za beskućnike u Gradu Rijeci. Radna terapija se provodi na način da korisnici sami održavaju i čiste Prenočište; počelo se provoditi i informatičko opismenjavanje beskućnika, a putem javnih radova zaposlena je osoba koja provodi informatičke radionice.

Opis potrebe:

Radna skupina je prepoznala potrebu za većim kapacitetom prenočišta u Varaždinu i/ili nužnosti organiziranja prenočišta u drugim sredinama u županiji jer je trenutno prevelik pritisak na Prenočište u Varaždinu kao i na Grad Varaždin koji osigurava podršku za ovu skupinu. Druge jedinice JLS bi mogle staviti u funkciju zbrinjavanja beskućnika imovinu koja im je na raspolaganju, no i za takav vid zbrinjavanja potrebno je napraviti program adekvatne skrbi i podrške kako bi se čim efikasnije odgovorilo na potrebe korisnika. Kakav god model da se dogovori za budućnost,

izražen je jasan stav i potreba snažnijeg uključivanja donatora iz lokalne zajednice (lokalnih trgovina, pekara i sl. kako ova usluga ne bi bila isključivo financirana iz proračuna JLS.

Trenutno model podrške koji funkcionira u Prenocištu u Varaždinu, kao i u nizu drugih prenočišta, je potrebno nadograditi dodatnim programima, posebno programima psihosocijalne pomoći kojima bi bio cilj raditi na jačanju samopouzdanja beskućnika i razvoju socijalnih vještina. Osim osobnog razvoja, uz intenzivniju suradnju CZSS i HZZ-a bilo bi potrebno raditi na njihovoj resocijalizaciji i uključivanju u tržište rada kako bi što prije mogli samostalno živjeti. Moguće je da se takav model ne može primijeniti na sve korisnike Prenocišta, no intenzivniji rad bi bilo potrebno osigurati za barem većinu korisnika.

Na sve navedene potrebe nije moguće odgovoriti u 2014. godini, no Radna skupina je odabrala aktivnosti i usluge koje će dodatno razvijati i nastaviti provoditi u 2014. godini:

- Osiguravanje smještaja u Prenocištu za 16 korisnika
- Osiguravanje programa resocijalizacije korisnika – u suradnji s HZZ-om
- Uključivanje korisnika Prenocišta u mjere HZZ-a

8.8. Branitelji

U Varaždinskoj županiji 1361 branitelj ima invaliditet kao posljedicu Domovinskog rata. Većina prava i naknada za branitelje iz Domovinskog rata potječe izravno iz državnog proračuna, od strane Ministarstva branitelja, dok županija osigurava novčane potpore županijskim udrugama branitelja.

Neke od udruga koje djeluju na području Varaždinske županije su: Udruga roditelja i udovica poginulih branitelja Domovinskog rata VŽ, Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata-ogranak Varaždin, Udruga hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a VŽ, Udruga dragovoljaca hrvatskih obrambenih snaga (UDHOS).

Županijski centar za psihosocijalnu pomoć u Varaždinu, u nadležnosti Ministarstva branitelja, pruža savjetovanje za branitelje i njihove obitelji.

Krajem ožujka 2014. godine evidentirana su 1.177 nezaposlena hrvatska branitelja. U ukupnom broju evidentiranih nezaposlenih osoba, branitelji sudjeluju sa 10,8%. Tijekom ožujka 2014. godine evidentirano je 50 novoprijavljenih branitelja, od kojih su svi prethodno bili zaposleni. Od ukupnog broja novoprijavljenih, za 15 branitelja je prestao radni odnos radi smanjenja opsega posla. U ožujku 2014. godine s evidencije Područnog ureda Varaždin zaposlena su 63 branitelja, od toga 3 na neodređeno vrijeme. Iz evidencije je iz ostalih razloga (osim zaposlenja) brisan 31 branitelj.²⁷

U Varaždinskoj županiji živi 1.360 branitelja s invaliditetom, te 167 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Usluge koje se pružaju braniteljima iz Domovinskog rata

a) Novčane i druge naknade²⁸

- Mirovine za 1419 korisnika branitelja osigurava Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (od toga je 1218 invalidskih mirovina i 197 obiteljskih mirovina);
- Invalidninu za branitelje osigurava Ministarstvo branitelja;
- Naknadu za invalidnost kao posljedicu ratnih djelovanja za civilne žrtve osigurava Ministarstvo branitelja;
- Podršku članovima obitelji branitelja osigurava Ministarstvo branitelja;
- Naknade za nezaposlene branitelje bez ikakvih primanja, starijih od 50 godina, pruža Hrvatski zavod za zapošljavanje; te
- Podrška za školovanje djece branitelja od učenika osnovnih škola do fakulteta, besplatne školske knjige pružaju se putem novčane podrške Ministarstva branitelja.

b) Usluge informiranja i savjetovanja

Županijski centar za psihosocijalnu pomoć uključuje jedan mobilni tim koji pruža podršku u kriznim situacijama u domovima branitelja, a također pruža i savjetovanje braniteljima i njihovim obiteljima.

²⁷ HZZ, Područni ured Varaždin, Mjesečni statistički bilten za ožujak 2014, broj 3

²⁸ Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, godina XII, broj 1/2014 (iztablice 21b)

c) Ostalo

Županija osigurava godišnju novčanu pomoć za udruge branitelja, koje uglavnom pružaju usluge savjetovanja, organiziraju različite prigodne događaje, okupljanja branitelja i sportske događaje.

8.9. Osobe s problemima ovisnosti

Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije provodi aktivnosti vezane za prevenciju ovisnosti o drogama - prvenstveno putem radionica u osnovnim školama. Osim radionica, postoji i savjetodavni Centar za prevenciju ovisnosti unutar Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije. Škole i ostala odgovorna tijela upućuju u Zavod za javno zdravstvo na procjenu one osobe za koje se sumnja da imaju problem ovisnosti ili su pod utjecajem droga.

Na području županije aktivne su i udruge koje doprinose borbi protiv alkoholizma kao što je Udruga zdravog življenja „Obiteljski klub” (bivši Klub liječenih alkoholičara), čiji je cilj sprečavanje recidiva i održavanje kvalitete apstinencije. Na području Županije djeluje i podružnica međunarodne organizacije Zajednica Cenacolo, koja osigurava liječenje svih vrsta ovisnosti kroz radnu terapiju i psihosocijalnu podršku.

U Varaždinskoj županiji problem alkoholizma je jedan od prioriteta javnozdravstvenih problema iz dodatnih socijalno-kulturoloških razloga. Alkoholna bolest jetre i karcinom želuca pojavljuju se dosljedno svake godine među 10 vodećih uzroka smrti u Varaždinskoj županiji, u oba spola i ukupno. U 2011. godini je županiji ukupno umrlo 70 osoba od ciroze jetre, a dodatnih 124 od bolesti jetre. U obje grupe prevladava muška populacija.

Pružane socijalne usluge:

a) Informiranje i savjetodavne usluge

CZSS-ovi zajedno sa Zavodom za javno zdravstvo i drugim zdravstvenim strukturama pružaju usluge informiranja i savjetovanja vezanog za zlouporabu opojnih sredstava. Također, ZZJZ organizira predavanja o zlouporabi droga u srednjim školama, štetnosti ovisnosti o cigaretama i drugih ovisnosti u osnovnim školama i provodi školski preventivni program.

b) Usluge pružane u zajednici

U županiji djeluje Udruga zdravog življenja „Obiteljski klub”, Zajednica „Cenacolo” za osobe koje se liječe od svih oblika ovisnosti radom i psihoterapijama, te udruga San Patrignano Split-humanitarna udruga za borbu protiv bolesti ovisnosti i rehabilitaciju ovisnika koja skrbi za ovisnike iz Varaždinske županije.

9. GLAVNA PITANJA KOJA PROIZLAZE IZ ANALIZE PODATAKA I KONZULTACIJA SA ŽUPANIJSKIM DIONICIMA

Županijska Radna skupina za socijalno planiranje je prikupila ključne podatke o postojećim socijalnim uslugama na području Varaždinske županije, definirala prioritete za 2014. i 2015/2016. godinu u Akcijskom planu sukladno potrebama i financijskim mogućnostima te izradila nacrt ovog Socijalnog plana za razdoblje 2014 – 2020. na temelju procjene potreba za održavanjem postojećih usluga i razvojem novih usluga u zajednici.

Sastav članova Radne skupine i Savjeta za socijalnu skrb osigurava reprezentativnost svih ključnih dionika na području socijalne skrbi i socijalnog uključivanja iz javnog i privatnog sektora koji će u partnerstvu predlagati smjernice razvoja mreže socijalnih usluga u županiji.

Temeljem početne analize sektora, prikupljenih podataka o pružateljima i korisnicima socijalnih usluga, procjene potreba za uslugama i daljnjim konzultacijama sa stručnom i općom javnosti nastaviti će se rad na provedbi aktivnosti koje su predviđene strateškim i operativnim dokumentima.

U nastavku je SWOT analiza sustava socijalne skrbi u Varaždinskoj županiji, koja analizira unutarnje snage i slabosti županije za razvoj socijalnih usluga, te vanjske prilike koje treba iskoristiti i vanjske prijetnje koje treba nadvladati vlastitim snagama, prema prijedlogu članova Radne skupine izrađenom na radionici 27. siječnja 2014. godine u Varaždinu.

SWOT ANALIZA ŽUPANIJSKOG SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI	
SNAGE	SLABOSTI
- Dobro razvijena institucionalna soc. skrb (domovi socijalne skrbi; obiteljski domovi) - Razvijena mreža pomoći - Razvijen sustav udomiteljstva - Dostupna izvaninstitucijska skrb (pomoć u kući, gerontodomaćice) - Dobro razvijena suradnja s Caritasom (pučka kuhinja, ljekarna, socijalna samoposluga) - Tim za krizne intervencije (Crveni križ) - Razvoj stambenih zajednica za osobe s invaliditetom - Zaštitna radionica - Integracija djece s teškoćama u odgojno-obrazovne programe osigurana - asistenti u nastavi putem HZZ programa javnih radova, fakultet bez arhitektonskih barijera - Jednosmjenska nastava u školama - Udomiteljstvo za djecu (dugogodišnja tradicija) - Postojeći socijalni programi Caritasa, CK, Grada Varaždina - Kompetencije i stručnost kadra - Dobra međusektorska komunikacija unutar županije (HZZ, OŠ, CZSS, Županija, gradovi...) - Udruga osoba s invaliditetom (Društvo distrofičara invalida cerebralne i dječje paralize, Društvo multiple skleroze) aktivne - dobra suradnja sa školama	- Neujednačena rasprostranjenost i dostupnost socijalnih usluga – ruralni dijelovi - Nejednaka uključenost JLS u rješavanje socijalnih problema (potrebna senzibilizacija) - Nedovoljno korištenje EU fondova - Nedovoljna povezanost vladinog i nevladinog sektora - Česte promjene zakonskih propisa - Slaba komunikacija vertikalna i horizontalna (ministarstva, gradova, županija, općina) – problem prikupljanja podataka - Neravnomjerni razvoj socijalnih usluga (nedostatak izvaninstitucionalnih usluga – psihički bolesne odrasle osobe, starije i nemoćne osobe) - Nedovoljna informiranost o vrstama usluga i mogućnostima ostvarivanja usluga (prečeste promjene) - Veća isključenost nekih skupina građana (psihički bolesne osobe)
PRILIKE	PRIJETNJE/PREPREKE
- Informatizacija i povezivanje službi - koordinacija - Apliciranje na EU fondove - Regionalizacija i povezivanje na regionalnoj razini - Decentralizacija sredstava – politička decentralizacija - Razvoj socijalnog poduzetništva (i zadruga)- prilika za zapošljavanje - Razvoj izvaninstitucijskih oblika skrbi i novih socijalnih usluga - Deinstitucionalizacija koja omogućuje obuhvaćanje više različitih korisnika i razvoj usluga na lokalnoj razini - Edukacija i senzibilizacija javnosti (lokalne zajednice) - Varaždin je grad s najmanje arhitektonskih prepreka za osobe s invaliditetom (dobio Povelju)	- Slaba fiskalna snaga regionalne i lokalne samouprave - Novi ustroj regionalizacije - Nezaposlenost i slabljenje gospodarskog sektora - Povećanje broja korisnika socijalnih usluga - Niske mirovine - Starenje stanovništva (demografska regresija, smanjivanje udjela radno aktivnog stanovništva) - Nepovjerenje ljudi prema institucijama - Diskontinuitet u socijalnoj politici - Zabrana zapošljavanja u ustanovama koje pružaju socijalne usluge - Gospodarska kriza - Nepoticajna klima za razvoj na gospodarskom, obrazovnom i dr. planu (usmjerenost na probleme, umjesto na razvoj) - Pravna nesigurnost (previše zakona, pravilnika...) - Česte promjene zakonskih propisa - Nedostatak jasne vizije razvoja na državnoj razini, i posljedično županijskoj (nejasni prioriteti i nedostatak strategija) - Nepromišljeni reformski postupci (ne prati se učinkovitost, nema evaluacije) u svim sektorima, osobito socijalnoj skrbi

10. PRIORITETI I OPERATIVNI CILJEVI SOCIJALNOG PLANA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE 2014. – 2020.GOD.

Glavni ciljevi i prioriteti Socijalnog plana Varaždinske županije usklađeni su s ciljevima strategije Europa 2020. i Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj 2014. - 2020. te će biti redovito evaluirani.

Usklađenost s nacionalnim i EU strateškim dokumentima, ključna je podloga za mogućnost korištenja sredstava iz EU fondova. Temeljem analize stanja na području Varaždinske županije te identificiranih prioriteta na radionicama i konzultacijskim sastancima tijekom socijalnog planiranja identificirana su pet glavna strateška cilja do 2020.

Operativni ciljevi su razrađivani prema prioritetima u Akcijskim planovima, u kojima su određene aktivnosti potrebne za postizanje navedenih ciljeva uz podatke o pružateljima usluga, troškove, izvore financiranja i vremenski okvir provedbe.

1. Djeca, mladi i obitelji u riziku

Operativni cilj 1: Osiguravanje podrške djeci u sustavu socijalne skrbi i osiguravanje naknadne skrbi kroz razvoj usluga u zajednici.

Operativni cilj 2: Širenje savjetodavnih usluga za djecu, mlade i obitelj

2. Starije i nemoćne osobe

Operativni cilj 1: Povećanje kvalitete života kroz omogućavanje dostojanstvenog starenja uz ostvarenje vlastitih potencijala

Operativni cilj 2: Kvalitetna skrb za starije i nemoćne u ustanovama socijalne skrbi

3. Osobe s problemom ovisnosti

Operativni cilj 1: Prevencija pijenja i opijanja alkoholom kod djece i mladih

Operativni cilj 2: Prevencija alkoholizma kod odraslog, radno aktivnog stanovništva

Operativni cilj 3: Podrška u zajednici i tretmani za osobe ovisne o psihoaktivnoj tvari

4. Siromašni i beskućnici

Operativni cilj 1: Povećanje kvalitete života i ostvarenje prava na život u zajednici za beskućnike, kroz intenziviranje radno okupacijskih aktivnosti i poboljšanje kvalitete prehrane

Operativni cilj 2: Podrška siromašnom stanovništvu

5. Osobe s invaliditetom

Operativni cilj 1: Pružanje mogućnosti za samostalni život uz podršku

Operativni cilj 2: Socijalno uključivanje osoba s invaliditetom u lokalnu zajednicu

Operativni cilj 3: Osiguravanje kvalitetne skrbi za postojeće korisnike skrbi u institucijama uz razvijanje izvaninstitucijskih usluga

11. PRAĆENJE, VREDNOVANJE I IZVJEŠTAVANJE

Varaždinska županija će usvojiti redovito praćenje, vrednovanje i izvještavanje o provedbi strateškog Socijalnog plana (2014 - 2020).

Praćenje:

Tijekom 2014. godine, uz podršku IPA projekta „Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitutionalizacije socijalnih usluga“, na radionicama u procesu izrade socijalnog plana, razvijen je sustav praćenja za kvantitativno i

kvalitativno praćenje provedbe aktivnosti navedenih u županijskim Akcijskim planovima. Sustav je osmišljen na način da sustavno bilježi i prati provedbu prema prethodno određenim indikatorima i ključnim ciljevima, na temelju redovitog prikupljanja i obrade podataka i informacija o napretku koje prikupljaju pružatelji usluga (organizacije i institucije) koji pružaju usluge navedene u strateškom dokumentu.

Navedeni sustav praćenja omogućavati će redovito praćenje napretka u provedbi, te također pružati mogućnost praćenja:

- troškova provedbe svake aktivnosti, u pogledu planiranog i izvršenog proračuna;
- planiranog i stvarnog početka provedbe;
- razinu i opseg ljudskih resursa uključenih u pružanje usluga;
- sudjelovanje i uključenost sudionika u svaku uslugu tijekom svake godine, uključujući geografsku pokrivenost korisnika, rodnu ravnopravnost, zadovoljstvo korisnika itd.

Sustav praćenja dati će i statistički pregled postignuća ključnih ciljeva za svaku provedenu aktivnost i mjerenjem napretka prema svakom unaprijed određenom pokazatelju uspješnosti (kvantitativnom i kvalitativnom).

Izveštavanje:

Sustav praćenja trebao bi pružati mogućnost automatske obrade širokog spektra informacija prikupljenih tijekom provedbe Akcijskih planova te mogućnost izveštavanja županijskom Savjetu za socijalnu skrb, u različitim oblicima, npr.:

- Razina postignuća strateških i operativnih ciljeva, za svaku prioritetnu korisničku skupinu te vrstu pruženih usluga;
- Razina postignuća ključnih ciljeva putem pokazatelja uspješnosti za svaku aktivnost;
- Razina uključenosti korisnika za svaku korisničku skupinu te vrstu pruženih usluga, prema strateškim i operativnim ciljevima;
- Razina troškova po korisničkoj skupini i vrsti usluga, prema strateškim i operativnim ciljevima;
- Razina ljudskih resursa dodijeljenih po korisničkoj skupini i vrsti usluga, prema strateškim i operativnim ciljevima;
- Razina uključenosti različitih pružatelja usluga (javnih, privatnih, udruga..);
- Razina zadovoljstva korisnika, po aktivnosti, korisničkoj skupini, vrsti usluga itd..;
- Geografska pokrivenost usluga i korisnika, po ruralnim i urbanim područjima, prema vrsti usluge, korisničkoj skupini, spolu, prema strateškim i operativnim ciljevima.

Vrednovanje:

Vrednovanje će se provesti u tri faze. Preporuka je da bi ga trebao obaviti nezavisni evaluator s odličnim poznavanjem lokalnog i nacionalnog konteksta socijalne skrbi, kojeg bi trebao odabrati Savjet za socijalnu skrb.

Za tu svrhu, županija će trebati primijeniti napredni sustav vrednovanja, uz dodatne ljudske potencijale, kao i razvijen informatički sustav, koji je prezentiran tijekom 2014. uz pomoć IPA projekta "Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitucionalizacije socijalnih usluga" u provedbi OxfordPolicy Management-a. Prethodno vrednovanje Akcijskih planova za 2014.godinu je provedeno tijekom projektnih radionica o vrednovanju na kojima su predstavnici deset županija međusobno procjenjivali Akcijske planove drugih županija.

12. PROCES KONZULTACIJA

Ovo posljednje poglavlje prikazuje pristup konzultacijama s dionicima socijalne skrbi i korisnicima tijekom svih faza razvoja strategije. Isto tako, opisuje kako ćemo nastaviti s konzultacijama tijekom faze provedbe strategije.

Polazište u razradi Strateškog plana socijalnih usluga bilo je duboko uvjerenje da su konzultacije, kako s dionicima tako i s korisnicima, važne u razvoju suvremenih socijalnih usluga kako bi iste učinkovitije odgovorile na prepoznate potrebe. Proces bi trebao biti što je moguće više otvoren i konzultativan te u svoj razvoj uključiti što više ključnih dionika, pružatelja i korisnika usluga.

Jedno od najvažnijih načela koje je u podlozi rada jest načelo transparentnosti i sudjelovanja u pružanju socijalnih usluga.

Prihvatanjem ovakvog pristupa namjera je bila uspostaviti praksu konzultacija kao i metode za konzultacije s građanima, organizacijama i skupinama tijekom razvoja Strategije, pristup koji će se nastaviti tijekom faze praćenja ili provedbe strategije kao i njezine trajne revizije i dorade.

Do danas je u razradi i planiranju strategije kao i u odlučivanju sudjelovao velik broj različitih organizacija. Tu su organizacije i tijela javne uprave zastupljeni u županijskom Savjetu za socijalnu skrb, u užim i širim radnim skupinama za socijalno planiranje: županijski Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb; domovi socijalne skrbi, centri za socijalnu skrb, HZZ, udruge i ostali dionici koji su aktivni na području socijalne skrbi. Jednako tako, o nacrtu plana konzultirali smo se s Ministarstvom socijalne politike i mladih. Posebno su se angažirale i uključile nevladine organizacije

koje su redovito slale svoje komentare i prijedloge te slobodno sudjelovale na skupnim sastancima. Imali smo stalnu podršku županijske uprave što je procesu razvoja strategije dalo legitimnost i pozornost.

Unutar predložene strukture, organizacija procesa konzultacija bit će u domeni Upravnog odjela za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb članova županijskog Savjeta za socijalnu skrb, uže i šire radne skupine za socijalno planiranje. Te će skupine zauzvrat dobiti podršku Županijske skupštine, kojoj je najviši prioritet komunikacija i konzultacije s građanima i biračkim tijelom. Svaka organizacija uključena u radne skupine za izradu strategije preuzima obvezu da se poveže s ostalim osobljem i korisnicima usluga unutar svoje organizacije kao i s drugim skupinama koje pružaju iste ili slične usluge ili rade s istom prioritetnom skupinom korisnika.

Proces socijalnog planiranja obuhvatio je razdoblje od gotovo dvije godine, a radionice sa sudionicima socijalnog planiranja na području Varaždinske županije započete su krajem 2012. godine i održavane su kontinuirano sve do kraja 2014. godine. Stoga se u analizi mreže usluga dio podataka odnosi na 2011., dio na 2012. godinu, dok su za područja u kojima su značajne promjene u trendovima podatci naknadno ažurirani s 2013. godinom ili su prikazani trendovi za navedeno razdoblje. Također, u navedenom razdoblju izmijenjena je zakonska regulativa u pojedinim područjima, što se u tekstu navodi u kontekstu promjena do kojih je došlo donošenjem novih zakona, pravilnika, strategija ili drugih dokumenata na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Rezultat izrade ovog strateškog procesa planiranja jest bolje razumijevanje potreba i želja građana u potrebi u lokalnoj zajednici vezano uz socijalne usluge šireg spektra (socijalna skrb, zdravstvena skrb, odgoj i obrazovanje, zapošljavanje, gospodarstvo, infrastruktura, te uključivanje civilnog sektora) na koje ovaj Socijalni plan predstavlja odgovor struke.

KLASA: 550-02/14-01/2

URBROJ: 2186/1-01/1-14-8

Varaždin, 9. prosinca 2014.

Predsjednica Županijske skupštine
Dubravka Biberdžić v.r.

Prilog 1 Članovi radnih skupina za socijalno planiranje

Varaždinska županija
Glavna radna skupina – Savjet za socijalnu skrb Varaždinske županije
(Odluka Županijske skupštine)

IME I PREZIME		INSTITUCIJA	FUNKCIJA
1	Marta Dretar	Pomoćnica ravnatelja SB Varaždinske Toplice	Predsjednica Savjeta
2	Ruža Jelovac	Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb Varaždinske županije	Pročelnica
3	Zvezdana Fulir	Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb Varaždinske županije	Pomoćnica pročelnice
4	Siniša Česi	Centar za socijalnu skrb u Varaždinu	Ravnatelj
5	Franjo Dubravko Šokčević	Obiteljski centar Varaždinske županije – od 01.01.2014. godine dio je CZSS Varaždin	Ravnatelj

6	Tamara Ljubić	Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin	Zamjenica ravnateljice
7	Nada Liber	Društvo Crvenog križa Varaždinske županije	Ravnateljica
8	Jasenska Hutinski	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured u Varaždinu	Prredstojnica
9	Senka Horvat	Zavod za zapošljavanje, Područni ured u Varaždinu	Rukovoditeljica Odsjeka profesionalno usmjeravanja i obrazovanja
10	mr. Ante Šola	Caritas Varaždinske biskupije, Varaždin	Ravnatelj
11	Alen Kišić , univ. spec. oec. dipl. nov.	Varaždinska županija	Zamjenik župana
12.	Jasenska Friščić	CZSS Ivanec – članica Savjeta od 19.11.2013.	Ravnateljica
13.	Antonija Maltar	CZSS Novi Marof - članica Savjeta od 19.11.2013.	Ravnateljica
14.	Anica Zember	CZSS Ludbreg - članica Savjeta od 19.11.2013.	Ravnateljica
15.	Nebojša Buđanovac	Predsjednik Društva Crvenog križa Varaždinske Županije – član savjeta od 19.11.2013.	Predsjednik

Varaždinska županija
Radna skupina za socijalno planiranje

IME I PREZIME		INSTITUCIJA	FUNKCIJA
1	Jasenska Friščić	CZSS Ivanec	Ravnateljica
2	Antonija Maltar	CZSS Novi Marof	Ravnateljica
3	Anica Zember	CZSS Ludbreg	Ravnateljica
4	Velimir Dugandžić	Dom za psihički bolesne osobe Jalžabet	Ravnatelj
5	Alica Gotal	Dom socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe Varaždin (privatni dom Lekić)	Ravnateljica
6	Andreja Bobek	Grad Varaždin– UO za društvene djelatnosti	Pomoćnica pročelnice za društvene djelatnosti
7	Ruža Zlatar	Ludbreško sunce - udruga za OSI, Ludbreg	Predsjednica; (Predstavnik radne podskupine Osobe s invaliditetom)
8	Marija Hrašćanec	MAMMAE KLUB Varaždin- udruga žena oboljelih na dojku Varaždin	Predsjednica; (Predstavnik radne podskupine Osobe s invaliditetom)

9	Davor Janjušević	Udruga slijepih Varaždinske županije	Predsjednik; (Predstavnik radne podskupine Osobe s invaliditetom)
10	Ivan Vujec	Društvo distrofičara, invalida, cerebralne i dječje paralize i os.tjel. invalida grada Varaždina	Predsjednik; (Predstavnik radne podskupine Osobe s invaliditetom)
11	Davor Cikojević	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje HZMO – Područna služba Varaždin	Predstojnik
12	Dubravka Jović	Dom za psihički bolesne osobe Jalžabet	Socijalna radnica; zamjena za Velimira Dugandžića, Ravnatelj Doma
13	Vlatka Prstec	Obiteljski centar Varaždinske županije	Dipl pravnik; stručni radnik

Varaždinska županija
Ostali sudionici radionica na temu socijalnog planiranja

IME I PREZIME		INSTITUCIJA	FUNKCIJA
1	Vesna Galić	Grad Varaždin– UO za društvene djelatnosti	Savjetnica za soc. skrb
2	Mirjana Filipović	CZSS Ivanec	Soc. radnica u odjelu za odrasle
3	Jasenska Franjčec	CZSS Varaždin	Soc. radnica; zamjena za ravnatelja Siniše Česi
4	Dražen Jagić	Zavod za javno zdravstvo VŽ	Ravnatelj
5	Marijana Đuras	HZZ, PU Varaždin	Savjetnik u CISOK-u
6	Valentina Štefičar	Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin	Socijalna radnica
7	Eleonora Ozmec	HZZ, PU Varaždin	Savjetnica u odjelu za provođenje projekata
8	Petra Lazić	HZZ, PU Varaždin	Rukovoditeljica odjela za provođenje projekata
9	Jelena Šamarija	Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin	Radni terapeut (soc. radnik)
10	Jasmina Habek	CZSS Novi Marof	Socijalna radnica, zamjena za Antoniju Maltar

Prilog 2
Akcijski plan socijalnih usluga za 2015/2016. godinu

NAZIV PRIORITETA: DJECA, MLADI I OBITELJI U RIZIKU						
Operativni cilj br. 1 Osiguravanje podrške djeci u sustavu socijalne skrbi i osiguravanje naknadne skrbi kroz razvoj usluga u zajednici						
Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Nastavak privremenog smještaja u stambenoj zajednici u Petrijancu za 12 mladih osoba koje su izašle iz udomiteljskih obitelji te osmišljavanje i započinjanje priprema za osiguravanje dodatnog stambenog zbrinjavanja (privremenog smještaja – do 1 god.) za djecu koja izlaze iz udomiteljskih obitelji u gradu Varaždinu (Grad bi dodijelio 2 stana, a usluga bi se provodila u suradnji s udrugom Zipka i Forumom za kvalitetno udomiteljstvo)	Siječanj - prosinac 2015/2016. g.	Udruga Zipka Forum za kvalitetno udomiteljstvo CZSS - ovi Grad Varaždin	-	3.000 kuna po osobi mjesečno	MSPM – radno vrijeme zaposlenih i troškovi stanovanja /režije i sl.) Grad Varaždin – osiguravanje nekretnina Općina Petrijanec DUUDI	MSPM – radno vrijeme zaposlenih i troškovi stanovanja /režije i sl.) Grad Varaždin – osiguravanje nekretnina Općina Petrijanec DUUDI
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori: • Ukupan broj korisnika privremenog smještaja / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika • Broj korisnika u Petrijancu / Broj korisnika u Varaždinu, te ukupan broj korisnika iz Varaždinske županije • Ukupan broj djece iz Varaždina koje su izašle iz udomiteljskih obitelji tijekom 2015. i 2016. god. • Broj dodijeljenih stanova za uslugu privremenog smještaja • Broj korisnika privremenog smještaja u novo dodijeljenim stanicama tijekom 2015. i 2016. god. • Broj stručnih djelatnika uključenih u podršku korisnicima privremenog smještaja (prema organizacijama koje podršku pružaju) • Broj radnih sati stručnih djelatnika / tjedno i mjesečno • Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika				Cilji: Osiguran nastavak usluge privremenog smještaja u Petrijancu za 12 osoba i organiziran privremeni smještaj za 4 osobe u Varaždinu od srpnja 2015, odnosno sukladno osiguranju stambenog prostora i u 2016.god.		
Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Profesionalno usmjeravanje, aktivnosti posredovanja i uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja s ciljem uključivanja mladih na tržište rada (odnosi se na mlade koji izlaze iz sustava socijalne skrbi te djecu i mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi) - 50 uključenih mladih osoba godišnje	Siječanj – prosinac 2015/2016. g.	HZZ/ Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK) u suradnji s CZSS- ima , udrugama i udomiteljima	-	Radno vrijeme zaposlenih	MRMS (radno vrijeme zaposlenih u HZZ-u/ CISOK-u) MSPM (radno vrijeme zaposlenih u CZSS)	MRMS (radno vrijeme zaposlenih u HZZ-u/ CISOK-u) MSPM (radno vrijeme zaposlenih u CZSS)
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori: • Ukupan broj korisnika uključenih u profesionalno usmjeravanje (informiranje i savjetovanje) • Broj korisnika uključenih u mjere aktivne politike zapošljavanja				Cilji: Tijekom 2015. i 2016. god., po 50 djece za svaku godinu,		

Indikatori: • Ukupan broj korisnika (djeca i mladi s PUPom) skrbi u Jedinici za prihvat Varaždin / Broj postojećih / Broj novih korisnika • Broj korisnika na privremenom smještaju / Broj postojećih / Broj novih • Broj korisnika na privremenom smještaju u prihvatnoj stanici / Broj postojećih / Broj novih • Broj korisnika na privremenom smještaju u Centru za odgoj / Broj postojećih / Broj novih • Broj korisnika poludnevnog boravka / Broj postojećih / Broj novih • Broj stručnih djelatnika CZSS uključenih u pružanje stručne pomoći • Broj radnih sati stručnih djelatnika / tjedno i mjesečno • Broj korisnika iz Varaždinske županije/broj korisnika iz drugih županija (po županijama)	Cilj: Osigurana adekvatna skrb i pružena stručna pomoć za ukupno 153 korisnika u Jedinici za prihvat Varaždin			
	Aktivnost 1.5 Izrada individualnih planova promjene za 43 korisnika na stalnom smještaju u Odgojnom domu Ivanec uz nastojanje da se 10% korisnika smjesti u udomiteljske obitelji te da sva djeca s područja županije budu smještena u udomiteljskim obiteljima			
	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi
	Siječanj - prosinac 2015/2016. g.	Odgojni dom Ivanec u suradnji s CZSS Varaždin, Ivanec, Novi Marof, Ludbreg	-	MSPM
Pokazatelji uspješnosti				
Indikatori: • Ukupan broj korisnika (djeca i mladi s PUPom) na stalnom smještaju / Broj postojećih / Broj novih korisnika • Broj stručnih djelatnika CZSS uključeni u pružanju stručne pomoći • Broj radnih sati stručnih djelatnika / tjedno i mjesečno • Broj korisnika udomljeno u udomiteljskih obitelji tijekom 2015. i 2016. god. • Broj korisnika smještena u Domu Ivanec s područja županije / broj korisnika iz drugih županija (po županijama) • Broj udomljenih djece i mladih s područja Varaždinske županije/ Broj udomljene djece i mladih s područja drugih županija (prema županijama iz kojih potječu korisnici i županijama u kojima se nalaze udomiteljske obitelji u koje su smješteni)	Cilj: Osiguran nastavak skrbi za ukupno 43 korisnika i 10% postojećih korisnika s područja županije udomljeno u udomiteljskim obiteljima.			
	Aktivnost 1.6 Izrada i praćenje provedbe individualnih planova promjene za 46 djece i mladih iz Varaždinske županije, smještenih u domovima socijalne skrbi RH (6 u domovima za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, 17 u domovima za tjelesno i mentalno oštećenu djecu i odrasle, 11 u domovima za PUP, 2 za žrtve obiteljskog nasilja) uz nastojanje da sva djeca s područja županije budu smještena u udomiteljskim obiteljima unutar Varaždinske županije			
	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi
	Siječanj - prosinac 2015/2016. g.	CZSS Varaždin, Ludbreg, Ivanec i Novi Marof u suradnji s domovima socijalne skrbi u kojima su smještena djeca i mladi s područja VŽ	-	MSPM, županija, gradovi i općine
				MSPM, županija, gradovi i općine
				MSPM, županija, gradovi i općine

Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:	Cilj:			Resursi 2016.		
• Ukupan broj korisnika (djece i mladih) skrbi u domovima socijalne skrbi / Broj postojećih korisnika/ Broj novih uključeni korisnika tijekom 2015/2016. godine • Broj djece u domovima za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika • Broj djece i mladih u domovima za tjelesno i mentalno oštećenu djecu i odrasle osobe/ Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika • Broj djece i mladih u domovima za PUP / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika • Broj djece u domovima za žrtve obiteljskog nasilja / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika • Broj korisnika vraćeno u vlastite obitelji na području županije tijekom 2015/2016. godine • Broj korisnika udomljeno u udomiteljskih obitelji na području županije tijekom 2015/2016. godine • Broj stručnih radnika CZSS uključenih u pružanje podrške korisnicima i u organizaciju udomljavanja djece i mladih u udomiteljskim obiteljima • Broj radnih sati pružene podrške korisnicima / dnevno / tjedno i mjesečno • Broj radnih sati pružene stručne podrške udomiteljskih obitelji / dnevno / tjedno i mjesečno	Osigurana je skrb za 46 djece izdvojene iz obitelji s područja VŽ i 10% djece i mladih je vraćeno iz domova socijalne skrbi u vlastite ili udomiteljske obitelji na području VŽ			Resursi 2015.		
Operativni cilj br. 2						
Širenje savjetodavnih usluga za djecu, mlade i obitelji						
Aktivnost 2.1						
Nastavak pružanja podrške djeci, mladima i obiteljima u riziku kroz suradnju CZSS Varaždina, Podružnica Obiteljski centar (OC), Crvenog križa (Tim za krizna stanja) i udruga te širenje obuhvata usluga savjetovanja i psihosocijalne podrške za 20% u 2015.g., odnosno 2016. god.	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
	Siječanj - prosinac 2015/2016. g.	Tim za krizna stanja Crvenog križa u suradnji s Podružnicom OC (Grupe za potporu žrtvama obiteljskog nasilja) i stručnjaci CZSS i domova socijalne skrbi, udruge	850.000 kn (Za Crveni križ Varaždinske županije čime je pokrivena usluga Tima)	Mjere HZZ za zapošljavanje 1 osobe (javni radovi: Pomoć sebi i zajednici) Radno vrijeme zaposlenih u Podružnici OC, CZSS, Domova, volonteri GD CK	Županija Županijsko društvo Crvenog križa HZZ – aktivne mjere MSPM – radno vrijeme zaposlenih	Županija Županijsko društvo Crvenog križa HZZ – aktivne mjere MSPM – radno vrijeme zaposlenih
Pokazatelji uspješnosti						
Cilj:				Resursi 2016.		
Indikatori:				Održan kontinuitet pružanja podrške djeci, mladima i obiteljima preko postojećih 25 stručnjaka i uključivanje 20% dodatnih stručnjaka, povećan broj intervencija tima za 20% i smanjen broj recidiva kod korisnika savjetovaništa za 30%		
• Ukupan broj korisnika podrške / Broj djece / Broj mladih i Broj obitelji • Broj postojećih korisnika (djece/mladi i obitelji) / Broj novih korisnika (djece /mladi i obitelji) • Ukupan broj stručnjaka uključenih u pružanje podrške / Broj postojećih stručnjaka / Broj novo uključenih stručnjaka • Ukupan broj radnih sati pružene stručne podrške / dnevno / tjedno i mjesečno • Ukupan broj realiziranih grupnih savjetovanja / Ukupan broj individualnih savjetovanja • Ukupan broj intervencija tijekom 2015/2016 god.						

• Ukupan broj recidiva kod korisnika tijekom 2015/2016 godine / Broj recidiva kod djece / Broj recidiva kod mladih					
Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak /Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015. Resursi 2016.
Nastavak i širenje preventivnog programa malih kreativnih socijalizacijskih skupina: nastavak u osnovnim školama u Ludbregu, Varaždinu, Novom Marofu i Petrijancu te širenje programa u 2015. i 2016.. god. na dodatne 4 škole s područja Varaždina	Siječanj - prosinac 2015/2016. g.	Udruga Anđeli čuvari CZSS Varaždin CZSS Novi Marof CZSS Ludbreg Osnovne škole	5.000 kn	Cijena: 17.400 po grupi (uključuje: honorar voditelja i suvoditelja grupa, honorar za supervizora, uredski materijal i troškove zajedničkih aktivnosti.)	MSPM (kroz natječaj za udruge), Županija i JLS: Novi Marof, Ludbreg, Petrijanec (ukupno pokriva trošak 10 grupa) Grad Varaždin (pokriva trošak 7 grupa) MSPM radno vrijeme zaposlenih u CZSS, MZOS radno vrijeme zaposlenih u školama
Pokazatelji uspješnosti					
Indikatori: • Ukupan broj obuhvaćenih korisnika • Ukupan broj obuhvaćenih OŠ / Broj OŠ iz gradskih sredina • Ukupan broj realiziranih kreativnih socijalizacijskih radionica / tjedno i mjesečno • Ukupan broj radnih sati grupnog rada • Broj stručnih djelatnika CSZZ i drugih organizacija uključених u pružanje usluge • Ukupan broj radnih sati pružene stručne podrške od strane stručnih djelatnika uključених u programe prevencije • Broj zaposlenih u OŠ uključених u organizaciju i provođenje programa prevencija • Ukupan broj registriranih izostanaka s nastave tijekom 2015 i 2016. god. • Prosječna ocjena uspjeha djece u OŠ obuhvaćenih programima prevencije			Cilj: Uspješno održan kontinuitet i nastavak realizacije programa prevencije za djecu u OŠ (u 16 uključених OŠ za ukupno 124 uključene djece, i postignut rezultat smanjenja broja izostanaka s nastave u odnosu na prošlu godinu za 10% i poboljšano samopoimanje djece kroz samo- procjenu		

NAZIV PRIORITETA: STARIJE I NEMOĆNE OSOBE					
Operativni cilj br. 1					
Povećanje kvalitete života kroz omogućavanje dostojanstvenog starenja uz ostvarenje vlastitih potencijala					
Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015. Resursi 2016.
Nastavak usluge Pomoć u kući: - Program Pomoć u kući koji je financiran od strane Varaždinske županije –za 330 korisnika - Dodatnih 80.000kn izdvaja Varaždinska županija za zapošljavanje gerontodomaćica za općinu Sv. Đurđ i Breznički Hum - Grad Varaždin financira uslugu Pomoći u kući za 70 korisnika - U općini Petrijanec se Program Pomoći u kući uz podršku MSPM nastavlja – očekivano 50ak korisnika	Siječanj - Prosinac 2015/2016.g.	Ugovorni obveznici Županijsko društvo Crvenog križa i Varaždinska županija, Grad Varaždin i Gradsko društvo Crvenog križa, Pružatelji usluge za područje Petrijanca odabrani temeljem javnog poziva MSPM	Županijska sredstva: 400.000,00 kn	Prosječni trošak usluge: 36kn po korisniku/po usluzi Napomena: Varaždinska Županije nema razrađenu cijenu koštanja po usluzi, već broj korisnika, vrstu usluge i ukupna sredstva, a gore navedeni iznos je uzet kao izračun na edukaciji u Zagrebu?	250.000 rad Varaždin) 42.000 (Gradovi Ivanec i Lepoglava, Općine Petrijanec, Sračinec i Breznički Hum) MSPM za područje Petrijaneca – na temelju pruženih usluga, 36.78kn po usluzi (cca 450.000kn godišnje) 54.000 (HZZ) kroz mjeru Javni radovi 250.000 rad Varaždin) 42.000 (Gradovi Ivanec i Lepoglava, Općine Petrijanec, Sračinec i Breznički Hum) MSPM za područje Petrijaneca – na temelju pruženih usluga, 36.78kn po usluzi (cca 450.000kn godišnje) 54.000 (HZZ) kroz mjeru Javni radovi
Pokazatelji uspješnosti					
Indikatori: - Ukupan broj korisnika / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika - Broj korisnika s područja Općine Petrinjac / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika - Broj korisnika iz ruralnih sredina / Broj postojećih korisnika/ Broj novih korisnika - Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika - Broj dostavljenih usluga dnevno/tjedno i mjesečno - Ukupan broj mobilnih timova / Ukupan broj pružatelja usluge - Broj korisnika dnevno / tjedno i mjesečno			Cilj: Osiguranje usluge pomoći u kući za postojećih 400 korisnika koje financiraju Varaždinska županija i Grad Varaždin te 50-tak korisnika u općini Petrijanec financiranih putem MSPM (uz financijsku podršku JLS i samih korisnika)		

• Broj JLS obuhvaćeno programom pomoći u kući • Broj korisnika za koje uslugu financira Grad Varaždin • Broj korisnika za koje uslugu financiraju JLS • Broj korisnika za koje uslugu financira MSPM • Broj korisnika za koje uslugu financira Županija • Broj zaposlenika/pružatelja usluge koje financira HZZ putem programa javnih radova • Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika									
Aktivnost 1.2		Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.		
Poticajne naknade za aktivno provođenje strukturiranog, slobodnog vremena osoba starije životne dobi kroz aktivnosti organizirane od civilnog društva s ciljem poticanja međugeneracijske solidarnosti, volonterstva, druženja, športskih aktivnosti i sl.aktivnosti aktivnog i zdravog starenja		Siječanj – prosinac 2015/2016.g..	Savez udruga umirovljenika i osoba treće životne dobi	Županijska sredstva: 420.000,00 kn (uključuje božićnice 120.000kn; uskrsnice 100.000kn, županijske i međужupanijske susrete, programske aktivnosti i sl.)	Angažman Saveza udruga umirovljenika i osoba treće životne dobi	Grad Varaždin - 440.000,00 kn za umirovljenike (uključuje: božićnicu umirovljenicima, sportske susrete). Financiranje udruge umirovljenika Grada Varaždina - 30.000,00 kn za programe udruge JLS Savez udruga umorovljenika I osoba treće životne dobi Županija	Grad Varaždin - 440.000,00 kn za umirovljenike (uključuje: božićnicu umirovljenicima, sportske susrete). Financiranje udruge umirovljenika Grada Varaždina - 30.000,00 kn za programe udruge JLS Savez udruga umorovljenika I osoba treće životne dobi Županija		
Pokazatelji uspješnosti									
Cilji:									
Tijekom 2015. i 2016. god. obuhvaćeno okvirno 5.000 korisnika uz kontinuiran rad na povećanju broja korisnika kroz slijedeće programe u organizaciji udruuga i saveza udruuga umirovljenika:									
1.Druženje umirovljenika kroz međужupanijske i									

zdravstvenih i socijalnih prava“ • Broj prijavljenih udruga i saveza udruga umirovljenika za sudjelovanje u provođenju programa • Broj odabranih i uključenih udruga (organizacija) u provođenju programa • Broj programa po organizaciji • Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina • Broj korisnika uključenih u volonterske aktivnosti • Broj korisnika uključenih u športske aktivnosti • Broj korisnika uključenih u aktivnosti međugeneracijske solidarnosti • Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika				međudržavne športske susrete svake godine 2. Posjete bolesnima i prigodno darivanje povodom uskrasnih i božićnih blagdana 3. Savjetodavni rad s članovima udruga kroz upoznavanje mirovinskih, zdravstvenih i socijalnih prava			
Aktivnost 1.3	Početak/Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015	Resursi 2016.	
Nastavak rada dnevnog centra (cjelodnevni boravak) Doma za starije i nemoćne VŽ za maksimalno 15 korisnika	Siječanj - prosinac 2015/2016.g.	Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin	70.000,00 (participacija korisnicima koji imaju manju mirovinu od 2.000,00 kn u iznosu od 300 kn mjesečno po korisniku)	Trošak usluge iznosi okvirno 2.300kn mjesečno po korisniku	Grad Varaždin 20.000 kn Korisnici	Grad Varaždin 20.000 kn Korisnici	
Pokazatelji uspješnosti							
Indikatori: • Ukupan broj korisnika • Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika • Broj osoba uključenog u pružanje usluge • Broj korisnika dnevno /tjedno i mjesečno u dnevnom boravku				Cilj: Održati kapacitet te povećati prosječni broj korisnika s 12 na 15, kroz uključivanje i drugih JLS u provedu usluge			
Aktivnost 1.4	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi	Resursi 2016.	
Nastavak rada Kluba za starije i nemoćne (cjelodnevni boravak) osobe za 50 korisnika uključenih u različite sekcije te povećanje vanjskih korisnika Kluba u 2015. za 10%	Siječanj - Prosinac 2015/2016. g.	Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin i Klub	Županijska sredstva: 10.000,00		Grad Varaždin 3.000 kuna Ljudski resursi Doma Županija	Grad Varaždin 3.000 kuna Ljudski resursi Doma Županija	
Pokazatelji uspješnosti							
Indikatori: • Ukupan broj korisnika • Broj postojećih korisnika (stalni korisnici) / Broj novih korisnika (vanjskih korisnika) tijekom 2015 i 2016 godine • Broj osoba uključenog u pružanje usluge				Cilj: Održavanje ukupnog broja korisnika (50) i povećanje udjela vanjskih korisnika Kluba za 10%			

Broj korisnika dnevno /tjedno i mjesečno u dnevnom boravku						
Operativni cilj br. 2						
Kvalitetna skrb za starije i nemoćne u ustanovama socijalne skrbi						
Aktivnost 2.1	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Osiguravanje skrbi za 360 korisnika na stalnom smještaju (kontinuirana skrb, uz podršku decentraliziranih sredstava)	Siječanj - prosinac 2015/2016.g.	Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin (županijski dom)	Županijski proračun: 3.896.400,00 kn (decentralizirana sredstva)	Od 2.000 – 4.000 kn po korisniku	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, županijski proračun MSPM i Min. Financija	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, županijski proračun MSPM i Min. Financija
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:				Cilj:		
- Ukupan broj korisnika stalnog smještaja - Broj postojećih korisnika stalnog smještaja / Broj novih korisnika stalnog smještaja - Ukupan broj zaposlenika u Domu za starije i nemoćne osobe i broj stručnih djelatnika - Broj korisnika iz Varaždinske županije/broj korisnika iz drugih županija (navesti broj po županijama)				Održati nastavak skrbi za ukupno 360 korisnika na stalnom smještaju u Domu za starije i nemoćne osobe Varaždin		
Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Održavanje postojećih usluge organiziranja prehrane za 7 korisnika	Siječanj - prosinac 2015/2016.g.	Dom za starije i nemoćne osobe – Varaždin		Prosječni trošak usluge: 36knpo korisniku/po usluzi	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:				Cilj:		
- Broj korisnika usluge pomoći i njege u kući - Broj korisnika usluge organiziranja prehrane - Broj zaposlenika uključених u pružanje usluge pomoći i njege u kući - Broj zaposlenika uključених u pružanje usluge organiziranja prehrane - Broj korisnika usluge pomoći i njege u kući dnevno /tjedno i mjesečno - Broj korisnika usluge organiziranja prehrane dnevno /tjedno i mjesečno				Preko Doma za starije i nemoćne osobe Varaždin osigurana izvaninstitucionalna skrb za najmanje 7 postojećih korisnika usluge organizirane prehrane		
Aktivnost 2.3	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Osiguravanje skrbi za 101 korisnika (kapacitet)	Siječanj -	Caritasov dom	-	Od 3.000 – 6.000	Korisnik	

104) na stalnom smještaju u Caritasovom Domu za starije i nemoćne osobe "Sv. Ivan Krstitelj" – Ivanec	prosinac 2015/2016.g.	za starije i nemoćne osobe "Sv. Ivan Krstitelj" – Ivanec		kuna po korisniku/mjesečno	MSPM (iz mreže)	Korisnik MSPM (iz mreže)
Osiguravanje skrbi u privatnim domovima za starije i nemoćne: za 105 korisnika na stalnom smještaju (kapacitet 148) u Domu socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe Varaždin (privatni dom D.Lekić).		Dom socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe Varaždin (privatni dom D.Lekić)				
Osiguravanje skrbi za 93 korisnika na stalnom smještaju (kapacitet 120) u Domu za starije i nemoćne osobe "Matija", Babinec, Cestica.		Dom za starije i nemoćne osobe "Matija", Babinec, Cestica				
Osiguravanje skrbi za 65 korisnika na stalnom smještaju (kapacitet 73) u Domu za starije i nemoćne osobe "Matija", Babinec, Cestica.		Dom za starije i nemoćne osobe "Novi život", Radovec				
Osiguravanje skrbi za 64 korisnika na stalnom smještaju ; 2 korisnika na privremenom smještaju (kapacitet 70) u Domu za starije i nemoćne osobe "Novi život", Radovec						
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:		Cilj:				
• Ukupan broj korisnika stalnog smještaja • Broj postojećih korisnika stalnog smještaja / Broj novih korisnika stalnog smještaja • Ukupan broj zaposlenika u Domu za starije i nemoćne osobe i broj stručnih djelatnika • Broj korisnika iz Varaždinske županije/broj korisnika iz drugih županija (navesti broj po županijama)		Održati nastavak skrbi za ukupno 101 korisnika na stalnom smještaju u Caritasovom Domu za starije i nemoćne osobe „Sv. Ivan Krstitelj“ – Ivanec, 105 korisnika u Domu socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe Varaždin, 93 korisnika na stalnom smještaju u Domu za starije i nemoćne osobe "Matija", 65 korisnika na stalnom smještaju u Domu za starije i nemoćne osobe "Novi život" ; 2 korisnika na privremenom smještaju u Domu za starije i nemoćne osobe "Novi život"				
Aktivnost 2.4	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Izvaninstitucijska skrb; Održavanje postojećih usluga pomoći u kući za 70 osoba (organiziranje prehrane za 42 korisnika; pomoć u kući za 18, drugo 10)	Siječanj - prosinac 2015/2016.g..	Dom za starije i nemoćne "Matija", Babinec,		Prosječni trošak: 35 kuna po korisniku/po usluzi	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja, MSPM	Korisnik, obitelj korisnika ili drugi obveznici plaćanja,

		Cestica			MSPM
Pokazatelji uspješnosti					
Indikatori:				Cilj:	
• Ukupan broj korisnika izvaninstitucionalne skrbi / Broj postojećih / Broj novih korisnika • Ukupan broj korisnika usluge pomoći i njege u kući / Broj postojećih / Broj novih korisnika • Ukupan broj korisnika usluge organiziranja prehrane / Broj postojećih / Broj novih korisnika • Broj zaposlenika uključениh u pružanje usluge pomoći i njege u kući • Broj zaposlenika uključениh u pružanju usluge organizirane prehrane • Broj korisnika usluge pomoći i njege u kući dnevno /tjedno i mjesečno • Broj korisnika usluge organiziranja prehrane dnevno /tjedno i mjesečno				Preko Doma za starije i nemoćne „Matija“, Babinec, osigurana izvaninstitucionalna skrb za najmanje 70 postojećih korisnika usluge pomoći u kući	
Aktivnost 2.5	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.
Osiguravanje smještaja u 21 obiteljskih domovima na području Varaždinske županije za do 140 korisnika	Siječanj - prosinac 2015/2016. g.	Obiteljski domovi	-	Od 4.000-7.000 kn	Korisnik MSPM
Pokazatelji uspješnosti					
Indikatori:				Cilj:	
• Ukupan broj obiteljskih domova za starije i nemoćne na području županije • Ukupan broj korisnika u obiteljskim domovima za starije i nemoćne • Broj postojećih korisnika /Broj novih korisnika (za svaki obiteljski dom pojedinačno) • Ukupan broj zaposlenika i broj stručnih djelatnika obiteljskim domovima (za svaki obiteljski dom pojedinačno) • Broj korisnika iz Varaždinske županije/broj korisnika iz drugih županija (navesti broj po županijama za svaki obiteljski dom pojedinačno)				Osiguran nastavak smještaja za maksimalno 140 korisnika u 21 obiteljskih domova za starije i nemoćne osobe.	

NAZIV PRIORITETA: OSOBE S PROBLEMIMA OVISNOSTI						
Operativni cilj br. 1						
Prevenција pijenja i opijanja alkoholom kod djece i mladih						
Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Programi prevencije alkoholizma kod mladih kroz edukativna predavanja i radionice u osnovnim i srednjim školama Varaždinske županije – obuhvat 100% srednjih i osnovnih škola na području županije (OŠ kroz redovnu djelatnost Školske medicine)	Siječanj - prosinac 2015. i 2016.g. (prati se školska godina)	ZJZ VŽ u suradnji s Djelatnosti školske medicine, Djelatnost javnog zdravstva i socijalne medicine – odjel za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti	-	90.000 kn; (priprema projekta, realizacija projekta i troškovi evaluacije)	Ministarstvo zdravlja (radno vrijeme timova u Odjelu za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti; Tim za javno zdravstvo i socijalnu medicinu)	Ministarstvo zdravlja (radno vrijeme timova u Odjelu za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti; Tim za javno zdravstvo i socijalnu medicinu)
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:		Cilj:				
• Ukupan broj korisnika (obuhvaćenih učenika) / Broj učenika OŠ / Broj učenika SŠ • Ukupan broj škola uključenih u program prevencije / Broj OŠ / Broj SŠ • Broj stručnih djelatnika Ministarstva zdravlja uključenih u program prevencije • Ukupan broj radnih sati stručnih djelatnika / mjesečno • Broj realiziranih edukativnih predavanja / Broj predavanja mjesečno / Ukupan broj sati održanih predavanja • Broj realiziranih radionica / Broj radionica mjesečno / Ukupan broj sati održanih radionica • Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstvo korisnika • Izvješće evaluacije		Uz stručnu pomoć Ministarstva zdravlja realizirati projekt program prevencije alkoholizma kod mladih i postići 100% pokrivenost OŠ i SŠ na području županije				
Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak/Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Provođenje programa „Roditeljski nadzor u prevenciji rizičnih ponašanja i ovisnosti“ – edukativne radionice za roditelje i učenike srednjih škola	Siječanj - prosinac 2015/2016.g.	ZJZ Varaždinske županije u suradnji s Djelatnosti javnog zdravlja i socijalne medicine – odjel	-	60.000 kn	Ministarstvo zdravlja (timovi u Odjelu za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti; Tim za javno zdravstvo i socijalnu medicinu)	Ministarstvo zdravlja (timovi u Odjelu za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti; Tim za javno zdravstvo i socijalnu medicinu)

Pokazatelji uspješnosti				Ministarstvo unutarnjih poslova (PU Varaždinska)		Ministarstvo unutarnjih poslova (PU Varaždinska)		Ministarstvo unutarnjih poslova (PU Varaždinska)		Ministarstvo unutarnjih poslova (PU Varaždinska)	
Indikatori:				za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti		Cilj:		Troškovi		Resursi 2015.	
Indikatori: • Ukupan broj korisnika (roditelja) obuhvaćeni programom „programa „Roditeljski nadzor u prevenciji rizičnih ponašanja i ovisnosti“ • Broj korisnika registriranih kao redovni korisnici programa / Broj povremenih korisnika programa • Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina • Ukupan broj SŠ obuhvaćeni programom / Broj SŠ iz gradskih sredina / Broj OŠ iz ruralnih sredina • Broj stručnih djelatnika iz područja javnog zdravstva uključenih u provođenje programa / Broj radnih sati stručne pomoći • Broj stručnih djelatnika Ministarstva unutarnjih poslova uključenih u program / Broj radnih sati stručne pomoći • Broj realiziranih edukativnih radionica godišnje / Ukupan broj sati održanih radionica • Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstva korisnika				Cilj:		Postići 100% udio županijskih srednjih škola obuhvaćenih programom na području županije i povećanje broja roditelja obuhvaćenih programom za 20%		450.000,00		300.000kn osigurava Ministarstvo zdravlja	
Aktivnost 1.3.				Udio županijskih sredstava		Resursi 2016.		300.000kn osigurava Ministarstvo zdravlja		Grad Varaždin sufinancira s 50.000 kn aktivnosti Prevencije ovisnosti Županija	
Unapređenje mentalnog zdravlja i prevencija ovisnosti kod djece i mladih u Varaždinskoj županiji koji uključuje:				Odgovornost za provedbu		Resursi 2015.		300.000kn osigurava Ministarstvo zdravlja		Grad Varaždin sufinancira s 50.000 kn aktivnosti Prevencije ovisnosti Županija	
• u suradnji sa djelatnostima školske medicine, detekcija i rana intervencija kod djece rizične za psihičke poremećaje i sa poteškoćama u učenju i socijalnom funkcioniranju • rad Savjetovališta za zaštitu mentalnog zdravlja i psihološku pomoć • radionice i predavanja za odgajatelje i nastavno osoblje i roditelje • radionice za predškolski uzrast u okviru programa zdravog življenja „Mali i zdravi“ • zdravstveno – odgojne TV emisije za najmlađe (zdravstveno- odgojne priče) • rad ambulanata dječjeg i adolescentnog psihijatra pri ZZJZ • „S ruba- u život“ – unaprijeđenje				ZZJZ VŽ		Siječanj - prosinac 2015/2016.g..		450.000,00		300.000kn osigurava Ministarstvo zdravlja	
Početak /Datum Završetak/ Datum				Ukupna sredstva za prevencije ovisnosti Varaždinske županije, doznačena ZZJZVŽ - 100.000,00 kn		Grad Varaždin sufinancira s 50.000 kn aktivnosti Prevencije ovisnosti Županija		450.000,00		300.000kn osigurava Ministarstvo zdravlja	
Siječanj - prosinac 2015/2016.g..				ZZJZ VŽ		Siječanj - prosinac 2015/2016.g..		450.000,00		300.000kn osigurava Ministarstvo zdravlja	

mentalnog zdravlja, resocijalizacija i postpenalni prihvrat zatvorenika – ovisnika na odsluženju i pri kraju odsluženja kazne zatvora „Prevenција krvlju prenosivih bolesti vezanih uz bolesti ovisnosti” - edukacija, testiranje uvođenje u tretman hepatitisa C zaraženih intravenskih ovisnika																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
mentalnog zdravlja, resocijalizacija i postpenalni prihvrat zatvorenika – ovisnika na odsluženju i pri kraju odsluženja kazne zatvora „Prevenција krvlju prenosivih bolesti vezanih uz bolesti ovisnosti” - edukacija, testiranje uvođenje u tretman hepatitisa C zaraženih intravenskih ovisnika																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							

• Broj stručnih djelatnika nadležnih institucija uključenih u provođenje specifične edukacije / Broj radnih sati stručnih djelatnika / dnevno / tjedno i mjesečno • Ukupan broj realiziranih predavanja stručne edukacije / Ukupan broj sati stručne edukacije						
Operativni cilj br. 3						
Podrška u zajednici i tretmani za osobe ovisne o psihoaktivnoj tvari						
Aktivnost 3.1	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Osiguravanje dodatne podrške i nastavka izvanbolničkog tretmana oboljelih od alkoholizma i njihovih obitelji kroz: • rad Savjetovališta za prevenciju alkoholizma pri Odjelu za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti ZZJZ Varaždinske županije • Program udruga zdravog življenja Obiteljski klub, • razvijanje mreže Udruga za zdravi život - klubovi), • obilježavanje mjeseca borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti	Siječanj - Prosinac 2015./2016. (trogodišnji program)	ZZJZ Varaždinske županije u suradnji s Općom bolnicom (OB Varaždin i Domovima zdravija Varaždinske županije i Obiteljskim klubom Varaždinske županije	Proračun Varaždinske županije: 30.000,00 (ugovorne obveze) Udruga Obiteljski klub	55.000 kn	Ministarstvo zdravlja (radon vrijeme ZZJZ VŽ) GRAD Varaždin - 25.000,00 kn za programe udruge zdravog življenja Obiteljski klub Županija	Ministarstvo zdravlja (radon vrijeme ZZJZ VŽ) GRAD Varaždin - 25.000,00 kn za programe udruge zdravog življenja Obiteljski klub Županija
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:	Cilji:					
• Ukupan broj klubova mreže Udruga za zdravi život na području županije / Broj postojećih klubova / Broj članova postojećih klubova / Broj novih članova uključenih tijekom 2015. i 2016. godine • Broj obitelji na području županije sa registriranim članovima oboljelim od alkoholizma / Broj obitelji na području županije koji su uključeni u programe podrške izvanbolničkog tretmana oboljelima od alkoholizam • Broj novo formiranih klubova tijekom 2015. i 2016. god. • Ukupan broj registriranih educiranih terapeuta na području županije • Broj novo educiranih terapeuta tijekom 2015. i 2016. god. • Broj stručnih djelatnika OB Varaždin Domova zdravija uključeni u edukaciju terapeuta • Ukupan broj radnih sati stručnih djelatnika na provođenju edukacije • Ukupan broj edukativnih predavanja / Broj grupnih predavanja i broj individualnih savjetovanja • Broj održanih grupnih sastanaka	Poveći broj djelujućih klubova za 50%, povećan broj osoba educiranih za terapijski rad u klubovima za 50% i održano minimum 100 grupnih sastanaka kao dio trogodišnjeg programa podrške razvijanja mreže Udruga za zdravi život radi podrške u izvanbolničkom tretmanu oboljelima od alkoholizma i njihovim obiteljima. Minimalno 200 individualnih savjetovanja u svrhu prevencije alkoholizma i alkoholom uzrokovanih problema.					
Aktivnost 3.2	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Održavanje aktivnosti u zajednice „Cenacolo“ za osobe koje se liječe od svih oblika ovisnosti kroz aktivnosti kao što su radna terapija i psihosocijalna	Siječanj - prosinac 2015./2016.g.	Zajednica Cenacolo	-	50.000 kn	Grad Varaždin	Grad Varaždin

podrška (+organizacija Božićnog programa „Žive jaslice)									
Pokazatelji uspješnosti									
Indikatori:		Cilj:				Održavanje rada zajednice 'Cenacolo' za osobe koje se liječe od ovisnosti			
Aktivnost 3.3		Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.		
Izvanbolničko liječenje i resocijalizacija ovisnika o psihoaktivnim tvarima u ZZJZ VŽ za prosječno 250 korisnika		Siječanj - prosinac 2015/2016. g.	ZZJZ VŽ	-		Ministarstvo zdravlja - ljudski resursi ZZJZ VŽ (liječnik, psihijatar, psiholog, soc radnik i medicinski tehničar)	Ministarstvo zdravlja - ljudski resursi ZZJZ VŽ (liječnik, psihijatar, psiholog, soc radnik i medicinski tehničar)	Grad Varaždin sufinancira s 50.000 kn	
Pokazatelji uspješnosti									
Indikatori:		Cilj:				Pružena stručna usluga tretmansi rad i podrška ovisnicima u ZJZ VZ za prosječno 250 korisnika			
• Ukupan broj korisnika (ovisnici registrirani pri ZJZ VZ)		Uspješnost održavanja apstinencije - 80%, uspješnost retencije u tretmanu 70% ovisnika.							
• Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika uključenih tijekom 2015 i 2016 god.									
• Broj stručnih djelatnika (...iz kojih organizacija...) uključenih u tretmansi rad i podršku korisnicima									
• Broj radnih sati pružene stručne podrške korisnicima / tjedno / mjesečno									
• Broj grupnih termina za tretmansi rad sa korisnicima / Broj termina individualnih tretmana									
• Broj korisnika redovno uključeni u grupni rad / Broj korisnika kojima je pružena individualna podrška									
• Broj korisnika koji su uspješno rehabilitirani i resocijalizirani tijekom 2015 i 2016 god.									
NAZIV PRIORITETA: SIROMAŠNI I BESKUĆNICI									
Operativni cilj br. 1									
Povećanje kvalitete života i ostvarenje prava na život u zajednici za beskućnike, kroz intenziviranje radno okupacijskih aktivnosti i poboljšanje kvalitete prehrane									
Aktivnost 1.1									
Početak /Datum Završetak/		Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.			

Datum		Udruga Novi put	5.000,00 za UDRUGU NOVI PUT (za higijenske potrepeštine iz proračuna Varaždinske županije	250.000,00 kn	250.000kn Grad Varaždin	250.000kn Grad Varaždin
Siječanj – Prosinac 2015/2016.g.		Aktivnosti se provode u suradnji s CZSS, HZZ i Caritasom			HZZ/MRSM	HZZ/MRSM
Osiguravanje usluge smještaja i doručka za 15 beskućnika te podrška i aktiviranje korisnika Prenočišta kroz razne dnevne aktivnosti (prodaja časopisa, rad u socijalnoj samoposluži, rad u pučkoj kuhinji i slično, radon okupacijske aktivnosti i itd.) u suradnji s udrugom Novi put (i drugim organizacijama civilnog društva).					Županija	Županija
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:		• Ukupan broj korisnika smještaja / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika uključenih tijekom 2015. i 2016. god. • Broj registriranih korisnika dnevno / tjedno i mjesečno • Broj korisnika prema duljini trajanja smještaja • Broj korisnika smještaja koje koriste uslugu povremeno (npr tijekom zimskih mjeseci /u periodu jednog mjeseca godišnje i sl.) • Broj korisnika smještaja uključenih u radne dnevne aktivnosti / dnevno / tjedno i mjesečno • Broj korisnika uključenih u prodaju časopisa / dnevno / tjedno i mjesečno • Broj korisnika uključenih u rad u socijalnoj samoposluži / dnevno / tjedno i mjesečno • Broj korisnika uključenih u rad u pučkoj kuhinji / dnevno / tjedno i mjesečno • Broj korisnika uključenih u radno okupacijske aktivnosti • Broj zaposlenika u Prihvatilištu / broj novih zaposlenika u Prihvatilištu tijekom 2015. i 2016.god.			Cilj: • Smanjenje broja noći provedenih u prenočištu za 30 %, u odnosu na prethodnu godinu • 20% više korisnika, u odnosu na prethodnu godinu. uključeno u radno okupacionu terapiju • Zadržavanje 2 zaposlene osobe te širenje tima za još jednu osobu	
Aktivnost 1.2		Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.
Motiviranje i educiranje osoba bez prihoda te poticanje na socijalno poduzetništvo		Siječanj - prosinac 2015/2016.g.	HZZ - Nacionalni plan poticanja zapošljavanja – Sufinanciranje samozapošljavanja nezaposlenih osoba	-	Subvencija za plaće iznose 50% godišnjeg troška rada bruto plaće	HZZ/MRMS
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:		• Broj korisnika (osobe bez prihoda) edukacije • Broj realiziranih motivacijskih i edukativnih radionica / tjedno / mjesečno • Broj korisnika koji su redovno sudjelovali u programima edukacije i motivacije / Broj korisnika koji su povremeno sudjelovali u programima edukacije i motivacije • Broj stručnih djelatnika HZZ uključenih u edukaciju korisnika • Broj radnih sati pružene stručne podrške od strane stručnih djelatnika / tjedno /mjesečno			Cilj: 1 osoba aktivno uključena u mjere samozapošljavanja uspješno zasnivala redovan radni odnos, sa ciljem povećanja za barem još jednu osobu u narednom razdoblju	

• Broj korisnika zaposlenih tijekom 2015. i 2016. god.						
Operativni cilj br. 2 Podrška siromašnom stanovništvu						
Aktivnost 2.1	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Nastavak podrške Socijalnoj samoposluzi	Siječanj - prosinac 2015/2016.g.	Franjevački III red u suradnji s: CZSS Varaždin	Županijski proračun 5.000,00 za udrugu Franjevački III red – režijski troškovi 10.000,00 za nabavu prehrambenih artikala za korisnike	15.000 kn godišnje	10.000kn – režijski troškovi, sufinancira Grad varaždin 5.000,00 – režijski troškovi sufinancira Varaždinska županija Franjevački III red Franjevački III red - volonteri Caritas – donacije Varaždinska županija	10.000kn – režijski troškovi, sufinancira Grad varaždin 5.000,00 – režijski troškovi sufinancira Varaždinska županija Franjevački III red - volonteri Caritas – donacije Varaždinska županija
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:			Cilj:			
• Ukupan broj korisnika socijalne samoposluge / dnevno / tjedno / mjesečno • Broj donatora socijalne samoposluge • Broj volontera uključenih u rad socijalne samoposluge / Broj radnih sati volontera /dnevno /tjedno i mjesečno • Broj beskućnika uključenih u rad socijalne samoposluge / Broj radnih sati beskućnika / dnevno /tjedno i mjesečno • Broj osoba bez prihoda uključenih u rad socijalne samoposluge / Broj radnih sati osoba bez prihoda / dnevno /tjedno i mjesečno • Evaluacija (ili Anketa) zadovoljstvo korisnika			- uz pomoć volontera iz Franjevačkog samostana, uspješno funkcionira socijalna samoposluga za najmanje 700 korisnika, podržana sa strane Caritas a još 5 drugih donatora koji doniraju namirnice			
Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.

Osiguravanje funkcioniranja Pučke kuhinje – Caritas Varaždinske županije	Siječanj - prosinac 2015/2016.g.	Caritas Grad Varaždin Varaždinska županija	Županijski proračun: 60.000,00 (zaključak Varaždinske županije)	300.000 kn godišnje (osnovni hladni pogodn i nabava hrane)	Caritas Varaždinske biskupije Župni uredi 240.000 kn – materijalni rashodi – Grad Varaždin Varaždinska županija Ostali donatori	Caritas Varaždinske biskupije Župni uredi 240.000 kn – materijalni rashodi – Grad Varaždin Varaždinska županija Ostali donatori
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:	Cilj:					
• Ukupan broj korisnika Pučke kuhinje / Broj postojećih / Broj novih korisnika uključenih tijekom 2015. i 2016. god. • Broj samaca (osobe bez obitelji) koji koriste uslugu • Broj osoba iz obitelji u potrebi, koji koriste uslugu • Broj mladih (ispod 18 godina) koji koriste uslugu • Broj starijih osoba (65+) koje koriste uslugu • Broj beskućnika koji koriste uslugu • Broj registriranih korisnika dnevno / tjedno i mjesečno	Pružiti uslugu široko dostupne prehrane za najmanje 300 korisnika u organizaciji Caritas Varaždinske županije uz podršku Grada Varaždina i Varaždinske županije					
Aktivnost 2.3	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Donacije odjeće kroz Caritas	Siječanj - prosinac 2015/2016.g.	Caritas			60.000,00 Grad Varaždin Caritas, donacije	60.000,00 Grad Varaždin Caritas, donacije
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:	Cilj:					
• Ukupan broj korisnika kojima je pružena pomoć u hrani, odjeći tijekom 2015. i 2016. godine • Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina • Broj korisnika kojima je pružena pomoć u hrani / Broj korisnika kojima je pružena pomoć u lijekovima • Broj korisnika iznad 65 godina starosti • Broj obitelji kojima je pružena pomoć u odjeći za djecu	Tijekom 2015. i 2016. godine, pružena pomoć u hrani i odjeći za socijalno ugrožene osobe, u organizaciji Caritasa					

NAZIV PRIORITETA: OSOBE S INVALIDITETOM						
Operativni cilj br. 1 Pružanje mogućnosti za samostalni život uz podršku						
Aktivnost 1.1	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Nastavak usluge organiziranog stanovanja za 2 korisnika i širenje usluge za dodatna 2 korisnika tijekom 2015.g.	Siječanj - prosinac 2015./2016.g.	Dom za psihički oboljele odrasle osobe Bistričak	-	3.550 kuna /mjesečno po korisniku	Dom Bistričak vlastita sredstva	Dom Bistričak vlastita sredstva
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:		Cilj:				
- Broj korisnika usluge organiziranog stanovanja u Domu Bistričak - Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina - Broj stručnih djelatnika Doma Bistričak uključenih u pružanje podrške korisnicima - Broj radnih sati pružene podrške korisnicima / dnevno /tjedno i mjesečno - Broj korisnika iz Varaždinske županije/Broj korisnika iz drugih županija (po županijama)		4 osobe koriste uslugu organiziranog stanovanja od siječnja do prosinca 2015.g., te nastavak osnaživanja usluge stanovanja i u 2016.g.				
Aktivnost 1.2	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Nastavak usluge organiziranog stanovanja u sklopu udruge Ludbreško sunce za 17 korisnika	Siječanj - prosinac 2015./2016.g.	Udruga Ludbreško sunce	za aktivnosti Ludbreško sunce u županijskom proračunu je osigurano 20.000,00 kn (Ugovorne obveze) Naknadno osigurano 20.000,00 kn iz Županijskog proračuna (zaključak) za	5.400 kuna/ mjesečno po korisniku	MSPM	MSPM

Pokazatelji uspješnosti					donaciju kupnje kuće za osnivanje stambene zajednice			
Indikatori:					Cilj:			
- Broj korisnika usluge organiziranog stanovanja u sklopu udruge Ludbreško Sunce - Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina - Broj zaposlenika/volontera udruge Ludbreško Sunce uključenih u pružanje podrške korisnicima - Broj radnih sati pružene podrške korisnicima / dnevno /jedno i mjesечно - Broj korisnika iz Varaždinske županije/Broj korisnika iz drugih županija (po županijama)					Održavanje usluge organiziranog stanovanja za 12 korisnika i širenje za još 5 korisnika u periodu siječanj – prosinac 2015, odnosno nastavak održavanja usluge i u 2016.g..			
Aktivnost 1.3					Resursi			
					Troškovi	Resursi	Resursi 2016.	
Nastavak usluge poludnevnog boravka u udruzi Ludbreško sunce za 20 korisnika					Udio županijskih sredstava	2.190 kuna po osobi	MSPM	MSPM
					Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	
					Siječanj - Prosinac 2015./2016.g.	Udruga Ludbreško sunce	-	
Indikatori:					Cilj:			
- Ukupan broj korisnika usluge poludnevnog boravka u udruzi Ludbreško Sunce - Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika uključenih tijekom 2015. i 2016. god. - Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina - Broj redovnih korisnika usluge poludnevnog boravka / Broj povremenih korisnika usluge poludnevnog boravka - Broj zaposlenika/volontera udruge Ludbreško Sunce uključenih u rad s korisnicima poludnevnog boravka					Održavanje usluge za 20 korisnika u narednom razdoblju.			
Aktivnost 1.4					Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi
Nastavak usluge cjelodnevnog boravka u udruzi Ludbreško sunce za ukupno 10 korisnika					Siječanj - prosinac 2015/2016.g	Udruga Ludbreško sunce	-	2.190 kuna po korisniku
								MSPM
								MSPM
Indikatori:					Cilj:			
- Ukupan broj korisnika usluge cjelodnevnog boravka u udruzi Ludbreško Sunce - Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika uključenih tijekom 2015. i 2016. god. - Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina - Broj redovnih korisnika usluge cjelodnevnog boravka / Broj povremenih korisnika usluge cjelodnevnog boravka					Održavanje usluge za 5 korisnika i širenje usluge za još 5 korisnika.			

boravka		Sunce uključeni u rad s korisnicima cjelodnevnog boravka					Resursi 2015.		Resursi 2016.	
Aktivnost 1.5		Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.		Resursi 2016.		
Provedba programa: "Pružanje podrške u odgoju i obrazovanju djece s poteškoćama u razvoju i njihovim obiteljima na području grada Ludbrega i sire okolice"		Siječanj - prosinac 2015/2016.g	Udruga Ludbreško sunce	-	300.000 kn	MSPM		MSPM		
Pokazatelji uspješnosti										
Indikatori:		Cilji:			Nastavak usluge za učenike s poteškoćama u razvoju od kojih je dio i romske djece					
• Ukupan broj korisnika usluge / Broj novih korisnika uključenih tijekom 2015 i 2016 godine										
• Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina										
• Broj zaposlenika/volontera udruge Ludbreško Sunce uključeno u pružanju usluge										
Aktivnost 1.6		Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.		Resursi 2016.		
Obavljanje stručne prakse (praktične nastave) u udruzi - pomoćni vrtlari 12 učenika i 8 učenika pomoćnih kuhara		Siječanj – lipanj 2015/2016. g.	Ludbreško sunce	-		Ludbreško sunce		Ludbreško sunce		
Pokazatelji uspješnosti										
Indikatori:		Cilji:			Nastavak usluge korištenja prakse u udruzi Ludbreško sunce za učenike Srednje strukovne škole					
• Ukupan broj korisnika usluge prakse										
• Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina										
• Broj korisnika prakse „pomoćni vrtlar“										
• Broj korisnika prakse „pomoćni kuhar“										
• Broj zaposlenika/volontera udruge Ludbreško Sunce uključeni u provođenje prakse										
Aktivnost 1.7		Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.		Resursi 2016.		
Nastavak aktivnosti "Male škole" za 6oro djece predškolske dobi s teškoćama u razvoju		Siječa - prosinac 2015/2016.g.	Udruga Ludbreško sunce	Županijski proračuna; 3.600kn	600 kuna po djetetu/mjesečno	MZOS putem programa javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju županija		MZOS putem programa javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju županija		

Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:	Cilj:			Cilj:		
- Broj djece s teškoćama razvoju uključeno u program „Mala škola“ tijekom 2015. i 2016. godine - Broj nastavnih sati / tjedno / mjesečno - Broj zaposlenika/volontera/stručnog osoblja udruge Ludbreško Sunce uključeno u provođenje 'Male škole'	Organizirana „Mala škola“ za 6 predškolske djece s teškoćama u razvoju					
Aktivnost 1.8	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Podrška radu Zaštitne radionice u SŠ Varaždin – održavanje 19 zaposlenih osoba s invaliditetom u 2015. i 2016.	Siječanj - prosinac 2015/2016.g. ..	Srednja strukovna škola Varaždin	Proračun Varaždinske Županije: 80.000,00 (oprema, material i sl.)		Županija HZZ MZOS – radno vrijeme nastavnika Zavod za vještačenje, prof. rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom Donatori i poslovni partneri	Županija HZZ MZOS – radno vrijeme nastavnika Zavod za vještačenje, prof. rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom Donatori i poslovni partneri
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:	Cilj:			Cilj:		
- Ukupan broj korisnika zaštitne radionice - Broj nastavnika uključenih u rad zaštitne radionice - Broj zaposlenih osoba s invaliditetom	Održavanje zaposlenosti 19 osoba s invaliditetom					
Aktivnost 1.9	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Podrška projektu "Povećanje kvalitete života osoba u nepovoljnom položaju i stvaranje okruženja za njihov samostalan život"	Siječanj - lipanj 2015/2016.g.	Centar za rehabilitaciju Varaždin	Sudjelovanje s 10% plaće jedne osobe	200.000 € (1.500.000kn za 18 mjesečni period), uz sudjelovanje ljudskih resursa	EU fondovi, IPA IV komponenta, Centar za rehabilitaciju Varaždin	EU fondovi, IPA IV komponenta, Centar za rehabilitaciju Varaždin

Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori: • Ukupan broj korisnika • Broj mobilnih timova • Broj obuhvaćenih korisnika / dnevno /tjedno i mjesečno • Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina • Ukupan broj radnih sati pružene usluge / dnevno / tjedno i mjesečno		Cilj: Tijekom 2015. i 2016. godine, 2 mobilna tima pružaju usluge za 12 korisnika na terenu		Grada Varaždina u sufinanciranju projekta (10% plaće jene osobe)		
Operativni cilj br. 2						
Socijalno uključivanje osoba s invaliditetom u lokalnu zajednicu						
Aktivnost 2.1						
Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi	Resursi 2016.	
Uključivanje osoba s invaliditetom u život lokalne zajednice kroz aktivnosti koje organiziraju i provode organizacija civilnog društva (uključuje usluge prijevoza, socijanog radnika, usluga asistencije, održavanje kluba osoba s invaliditetom i sl.)	Udruge OSI u suradnji s ustanovama socijalne skrbi	Sufinanciranje programa udruga kroz Javni poziv Županijski proračun 500.000,00 kn	1.100.000,00 kn	Grad Varaždin financira programe socijalno – humanitarnog karaktera putem javnog poziva, okvirno 600.000,00 kn Organizacije civilnog društva uz sufinanciranje županija, gradovi, općine i ustanove koje su u vlasništvu lokalne zajednice, HZZ (javni radovi)	Grad Varaždin financira programe socijalno – humanitarnog karaktera putem javnog poziva, okvirno 600.000,00 kn Organizacije civilnog društva uz sufinanciranje županija, gradovi, općine i ustanove koje su u vlasništvu lokalne zajednice, HZZ (javni radovi)	
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori: • Ukupan broj korisnika (osobe s invaliditetom) uključeni u život lokalne zajednice • Broj korisnika iz domova za osobe s invaliditetom uključeni u život lokalne zajednice • Broj korisnika iz udruga za osobe s invaliditetom uključeni u život lokalne zajednice • Broj stručnih djelatnika iz ustanova socijalne skrbi uključeni u provođeniu aktivnosti		Cilj: - 50 osoba iz domova za osobe s invaliditetom i 20-tak korisnika iz udruga, uključeni u aktivnosti života u zajednici				

Izvrješća udruga o provedenim aktivnostima socijalnog uključivanja						
Aktivnost 2.2	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Uključivanje u redovno obrazovanje kroz pomagače u nastavi i proširivanje usluge za učenike osnovnih i srednjih škola – ukupno 33 pomoćnika (za 33 učenika, projekt "Asistenti doprinose razvoju inkluzivne nastave) s područja Grada Varaždina" i 92 pomagača s područja županije (projekt "Osiguravanje pomoćnika učenicima s Varaždinske županije")	Siječanj - prosinac 2015/2016.g..	Grad Varaždin i Varaždinska županija u partnerstvu sa školama	-	1.442.873,36 kn Grad Varaždin 3.043.908,26 kn Varaždinska županija	HR 2.2.04 Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u O i S odgojno- obrazovnim ustanovama	HR 2.2.04 Osiguravanje pomoćnika učenicima s teškoćama u O i S. odgojno obrazovnim ustanovama
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:			Cilj:			
- Anketa zadovoljstva učenika - Ukupan broj korisnika usluge / Broj postojećih korisnika usluge - Ukupan broj pomoćnika u nastavi - Broj JLS uključenih u program aktivnosti za podršku učenika osnovnih i srednjih škola kroz pomagače u nastavi			Osiguravanje podrške pomagača u nastavi za 122 učenika s teškoćama na području Varaždinske županije			
Aktivnost 2.3	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Održavanje postojećeg broja osobnih asistenata (9) u udruzi Multiple skleroze te širenje tima podrške (osobni asistenti i domaćice) za 2 člana u 2015., odnosno 2016.g. Nastavak usluge asistencije u Društvu distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Grada Varaždina i udruzi Ludbreško sunce	Siječanj - prosinac 2015/2016.g.	Udruga OSI sa Županijom i HZZ- om Društvo multiple skleroze i Društvo distrofičara Ludbreško sunce	Proračun Varaždinske županije za 2015. Društvo multiple skleroze – 10.000,00	Trošak osobnog asistenta 5.500kn mjesečno	MSPM HZZ (mjere javnih radova)	MSPM HZZ (mjere javnih radova)
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:			Cilj:			
- Ukupan broj korisnika usluge osobnog asistenta na području županije / Broj postojećih / Broj novih korisnika - Broj korisnika usluge iz gradskih sredina / Broj korisnika usluge iz ruralnih sredina - Ukupan broj osobnih asistenata na području županije / Broj postojećih asistenata / Broj novih asistenata uključenih u rad s korisnicima tijekom 2015. godine			Održavanje broja postojećih asistenata te uključivanje 2 dodatna asistenta			
Aktivnost 2.4	Početak /Datum	Odgovornost	Udio	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.

	Završetak/ Datum	za provedbu	županijskih sredstava		2016.
Nastavak rada kluba za osobe s invaliditetom u Gradu Varaždinu – uključeno 20 osoba s invaliditetom	Siječanj- prosinac 2015/2016.g.	Društvo distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Grada Varaždina	Žup. Proračun. 20.000,00 ugovorna obveza za Društvo distrofičara	Okvimo 2.200 kuna (trošak plaće zaposlenog voditelja kluba, preko mjera HZZ-a)	HZZ/MRMS Udruga – proctor Županija
Pokazatelji uspješnosti					
Indikatori:	Cilj:				
• Ukupan broj korisnika / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika • Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina • Broj korisnika / tjedno i mjesečno • Broj stručnog osoblja uključenog u rad s korisnicima	- ukupno 20 osoba redovno uključeno u aktivnosti i programa kluba				
Aktivnost 2.5	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2016.
Projekt „Svi smo mi jedno” – osiguravanje usluga uključivanja u zajednicu osoba s invaliditetom te njihovim obiteljima uslugu Pomoći u kući	Siječanj – prosinac 2015/2016.g..	Društvo distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Grada Varaždina		480.000 kn za tri godine	MSPM (3godišnji program) MSPM (3godišnji program)
Pokazatelji uspješnosti					
Indikatori:	Cilj				
• Ukupan broj korisnika / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika • Broj uključenih obitelji sa OSI na početku i kraju godine • Ukupan broj radnih sati pružene usluge / dnevno / tjedno i mjesečno • Broj korisnika usluge iz gradskih sredina / Broj korisnika usluge iz ruralnih sredina • Broj postojećih ponuđenih aktivnosti/broj novih aktivnosti • Broj uključenih korisnika /stalnih /povremenih /novih • Ispitivanje zadovoljstva korisnika na godišnjoj razini	Povećati kvalitetu života osoba sa OSI i njihovih obitelji te prevenirati institucionalizaciju te povećati broj osoba s invaliditetom koji koristi usluge u zajednici za 5%				
Aktivnost 2.6	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2016.
Nastavak smještaja za 12 osoba s invaliditetom u Domu za starije i nemoćne Varaždin	Siječanj - prosinac 2015/2016.g..	Dom za starije i nemoćne osobe	Županija (decentralizirana)	Cijena: 2.500kn/mj/koris	MSPM, Županija

		s invaliditetom Varaždin	sredstva)	nik	Korisnik	Korisnik
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:				Cilji:		
• Ukupan broj korisnika smještaja / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika • Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina • Broj korisnika iz Varaždinske županije/ Broj korisnika iz drugih županija (po županijama) • Broj stručnog osoblja Doma za starije i nemoćne osobe s invaliditetom Varaždin, uključeno u pružanje skrbi korisnicima smještaja				Održavanje skrbi za 12 osoba s invaliditetom do uz nastojanje da im se osigura primjereniji oblik skrbi od smještaja u domu za starije i nemoćne osobe		
Operativni cilj br. 3						
Osiguravanje kvalitetne skbi za postojeće korisnike skrbi u institucijama uz razvijanje izvaninstitucijskih usluga						
Aktivnost 3.1	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Izrada individualnih planova promjene za 135 korisnika na stalnom (dugotrajnom) smještaju uz nastojanje da se za 4 korisnika osigura prelazak u stambenu zajednicu tijekom 2015. g.	Siječanj - prosinac 2015/2016.g..	Dom za psihički bolesne odrasle osobe "Jalžabet" – Jalžabet (državni dom)	-	2.300 kn po korisniku u novom dijelu 1.980 kn po korisniku u starom dijelu doma	Korisnik, ili drugi obveznici plaćanja, MSPM	Korisnik, ili drugi obveznici plaćanja, MSPM
Pokazatelji uspješnosti						
Indikatori:				Cilji:		
• Ukupan broj korisnika stalnog smještaja / Broj postojećih korisnika / Broj novih korisnika • Broj korisnika iz gradskih sredina / Broj korisnika iz ruralnih sredina • Broj smještenih korisnika u starom dvorcu / Broj smještenih korisnika u novom dijelu • Broj korisnika iz Varaždinske županije/ Broj korisnika iz drugih županija (po županijama) • Broj stručnog osoblja Doma za psihički bolesne odrasle osobe „Jalžabet“ - Jalžabet, uključeno u pružanju skrbi korisnicima smještaja • Broj korisnika pripremljenih za deinstitucionalizaciju tijekom 2015. i 2016.godine				Održavanje kontinuiteta usluge u novom dijelu uz postupno smanjivanje kapaciteta u starom dvorcu i priprema za deinstitucionalizaciju korisnika koji bi uz odgovarajuću podršku mogli živjeti izvan institucije		
Aktivnost 3.2	Početak /Datum Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2015.	Resursi 2016.
Izrada individualnih planova promjene za 200 korisnika na dugotrajnom smještaju	Siječanj - prosinac 2015.	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Bistričak – Jalžabet (privatni)		3.550 – 4.500 kn po korisniku	Korisnik, MSPM,	Korisnik, MSPM,

• Broj korisnika pripremljenih za deinstitucionalizaciju tijekom 2015. i 2016.god.					
Aktivnost 3.5	Početak /Datum /Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2016.
Projekt ACTIVE – Pomoćnici doprinose razvoju održivog obrazovanja u sklopu grant sheme „Integracija skupina u nepovoljnom položaju u redovni obrazovni sustav” (nastavak projekta u 2015. s planirana 34 pomoćnika u nastavu)	Slječanj – veljača 2015.g.	Grad Varaždin	Grad Varaždin – 20% radnog vremena 2 osobe VSS	1.989.164,40 kn	Grad Vžd, Bjelobar, Virovitica, Udruga njezina druga šansa, Razvojna agencija Sjever DAN HZZ ESF, Državni proračun
Pokazatelji uspješnosti					
Indikatori: • Broj korisnika – djece • Broj pomoćnika • Broj sati podrške • Broj korisnika iz gradskih/ruralnih sredina • Anketa zadovoljstva korisnika			Cilj: Uključeno u projekt 20 djece + 20 pomoćnika u nastavu s krajnjim ciljem bolje integracija djece u školu i zajednicu		
Aktivnost 3.6	Početak /Datum /Završetak/ Datum	Odgovornost za provedbu	Udio županijskih sredstava	Troškovi	Resursi 2016.
Projekt „Jačanje lokalnog partnerstva za zapošljavanje”	Slječanj – veljača 2015.	Varaždinska županija	8% udio place osobe zaposlene na projektu	35.179,46 EUR	ESF
Pokazatelji uspješnosti					
Indikatori: • Broj treninga za dionike • Broj uključenih dionika u aktivnosti projekta • Izvještaj Vanjske evaluacije • Broj okruglih stolova i nastupa u medijima • Broj zajedničkih projekata			Cilj: Povećanje tehničkih kapaciteta članova Lokalnog partnerstva za zapošljavanje i priprema minimalno 3 zajednička projekta za daljnju prijavu na EU izvore financiranja		

53.

Na temelju odredbe članka 11. stavka 4. Zakona o energetske učinkovitosti (»Narodne novine«, broj 127/14), članka 30. točke 34. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/09, 27/09, 48/09 36/10, 13/13 i 46/13 - pročišćeni tekst) i odredbe članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 35/09, 36/10, 38/13 i 46/13 - pročišćeni tekst), uz prethodnu suglasnost Centra za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (KLASA: 300-03/14-01/03, URBROJ: 397-02/3-14-2 od 27. studenoga 2014.), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 9. prosinca 2014. godine, donosi,

A K C I J S K I P L A N
energetske učinkovitosti Varaždinske županije
2015. - 2017. godine

SADRŽAJ

Sažetak	2863	6. Prognoza energetskih potreba za razdoblje od 2015. do 2017. godine	2901
1. Uvod	2864	6.1. Prognoza energetskih potreba za sektor industrije.....	2902
2. Osnovni podaci, gospodarski i financijski pokazatelji	2865	6.2. Prognoza energetskih potreba za sektor prometa	2902
2.1. Osnovni statistički podaci Varaždinske županije	2865	6.3. Prognoza energetskih potreba za sektor opće potrošnje	2903
2.2. Geografski položaj	2865	6.3.1. Prognoza energetskih potreba u kućanstvu.....	2903
2.3. Stanovništvo i naselja	2866	6.3.2. Prognoza energetskih potreba u uslužnom sektoru	2903
2.4. Aktivnost stanovništva i nezaposlenost.....	2867	6.3.3. Prognoza energetskih potreba u poljoprivredi	2904
2.5. Gospodarski i financijski pokazatelji	2871	6.3.4. Prognoza energetskih potreba u građevinarstvu	2904
2.5.1. Struktura i poslovanje gospodarstva u Varaždinskoj županiji.....	2872	7. Izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji za Varaždinsku županiju za 2017. godinu	2904
3. Zakonodavstvo.....	2875	7.1. Metodologija određivanja okvirnog cilja	2904
4. Metodologija	2876	7.2. Izračun okvirnog cilja ušteda energije.....	2905
5. Energija u Varaždinskoj županiji ...	2878	7.3. Usvajanje cilja	2905
5.1. Neposredna potrošnja energije.....	2881	8. Prijedlog mjera energetske učinkovitosti	2906
5.2. Potrošnja energije u industriji	2883	8.1. Horizontalna mjera energetske učinkovitosti	2906
5.3. Potrošnja energije u prometu	2884	8.2. Mjere energetske učinkovitosti po sektorima.....	2907
5.4. Potrošnja energije u općoj potrošnji	2887	8.2.1. Pregled mjera energetske učinkovitosti u prometu	2908
5.4.1. Kućanstva	2889	8.2.2. Pregled mjera energetske učinkovitosti u kućanstvu	2909
5.4.2. Uslužni sektor.....	2890	8.2.3. Pregled mjera energetske učinkovitosti u uslužnom sektoru	2912
5.4.3. Poljoprivreda	2895	8.2.4. Pregled mjera energetske učinkovitosti u poljoprivredi	2916
5.4.4. Građevinarstvo	2896	9. Vremenski plan provedbe mjera energetske učinkovitosti	2917
5.5. Proizvodnja transformirane energije na području Varaždinske županije	2897	9.1. Vremenski plan provedbe horizontalne mjere	2917
5.5.1. Proizvodnja električne energije.....	2897	9.2. Vremenski plan provedbe mjera energetske učinkovitosti u sektoru prometa.....	2917
5.5.2. Proizvodnja toplinske energije.....	2898	9.3. Vremenski plan provedbe mjera energetske učinkovitosti u općoj potrošnji – sektor kućanstva	2918
5.6. Energetska bilanca	2898	9.4. Vremenski plan provedbe mjera energetske učinkovitosti u općoj potrošnji – uslužni sektor	2918

9.5. Vremenski plan provedbe mjera energetske učinkovitosti u općoj potrošnji – poljoprivredni sektor.....	2918	11. Modeli/izvori financiranja provedbe mjera energetske učinkovitosti	2920
10. Način praćenja provedbe Akcijskog plana Županije i izvještavanje	2918	11.1. Alternativni izvori financiranja.....	2921
10.1. Koordinacija	2919	11.2. Lokalni/Regionalni izvori financiranja.....	2921
10.2. Izvještavanje	2919	11.3. Nacionalni izvori financiranja.....	2921
10.3. Sustavi za podršku	2919	11.4. Europski izvori financiranja	2921
		12. Zaključak	2925

SAŽETAK

Svrha Akcijskog plana energetske učinkovitosti Varaždinske županije 2015. – 2017. je odrediti smjernice za provedbu politike poboljšanja energetske učinkovitosti kroz energetske uštede, poštujući pri tom energetske potrebe regije te načela održivosti i zaštite okoliša.

Donošenjem Akcijskog plana energetske učinkovitosti Varaždinske županije 2015.–2017. (Akcijski plan) ispunjava se obveza Varaždinske županije utvrđena Zakonom o energetske učinkovitosti (ZEnU).

Pokazalo se, temeljem prikupljenih demografskih, gospodarskih i financijskih podataka, da Varaždinska županija ne odstupa od trendova u Hrvatskoj. Demografski, gospodarski i financijski podaci prikazani su u drugom poglavlju.

Koristeći se, prilikom izrade Akcijskog plana županije, propisanom i važećom zakonskom i podzakonskom regulativom te strateškim nacionalnim dokumentima osigurala se usklađenost Akcijskog plana županije s ciljevima i prioritetima na nivou Hrvatske i Europe. Važeća regulativa i korištena metodologija prikazana je u trećem i četvrtom poglavlju.

Energetske proizvodnja, odnosno proizvodnja transformirane energije na području Varaždinske županije podijeljena je na proizvodnja električne energije te proizvodnju toplinske energije, dok je neposredna potrošnja energije u Varaždinskoj županiji podijeljena je u tri sektora i to sektor industrije, prometa te opće potrošnje. Temeljem prikupljenih podataka izrađena je energetska bilanca Varaždinske županije, u skladu s propisanom metodologijom, koja predstavlja polaznu točku za definiranje ciljeva ušteda i mjera energetske učinkovitosti. Prikupljeni podaci pokazali su da je najveći potrošač energije sektor opće potrošnje. Detaljni podaci o proizvodnji i sektorskoj potrošnji te podjeli potrošnje po oblicima energije obuhvaćeni su u poglavlju pet.

Energetske potrebe u Varaždinskoj županiji za razdoblje od 2015. – 2017. se smanjuju što zbog trendova temeljenih na podacima iz godišnjeg energetskog pregleda, tako i radi kretanja BDP-a te činjenice da se broj stanovnika u Županiji smanjuje. Usvajanjem trogodišnjih ciljeva ušteda energije, Županija će, provedbom mjera, minimalno uštedjeti 3% petogodišnjeg prosjeka neposredne potrošnje energije, odnosno okvirno 339,53TJ. Pregled energetskih potreba te izračun ušteda energije dan je u poglavlju šest i sedam.

U poglavlju osam, devet i deset napravljen je pregled mjera energetske učinkovitosti, vremenski plan njihove provedbe te način praćenja i izvještavanja. Mjere, ukupno njih 18, su s obzirom na njihov učinak podijeljene na horizontalnu te sektorske mjere. Za praćenje, koordinaciju i ostvarivanje ciljeva Akcijskog plana zadužen je Koordinator (Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije) zajedno s Radnom grupom, dok je za donošenje strateških i investicijskih odluka zadužen Odbor za praćenje provedbe Akcijskog plana županije.

Provedba mjera podrazumijeva i financijska ulaganja koja premašuju proračunske okvire te je korištenje izvanproračunskih izvora financiranja neophodno kako bi se predložene mjere realizirale. Pregled modela, odnosno izvora financiranja energetske učinkovitosti prikazan je u poglavlju jedanaest.

KLJUČNE RIJEČI:

energetska učinkovitost, mjere energetske učinkovitosti, potrošnja energije, ušteda energije

1. UVOD

Akcijski plan energetske učinkovitosti Varaždinske županije 2015. – 2017. godine (Akcijski plan) predstavlja planski dokument kojim se, u skladu s Nacionalnim programom energetske učinkovitosti 2008. - 2016.¹ (Nacionalni program) i Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti² (Nacionalni akcijski plan), utvrđuje politika za poboljšanje energetske učinkovitosti krajnje potrošnje energije na području županije.

Obveza izrade, sadržaj i način donošenja Akcijskog plana županije propisan je Zakonom o energetske učinkovitosti³ (ZEnU). U skladu sa ZEnU odredbama, Akcijski plan sadrži: prikaz i ocjenu stanja te potrebe u neposrednoj potrošnji energije, dugoročne ciljeve, uključujući okvirni cilj ušteda energije. Nadalje, Akcijski plan definira mjere i pokazatelje za poboljšanje energetske učinkovitosti (EnU), nositelje aktivnosti i rokove provedbe, mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, izračun planiranih ušteda te izvore sredstava za financiranje ulaganja u primjenu mjera poboljšanja EnU, kao i način praćenja izvršenja plana i izvještavanja te način financiranja plana.

Akcijski plan županije donosi predstavničko tijelo Županije uz prethodnu suglasnost Nacionalnog koordinacijskog tijela za energetske učinkovitost. Nacionalno koordinacijsko tijelo zaduženo je za provedbu politike energetske učinkovitosti utvrđenu ZEnU-om i drugim propisima. Temeljem ZEnU-a za Nacionalno koordinacijsko tijelo određen je Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (CEI).

Akcijski plan predstavlja temelj za izradu Godišnjeg plana energetske učinkovitosti županije, jednogodišnjeg planskog dokumenta. Godišnji plan županije ima svrhu doprinijeti ostvarivanju cilja ušteda na godišnjoj razini što će pridonijeti postizanju ciljeva na razini Akcijskog plana te dovesti do planiranih ušteda u potrošnji energije.

U Županijskoj razvojnoj strategiji⁴ (ŽRS) koja predstavlja planski dokument za učinkovito i održivo upravljanje razvojem regije i njezinih lokalnih zajednica identificiran je Strateški cilj 3 – Zaštita okoliša i upravljanje energijom. Strateški cilj 3 usmjeren je na poticanje korištenja obnovljivih izvora energije i povećanje energetske učinkovitosti u svim dijelovima energetskog sustava na području Varaždinske županije. U skladu s time, implementacijom mjera iz Akcijskog plana županije doprinijet će se postizanju strateškog cilja ŽRS-a.

Isto tako, na području Varaždinske županije kontinuirano se provode projekti povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije (OIE), kako u javnom tako i u privatnom sektoru. Prvi projekti energetske učinkovitosti u Županiji s pripremom i provedbom započeli su 2004. godine. Priprema i provedba projekata financirana je vlastitim sredstvima kao i sredstvima iz nacionalnih i EU fondova. Projektima se kroz uvođenje mjera i postupaka energetske učinkovitosti doprinijelo smanjenju potrošnje energenata te su se u skladu s time ostvarile znatne energetske-financijske uštede.

Nadalje, u čak 90 županijskih objekata prati se potrošnja energije i vode putem Informacijskog sustava za gospodarenje energijom (ISGE). Isto tako, JLS-i na području županije prepoznali su važnost energetske učinkovitosti i OIE što je vidljivo iz njihovih strateških dokumenata (gradskih operativnih planova, programa ukupnog razvoja, strategija razvoja) u kojima su utvrđeni prioriteti koji se odnose na EnU i OIE, a neophodni su za uravnotežen i održiv razvoj JLS-a te regije u cjelini.

Varaždinska županija te gradovi Ivanec, Lepoglava, Ludbreg, Novi Marof, Varaždin i Varaždinske Toplice potpisnici su Energetske povelje⁵. Energetska povelja je deklarativni akt predstavnika JLS-a kojim se iskazuje svjesnost i politička volja o potrebi gospodarenja energijom na lokalnoj razini, brizi o zaštiti okoliša te racionalnom gospodarenju resursima na dobrobit lokalne zajednice u cjelini. Gradovi, Varaždin i Ludbreg, osim Energetske povelje, potpisnici su Sporazuma gradonačelnika (engl. Covenant of Mayors⁶) kojim se obvezuju da će smanjiti emisiju CO₂ za minimalno 20% do 2020. godine u odnosu na početni definirani period.

¹Nacionalni program -

<http://www.mingo.hr/userdocsimages/energetika/Nacionalni%20program%20energetske%20u%C4%8Dinkovitosti%202008.%20-%202010..pdf>

²Nacionalni akcijski plan -

<http://www.mingo.hr/userdocsimages/2.%20Nacionalni%20akcijski%20plan%20energetske%20ucinkovitosti%20za%20razdoblje%20do%20kraja%202013.pdf>

http://www.mingo.hr/public/3%20Nacionalni_akcijski_plan.pdf

³ Zakon o energetske učinkovitosti (ZEnU) - NN 127/14

⁴ ŽRS - <http://www.varazdinska-zupanija.hr/images/stories/2010/pdf/zupanijska-razvojna-strategija.pdf>

⁵ Energetska povelja - <http://www.eni.fzoeu.hr/sge/koraci-provedbe-SGE-projekta/energetska-povelja>

⁶ Covenant of Mayors (www.covenantofmayors.eu) - inicijativa Europske unije koja uključuje lokalne i regionalne uprave koje se dobrovoljno obvezuju da će povećati energetske učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije na svom području.

2. OSNOVNI PODACI, GOSPODARSKI I FINANCIJSKI POKAZATELJI

2.1. Osnovni statistički podaci Varaždinske županije

Površina Varaždinske županije iznosi 1.262 m² (2,23% ukupne površine RH). Površinom najveći grad je Novi Marof (111,75 km²), a najmanji Varaždin (59,45 km²). Od općina najveća površinom je općina Bednja (78,01 km²), a najmanja Beretince (12,40 km²).

Varaždinska županija ima 175.951 stanovnika⁷ (4,11% ukupnog broja stanovnika RH). Gustoća naseljenosti, odnosno broj stanovnika na km² je 139,42 (znatno više od prosječnog broja stanovnika RH na km² koji iznosi 75,71).

Varaždinska županija, sa sjedištem u gradu Varaždinu, administrativno je podijeljena na:

- **6 gradova** – Ivanec, Lepoglava, Ludbreg, Novi Marof, Varaždin, Varaždinske Toplice,
- **22 općine** – Bednja, Beretince, Breznica, Breznički Hum, Cestica, Donja Voća, Martijanec, Gornji Kneginec, Jalžabet, Klenovnik, Ljubešćica, Mali Bukovec, Maruševac, Petrijanec, Sračinec, Sveti Đurđ, Sveti Ilija, Trnovec Bartolovečki, Veliki Bukovec, Vidovec, Vinica, Visoko,
- **302 naselja**.

Slika 1: Administrativna podjela Varaždinske županije na gradove i općine

Izvor: AZRA d.o.o.

Prema podjeli na prostorne jedinice za statistiku 2. razine⁸ Varaždinska županija je dio prostorne jedinice Kontinentalna Hrvatska zajedno s Gradom Zagrebom te 11 županija (Zagrebačka, Krapinsko-zagorska, Bjelovarsko-bilogorska, Virovitičko-podravska, Požeško-slavonska, Brodsko-posavska, Osječko-baranjska, Vukovarsko-srijemska, Karlovačka, Sisačko-moslavačka).

2.2. Geografski položaj

Varaždinska županija nalazi se na krajnjem sjevernom dijelu Republike Hrvatske, gdje graniči s Republikom Slovenijom na sjeverozapadu, Međimurskom županijom na sjeveroistoku, Koprivničko-križevačkom županijom na jugoistoku, Zagrebačkom županijom na jugu te Krapinsko-zagorskom županijom na jugozapadu. Značajno obilježje geografskog položaja Varaždinske županije je i blizina granice Republike Austrije i Republike Mađarske.

⁷ Podaci DZS-a prema popisu stanovništva za 2011. godinu

⁸ Nacionalna klasifikacija prostornih jedinica za statistiku 2012. (NKPJS 2012.); NN br. 96/12. i 102/12.

Slika 2: Geografski i geopolitički položaj Varaždinske županije

Izvor: Geografski i geopolitički položaj Varaždinske županije - Prostorni plan Varaždinske županije, 2000. godina

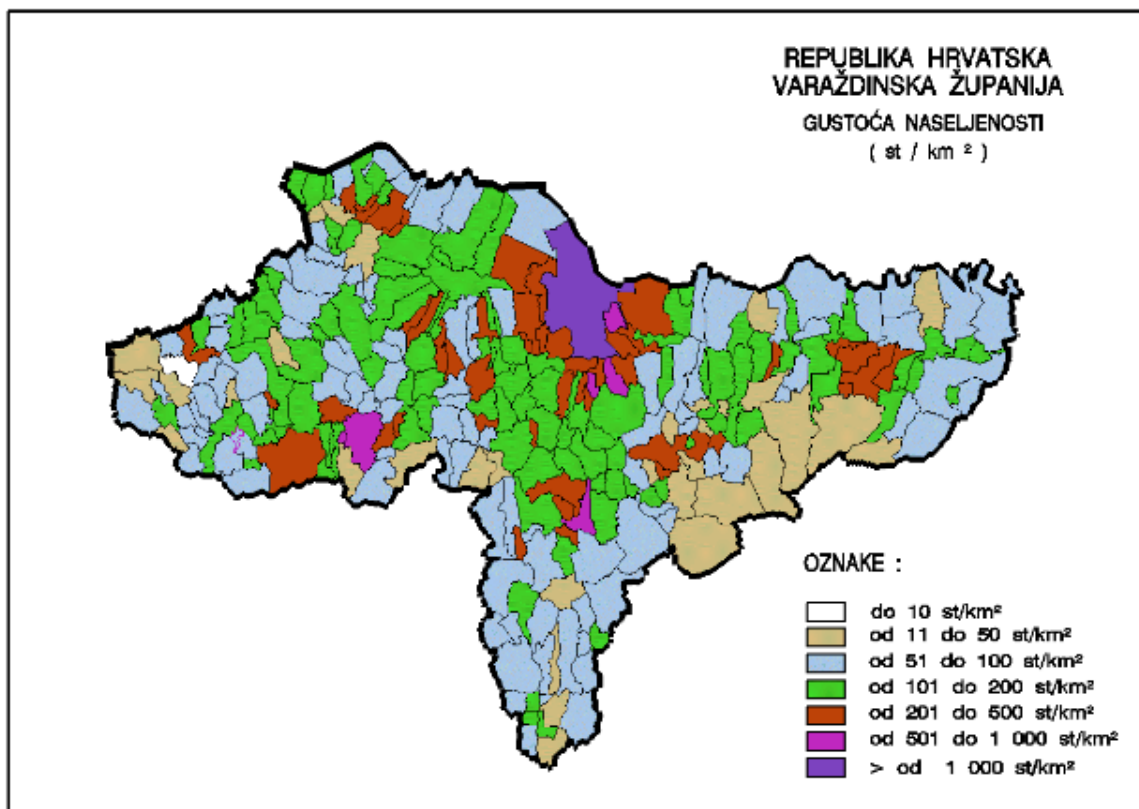
2.3. Stanovništvo i naselja

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, Varaždinska županija ima 175.951 stanovnika, što čini 4,11% ukupnog stanovništva Hrvatske. Od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije, 85.645 su muškarci, a 90.306 žene. Ukupan broj kućanstava je 55.483⁹, a prosječna veličina kućanstva je 3,12 članova.

Prema broju stanovnika, najveći grad u županiji je Varaždin (46.946), a najveća općina je Trnovec Bartolovečki (6.884). Najmanji grad su Varaždinske Toplice (6.364), a najmanja općina, prema istom kriteriju, je Breznički Hum (1.356).

Gustoća naseljenosti u Varaždinskoj županiji (prema popisu stanovnika iz 2011. godine) iznosi 139,42 st/km², što je znatno iznad prosjeka gustoće naseljenosti Republike Hrvatske (75,71st/km²). Najgušće je naseljen grad Varaždin (789,54 st/km²), a među općinama najrjeđe je naseljena Općina Ljubešćica (52,25 st/km²).

⁹ Ovaj broj se odnosi na privatna kućanstva

Slika 3: Gustoća naseljenosti stanovništva Varaždinske županije (stanje 2000. godine)

Izvor: prostorni plan Varaždinske županije, svibanj 2000. godine

Indeks starenja populacije (prema popisu stanovnika iz 2011. godine) u Varaždinskoj županiji iznosi 107,3 te je ispod državnog prosjeka koji iznosi 115.

Varaždinska županija ima izrazito velik broj malih naselja te vrlo disperznu naseljenost. Prevladavaju naselja do 1.000 stanovnika, u kojima živi gotovo polovica ukupnog stanovništva Županije (prosjeak Republike Hrvatske je 1/3 od ukupnog broja stanovnika, tj. 1/3 ukupnog stanovništva Republike Hrvatske živi u naseljima koja imaju do 1.000 stanovnika). Koncentracija stanovništva u gradskim naseljima u Varaždinskoj županiji stoga je znatno niža od prosjeka Republike Hrvatske. Naselja su pretežito ruralnih obilježja.

2.4. Aktivnost stanovništva i nezaposlenost

Ukupan broj radno sposobnog stanovništva (od 15 do 64 godine), prema popisu stanovništva iz 2011. godine, na području Varaždinske županije je 119.212, od čega je 61.118 muškaraca i 58.094 žena. Od toga svega je 65.510 stanovnika aktivno na tržištu rada, od čega 29.933 predstavljaju žene.

Prema udjelu, aktivno stanovništvo u ukupnom stanovništvu Varaždinske županije čini 44,02%. Udio žena aktivnih na tržištu rada u ukupnom ženskom stanovništvu iznosi 38,89%. S obzirom na podatke iz 2001. godine udio aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu, u odnosu na podatke iz 2011. godine, je ostao gotovo isti.

Tablica 1: Aktivno stanovništvo na području Varaždinske županije

Godina	Ukupno stanovništvo		Aktivno stanovništvo na području Varaždinske županije	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
2001.	184.769	94.930	81.828	35.868
2011.	148.834	76.961	65.510	29.933

Izvor: DZS, popis stanovništva 2001., 2011.

S obzirom na kretanje broja stanovnika realno je očekivati daljnje smanjenje kontingenta radno sposobnog stanovništva

Tablica 2: Prosječan broj nezaposlenih u Varaždinskoj županiji po godinama

Godine	Prosječan broj nezaposlenih
2004.	10.412
2005.	10.271
2006.	9.218
2007.	7.927
2008.	6.822
2009.	8.137
2010.	9.716
2011.	9.863
2012.	10.447
2013.	11.035
2014.	11.273

Izvor: Statistika HZZ-a, stanje – travanj 2014. godine

Varaždinska županija je u razdoblju od 2004. do 2009. godine bilježila kontinuirani pad broja nezaposlenih osoba prijavljenih u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područna služba Varaždin. U 2010. godini, zbog poremećaja¹⁰ na tržištu rada, zabilježen je rast prosječne nezaposlenosti u Varaždinskoj županiji, dok je u razdoblju od 2011. do 2013. godine zabilježen rast prosječnog broja nezaposlenih u svim županijama pa tako i u Varaždinskoj županiji. Broj nezaposlenih¹¹ u Varaždinskoj županiji tijekom 2012. godine, prema podacima HZZ-a, bio je 11.523 osobe, od čega je žena 5.408 što čini udio od 46,9% što je manje od prosjeka Republike Hrvatske koji iznosi 53,1%. Prosječan broj nezaposlenih se u 2014. godini (stanje travanj 2014) povećao za 2,2% u odnosu na 2013. godinu

Tablica 3: Dobna struktura nezaposlenih u Varaždinskoj županiji

	Ukupno	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 +
2005.	10.099	728	1.585	1.125	862	837	1.019	1.422	1.538	794	189
2006.	8.800	631	1.319	1.001	681	625	808	1.154	1.511	857	213
2007.	7.334	429	931	772	570	484	626	933	1.447	913	229
2008.	6.893	335	856	756	529	483	589	795	1.377	912	261
2009.	9.021	523	1.183	1.118	784	696	839	977	1.534	1.066	301
2010.	10.206	604	1.403	1.266	1.027	803	916	1.061	1.566	1.220	340
2011.	9.973	531	1.363	1.289	939	820	833	1.078	1.461	1.285	374
2012.	11.523	700	1.732	1.597	1.157	924	955	1.170	1.496	1.366	426
2013.	11.035	626	1.538	1.444	1.143	923	972	1.135	1.423	1.390	441

Izvor: HZZ; obrada podataka AZRA d.o.o.

Najveći udio nezaposlenih u 2013. godini u Varaždinskoj županiji čine mladi u dobi od 20 do 24 godine (1.538), zatim mladi u dobi od 25 do 29 godina (1.444) koji zajedno zauzimaju udio od gotovo 30% u ukupnoj nezaposlenosti na području Varaždinske županije. Najmanji broj (441) nezaposlenih u 2013. godini na području županije je u dobi od 60 godina na više što je u skladu s prethodnim godinama.

¹⁰ Gospodarske promjene mogu utjecati na tržište rada u smislu veće nezaposlenosti, neodgovarajućih radnih mjesta te nižeg životnog standarda pa kažemo da je došlo do poremećaja na tržištu rada.

¹¹ Stanje 31. prosinca 2013. godine - http://www.hzz.hr/UserDocsImages/HZZ_GODISNJAK_2012.pdf

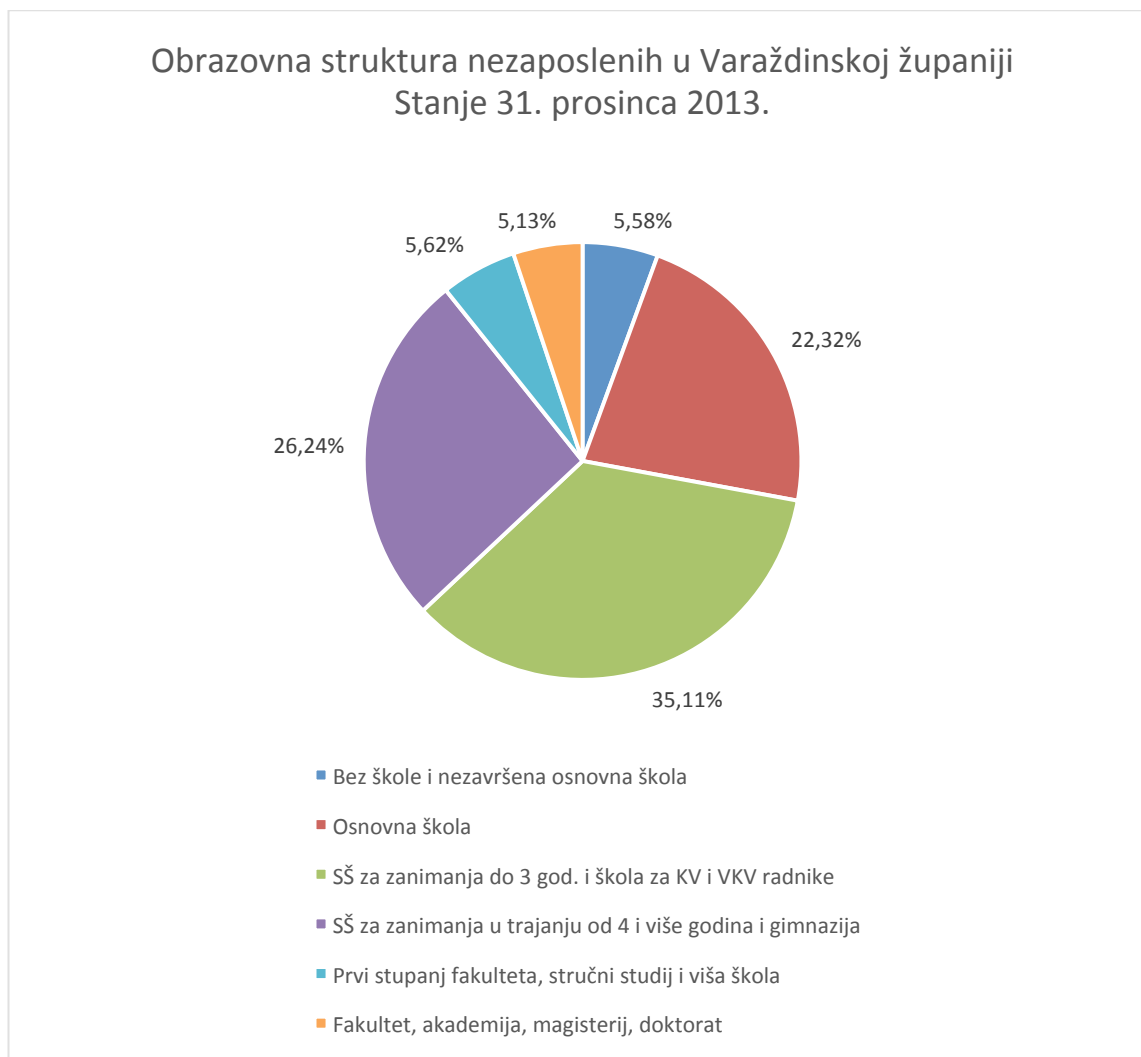
Tablica 4: Stopa registrirane nezaposlenosti po županijama

Županija	Stopa registrirane nezaposlenosti (%)					
	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Zagrebačka*	11,2	14,0	17,8	18,3	19,9	21,8
Krapinsko-zagorska*	9,8	13,1	16,7	17,9	20,0	20,4
Sisačko-moslavačka	24,8	27,8	30,4	29,8	32,9	33,9
Karlovačka	21,7	23,8	24,9	24,1	24,5	24,9
Varaždinska	9,2	11,3	13,5	13,7	14,7	15,3
Koprivničko-križevačka	12,2	13,8	16,6	16,4	19,0	21,2
Bjelovarsko-bilogorska	21,5	24,4	26,7	25,9	26,8	28,5
Primorsko-goranska	9,3	11,0	13,3	13,2	14,0	14,6
Ličko-senjska	17,0	17,9	19,3	18,6	18,4	19,6
Virovitičko-podravska	23,9	26,6	30,1	30,5	33,5	34,2
Požeško-slavonska	18,2	21,3	23,5	24,4	26,5	28,2
Brodsko-posavska	23,1	26,3	30,6	31,9	32,7	33,9
Zadarska	15,6	16,8	18,0	17,4	18,2	18,6
Osječko-baranjska	20,7	23,5	27,0	26,6	28,2	30,1
Šibensko-kninska	17,4	19,2	21,1	20,5	21,2	21,7
Vukovarsko-srijemska	25,9	27,7	30,2	29,6	32,1	34,7
Splitsko-dalmatinska	16,7	18,1	20,5	21,4	23,3	24,3
Istarska	5,5	7,3	8,5	8,5	8,9	9,6
Dubrovačko-neretvanska	12,2	13,4	14,9	14,7	15,3	16,1
Međimurska	10,6	12,7	15,4	14,8	16,6	17,0
Grad Zagreb*	5,3	6,2	7,8	8,2	8,8	9,5

Izvor: HZMO; HZZ; napomena: zvjezdica označuje županije s vrlo nepreciznim podacima¹².

U usporedbi sa ostalim županijama u Republici Hrvatskoj, Varaždinska županija nalazi se na četvrtom mjestu prema stopi nezaposlenosti (14,7%) u 2012. godini. Manju stopu nezaposlenosti od Varaždinske županije u 2012. godini imaju samo Grad Zagreb, Istarska te Primorsko-goranska županija. U 2013. stopa nezaposlenosti se u Varaždinskoj županiji povećala za 9,5% iako je prema stopi nezaposlenosti od 16,1% ostala na četvrtom mjestu svih županija u RH.

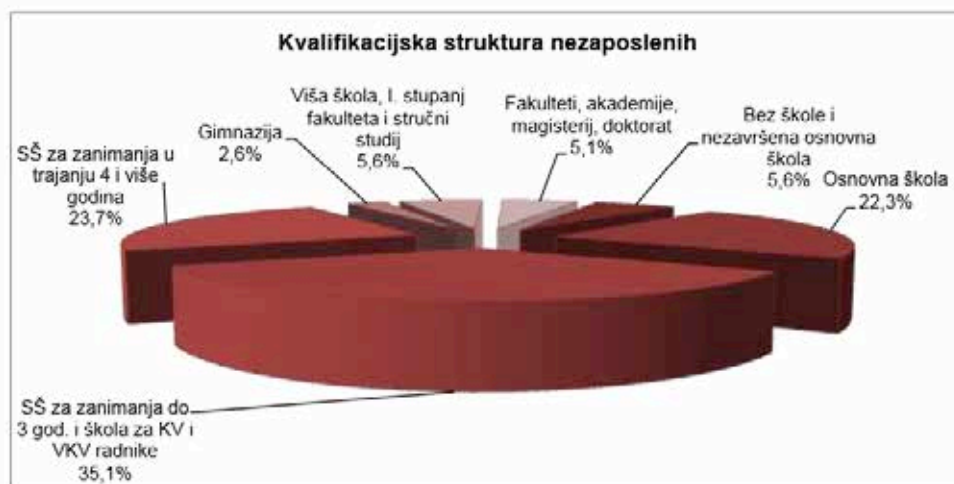
¹² <http://www.hzz.hr/UserDocsImages/Analiticki%20Bilten%204%202012.pdf>

Slika 4: *Obrazovna struktura nezaposlenih u Varaždinskoj županiji u 2013.*

Izvor: HZZ, PU Varaždin, Mjesečni bilten za prosinac 2013., siječanj 2014., obrada podataka AZRA d.o.o.

Prema obrazovnoj strukturi osobe sa završenim fakultetom, akademijom, magisterijem i doktoratom, kao i osobe sa završenom višom školom, I. stupnjem fakulteta i stručnim studijem sudjeluju u ukupnoj masi nezaposlenih osoba s udjelom manjim od 11% što je više u odnosu na 2010. godinu kada je njihov udio u strukturi nezaposlenih bio manji od 8%. Najveći broj nezaposlenih osoba ima završenu srednju trogodišnju školu i školu za KV i VKV radnike (35,11%) što je manje u odnosu na 2012. godinu kada je njihov udio bio 36,62%. Kvalifikacijska struktura nezaposlenih u Republici Hrvatskoj u 2013.¹³ godini ukazuje da je najveći broj nezaposlenih osoba sa srednjom trogodišnjom školom i školom za KV i VKV radnike (33,7%). Na području Varaždinske županije kvalifikacijska struktura nezaposlenih podudara se sa strukturom na razini Hrvatske, odnosno najveći udio od čak 35,1% u kvalifikacijskoj strukturi nezaposlenih u 2013. godini isto zauzimaju osobe sa završenom srednjom trogodišnjom školom i školom za KV i VKV radnike.

¹³ Stanje prosinac 2013. godine

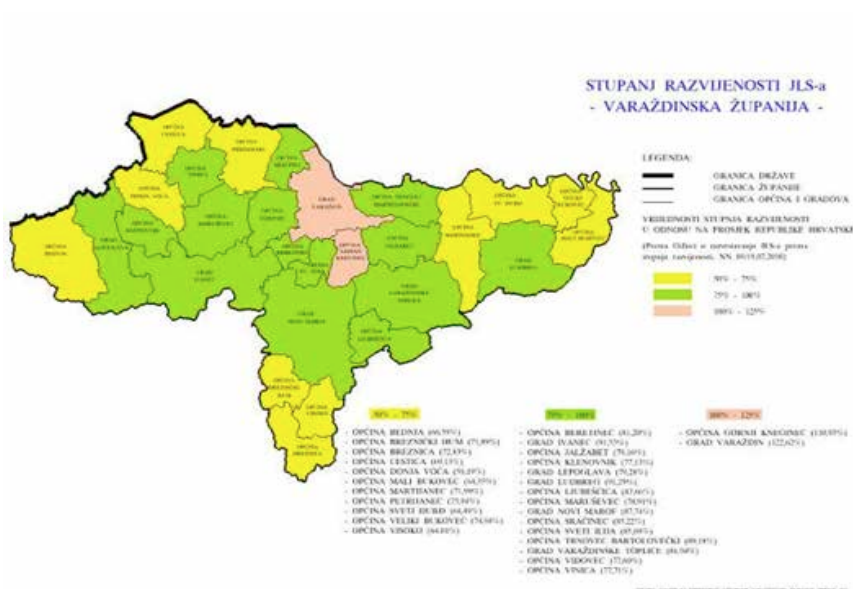
Slika 5: Kvalifikacijska struktura nezaposlenih u Varaždinskoj županiji – stanje prosinac 2013.

Izvor: HZZ, PU Varaždin, Mjesečni bilten za prosinac 2013., siječanj 2014.

2.5. Gospodarski i financijski pokazatelji

U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske¹⁴ (NN 153/09) te Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti¹⁵ (NN 153/13) Varaždinska županija spada prema indeksu razvijenosti u II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% prosjeka Republike Hrvatske.

U odnosu na stanje u 2010. godini, većina općina/gradova na području Varaždinske županije, u skladu s Odlukom u 2013. godini, ostala je u istim skupinama prema indeksu razvijenosti. Promjene u indeksu razvijenosti evidentirane su u općinama Breznički Hum, Petrijanec i Veliki Bukovec, koje su ranije pripadale II. skupini, a sada spadaju u III. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% prosjeka Republike Hrvatske. Isto tako, Općina Gornji Knežinec je u 2010. godini pripadala općinama IV. skupine (indeks razvijenosti između 100% i 125% prosjeka RH) dok je sada razvrstana u III. skupinu prema indeksu razvijenosti.

Slika 6: Stupanj razvijenosti jedinica lokalne samouprave Varaždinske županije (stanje 2010. godine)

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

¹⁴ Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske - <http://www.zakon.hr/z/239/Zakon-o-regionalnom-razvoju-Republike-Hrvatske>

¹⁵ Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti - http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_158_3313.html

Prema statističkim podacima, u razdoblju od 2000. do 2011. zabilježena su sljedeća kretanja bruto domaćeg proizvoda (BDP) po stanovniku:

Tablica 5: BDP po stanovniku za Republiku Hrvatsku, te prostornu jedinicu za statistiku 2. razine (NUTS II) – Kontinentalna Hrvatska

Godina	Republika Hrvatska (HRK)	Kontinentalna Hrvatska (HRK)
2000.	40.241	40.723
2001.	43.312	44.185
2002.	46.987	48.132
2003.	51.535	52.045
2004.	55.692	55.647
2005.	60.011	60.458
2006.	65.520	66.614
2007.	71.710	72.193
2008.	77.420	78.723
2009.	74.186	74.793
2010.	73.277	73.934
2011.	76.755	78.160

Izvor: DZS, priopćenje Zagreb, 14. veljače 2014.godine

U skladu s podacima, NUTS II regija Kontinentalna Hrvatska kao i cijela Hrvatska, bilježile su rast BDP-a od 2000. do 2008. godine. U 2009. godini u Republici Hrvatskoj zabilježen je pad od 4,36% u odnosu na 2008. godinu te u 2010. godini pad od 1,25% u odnosu na 2009. godinu.

Tablica 6: BDP u mil. HRK za Varaždinsku županiju

Godina	Republika Hrvatska (mil. HRK)	Varaždinska županija (mil. HRK)	Udio BDP-a (%)
2007.	314.223	10.933	3,5
2008.	342.159	12.280	3,6
2009.	328.672	11.688	3,6
2010.	323.807	10.759	3,3
2011.	328.737	10.832	3,3

Izvor: priopćenja DZS-a¹⁶,

U skladu s podacima, BDP Varaždinske županije je 2010. godine pao za 8,6% dok se u 2011. godini u odnosu na 2010. godinu povećao za 6,8%. BDP Varaždinske županije u prosjeku čini 3,5% BDP-a Republike Hrvatske.

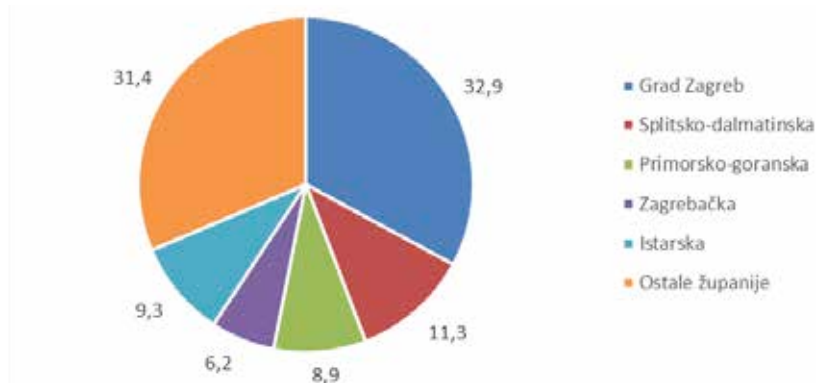
2.5.1. Struktura i poslovanje gospodarstva u Varaždinskoj županiji

Varaždinska županija je s udjelom od 2,9% u 2012. godini zajedno s 12 županija bila u skupini koje imaju udjel u broju poduzetnika u rasponu od 1,4 do 4,1%. Tih 12 županija u udjelu poduzetnika u Republici Hrvatskoj čine 47% (Slika 2). Varaždinska županija je prema podacima FINA-e¹⁷ u 2011. godini bila 5. županija po neto dobiti, 9. po broju poduzetnika i 7. po ukupnom prihodu te je ocijenjena s ocjenom 4 za kreditni rejting¹⁸. U odnosu na 2012. godinu, prema podacima FINA-e, neto dobit se u Varaždinskoj županiji smanjila te je Županija bila na 6. mjestu po neto dobiti od oko 328.738.000,00 HRK, dok je ostala na 9. mjestu po broju poduzetnika i 7. mjestu po broju zaposlenih.

¹⁶ DZS, priopćenje Zagreb, 14. veljače 2013.; priopćenje Zagreb, 14. veljače 2014.godine; DZS priopćenje Zagreb, 14. ožujka 2012. Godine; DZS priopćenje 01. Ožujka 2010.; DZS priopćenje, Zagreb, 11. veljače 2011.

¹⁷ FINA: Analiza poduzetnika RH u 2011. godini i tri kvartala 2012. godine

¹⁸ Model izrade kreditnog rejtinga u potpunosti je usklađen sa zahtjevima Basel II regulative, a informacije o kreditnom rejtingu izražene su kao vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD), kao ključnog parametra rizika. Poduzetnici se segmentiraju u više razreda rizika, na osnovi primjene kategorija rizika i faktora rizika te ih se primjenom metodologije ocjenjuje ocjenom od 1 do 12.

Slika 7: Udio broja poduzetnika po županijama

Izvor: FINA Analiza financijskih rezultata poduzetnika po županijama u 2012. godini

Poduzetnici u Varaždinskoj županiji su u 2012. godini ostvarili ukupne prihode u vrijednosti od 20,9 mlrd. kuna što je u odnosu na 2011. godinu za 1,6% manji prihod.

Tablica 7: Osnovni pokazatelji poslovanja poduzetnika po sjeverozapadnim županijama u 2012. godini

Županija	Broj poduzetnika		Zaposleni		Prihodi ¹⁹	
	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.
Zagrebačka	6.065	6.047	43.837	44.773	34.641.246	35.590.606
Krapinsko-zagorska	1.621	1.595	16.857	16.446	9.829.482	9.704.509
Varaždinska	2.791	2.783	36.488	35.648	21.210.103	20.861.827
Koprivničko-križevačka	1.381	1.383	16.289	16.126	9.540.518	9.379.577
Međimurska	2.388	2.271	24.448	23.623	10.673.919	10.455.576
Grad Zagreb	32.144	32.026	339.072	334.228	329.321.161	321.811.075
Ukupno Hrvatska	98.530	97.254	851.386	829.874	624.806.766	610.375.510

Izvor: FINA Analiza financijskih rezultata poduzetnika po županijama u 2011. i 2012. godini

U Varaždinskoj županiji zaposleno je 35.648 osoba, odnosno 4,3% od ukupnog broja zaposlenih u Republici Hrvatskoj u 2012. godini. Broj zaposlenih se u odnosu na 2011. godinu smanjio za 2,4%.

Prerađivačka industrija u Varaždinskoj županiji zapošljava 52,4% od ukupnog broja zaposlenih, od čega je najveći broj zaposlenih u proizvodnji kože i srodnih proizvoda (5.420 osoba). Broj zaposlenih u ovoj djelatnosti se u odnosu na 2011. godinu povećao za 8%.

Tablica 8: Djelatnosti s najvećim brojem zaposlenih u 2012. godini u Varaždinskoj županiji

2012.			zaposleni			
šifra	djelatnost	iznos	ind.	udio	rang	udio
		u mil. HRK	2012. 2011.	u %		RH=100
	UKUPNO	35.648	101,6	100,0%		4,3%
C	prerađivačka industrija	18.678	100,8	52,4%	1	8,3%
C15	koža i srodni proizvodi	5.420	108,0	15,2%	2	64,8%
G	trgovina poprav vozila	4.762	103,3	13,4%	3	2,6%
C14	proizvodnja odjeće	3.908	88,8	11,0%	4	25,6%
F	građevinarstvo	3.800	99,1	10,7%	5	4,8%
C10	prehrambeni proizvodi	2.454	102,7	6,9%	6	5,6%

¹⁹ Iznosi u tisućama kuna

A	poljoprivreda šuma riba	1.979	99,4	5,6%	7	6,8%
H	prijevoz skladište	1.334	106,5	3,7%	8	2,1%
C16	proizv drva i proizvodi	1.245	99,9	3,5%	9	10,4%
M	struč znanstv tehnič dj	1.122	101,8	3,1%	10	2,4%
	djelatnosti iznad 1000 zaposlenih	26.024		73,0%		

Izvor: HGK, Poslovanje poduzetnika Varaždinske županije u 2012. godini

U Varaždinskoj županiji su u 2012. godini, prema podacima DZS-a²⁰, ostvarene investicije u novu dugotrajnu imovinu u vrijednosti od 862.568.000,00 HRK što čini ukupno 2,2% od ukupnih investicija u Hrvatskoj. Ukupna vrijednost investicija u Hrvatskoj se u odnosu na 2011. godinu smanjila za 6,02%.

U Varaždinskoj županiji u 2012. godini prosječna neto plaća iznosila je 3.719,00 HRK što je znatno niže od prosjeka neto plaće u Hrvatskoj koja iznosi 5.478,00 HRK.

Tablica 9: Djelatnosti s najvećom i najmanjom prosječnom neto plaćom po zaposlenom u Varaždinskoj županiji

2012.			neto plaća			
		iznos	ind.	ind.	rang	udio
šifra	djelatnost	HRK	2012. 2011.	ukup.=100		RH=100
	UKUPNO	3.719	102,0	100,0		77,8
O	jav upr obr obv soc osi	7.818	89,3	210,9	1	163,9
D	el energ plin para klima	7.710	100,4	208,0	2	113,5
C21	osn farmac proiz pripr	6.579	125,8	177,4	3	76,0
C33	popra instal stroj oprem	5.491	88,9	148,1	4	110,2
B	rudarstvo vađenje	5.208	97,6	140,5	5	74,9
E	voda otkl otpad v okoliš	5.076	102,1	136,9	6	99,0
L	poslovanje nekretnina	4.922	109,4	132,8	7	81,4
C23	nemetal mineral proizv	4.747	99,2	128,0	8	92,4
C19	koks rafinir naft proizv	4.735		127,7	9	60,1
M	struč znanstv tehnič dj	4.680	103,0	126,2	10	84,6
C26	računala elektron i optič	4.621	103,2	124,6	11	65,0
C22	guma plast nemet miner	4.535	100,2	122,3	12	113,1
plaća iznad 4.500 HRK						
C31	proizvodnja namještaja	2.955	130,9	79,7	36	86,3
C15	koža i srodni proizvodi	2.897	94,8	78,1	37	101,6
N	admin i pomoć usluž dj	2.833	94,0	76,4	38	83,9
R	umjetnost zabava rekre	2.751	86,6	74,2	39	62,6
C13	proizvodnja tekstila	2.721	94,4	73,4	40	84,5
S	ostale uslužne djelatnosti	2.713	94,5	73,2	41	74,9
C30	brodovi plutajući objekti	-				
plaća ispod 3.500 HRK						

Izvor: HGK, Poslovanje poduzetnika Varaždinske županije u 2012. godini

Najveću prosječnu plaću u Varaždinskoj županiji ima općina Breznički Hum u iznosu od 4.731,00 HRK, dok najmanju ima općina Donja Voća u iznosu od 2.022,00 HRK

²⁰ DZS: Mjesečno statističko izvješće 11/2013.

Tablica 10: Gradovi i općine s najvećom i najmanjom prosječnom plaćom po zaposlenome u 2012. godini u Varaždinskoj županiji

2012.		neto plaća		
	iznos	ind.	ind.	rang
JL(R)S	HRK	2012. 2011.	ukup.=100	
Varaždinska županija	3.719	102,0	100,0	
Breznicki Hum	4.731	96,1	127,2	1
Breznica	4.618	99,1	124,2	2
Ljubeščica	4.616	103,1	124,1	3
Beretinec	4.148	99,1	111,5	4
Lepoglava	4.044	101,9	108,7	5
plaća iznad 4.000 HRK				
Mali Bukovec	2.901	105,8	78,0	25
Bednja	2.865	150,6	77,0	26
Klenovnik	2.524	85,6	67,9	27
Donja Voća	2.022	63,6	54,4	28
plaća ispod 3.000 HRK				

Izvor: HGK, Poslovanje poduzetnika Varaždinske županije u 2012. godini

3. ZAKONODAVSTVO

ZEnU propisuje donošenje Akcijskog plana županije za trogodišnje razdoblje u skladu s Nacionalnim akcijskim planom, a kojim se uređuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti na području nadležnosti područne (regionalne) samouprave.

Na temelju članka 9. stavka 4. Zakona o energiji (NN 120/12; 14/14) Ministarstvo gospodarstva donijelo je Pravilnik o energetske bilanci²¹ kojim se propisuje sadržaj i način dostave podataka.

Izrazi koji se koriste u Pravilniku o energetske bilanci imaju značenja utvrđena Zakonom o energiji (NN 120/12; 14/14), Zakonom o tržištu električne energije (NN 22/13), Zakonom o tržištu plina (NN 28/13; 14/14), Zakonom o tržištu toplinske energije (NN 80/13; 14/14) te Zakonom o tržištu nafte i naftnih derivata (NN 19/14).

Zakoni i pravilnici korišteni u izradi dokumenta Akcijskog plana:

- **Pravilnik o energetske bilanci (NN 33/03)** – Pravilnik propisuje sadržaj i način dostave podataka koje su tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave i energetski subjekti dužni dostaviti ministarstvu nadležnom za energetiku radi utvrđivanja prijedloga energetskih bilanci. Godišnja energetska bilanca obuhvaća analizu iskorištavanja primarnih oblika energije, energetskih transformacija, uporabe transformiranih oblika, uvoza i izvoza primarnih i transformiranih oblika energije te uporabe pojedinih oblika energije za opskrbu neposrednih kupaca energije.
- **Pravilnik o metodologiji za izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji (NN 40/10)** – Pravilnikom se propisuje metodologija za izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji energije u skladu s Direktivom 2006/32/EZ²² o energetske učinkovitosti i energetskim uslugama.
- **Pravilnik o metodologiji za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije u neposrednoj potrošnji (NN 77/12)** – Pravilnikom se propisuje metodologija za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije u

²¹ Pravilnik o energetske bilanci, „Narodne novine“, broj 33/03 - http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_03_33_442.html

²² Direktiva 2006/32/EZ²² o energetske učinkovitosti i energetskim uslugama - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0032&from=EN>

neposrednoj potrošnji ostvarenih energetske usluga i mjerama poboljšanja energetske učinkovitosti, u skladu s Direktivom 2006/32/EZ o energetske učinkovitosti i energetske usluga.

- **Zakon o energiji (NN 120/12; 14/14)** – Zakonom se uređuju mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu energijom i njezinu učinkovitu proizvodnju i korištenje, akti kojima se utvrđuje i na temelju kojih se provodi energetska politika i planiranje energetske razvitka, obavljanje energetske djelatnosti, na tržištu ili kao javnih usluga te osnovna pitanja obavljanja energetske djelatnosti.
- **Zakon o tržištu električne energije (NN 22/13)** – Zakonom se uređuju pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, prijenos, distribuciju i opskrbu električnom energijom te za trgovinu električnom energijom i organiziranje tržišta električne energije kao dijela elektroenergetskog tržišta EU.
- **Zakon o tržištu plina (NN 28/13; 14/14)** – Zakonom se uređuju pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, transport, skladištenje, upravljanje terminalom za ukapljeni prirodni plin, distribuciju i opskrbu plinom te za organiziranje tržišta plina kao dijela plinskog tržišta EU.
- **Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13; 14/14)** – Zakonom se uređuju mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinski sustavi za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeti dobivanja koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distributivne mreže, pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima i mjere za postizanje energetske učinkovitosti u toplinskim sustavima.
- **Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata (NN 19/14)** – Zakonom se uređuje obavljanje sljedećih djelatnosti: proizvodnja naftnih derivata, transport nafte naftovodima, transport naftnih derivata produktovodima, transport nafte, naftnih derivata i biogoriva cestovnim vozilima, transport nafte, naftnih derivata i biogoriva željeznicom, transport nafte, naftnih derivata i biogoriva plovitim putovima, trgovina na veliko naftnim derivatima, trgovina na malo naftnim derivatima, skladištenje nafte i naftnih derivata, skladištenje ukapljenog naftnog plina, trgovina na veliko ukapljenim naftnim plinom i trgovina na malo ukapljenim naftnim plinom.
- **Plan raspodjele emisijskih kvota stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj (NN 76/09)** – Plan raspodjele temelji se na Planu zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008. – 2011. (NN 61/08) i Strategiji energetske razvitka (NN 38/02) te primjeni najboljih raspoloživih tehnika. Sadrži ukupan iznos emisijskih jedinica unutar određenog razdoblja dodijeljen državi, podatke o dosadašnjim emisijama stakleničkih plinova, popis djelatnosti kojima se ispuštaju staklenički plinovi, godišnje emisijske kvote koje se dodjeljuju za postrojenje, način dodjele emisijskih jedinica stakleničkih plinova operaterima postrojenja, procjenu budućih emisija stakleničkih plinova, određivanje pričuve emisijskih jedinica za nova postrojenja, način korištenja mehanizama Kyotskog protokola²³ te rok dodjele emisijskih jedinica za postrojenja.

4. METODOLOGIJA

ZEnU definira sadržaj Akcijskog plana županije koji se sastoji od prikaza i ocjene stanja te potreba u neposrednoj potrošnji energije, dugoročnih ciljeva, uključujući okvirni cilj ušteda energije na području županije, mjera i pokazatelja za poboljšanje energetske učinkovitosti, nositelja aktivnosti i rokova provedbe, izračuna planiranih ušteda energije, način praćenja izvršenja plana i izvještavanje kao i izvora sredstava za financiranje ulaganja u primjenu mjera poboljšanja energetske učinkovitosti te drugih potrebnih podataka.

Isto tako, donošenjem ZEnU u hrvatsko se zakonodavstvo prenosi Direktiva 2012/27/EU o energetske učinkovitosti²⁴.

Definicija pojma neposredne potrošnje energije utvrđena je u Strategiji energetske razvoja Republike Hrvatske²⁵ odnosno to je energija predana krajnjim korisnicima u industriji, prometu i općoj potrošnji. Opća potrošnja obuhvaća kućanstva, uslužni sektor, graditeljstvo i poljoprivredu.

Struktura neposredne potrošnje energije, Energija u Varaždinskoj županiji, izrađena je prema Pravilniku o energetske bilanci (NN 33/03) te strukturi godišnjeg energetske pregleda „Energija u Hrvatskoj“²⁶. Energetska bilanca na razini države strukturirana je u četiri cjeline:

- Ukupno potrebna energija,
- Energija za energetske transformacije,
- Proizvodnja transformiranih oblika energije,

²³ Kyotski protokol - <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/328925.html>

²⁴ Direktiva 2012/27/EU o energetske učinkovitosti - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:315:0001:0056:EN:PDF>

²⁵ Strategija energetske razvoja Republike Hrvatske, NN (130/09) - http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_10_130_3192.html

²⁶ Energija u Hrvatskoj 2012: http://www.eihp.hr/hrvatski/projekti/EUH_od_45/EUHweb12.pdf

- Struktura potrošnje energije.

Energetska bilanca Varaždinske županije sadržava strukturu neposredne potrošnje energije što je uobičajena praksa s obzirom na strukturu energetskeg sustava Republike Hrvatske. Neposredna potrošnja energije podijeljena je na:

- Potrošnju energije u industriji,
- Potrošnju energije u prometu,
- Potrošnju energije u općoj potrošnji.

Potrošnja oblika energije u prometu podijeljena je na željeznički i cestovni promet.

Potrošnja energije u općoj potrošnji prati se u četiri podsektora opće potrošnje – kućanstvima, uslužnom sektoru, poljoprivredi i građevinarstvu.

Neposredna potrošnja energije uključuje sve oblike energije koji se koriste u Varaždinskoj županiji:

- električna energija,
- toplinska energija,
- motorni benzin,
- dizelsko gorivo,
- loživo ulje,
- ukapljeni plin,
- ogrjevno drvo i biomasa te
- prirodni plin.

Energetska bilanca izrađena je u karakterističnim naturalnim jedinicama (t, m³, kWh) i u zajedničkoj energetskej jedinici – TJ (terajoule) – 10¹²J.

Podaci potrebni za izradu ostvarene godišnje energetske bilance prikupljeni su iz sljedećih izvora:

- energetskih subjekata koji obavljaju distribuciju plina
 - Termoplin d.d.
 - Grijanje Varaždin d.o.o. u stečaju
 - Ivkom-plin d.o.o.
- energetskih subjekata s područja tekućih goriva
 - Šilec d.o.o.
 - Interpetrol d.o.o.
 - Mikol d.o.o.
 - Lukoil d.o.o.
 - Petrol d.o.o.
 - Trgograd d.o.o.
 - Auto-lvec
 - Crodux derivati DVA d.o.o.
 - Tifon d.o.o.
 - INA d.d.
 - HŽ putnički prijevoz - Regionalna jedinica HŽ Putničkog prijevoza VARAŽDIN
 - HŽ CARGO d.o.o. Glavna poslovnica VARAŽDIN
- energetskih subjekata s područja električne energije
 - HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. ELEKTRA VARAŽDIN
 - HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. ELEKTRA KOPRIVNICA
 - HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. ELEKTRA ZAGREB
- Državni zavod za statistiku
- MUP, Policijska uprava varaždinska
- Godišnji energetski pregled, Energija u Hrvatskoj 2012.
- Plan raspodjele emisijskih kvota stakleničkih plinova u RH (NN 76/09)
- Statistički ljetopis Republike Hrvatske, 2013.
- Nacionalni program energetske učinkovitosti 2008. do 2016.
- Drugi Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje do kraja 2013.
- Treći Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti 2014. – 2016.
- Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske (NN 130/09).

Državni zavod za statistiku prema popisu stanovništva 2001. godine osigurao je podatke o nastanjenim stambenim jedinicama prema načinu grijanja i vrsti energenta na području Varaždinske županije.

Podatke o isporukama prirodnog plina industriji, kućanstvima, uslužnom sektoru i poljoprivredi dostavili su distributeri plina.

Energetski subjekti s područja tekućih goriva dostavili su detaljne podatke koji omogućuju analizu potrošnje tekućih goriva u Varaždinskoj županiji.

Energetski subjekti za distribuciju električne energije dostavili su podatke o prodaji električne energije kućanstvima, poduzetništvu - niski napon, poduzetništvu - srednji napon, poduzetništvu - visoki napon i javnoj rasvjeti.

Analizom podataka izrađena je ostvarena godišnja energetska bilanca u skladu s opisanom metodologijom.

Pri izradi prognoza energetskih potreba za Varaždinsku županiju u razdoblju od 2015. do 2017. godine korištena je metoda analogije i metoda trenda na temelju podataka iz godišnjeg energetskog pregleda Energija u Hrvatskoj koji odstupa od prognoza energetskih potreba za cjelokupnu Republiku Hrvatsku do 2020. godine, a koje su rađene u okviru izrade Strategije energetskog razvitka Republike Hrvatske (NN 130/09).

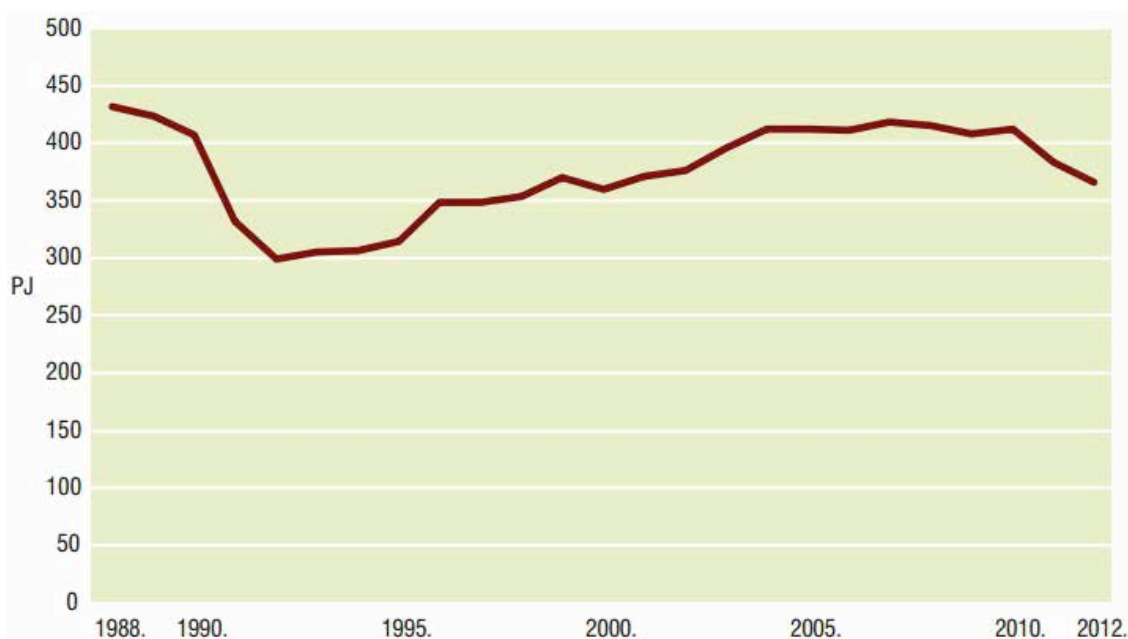
Za izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji energije korištena je metodologija utvrđena Pravilnikom o metodologiji za izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji (NN 40/10) u skladu s Direktivom 2006/32/EZ o energetske učinkovitosti i energetskim uslugama.

5. ENERGIJA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI

Na Slici 8 prikazan je razvoj ukupne potrošnje energije u Hrvatskoj u razdoblju od 1988. do 2012. godine izražen u petajoul-ima²⁷ (PJ). U odnosu na prethodnu godinu ukupna potrošnja energije u 2012. godini smanjena je za 4,7%. U razdoblju od 2007. do 2012. godine također se može primijetiti trend smanjenja ukupne potrošnje energije s prosječnom godišnjom stopom od 2,6 %.

Od 1992. godine kada je u Hrvatskoj ostvarena minimalna potrošnja, ukupna potrošnja energije do 2012. godine rasla je s prosječnom godišnjom stopom od 1 %²⁸.

Slika 8: Ukupna potrošnja energije u Hrvatskoj

Izvor: Energetski institut Hrvoje Požar, *Energija u Hrvatskoj 2012.*, Ministarstvo gospodarstva Republike Hrvatske, 2013.

Na Slici 9 prikazan je razvoj bruto i neto potrošnje električne energije u Hrvatskoj u razdoblju od 1988. do 2012. godine izražen u gigavatsatima²⁹ (GWh). Također su prikazani i gubici prijenosa te distribucije električne energije. U razdoblju od 2007. do 2012. godine bruto i neto potrošnja električne energije smanjivale su se s prosječnim godišnjim stopama od 0,5%, odnosno 0,3%.

²⁷ Petajoul PJ - 10¹⁵J

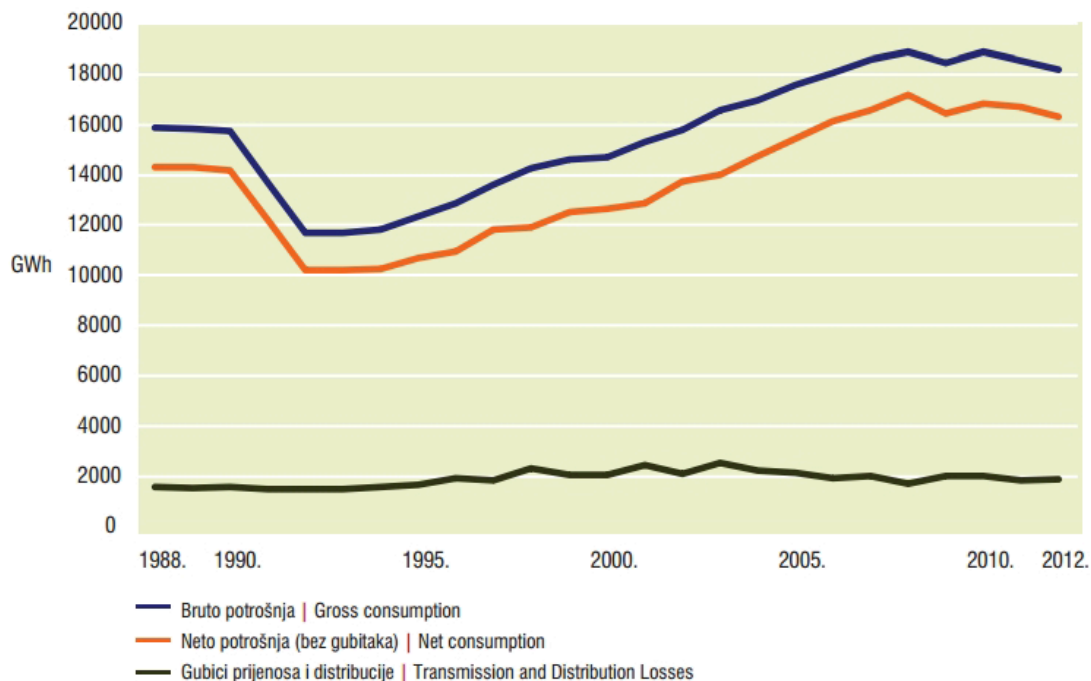
²⁸ Energetski institut Hrvoje Požar, *Energija u Hrvatskoj 2012.*, Ministarstvo gospodarstva Republike Hrvatske, 2013.

²⁹ Gigavatsati (GWh) - 10⁹ Wh

U razdoblju od 1992. godine, kada je u Hrvatskoj ostvarena najmanja potrošnja, bruto potrošnja električne energije ostvarila je prosječnu godišnju stopu porasta od 2,2%, odnosno neto potrošnja električne energije rasla je malo brže s prosječnom godišnjom stopom od 2,4%. U istom razdoblju gubici električne energije povećavali su se sporije tako da je njihova prosječna godišnja stopa iznosila 1,2%.

U 2012. godini u Hrvatskoj je nastavljeno smanjivanje potrošnje iz prethodne godine tako da je bruto potrošnja iznosila 18.186,4 GWh odnosno 65,47 PJ, a neto potrošnja 16.299,6 GWh odnosno 58,68 PJ (Slika 9).

Slika 9: Potrošnja električne energije u Hrvatskoj

Izvor: Energetski institut Hrvoje Požar, *Energija u Hrvatskoj 2012.*, Ministarstvo gospodarstva Republike Hrvatske, 2013.

Trendovi ukupne potrošnje energije odnosno električne energije u Hrvatskoj usporedivi su s ukupnom potrošnjom energije u Varaždinskoj županiji. Budući da se izrada energetske bilance odnosi na Varaždinsku županiju analizirana je proizvodnja primarne i transformirane energije na području varaždinske županije te neposredna potrošnja energije.

Neposredna potrošnja energije u Varaždinskoj županiji podijeljena je u tri sektora:

- Industrija,
- Promet,
- Opća potrošnja.

Potrošnja energije u prometu obuhvaća potrošnju energije u cestovnom i željezničkom prometu, dok potrošnja energije u općoj potrošnji obuhvaća potrošnju energije u kućanstvima, uslužnom sektoru, poljoprivredi i građevinarstvu.

Neposredna potrošnja energije za 2012. godinu Varaždinske županije prikazana je u Tablici 11.

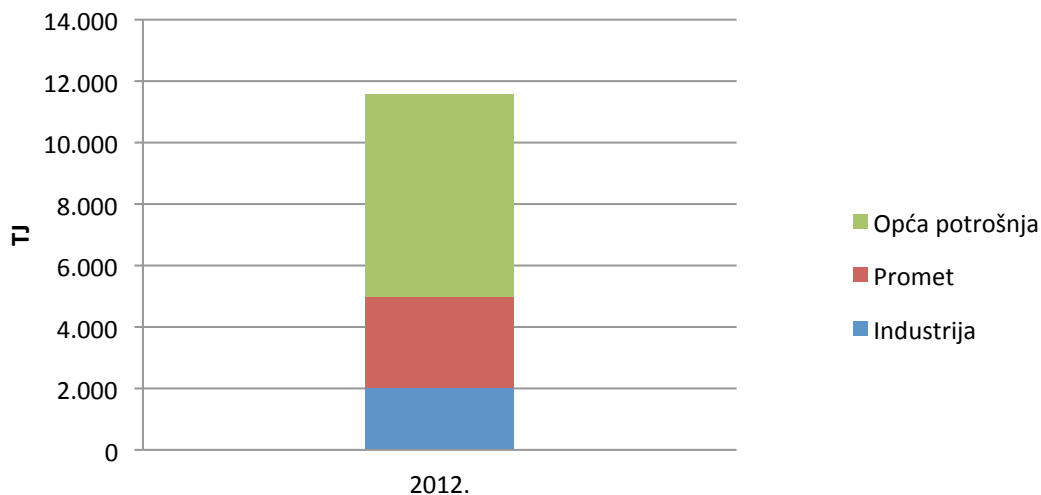
Tablica 11: Neposredna potrošnja energije u Varaždinskoj županiji u 2012. godini

	2012.
	[TJ]
Industrija	2.024,47
Promet	2.964,22
Opća potrošnja	6.583,94
Ukupno:	11.572,63

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Neposredna potrošnja energije u Varaždinskoj županiji iznosi oko 5% neposredne potrošnje energije u Hrvatskoj. Na Slici 10 prikazana je struktura neposredne potrošnje energije u Varaždinskoj županiji. Najveća potrošnja energije zabilježena je u sektoru opće potrošnje gdje se nalaze i najveći potrošači energije, a to su kućanstva što je također u skladu sa strukturom potrošnje energije na razini Republike Hrvatske.

Slika 10: Struktura neposredne potrošnje energije u Varaždinskoj županiji

Obrada podataka AZRA d.o.o.

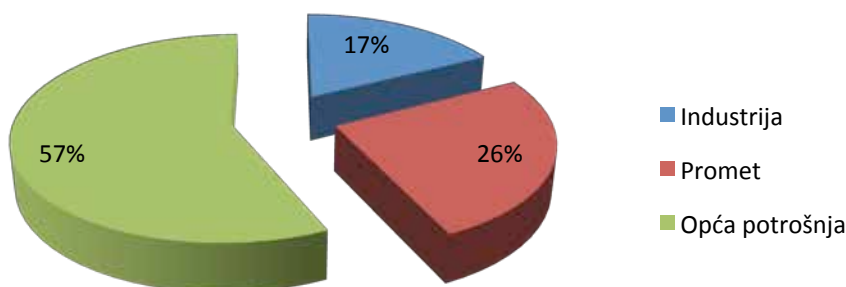
Na Slici 11 prikazani su udjeli pojedinih sektora neposredne potrošnje energije u 2012. godini. Najveći udio u neposrednoj potrošnji energije čini opća potrošnja pri čemu udio opće potrošnje iznosi preko 50% ukupne potrošnje energije.

U usporedbi s potrošnjom energije u sektoru prometa u Hrvatskoj, udio potrošnje energije u sektoru prometa u Varaždinskoj županiji je niži te u odnosu na ukupnu potrošnju energije u Varaždinskoj županiji iznosi 25,68%, odnosno 2.964,22 TJ.

Udio potrošnje energije u sektoru industrije u Varaždinskoj županiji je 17% od ukupne neposredne potrošnje energije, što se i vidi iz prikazane energetske potrošnje.

Analiza energije u Hrvatskoj pokazala je da udio potrošnje energije u općoj potrošnji također čini više od 50% ukupne potrošnje energije. Promatrajući neposrednu potrošnju energije u Hrvatskoj kroz period od šest godina, zaključuje se da je udio potrošnje energije u općoj potrošnji rastao, dok se udio potrošnje, kroz isti period, u prometu i industriji smanjivao.

Slika 11: Udjeli sektora u ukupnoj potrošnji energije u Varaždinskoj županiji

Obrada podataka AZRA d.o.o.

5.1. Neposredna potrošnja energije

U Tablici 12 prikazan je razvoj potrošnje oblika energije u neposrednoj potrošnji za 2012. godinu u Varaždinskoj županiji. Isti razvoj strukture oblika energije u neposrednoj potrošnji prikazan je na Slici 12, također za 2012. godinu. Najizraženija je potrošnja tekućih i plinovitih goriva.

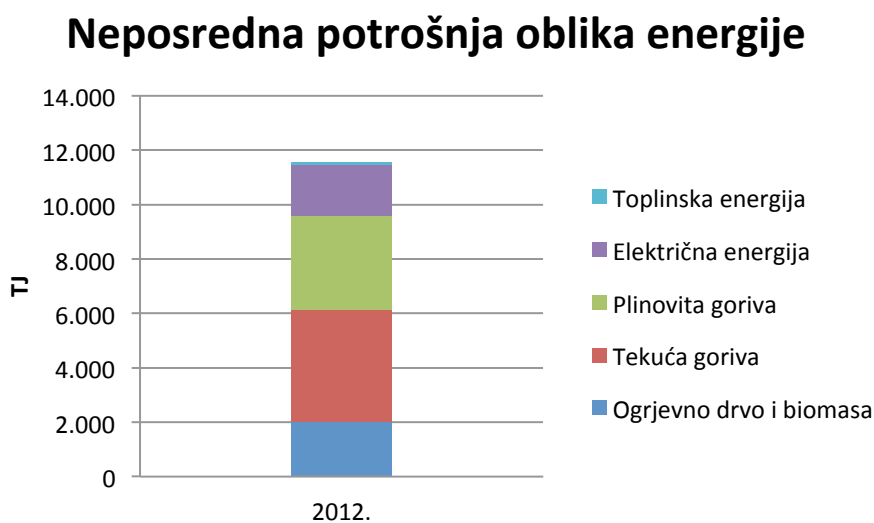
Tablica 12: Struktura neposredne potrošnje energije u Varaždinskoj županiji

	2012.
	[TJ]
Ogrjevno drvo i biomasa	2.026,18
Tekuća goriva	4.090,87
Plinovita goriva	3.475,01
Električna energija	1.893,72
Toplinska energija	86,85
Ukupno:	11.572,63

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Potrošnja ugljena, mazuta i petroleja je zbog vrlo malog udjela u neposrednoj potrošnji energije u Varaždinskoj županiji zanemarena u analizi.

Slika 12: Neposredna potrošnja oblika energije u Varaždinskoj županiji

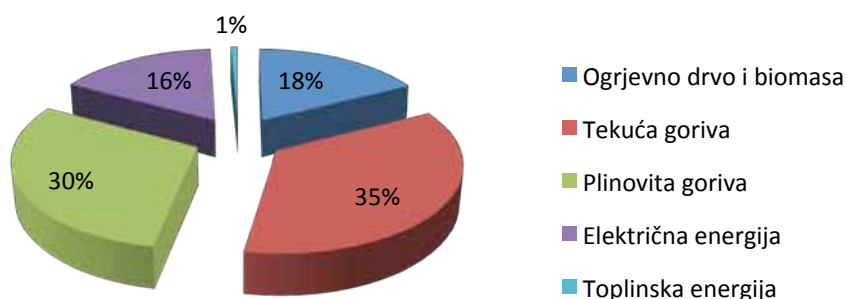

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Na Slici 13 prikazani su udjeli pojedinih oblika energije u neposrednoj potrošnji u 2012. godini. Najveći udio u neposrednoj potrošnji energije ostvarila su tekuća i plinovita goriva s ukupno 65%. Sa znatno manjim udjelima, u neposrednoj potrošnji energije, sudjelovali su ogrjevno drvo i biomasa, električna energija i toplinska energija.

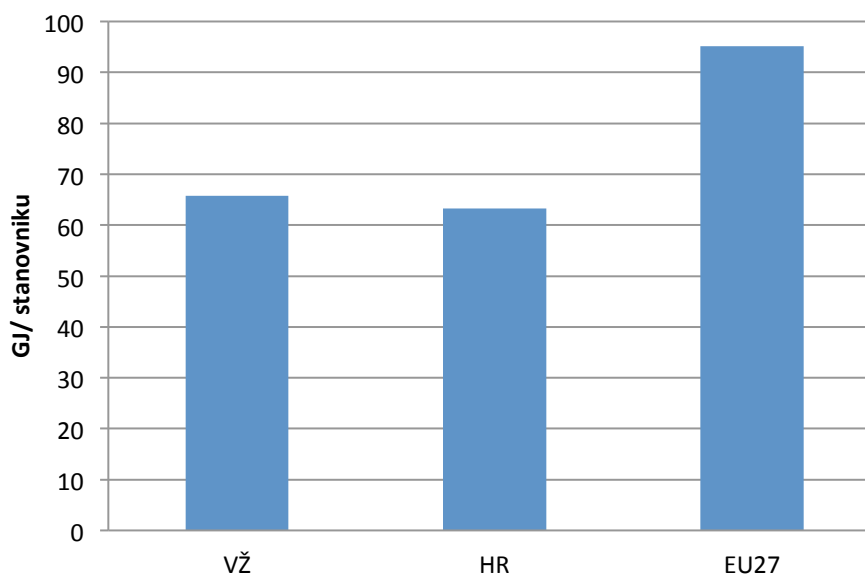
Slika 13: Udjeli oblika energije u neposrednoj potrošnji u Varaždinskoj županiji

Udjeli oblika energije u neposrednoj potrošnji

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Na Slici 14 i Slici 15 prikazana je ukupna neposredna potrošnja energije po stanovniku i neposredna potrošnja električne energije po stanovniku u Varaždinskoj županiji, Hrvatskoj i u Europskoj uniji (EU 27). U Varaždinskoj županiji, ukupna neposredna potrošnja energije iznosila je 66 GJ³⁰/stanovniku, u Hrvatskoj 63 GJ/stanovniku, dok je u Europskoj uniji 95 GJ/stanovniku.

Slika 14: Neposredna potrošnja energije po stanovniku

Izvor: Energetski institut Hrvoje Požar, *Energija u Hrvatskoj 2012.*, Ministarstvo gospodarstva Republike Hrvatske, Obrada podataka AZRA d.o.o.

Neposredna potrošnja električne energije po stanovniku u Varaždinskoj županiji iznosila je 2.990 kWh, u Hrvatskoj 3.682 kWh te u Europskoj uniji 6.116 kWh.

³⁰ GJ – 10⁹ J

Slika 15: Neposredna potrošnja električne energije po stanovniku

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Varaždinska županija ima nižu potrošnju električne energije po stanovniku u odnosu na Hrvatsku i Europsku uniju.

Ukupno gledajući, neposredna potrošnja svih oblika energije po stanovniku u Varaždinskoj županiji nešto je veća nego u Hrvatskoj, no daleko je niža od one u zemljama Europske unije.

5.2. Potrošnja energije u industriji

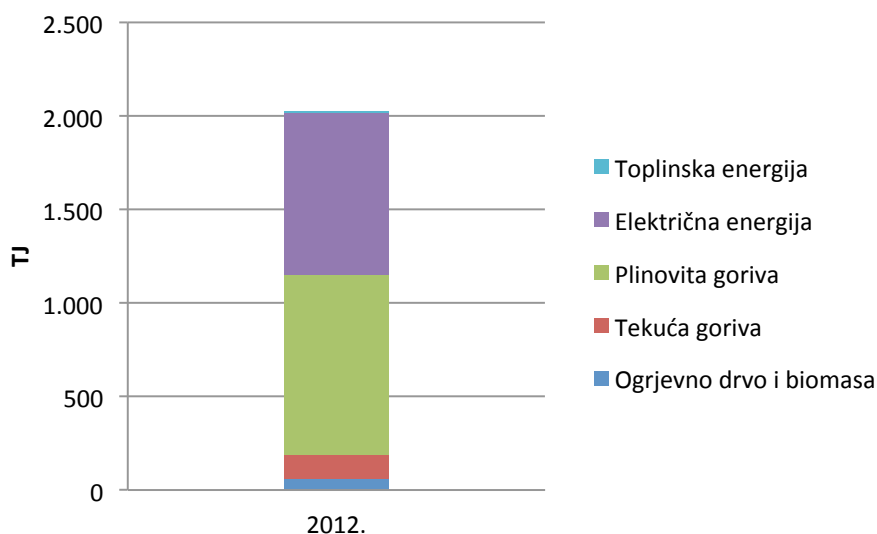
Struktura potrošnje oblika energije u industriji u Varaždinskoj županiji za 2012. godinu prikazana je u Tablici 13. Ista struktura grafički je prikazana je na Slici 16.

Tablica 13: Neposredna potrošnja energije u industriji

	2012.
	[TJ]
Ogrjevno drvo i biomasa	57,44
Tekuća goriva	134,29
Plinovita goriva	957,15
Električna energija	869,10
Toplinska energija	6,49
Ukupno:	2.024,47

Obrada podataka AZRA d.o.o.

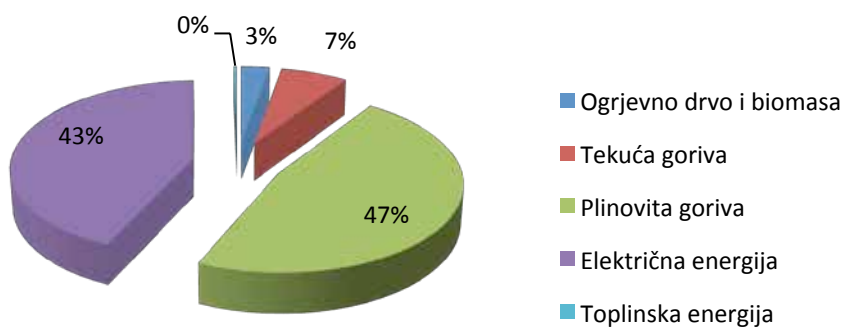
Potrošnju energije u industriji u Varaždinskoj županiji čini 17,5% ukupne potrošnje energije. Najveća je potrošnja plinovitih goriva i električne energije, dok ogrjevno drvo i biomasa, tekuća goriva i toplinska energija čine tek desetinu ukupne potrošnje energije u industriji.

Slika 16: *Neposredna potrošnja oblika energije u industriji*

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Udjeli oblika energije utrošeni u sektoru industrije u 2012. godini prikazani su na Slici 17. Potrošnja električne energije i plinovitih goriva iznosi 90% ukupne potrošnje energije u industriji. Manjim dijelom koristi se ogrjevno drvo i biomasa, tekuća goriva i toplinska energija, dok se toplinska energija dobiva izgaranjem prirodnog plina.

Od ukupne potrošnje toplinske energije u Varaždinskoj županiji u 2012. godini, samo 7,5% je utrošeno u industriji.

Slika 17: *Udjeli oblika energije u neposrednoj potrošnji industrije*

Obrada podataka AZRA d.o.o.

5.3. Potrošnja energije u prometu

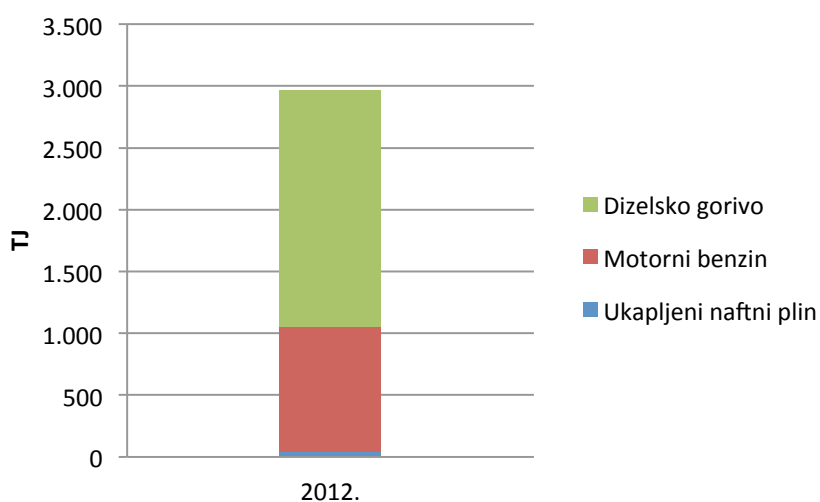
Struktura oblika energije utrošenih u prometu u 2012. godini u Varaždinskoj županiji prikazana je u Tablici 14. U sektoru prometa najveća je potrošnja dizelskog goriva dok je potrošnja motornog benzina za oko 50% manja.

Tablica 14: *Neposredna potrošnja energije u prometu*

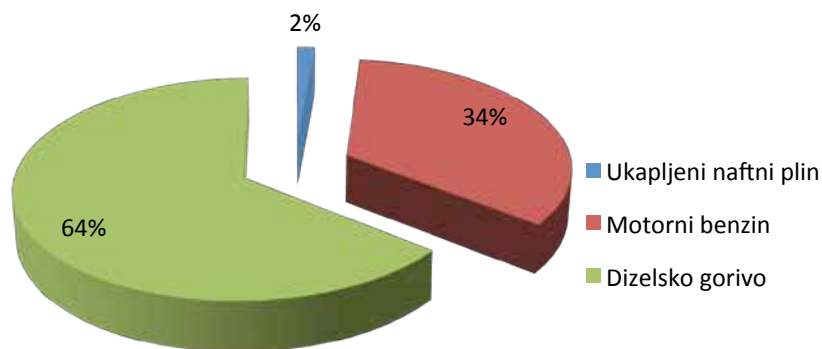
	2012.
	[TJ]
Ukapljeni naftni plin	43,05
Motorni benzin	1.012,18
Dizelsko gorivo	1.908,99
Ukupno:	2.964,22

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Dijagram na Slici 18 prikazuje neposrednu potrošnju energije u prometu. Potrošnja energije u prometu iznosi 26% od ukupne neposredne potrošnje energije.

Slika 18: *Neposredna potrošnja energije u prometu**Obrada podataka AZRA d.o.o.*

Udjeli pojedinih oblika energije u ukupnoj energiji utrošenoj u prometu prikazani su na Slici 19. Dizelsko gorivo i motorni benzin čine 98% ukupne potrošnje energije u prometu. Potrošnja ukapljenog naftnog plina gotovo je zanemariva.

Slika 19: *Udjeli oblika energije u neposrednoj potrošnji energije u prometu**Obrada podataka AZRA d.o.o.*

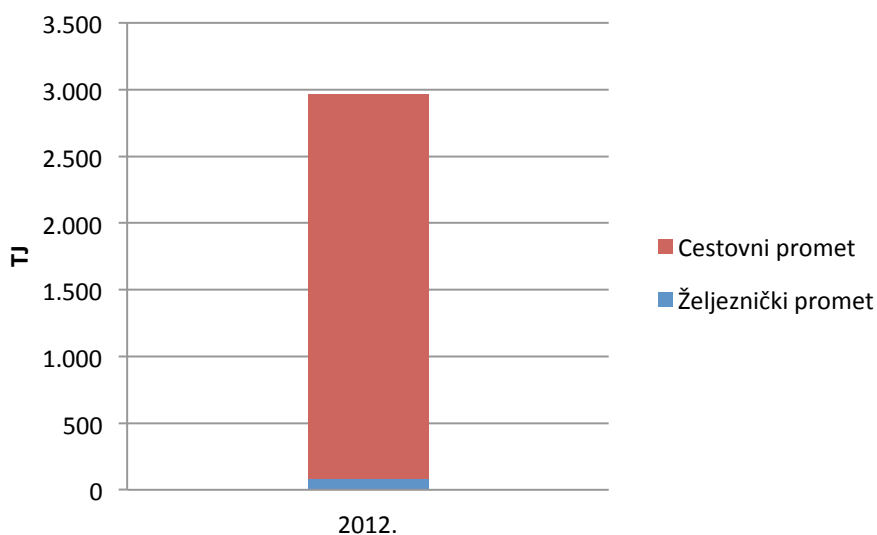
Potrošnja energije u prometu podijeljena je na cestovni i željeznički promet. Tablica 15 i Slika 20 prikazuju potrošnju energije po pojedinim vrstama prometa u Varaždinskoj županiji za 2012. godinu. Budući da u Varaždinskoj županiji nema željezničke infrastrukture koja podržava pogon na električnu energiju, u željezničkom prometu je ostvarena isključivo potrošnja dizelskog goriva.

Tablica 15: Potrošnja energije po pojedinim vrstama prometa

	2012. [TJ]
Željeznički promet	85,77
Cestovni promet	2.878,45
Ukupno:	2.964,22

Obrada podataka AZRA d.o.o.

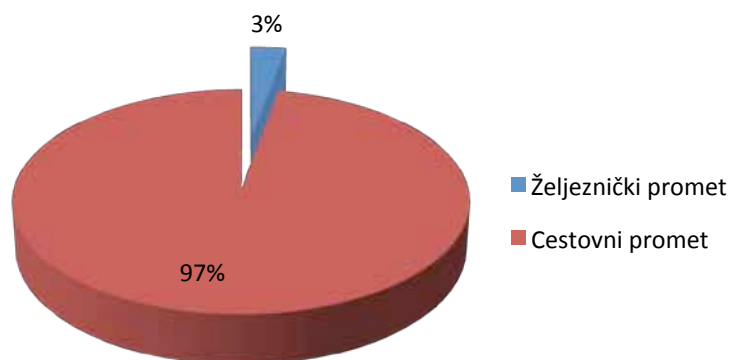
Slika 20: Potrošnja energije po pojedinim vrstama prometa

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Udjeli vrsta prometa u neposrednoj potrošnji energije prikazani su na Slici 21. Udio cestovnog prometa u ukupnoj neposrednoj potrošnji energije u prometu iznosi 97%. Željeznički promet čini tek 3% ukupne potrošnje u prometu.

Slika 21: Udjeli vrsta prometa u neposrednoj potrošnji energije

Obrada podataka AZRA d.o.o.

5.4. Potrošnja energije u općoj potrošnji

Potrošnja energije u općoj potrošnji obuhvaća potrošnju energije u kućanstvima, uslužnom sektoru, poljoprivredi i građevinarstvu. U uslužnom sektoru, posebno je analizirana energetska potrošnja objekata kojima je Varaždinska županija vlasnik ili suvlasnik te ustanova kojima je Županija osnivač, u daljnjem tekstu objekata Županije. Struktura oblika energije utrošenih u općoj potrošnji u 2012. godini u Varaždinskoj županiji prikazana je u Tablici 16 i na Slici 22.

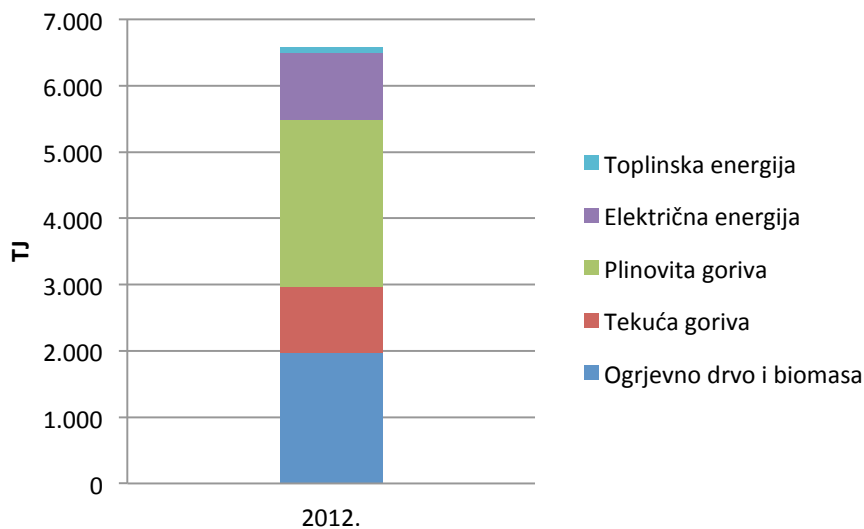
Tablica 16: Neposredna potrošnja energije u općoj potrošnji

	2012.
	[TJ]
Ogrjevno drvo i biomasa	1.968,74
Tekuća goriva	992,36
Plinovita goriva	2.517,86
Električna energija	1.024,62
Toplinska energija	80,36
Ukupno:	6.583,94

Obrada podataka AZRA d.o.o.

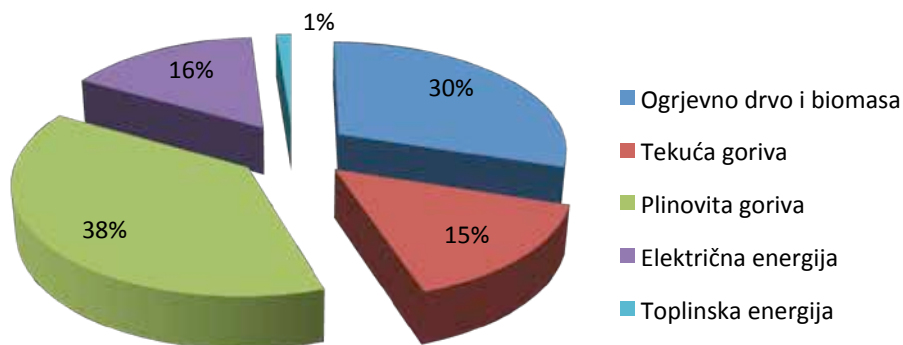
U sektoru opće potrošnje, najveća je potrošnja ogrjevnog drva i biomase te plinovitih goriva, dok je najmanja potrošnja toplinske energije koja je dobivena izgaranjem prirodnog plina.

Slika 22: Neposredna potrošnja energije u općoj potrošnji

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Slika 23 prikazuje udjele oblika energije koji su utrošeni u sektoru opće potrošnje u 2012. godini u Varaždinskoj županiji. Plinovita goriva te ogrjevno drvo i biomasa zajedno čine 68% ukupne neposredne potrošnje energije u općoj potrošnji. Električna energija i tekuća goriva čine oko 31% dok toplinska energija čini tek 1% ukupne neposredne potrošnje energije u općoj potrošnji.

Slika 23: Udjeli oblika energije u općoj potrošnji

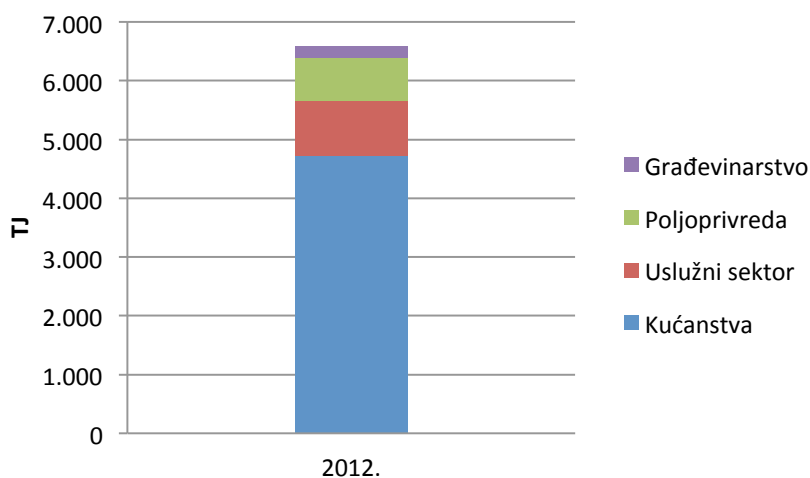
Obrada podataka AZRA d.o.o.

Potrošnja energije po podsektorima opće potrošnje prikazana je u Tablici 17 i na Slici 24. Može se primijetiti da je najveća potrošnja energije u podsektoru kućanstva. Sljedeći po potrošnji su uslužni sektor i poljoprivreda te građevinarstvo koje u sektoru opće potrošnje ima najmanju energetska potrošnju.

Tablica 17: Potrošnja energije u podsektorima opće potrošnje

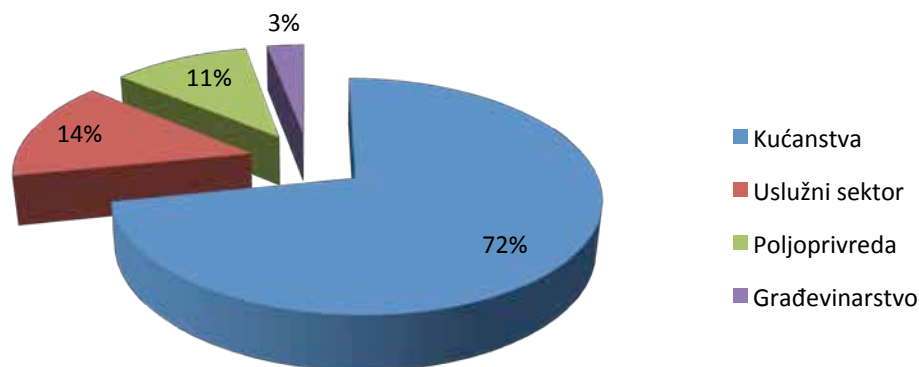
	2012. [TJ]
Kućanstva	4.728,37
Uslužni sektor	937,86
Poljoprivreda	723,44
Građevinarstvo	194,27
Ukupno:	6.583,94

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Slika 24: Potrošnja energije u pojedinim podsektorima opće potrošnje

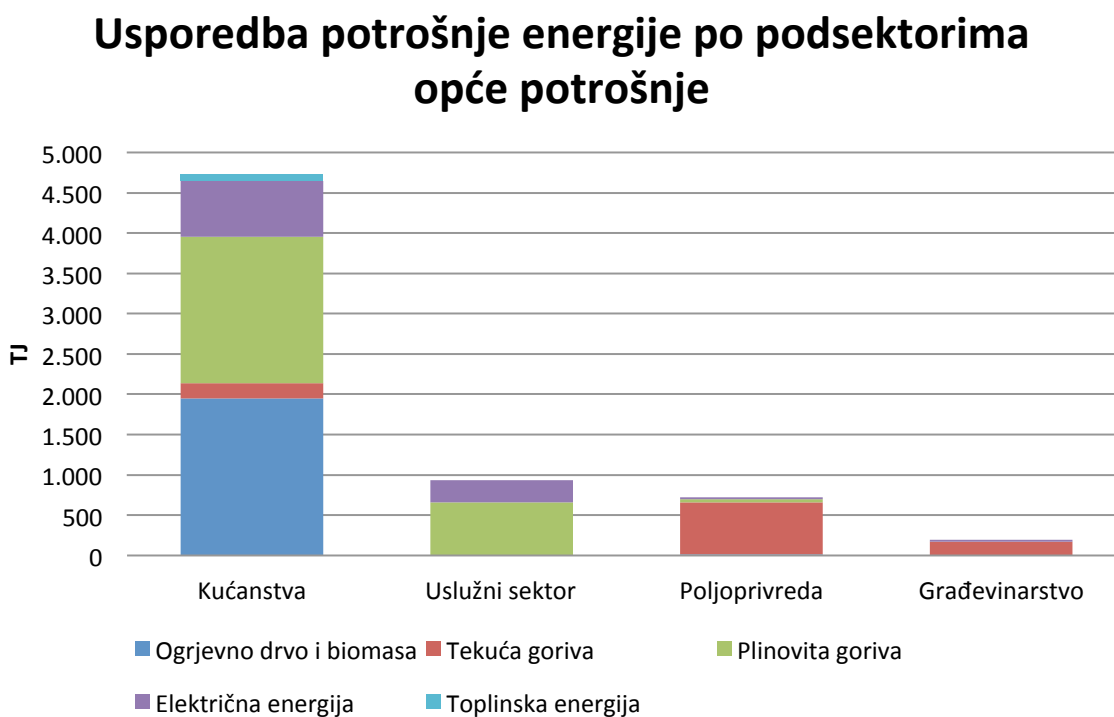
Obrada podataka AZRA d.o.o.

Udjeli pojedinih podsektora u ukupnoj potrošnji opće potrošnje prikazani su na Slici 25.

Slika 25: Udjeli pojedinih podsektora opće potrošnje u potrošnji energije

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Potrošnja oblika energije pojedinih podsektora opće potrošnje analizirana je u sljedećim poglavljima. Usporedba potrošnje energije po podsektorima opće potrošnje prikazana je dijagramom na Slici 26.

Slika 26: Usporedba potrošnje energije po podsektorima opće potrošnje

Obrada podataka AZRA d.o.o.

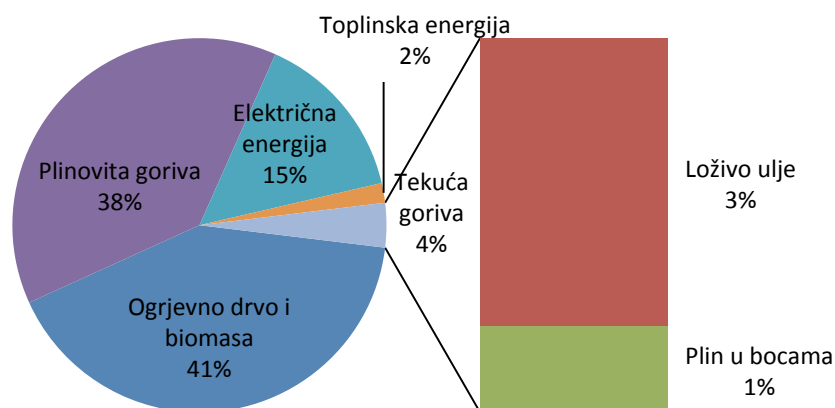
5.4.1. Kućanstva

Struktura oblika energije utrošenih u kućanstvima prikazana je u Tablici 18. Iz Slike 27 može se vidjeti da ogrjevno drvo i biomasa te plinovita goriva čine gotovo 80% ukupne potrošnje energije u kućanstvima. U tekuća goriva spadaju loživo ulje i plin u bocama što je vidljivo na Slici 27.

Tablica 18: Potrošnja energije u kućanstvima

	2012.
	[TJ]
Ogrjevno drvo i biomasa	1.952,46
Tekuća goriva	181,55
Loživo ulje	139,62
Plin u bocama	41,93
Plinovita goriva	1.817,70
Električna energija	696,30
Toplinska energija	80,36
Ukupno:	4.728,37

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Slika 27: Udjeli oblika energije u kućanstvu

Obrada podataka AZRA d.o.o.

5.4.2. Uslužni sektor

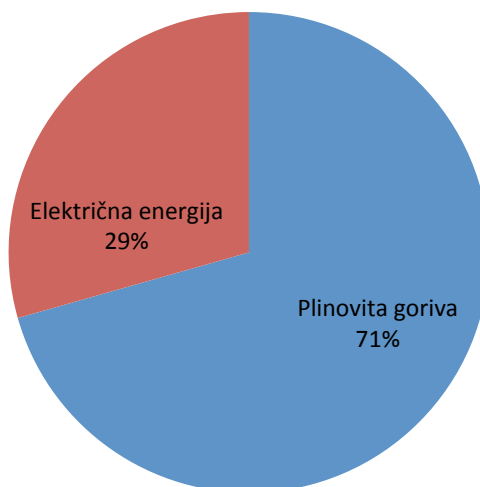
Struktura oblika energije utrošenih u uslužnom sektoru prikazana je u Tablici 19. Iz Slike 28 može se vidjeti da plinovita goriva čine 71% ukupne potrošnje energije u uslužnom sektoru što je više od trećine. Tekuća goriva nisu u analizi jer je udio potrošnje tekućih goriva u uslužnom sektoru zanemariv i iznosi manje od 0,5%.

Potrošnja energije u javnoj rasvjeti sadržana je u potrošnji energije u uslužnom sektoru.

Tablica 19: Potrošnja energije u uslužnom sektoru

	2012.
	[TJ]
Plinovita goriva	662,11
Električna energija	275,75
Ukupno:	937,86

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Slika 28: Udjeli oblika energije u uslužnom sektoru

Obrada podataka AZRA d.o.o.

5.4.2.1. Objekti Županije

U Tablici 20 prikazana je potrošnja energije u objektima Županije. Podaci o potrošnji energenata preuzeti su iz Informacijskog sustava za gospodarenje energijom (ISGE) u koji su uneseni na temelju računa pojedinih energenata. Podaci ne moraju nužno biti točni jer postoji mogućnost da su neki računi neispravno ili nisu uneseni.

Tablica 20: Potrošnja energije u ustanovama (objektima) kojima je Varaždinska županija osnivač

R. B.	Naziv objekta	Površina objekta [m ²]	Potrošnja električne energije [kWh]	Specifična potrošnja električne energije [kWh/m ²]	Potrošnja ekstrakogorivog ulja [l]	Potrošnja ekstrakogorivog ulja [kWh]	Potrošnja prirodnog plina [m ³]	Potrošnja prirodnog plina [kWh]	Specifična potrošnja toplinske energije [kWh/m ²]
1	Županijska palača Varaždin	1.915,08	160.539	83,83	-	-	33.396,84	317.159,99	165,61
2	SŠ Prva gimnazija Varaždin - stari dio + novi dio	7.093,80	144.211	20,33	-	-	48.420,52	459.835,43	64,82
3	SD Prve gimnazije Varaždin	1.279,00	16.760	13,10	-	-	14.569,73	138.364,43	108,18
4	SŠ Elektrostrojarska - stari dio (A i B) + novi dio (C) + tehnološki park (D)	6.882,52	272.075	39,53	-	-	72.935,41	692.646,13	100,64
5	Strojarska i prometna škola Varaždin ³¹	4.968,00	117.746	23,70	-	-	111.194,90	1.055.985,29	113,33
6	Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin	4.350,00	86.925	19,98	-	-			
7	SŠ Druga gimnazija Varaždin	2.209,00	44.394	20,10	-	-	60.247,61	572.153,78	259,01
8	SD Druge gimnazije Varaždin	1.279,00	8.306	6,49	-	-	7.112,49	67.545,21	52,81
9	SŠ Strukovna	4.407,20	327.966	47,20	-	-	124.821,99	1.185.397,69	161,32

³¹ Potrošnja za Strojarsku i prometnu školu Varaždin obuhvaćena je potrošnjom u Graditeljskoj, prirodoslovnoj i rudarskoj školi Varaždin, s obzirom da Strojarska i prometna škola Varaždin i Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin imaju zajedničko brojiilo za grijanje objekata prirodnim plinom.

10	SŠ Gospodarska ³²	2.540,60			-	-	308,32	2.928,01	1,15
	10.1. SD Gospodarska ³³	2.941,00	53.926	18,34	-	-	-	-	161,32
11	Medicinska škola Varaždin	2.246,00	56.861	25,32	-	-	16.504,68	156.740,12	69,79
12	Glazbena škola u Varaždinu	3.267,96	40.962	12,53	-	-	52.838,28	501.789,56	153,55
13	Učenički dom Varaždin	4.323,00	151.124	34,96	-	-	94.745,47	899.769,80	208,14
14	Dom zdravlja Varaždinske županije								
	14.1. Dom zdravlja Varaždin	4.023,00	156.991	39,02	-	-	43.965,69	417.529	103,79
	14.2. Ambulanta Varaždin Zagrebačka	184	10.102	54,90			3.980,22	37.799	205,43
	14.3. Ambulanta Varaždin Mali Plac	222	12.824	57,77			5.145,79	48.868	220,13
	14.4. Ambulanta Varteks	1.154,30	54.038	46,81	-	-	28.137,35	267.212	231,49
	14.5. Ambulanta Bednja	255	20.267	79,48	-	-	5.522,47	54.102	212,16
	14.6. Ambulanta Beletinec	120	4.326	36,05	-	-	1.364,58	12.959	107,99
	14.7. Ambulanta Breznica	233	9.842	42,24	-	-	3.300 ³⁴	42.240	181,29
	14.8. Ambulanta Cestica	230	7516	10,30	-	-	3.695,39	35.094	152,58
	14.9. Ambulanta Donja Višnjica	95	3.481	36,64	-	-	2.000 ³⁵	25.600	269,47
	14.10. Ambulanta Donja Voća	138	4.550	32,97	-	-	2.600 ³⁶	33.280	241,16
	14.11. Ispostava Ivanec	2.114	120.497	57,00	-	-	32.588,16	309.480	146,40
	14.12. Ambulanta Lepoglava	900	63.441	70,49	-	-	20.618,74	195.810	217,57
	14.13. Ispostava Ludbreg	2.454	74.431	30,33	-	-	43.957,58	417.452	170,12
	14.14. Ambulanta Maruševec	385	11.976	31,11	-	-	8.967,33	85.160	221,19
	14.15. Ispostava Novi Marof	880	51.180	58,16	-	-	16.757,93	159.145	180,85
	14.16. Ambulanta Petrijanec	173	5.895	34,08	-	-	4.415,85	41.936	242,40
	14.17. Ambulanta Podrute	104	2.254	21,67	-	-	2.025,97	19.240	185
	14.18. Ambulanta Radovan	96	2.331	24,28	-	-	1.913,93	18.176	189,33
	14.19. Ambulanta Jalžabet	193	9.742	50,48	-	-	4.700,16	44.636	231,27
	14.20. Ambulanta Trnovec Bartolovečki	319	14.817	46,45	-	-	8.830,65	83.862	262,89
	14.21. Ambulanta Varaždinske Toplice	735	13.228	17,80			15.754,84	149.619	203,56
	14.22. Ambulanta Vidovec	260	22.593	86,90			6.219,74	59.067	227,18
	14.23. Ambulanta Vinica	146	4.211	28,84			3.639,26	34.561	236,72
	14.24. Ambulanta Martijanec	103	8.776	85,20			3.612,73	34.309	333,10

³² Potrošnja za SŠ Gospodarska obuhvaćena je potrošnjom u SŠ Strukovna, s obzirom da SŠ Gospodarska i SŠ Strukovna imaju zajedničko brojilo za električnu energije te prirodni plin za grijanje objekata.

³³ SD Gospodarska – potrošnja plina za grijanje sportske dvorane evidentirana je u ukupnoj potrošnji plina SŠ Strukovna

³⁴ Potrošnja UNP-a Propan u kg

³⁵ Potrošnja UNP-a Propan u kg

³⁶ Potrošnja UNP-a Propan u kg

15	Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin	13.845,10	410.067	29,62	-	-	304.219,25	2.889.079,00	208,67
16	PŠ Črešnjevo	323,00	6.985	21,63	-	-	1.777,89	16.884,10	52,27
17	OŠ Trnovec	4.666,00	32.249	6,91	-	-	38.956,05	369.954,15	79,29
18	SD Trnovec	1.572,00	24.121	15,34	-	-	9.619,68	91.355,28	58,11
19	OŠ Šemovec	2.208,32	33.827	15,32	-	-	21.351,60	202.769,83	91,82
20	OŠ Jalžabet	2.191,00	31.488	11,61	-	-	20.856,24	198.065,62	73,05
	20.1. SD Jalžabet ³⁷	520,30			-	-			
21	PŠ Kelemen	600,00	5.392	8,99	-	-	7.975,95	75.745,24	126,24
22	OŠ Kneginec Gornji	4.641,70	58.792	12,67	-	-	27.742,59	263.463,20	56,76
23	PŠ Lužan	150,00	5.625	37,50	-	-	9.061,60	86.055,35	573,70
24	OŠ Vidovec	3.044,00	41.950	13,78	-	-	62.651,60	594.983,85	117,77
	24.1. SD Vidovec ³⁸	2.008,00	45.613	22,72	-	-			
25	PŠ Nedeljanec	520,00	19.149	36,83	-	-	9.941,48	94.411,29	181,56
26	OŠ Petrijanec	5.200,00	100.973	19,42	-	-	61.204,15	581.237,81	111,78
27	PŠ Nova Ves	301,00	5.355	17,79	-	-	4.606,24	43.744,14	145,33
28	PŠ Strmec Podravski	190,00	5.488	28,88	-	-	3.724,78	35.373,11	186,17
29	SŠ "Arboretum Opeka" Marčan	3.664,00	52.558	14,34	-	-	62.605,38	594.544,85	162,27
30	OŠ Vinica	2.581,00	44.999	17,43	-	-	263.893,27	2.506.116,73	970,99
31	PŠ Ladanje Gornje	240,00	6.239	26,00	-	-	41.489,50	394.013,61	1.641,72
32	PŠ Natkrižovljan	377,00	2.884	7,65	1.591	15.275,10	-	-	40,52
33	OŠ Cestica	3.431,00	72.771	21,21	-	-	167.352,68	1.589.299,18	463,22
34	PŠ Lovrečan	401,00	3.762	9,38	4.501	43.213,85	-	-	107,77
35	OŠ Sračinec	5.572,00	53.303	9,57	-	-	75.258,99	714.712,49	128,27
36	PŠ Svibovec Podravski	440,00	3.337	7,58	-	-	16.832,26	159.851,02	363,30
37	OŠ Sveti Ilija	2.828,00	26.002	9,19	-	-	52.204,05	495.766,50	175,31
38	OŠ Beletinec	985,00	17.428	17,69	-	-	19.947,19	189.432,59	192,32
39	OŠ Novi Marof	6.300,00	146.837	23,31	-	-	92.276,92	876.326,73	139,10
40	PŠ Podevčevo	215,00	2.713	12,62	-	-	7.071,74	67.158,21	312,36
41	PŠ Remetinec (nova škola)	1.947,50	30.656	15,74	-	-	24.334,72	231.099,72	118,66
42	PŠ Ključ	372,70	4.072	10,93	-	-	4.495,78	42.695,13	114,56
43	PŠ Mađarevo	184,00	5.552	30,17	-	-	7.839,16	74.446,23	404,60

³⁷ Potrošnja energije za SD Jalžabet obuhvaćena je potrošnjom u OŠ Jalžabet

³⁸ Potrošnja energije za SD Vidovec obuhvaćena je potrošnjom u OŠ Vidovec

44	PŠ Remetinec (stara škola) ³⁹	228,00	24	0,11	-	-	-	-	-
45	OŠ Podrute	1.758,00	20.097	11,43	-	-	20.005,10	189.982,59	108,07
46	PŠ Završje Podbelsko	2.182,00	8.629	3,95	-	-	11.948,08	113.467,37	52,00
47	OŠ Ljubeščica	3.580,00	67.466	18,85	-	-	130.752,78	1.241.720,71	346,85
48	OŠ Varaždinske Toplice	3.750,00	59.677	15,91	-	-	55.288,19	525.055,63	140,01
49	PŠ Petkovec	93,00	1.497	16,10	-	-	1.807,05	17.161,05	184,53
50	OŠ Svibovec	933,00	17.309	9,86	-	-	13.870,75	131.726,41	141,19
	50.1. SD Svibovec ⁴⁰	818,00			-	-	8.266,79	78.507,24	95,97
51	PŠ Drenovec	170,00	2.308	13,58	-	-	3.449,42	32.758,10	192,69
52	PŠ Gornja Poljana	350,00	5.301	15,15	-	-	5.513,51	52.360,16	149,60
53	OŠ Visoko	1.156,00	26.894	23,26	34.513	331.357,40	-	-	87,52
	53.1. SD Visoko ⁴¹	2.630,00	12.930	4,92			-	-	
54	OŠ Breznički Hum	2.371,00	25.961	10,95	-	-	28.215,45	267.953,83	113,01
55	PŠ Ščepanje	297,90	2.882	9,67	4.000	38.403,78	-	-	128,91
56	OŠ Bisag	989,93	19.934	20,14	9.000	86.408,50	-	-	87,29
57	OŠ Ludbreg	5.434,80	57.292	10,54	-	-	55.652,42	528.514,65	97,25
58	OŠ Veliki Bukovec	1.244,00	22.316	17,94	-	-	205.244,16	1.949.143,41	1.566,84
59	ŠSD Veliki Bukovec	911,00	10.789	11,84	-	-	96.652,01	917.875,73	1.007,55
60	OŠ Martijanec	2.057,68	46.227	22,47	-	-	29.745,04	282.479,88	137,28
61	OŠ + SD Sveti Đurđ	2.608,40	45.370	17,39	-	-	17.586,89	167.017,52	64,03
62	OŠ Ivanec	4.572,00	94.756	20,73	-	-	40.895,11	388.368,80	84,95
63	PŠ Salinovec	704,64	34.643	49,16	-	-	20.418,74	193.910,72	275,19
65	PŠ Kuljevčica	307,00	4.953	16,13	-	-	4.423,61	42.009,77	136,84
66	PŠ Prigorec	313,00	1.928	6,16	-	-	4.923,13	46.753,47	149,37
67	SŠ Ivanec	1.306,00	115.072	88,11	-	-	73.824,35	701.088,13	536,82
68	OŠ Tužno	1.784,00	31.409	17,61	-	-	6.607,52	62.749,71	35,17
69	OŠ Radovan	2.372,76	29.177	12,30	-	-	22.616,22	214.779,56	90,52
70	PŠ Margečan	288,00	3.187	11,07	-	-	4.368,30	41.484,48	144,04
71	PŠ Gačice	280,00	1.810	6,46	-	-	4.030,05	38.272,17	136,69
72	OŠ Maruševac	3.746,97	37.945	10,13	-	-	37.673,71	357.776,11	95,48
73	PŠ Druškovec	1.342,00	11.350	8,46	-	-	13.259,59	125.922,39	93,83

³⁹ Od 2012. godine sva nastava je iz prostora stare škole PŠ Remetinec preseljena u novi objekt te se u objektu stare škole vodi potrošnja za paušal el. energije.

⁴⁰ Potrošnja energije za SD Svibovec obuhvaćena je potrošnjom u OŠ Svibovec

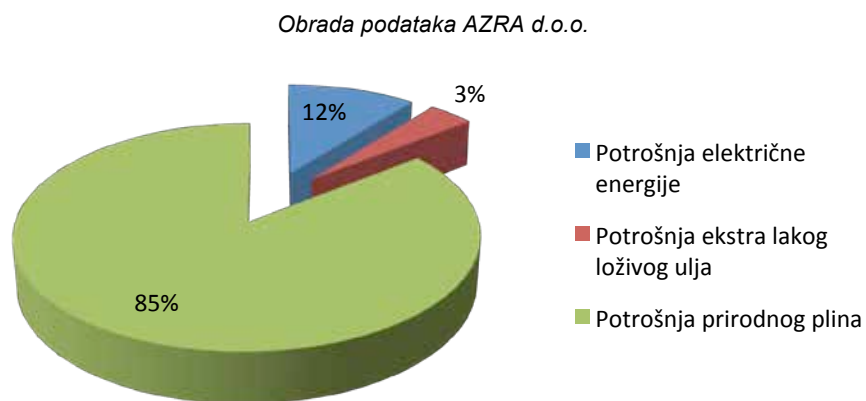
⁴¹ Potrošnja energije za SD Visoko obuhvaćena je potrošnjom u OŠ Visoko

74	PŠ Greda	200,00	2.899	14,50	-	-	5.264,68	49.997,16	249,99
75	OŠ Klenovnik	1.265,00	27.030	14,40	-	-	21.173,18	201.075,48	107,13
	75.1. SD Klenovnik ⁴²	612,00			-	-			
76	OŠ Donja Voća	1.275,00	12.205	9,57	16.004	153.653,51	-	-	120,51
77	PŠ Gornja Voća	912,00	12.644	13,86	11.996	115.172,93	-	-	126,29
78	OŠ Lepoglava	4.120,90	62.105	15,07	-	-	133.094,98	1.263.963,86	306,72
79	OŠ Kamenica	1.240,12	24.791	19,99	-	-	15.041,05	142.840,47	115,18
80	PŠ Žarovnica	467,00	7.150	15,31	-	-	10.206,06	96.923,92	207,55
81	OŠ Bednja	2.196,00	22.738	10,35	-	-	28.165,12	267.475,83	121,80
82	PŠ Vrbno	1.318,00	16.746	12,71	16.997	163.187,25	-	-	123,81
83	PŠ Cvetlin	1.245,00	4.755	3,82	13.905	133.501,13	-	-	107,23
84	OŠ Višnjica	2.000,93	13.967	6,98	12.905	123.900,19	-	-	61,92

Izvor: Varaždinska županija, ISGE, obrada podataka AZRA d.o.o.

Na Slici 29 može se vidjeti da je u objektima Varaždinske županije najveća potrošnja prirodnog plina, čak 85 %. Udio od 3% ukupne potrošnje energije u ovim objektima čini ekstra lako loživog ulje. To su pretežito škole u ruralnim područjima gdje nema priključka za prirodni plin.

Slika 29: Udjeli potrošnje oblika energije u ustanovama (objektima) kojima ja Varaždinska županija osnivač

5.4.3. Poljoprivreda

Struktura oblika energije u 2012. godini u Varaždinskoj županiji utrošenih u poljoprivredi prikazana je u Tablici 21. Može se vidjeti da je u poljoprivredi najveća potrošnja tekućih goriva.

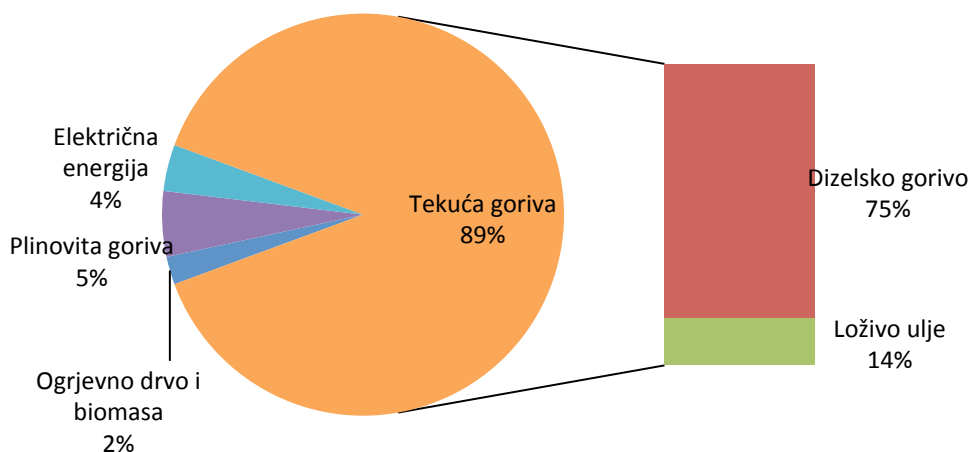
⁴² Potrošnja energije za SD Klenovnik obuhvaćena je potrošnjom u OŠ Klenovnik

Tablica 21: Potrošnja energije u poljoprivredi

	2012.
	[TJ]
Ogrjevno drvo i biomasa	16,28
Tekuća goriva	642,05
<i>Dizelsko gorivo</i>	<i>542,08</i>
<i>Loživo ulje</i>	<i>99,97</i>
Plinovita goriva	38,05
Električna energija	27,06
Ukupno:	723,44

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Tekuća goriva čine 89% ukupne potrošnje energije u poljoprivredi odnosno 75% dizelsko gorivo i 14% loživo ulje što se vidi na Slici 30. Ostatak potrošnje energije u poljoprivredi čine električna energija s 4%, plinovita goriva s 5% te ogrjevno drvo i biomasa s 2%.

Slika 30: Udjeli oblika energije u poljoprivredi

Obrada podataka AZRA d.o.o.

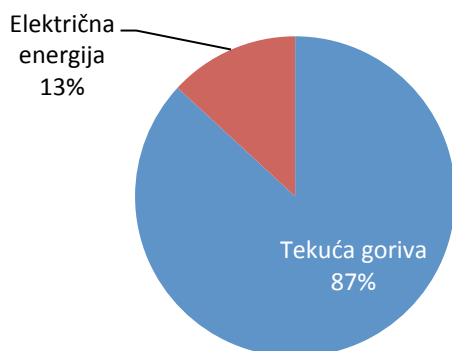
5.4.4. Građevinarstvo

Struktura oblika energije utrošene u građevinarstvu prikazana je u Tablici 22. Prema dostupnim podacima, u građevinarstvu je evidentirana samo potrošnja tekućih goriva i električne energije. Tekuća goriva čine 87% ukupne potrošnje energije u građevinarstvu što je grafički prikazano na Slici 31.

Tablica 22: Potrošnja energije u građevinarstvu

	2012.
	[TJ]
Tekuća goriva	168,76
Električna energija	25,51
Ukupno:	194,27

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Slika 31: Udjeli oblika energije u građevinarstvu

Obrada podataka AZRA d.o.o.

5.5. Proizvodnja transformirane energije na području Varaždinske županije

Energija se dijeli na primarne i transformirane oblike. Primarni oblici predstavljaju one oblike energije kakvi se susreću u prirodi (ogrjevno drvo, ugljen, sirova nafta, prirodni plin, vodne snage, nuklearna goriva, geotermalni izvori, sunčeva energija, energija vjetra i dr.). Kako bi se iz tih primarnih oblika dobili tehnički iskoristivi oblici energije moraju se podvrgnuti energetske transformacijama. Kroz odgovarajuće energetske pretvorbe, jedne ili više u nizu, iz primarnih oblika energije nastat će transformirani oblici energije (mehanička, toplinska i električna).

U nastavku su prikazani proizvodni kapaciteti električne i toplinske energije.

5.5.1. Proizvodnja električne energije

Instalirani kapaciteti za proizvodnju električne energije u Varaždinskoj županiji obuhvaćaju hidroelektrane u sastavu HEP grupe, termoelektrane koje nisu u sastavu HEP grupe i sunčane elektrane (Tablica 23).

Tablica 23: Proizvodni kapaciteti u Varaždinskoj županiji

Elektrana	Vrsta	Instalirana snaga [MW]	Predano u mrežu 2012. [TJ]	Gorivo
Hidroelektrana Varaždin	derivacijska s akumulacijom za dnevno uređenje dotoka	94,58	1.645,20	-
Hidroelektrana Čakovec	derivacijska s akumulacijom za dnevno i djelomično tjedno uređenje dotoka	77,44	1.360,80	-
Hidroelektrana Dubrava	protočno derivacijska s akumulacijom za dnevno i djelomično tjedno uređenje dotoka	77,78	1393,20	-
Termoelektrana Univerzal d.o.o. Varaždin	parna turbina	2,74	43,92	biomasa
Termoelektrana Termoplin d.d. Varaždin	plinski motor	0,033	0,0828	prirodni plin
Sunčane elektrane	Integrirane + neintegrirane	0,1971	0,2055	-
Ukupno:		252,77	4.443,41	

Izvor: HEP Proizvodnja d.o.o., Energija u Hrvatskoj 2012., HROTE

Kapaciteti za proizvodnju električne energije u sustavu HEP grupe obuhvaćaju 3 pogona hidroelektrana. Osim elektrana u sustavu HEP grupe u Varaždinskoj županiji postoji oko 2,77 MW instaliranih kapaciteta za proizvodnju električne energije iz termoelektrana.

5.5.2. Proizvodnja toplinske energije

Energetskim djelatnostima proizvodnjom, distribucijom i opskrbom toplinske energije za tarifne kupce u 2012. godini bavila se 1 tvrtka na području Varaždinske županije. Ista pruža uslugu grijanja prostora i pripreme potrošne tople vode za više od 2.400 kupaca toplinske energije u gradu Varaždinu (Tablica 24).

Tablica 24: Osnovni podaci o važnijim energetske subjektima u sektoru toplinarstva Varaždinske županije

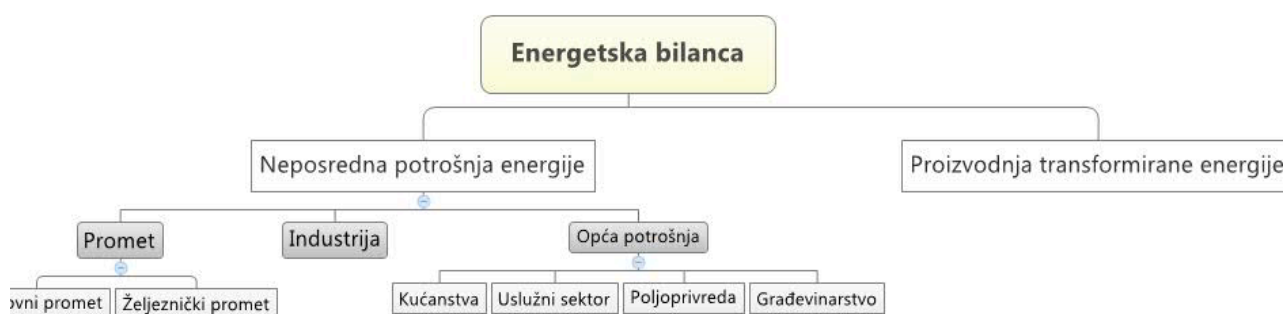
	Ukupan broj potrošača	Grijana površina kućanstva [m ²]	Grijana površina – ostali potrošači [m ²]	Ukupno isporučena toplinska energija [TJ]	Ukupna duljina distribucijske mreže [km]	Gorivo
Grijanje Varaždin d.o.o.	1.860	99.791	4.102	58,25	1,6	Prirodni plin
Varaždinske toplice ⁴³	Toplinska energija se koristi samo za potrebe toplica			33,56	-	Iskorištavanje geotermalne energije

Izvor: Energija u Hrvatskoj 2012.

5.6. Energetska bilanca

Energetska bilanca Varaždinske županije prikazuje proizvodnju transformirane energije i neposrednu potrošnju energije na području Varaždinske županije za 2012. godinu. Struktura energetske bilance Varaždinske županije prikazana je na Slici 32.

Slika 32: Struktura energetske bilance Varaždinske županije

Obrada podataka AZRA d.o.o.

U Tablici 25 prikazana je energetska bilanca koja je prilagođena metodi Međunarodne energetske agencije (International Energy Agency), tzv. IEA metode. Odstupanja od IEA metode uzrokovana su nedostupnošću podataka o potrošnji energije u Varaždinskoj županiji.

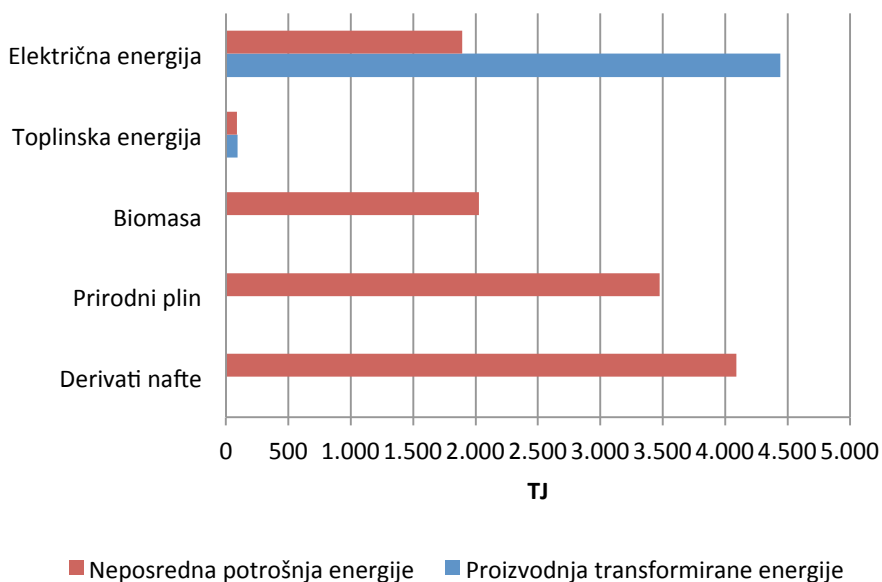
⁴³ State of the Art of the Geothermal Resources in Croatia in the Year 2004, Jelić, Kovačić, Koščak-Kolin, 2005.

Tablica 25: Energetska bilanca Varaždinske županije za 2012. godinu

		Ukupno potrošnja/ proizvodnja	Derivati nafte	Prirodni plin	Biomasa	Toplinska energija	Električna energija
		TJ					
Proizvodnja transformirane energije		4.535,21	-	-	-	91,81	4.443,41
Neposredna potrošnja energije		11.572,63	4.090,87	3.475,01	2.026,18	86,85	1.893,72
Industrija		2.024,47	134,29	957,15	57,44	6,49	869,10
Promet		2.964,22	2.964,22				
	Cestovni	2.878,45	2.878,45	-	-	-	-
	Željeznički	85,77	85,77	-	-	-	-
Opća potrošnja		6.583,94	992,36	2.517,86	1.968,74	80,36	1.024,62
	Kućanstva	4.728,37	181,55	1.817,70	1.952,46	80,36	696,30
	Uslužni sektor	937,86	-	662,11	-	-	275,75
	Poljoprivreda	723,44	642,05	38,05	16,28	-	27,06
	Građevinarstvo	194,27	168,76	-	-	-	25,51

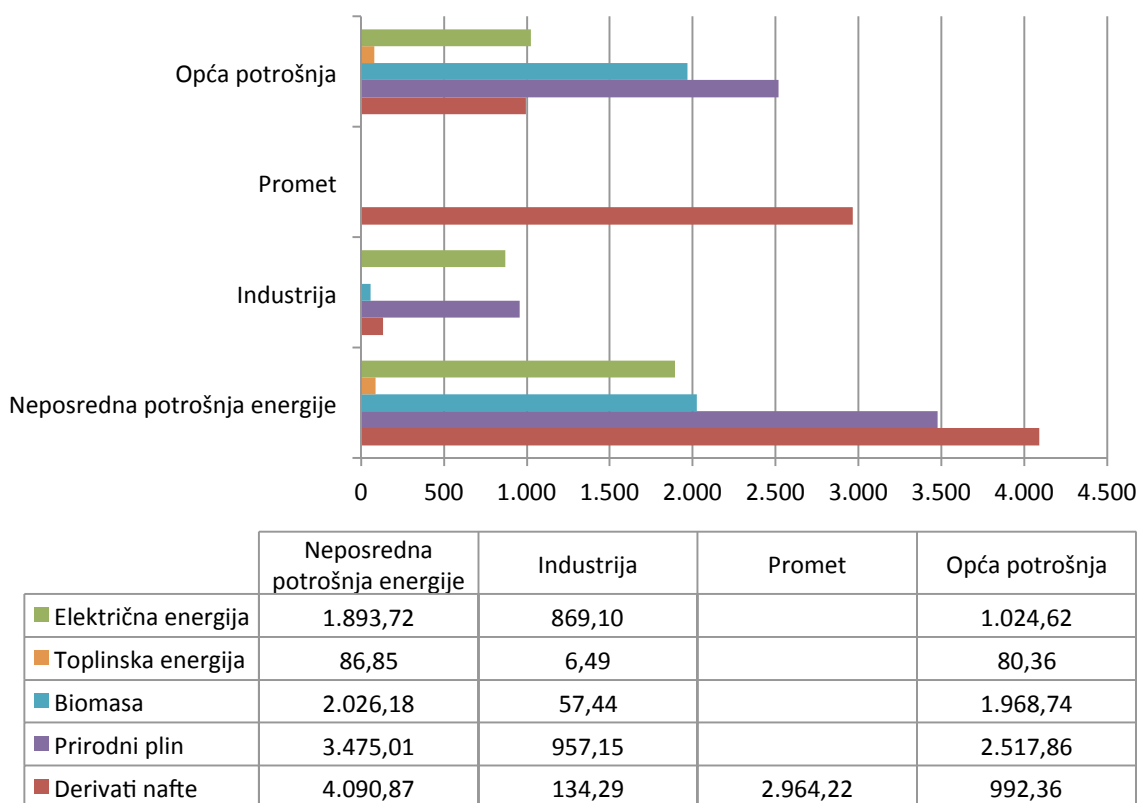
Obrada podataka AZRA d.o.o.

Vrijednosti navedene u Tablici 25 izražene su u terajoul-ima (TJ). Na Slici 33 je prikazana energetska bilanca Varaždinske županije za 2012. godinu. Slika 33 prikazuje da je ukupno gledajući najveća potrošnja derivata nafte zatim slijedi potrošnja prirodnog plina pa biomase te električne energije, dok je potrošnja toplinske energije najmanja.

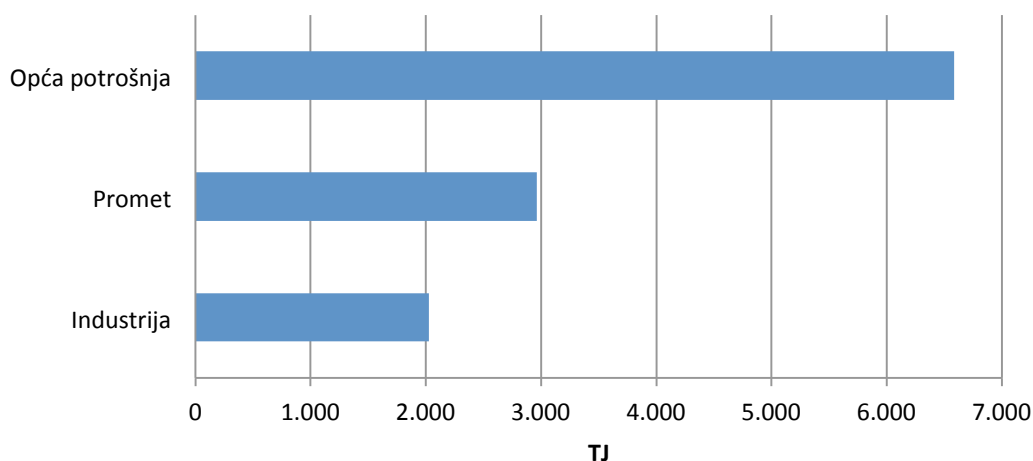
Slika 33: Energetska bilanca Varaždinske županije za 2012. godinu

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Dijagram toka energije u neposrednoj potrošnji prikazan je na Slici 34. U sektoru prometa evidentirana je samo potrošnja tekućih goriva, derivata nafte. U ostalim sektorima zastupljeni su svi oblici energije.

Slika 34: Dijagram toka energije u neposrednoj potrošnji [TJ]

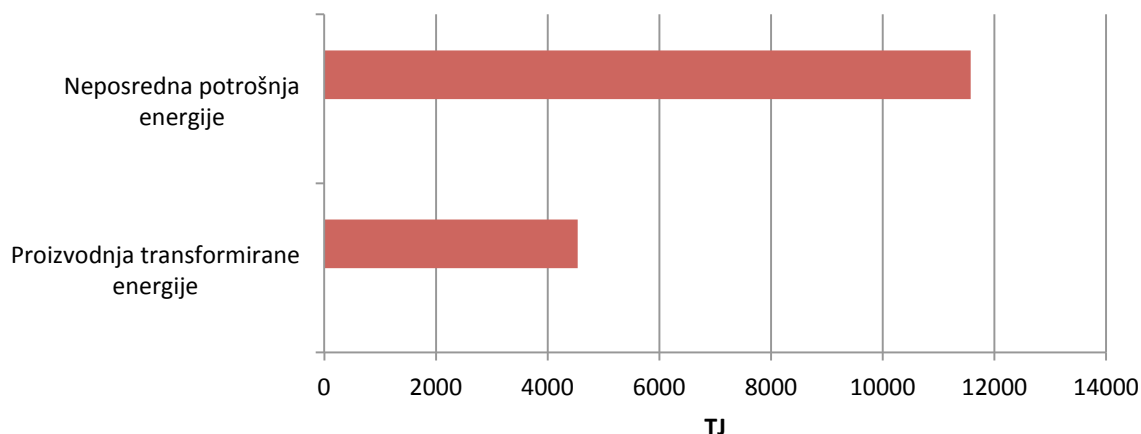
Obrada podataka AZRA d.o.o.

Slika 35: Neposredna potrošnja energije po sektorima

Obrada podataka AZRA d.o.o.

Slika 35 prikazuje neposrednu potrošnju energije Varaždinske županije u 2012. godini po sektorima. Vidljivo je da sektor opće potrošnje ima znatno veću potrošnju energije u odnosu na sektor prometa i industrije.

Slika 36 prikazuje usporedbu proizvodnje transformirane energije i neposredne potrošnje energije. Na slici 23 može se vidjeti da proizvodnja električne energije u Varaždinskoj županiji daleko premašuje neposrednu potrošnju iste. Ukupno gledajući, u Varaždinskoj županiji se proizvede oko 39% neposredne potrošnje energije.

Slika 36: Usporedba proizvodnje transformirane energije te neposredne potrošnje energije

Obrada podataka AZRA d.o.o.

6. PROGNOZA ENERGETSKIH POTREBA ZA RAZDOBLJE OD 2015. DO 2017. GODINE

Neposredna potrošnja energije je energija predana krajnjim korisnicima u industriji, prometu i općoj potrošnji. Projekcije neposredne potrošnje odnose se na takozvani „Business as usual“ scenarij koji pretpostavlja razvoj potrošnje prepušten tržišnim kretanjima i navikama potrošača, bez sustavne provedbe mjera energetske učinkovitosti, ali uz pretpostavku uobičajene primjene novih, tehnološki naprednijih proizvoda koji se, tijekom vremena, pojavljuju na tržištu.

Podaci o neposrednoj potrošnji energije za 2012. godinu predstavljaju referentnu točku za izradu prognoze energetske potrebe za razdoblje od 2015. do 2017. Potrošnja energije je projicirana na razini pojedinih sektora i podsektora na temelju očekivanog razvoja sektora.

Budući da se prognoze energetske potrebe za cjelokupnu Republiku Hrvatsku do 2020. godine identificirane u okviru Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske ne podudaraju sa stvarnim podacima o potrošnji prikazanim u godišnjem energetskom pregledu Energija u Hrvatskoj, metodologija korištena za izradu prognoza energetske potrebe za Varaždinsku županiju nije u skladu s metodologijom korištenom u Strategiji energetskog razvoja Republike Hrvatske. Naime, temeljna projekcija neposredne potrošnje energije (business as usual) predstavlja rast potrošnje prepušten tržišnim gibanjima i navikama potrošača, bez društvenih intervencija, ali uz pretpostavku uobičajene primjene novih, tehnološki naprednijih proizvoda kako se tijekom vremena pojavljuju na tržištu. Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske predviđa stopu porasta neposredne potrošnje energije 2006. – 2020. od 3,1% godišnje, a stvarni podaci o kretanju neposredne potrošnje energije pokazuju pad od 1,8% godišnje u razdoblju od 2007. – 2012. godine. Temeljem usporedbe stvarnih podataka i projekcija neposredne potrošnje prikazane u Strategiji energetskog razvoja RH zaključeno je da je realnije predvidjeti manju stopu porasta neposredne potrošnje energije. Sukladno tome, predviđa se kretanje neposredne potrošnje energije sukladno predviđenom gospodarskom razvoju Republike Hrvatske.

Energetske potrebe za razdoblje od tri godine za Varaždinsku županiju procijenjene su metodom analogije i metodom trenda na temelju podataka iz godišnjeg energetskog pregleda Energija u Hrvatskoj. Pri izradi prognoza u obzir je uzeto kretanje BDP-a te činjenica da se broj stanovnika u županiji smanjuje.

Tablica 26 prikazuje prognozu ukupnih energetske potrebe Varaždinske županije za period od 2015. do 2017. godine određenu na temelju prognoza energetske potrebe za pojedine sektore i podsektore prikazane u nastavku ovog poglavlja. Navedene vrijednosti u Tablici 26 izražene su u terajoul-ima (TJ).

Tablica 26: Prognoza ukupnih energetske potrebe Varaždinske županije za period od 2015. do 2017.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Promjena s 2012. – 2017.
	TJ						
Ukupno	11.572,63	11.156,02	10.821,33	10.930,63	11.044,31	11.160,27	-3,56%
Industrija	2.024,47	1.889,04	1.778,53	1.846,55	1.865,75	1.885,34	-6,87%
Promet	2.964,22	2.857,51	2.727,55	2.799,71	2.828,83	2.858,53	-3,57%
Cestovni	2.878,45	2.777,30	2.652,85	2.719,56	2.747,84	2.776,70	-3,54%

<i>Željeznički</i>	85,77	80,21	74,70	80,15	80,99	81,84	-4,59%
<i>Opća potrošnja</i>	6.583,94	6.409,47	6.315,25	6.284,37	6.349,73	6.416,40	-2,54%
<i>Kućanstva</i>	4.728,37	4.601,65	4.538,15	4.491,94	4.538,65	4.586,31	-3,00%
<i>Uslužni sektor</i>	937,86	898,75	876,10	885,81	895,02	904,42	-3,57%
<i>Poljoprivreda</i>	723,44	725,97	727,79	724,89	732,43	740,12	2,31%
<i>Građevinarstvo</i>	194,27	183,10	173,21	181,74	183,63	185,56	-4,48%

6.1. Prognoza energetske potreba za sektor industrije

Za prognoze energetske potrošnje za cjelokupnu Republiku Hrvatsku, sektor industrije podijeljen je na razne industrijske grane. Budući da nije bilo moguće prikupiti podatke o energetske potrošnji za svaku industrijsku granu, prognoze potrošnje energije u industriji izražene su grupno.

Analogno podacima o trendovima neposredne potrošnje energije u industriji do 2012. godine (Energija u Hrvatskoj 2012.), određeni su pretpostavljeni faktori godišnjeg porasta korištenih za prognoze. Unatoč rapidnom smanjenju potrošnje energije u industriji zbog utjecaja gospodarske krize, procjenjuje se da će se u periodu od 2012. do 2015. godine potrošnja energije sporije smanjivati.

Hrvatskoj je potreban snažan industrijski razvoj koji će potaknuti razvoj hrvatskog gospodarstva. Zbog toga se pretpostavlja da će se Hrvatska, od 2015. godine, oporavljati od gospodarske krize. Uzimajući u obzir tu činjenicu, procjenjuje se da će potrošnja energije u razdoblju od 2015. do 2017. godine lagano rasti.

U nastavku je prikazana prognoza energetske potreba za sektor industrije Varaždinske županije za period od 2015. do 2017. godine, Tablica 27.

Tablica 27: Prognoza energetske potreba za sektor industrije

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Promjena s 2012. – 2017.
	TJ						
Ukupno	2.024,47	1.889,04	1.778,53	1.846,55	1.865,75	1.885,34	-6,87%
Derivati nafte	134,29	117,50	102,46	111,73	112,89	114,08	-15,05%
Prirodni plin	963,64	896,96	835,60	852,57	861,43	870,48	-9,67%
Biomasa	57,44	74,67	104,54	86,16	87,06	87,97	53,15%
Električna energija	869,10	799,91	735,92	796,10	804,37	812,82	-6,48%

Potrebno je napomenuti da je u prognoze potrošnje prirodnog plina uračunata i prognoza potrošnje toplinske energije nastale izgaranjem prirodnog plina.

6.2. Prognoza energetske potreba za sektor prometa

Prema statistikama⁴⁴, broj registriranih osobnih vozila se smanjuje pa se prema tome povećava omjer stanovnika po osobnom vozilu. Uzimajući u obzir tu činjenicu, potrošnja energije u prometu opada što je i prikazano godišnjim energetske pregledom za period od 2007. do 2012. godine.

Procjenjuje se da će se u periodu od 2012. godine do 2015. godine potrošnja energije u prometu i dalje smanjivati dok od 2015. godine slijedi blagi rast. Smanjenje potrošnje energije u skladu je s dinamikom prikazanom u godišnjem energetske pregledu od 2007. do 2012. godine.

Analogno trendovima potrošnje energije u željezničkom prometu u Republici Hrvatskoj procijenjena je i potrošnja energije u željezničkom prometu do 2017. godine. U obzir je uzeta činjenica da se broj putničkih linija smanjuje.

Tablica 28 prikazuje prognozu energetske potreba u sektoru prometa Varaždinske županije za period od 2015. do 2017. godine.

⁴⁴ Statistički ljetopis Republike Hrvatske 2013 - http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/ljetopis/2013/sljh2013.pdf

Tablica 28: Prognoza energetske potrebe u sektoru prometa

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Promjena s 2012. – 2017.
	TJ						
Ukupno	2.964,22	2.857,51	2.727,55	2.799,71	2.828,83	2.858,53	-3,57%
Cestovni	2.878,45	2.777,30	2.652,85	2.719,56	2.747,84	2.776,70	-3,54%
Željeznički	85,77	80,21	74,70	80,15	80,99	81,84	-4,59%

6.3. Prognoza energetske potrebe za sektor opće potrošnje

Potrošnja energije u općoj potrošnji obuhvaća potrošnju energije u kućanstvima, uslužnom sektoru, poljoprivredi i građevinarstvu. Budući da među podsektorima postoji razlika u strukturi korištenih energenata i razlika u potrošnji energije, svaki podsektor će se obraditi zasebno.

6.3.1. Prognoza energetske potrebe u kućanstvu

Kako u Republici Hrvatskoj, tako i u Varaždinskoj županiji najveći se dio potrošnje energije u ovom podsektoru odnosi na potrošnju toplinske energije za grijanje i potrošnju toplu vodu. Ukoliko cijene energenata ostanu na sadašnjim razinama, pretpostavka je da će kroz kratkoročno razdoblje sva kućanstva koja koriste loživo ulje, zbog visoke cijene energenta, izvršiti zamjenu tog energenta drvnom biomasom ili prirodnim plinom.

Zbog vrlo sporog oporavka iz gospodarske krize koja je zahvatila Republiku Hrvatsku, prema podacima godišnjeg energetskog pregleda u Hrvatskoj, predviđa se blaži trend smanjenja potrošnje energije u kućanstvima od 2012. do 2015. godine, dok se od 2015. godine pretpostavlja blagi rast potrošnje energije.

Tablica 29 prikazuje prognozu energetske potrebe u kućanstvima za Varaždinsku županiju u periodu od 2015. do 2017. godine.

Tablica 29: Prognoza energetske potrebe u podsektoru kućanstva

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Promjena s 2012. – 2017.
	TJ						
Ukupno	4.728,37	4.601,65	4.538,15	4.491,94	4.538,65	4.586,31	-3,00%
Derivati nafte	181,55	157,59	137,95	153,95	155,56	157,19	-13,42%
Prirodni plin	1.898,06	1.695,57	1.580,79	1.642,46	1.659,54	1.676,96	-11,65%
Biomasa	1.952,46	2.069,61	2.152,39	2.030,56	2.051,68	2.073,22	6,18%
Električna energija	696,30	678,89	667,01	664,97	671,88	678,94	-2,49%

6.3.2. Prognoza energetske potrebe u uslužnom sektoru

Uz industriju, uslužni sektor također doprinosi izlasku iz gospodarske krize. Predviđanja o trendu potrošnje energije izrađena su analogno trendovima potrošnje energije u Hrvatskoj u ovom podsektoru. Kao i u ostalim sektorima i podsektorima, i u ovom podsektoru se predviđa blaži pad potrošnje energije do 2015. godine nego što pokazuju trendovi do 2012.

Prognoza energetske potrebe u uslužnom sektoru za Varaždinsku županiju za period od 2015. do 2017. godine prikazana je u nastavku, Tablica 30.

Tablica 30: Prognoza energetske potrebe za uslužni sektor

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Promjena s 2012. – 2017.
	TJ						
Ukupno	937,86	898,75	876,10	885,81	895,02	904,42	-3,57%
Prirodni plin	662,11	623,97	602,41	611,16	617,52	624,00	-5,76%
Električna energija	275,75	274,78	273,69	274,65	277,50	280,42	1,69%

6.3.3. Prognoza energetskih potreba u poljoprivredi

Prognoza energetskih potreba u ovom podsektoru u skladu je s projekcijama neposredne potrošnje energije za Republiku Hrvatsku, no zbog gospodarske krize i sporog oporavka, predviđa se porast od oko 1% godišnje⁴⁵.

Tablica 31 prikazuje rezultate prognoze energetskih potreba u podsektoru poljoprivrede za Varaždinsku županiju u razdoblju od 2015. do 2017. godine.

Tablica 31: Prognoza energetskih potreba u poljoprivredi

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Promjena s 2012. – 2017.
	TJ						
Ukupno	723,44	725,97	727,79	724,89	732,43	740,12	2,31%
Derivati nafte	642,05	644,39	646,07	643,33	650,02	656,85	2,31%
Prirodni plin	38,05	38,10	38,15	38,09	38,49	38,89	2,21%
Biomasa	16,28	16,40	16,47	16,39	16,56	16,74	2,80%
Električna energija	27,06	27,08	27,10	27,07	27,35	27,64	2,14%

6.3.4. Prognoza energetskih potreba u građevinarstvu

Prema podacima iz publikacije Energija u Hrvatskoj, potrošnja energije u građevinarstvu od 2010. godine opada. Predviđa se nešto sporiji trend pada potrošnje energije od 2012. do 2015. godine, dok se od 2015. godine procjenjuje blagi porast.

Rezultati prognoza energetskih potreba u podsektoru građevinarstva za Varaždinsku županiju u razdoblju od 2015. do 2017. godine prikazan je u nastavku, Tablica 32.

Tablica 32: Prognoza energetskih potreba u građevinarstvu

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Promjena s 2012. – 2017.
	TJ						
Ukupno	194,27	183,10	173,21	181,74	183,63	185,56	-4,48%
Derivati nafte	168,76	159,65	151,51	158,30	159,94	161,62	-4,23%
Električna energija	25,51	23,45	21,70	23,44	23,69	23,94	-6,17%

7. IZRAČUN I ODREĐIVANJE OKVIRNOG CILJA UŠTEDA ENERGIJE U NEPOSREDNOJ POTROŠNJI ZA VARAŽDINSKU ŽUPANIJU ZA 2017. GODINU

7.1. Metodologija određivanja okvirnog cilja

Metodologija za izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji energije utvrđena je *Pravilnikom o metodologiji za izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji (NN 40/10)* u skladu s *Direktivom 2006/32/EZ* o energetske učinkovitosti i energetskim uslugama.

Izrazi koji se koriste u prethodno spomenutom pravilniku imaju značenja utvrđena Zakonom i supsidijarnim propisima. Ostali izrazi koji se koriste u ovom dokumentu definirani su *Pravilnikom o metodologiji za izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji (NN 40/10)*.

Županijski okvirni cilj predstavlja količinu energije iskazanu u apsolutnom iznosu u TJ koja je planirana kao ušteda do kraja razdoblja za koje se donosi županijski akcijski plan odnosno županijski godišnji plan. Potrebno je prikupiti podatke o neposrednoj potrošnji energije za pojedinu županiju za petogodišnje razdoblje koje prethodi razdoblju za koje se donosi

⁴⁵ Prema projekcijama neposredne potrošnje energije za Republiku Hrvatsku porast potrošnje energije u poljoprivredi iznosi 1,9% godišnje - http://www.undp.hr/upload/file/208/104189/FILENAME/zelena_knjiga_energy_strategy.pdf

akcijski plan energetske učinkovitosti županije. Postotak na temelju kojeg se određuje županijski trogodišnji cilj treba biti u skladu s postotkom koji se koristi za određivanje kratkoročnog nacionalnog okvirnog cilja ušteda energije koji je iskazan u nacionalnom akcijskom planu.

Prema članku 5. *Pravilnika o metodologiji za izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji (NN 40/10)* ukoliko ne postoje županijske energetske bilance ili točni statistički podaci, županija može, za izradu prvog trogodišnjeg akcijskog plana županije i pripadajućeg godišnjeg plana energetske učinkovitosti koristiti i dostupne procjene neposredne potrošnje energije na svojem području.

7.2. Izračun okvirnog cilja ušteda energije

U nastavku je prikazan izračun županijskog okvirnog cilja za energetske uštede (Tablica 33). Predložak tablice iz Priloga 1 *Pravilnika o metodologiji za izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji (NN 40/10)* korišten je za prikaz rezultata izračuna.

Postotni iznos prosječne neposredne potrošnje energije relevantne za izračun okvirnog cilja uštede energije za Varaždinsku županiju u okviru ovog Akcijskog plana županije preuzet je iz Nacionalnog akcijskog plana za energetske učinkovitost, a u skladu je s člankom 4. *Pravilnika o metodologiji za izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji (NN 40/10)*.

Izračun okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji u Varaždinskoj županiji izrađen je u energetske jedinici – TJ (terajoule) – 10^{12} J.

Tablica 33: Izračun okvirnog cilja ušteda energije za Varaždinsku županiju

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
	TJ				
Neposredna potrošnja energije	12.939,67	12.410,90	12.426,33	12.114,96	11.572,63
Izuzetak: potrošnja energije u industrijskim instalacijama koje su pokrivene ETS (E ets) ⁴⁶	1.026,64	984,69	985,92	961,21	918,18
Neposredna potrošnja energije za određivanje županijskog cilja	11.913,03	11.426,21	11.440,41	11.153,75	10.654,45
Industrija (bez E ets)	1.236,97	1.186,42	1.187,90	1.158,13	1.106,29
Promet	3.314,37	3.178,94	3.182,89	3.103,13	2.964,22
Opća potrošnja	7.361,68	7.060,85	7.069,63	6.892,48	6.583,94
Kućanstva	5.286,92	5.070,87	5.077,18	4.949,96	4.728,37
Uslužni sektor	1.048,65	1.005,79	1.007,04	981,81	937,86
Poljoprivreda	808,90	775,84	776,81	757,34	723,44
Građevinarstvo	217,22	208,34	208,60	203,37	194,27
Petogodišnji prosjek (Esr) ⁴⁷					11.317,57
Cilj za energetske uštede do kraja razdoblja Nacionalnog programa (9%*Esr)					1.018,58
Cilj za energetske uštede do kraja razdoblja Akcijskog plana energetske učinkovitosti Varaždinske županije (3%*Esr)					339,53

7.3. Usvajanje cilja

Županijski trogodišnji cilj ušteda energije prema *Pravilniku o metodologiji za izračun i određivanje okvirnog cilja ušteda energije u neposrednoj potrošnji (NN 40/10)* je minimalno 3% petogodišnjeg prosjeka neposredne potrošnje energije za određivanje županijskog cilja.

Dugoročni županijski okvirni cilj ušteda energije ne smije biti manji od iznosa koji na kraju razdoblja za koji se Nacionalni program donosi odgovara kumulativnim uštedama od 1% prosječne godišnje neposredne potrošnje energije relevantne za određivanje nacionalnog okvirnog cilja ušteda energije. Dugoročni cilj za energetske uštede do kraja razdoblja

⁴⁶ Potrošnja energije u industrijskim postrojenjima koji su uključeni u shemu trgovanja emisijskim jedinicama (ETS) izuzima se iz izračuna okvirnog cilja ušteda energije

⁴⁷ Prosječna godišnja neposredna potrošnja energije relevantna za određivanje nacionalnog okvirnog cilja ušteda energije

Nacionalnog programa iznosi minimalno 9% petogodišnjeg prosjeka neposredne potrošnje energije za određivanje županijskog cilja.

Županijski Akcijski plan energetske učinkovitosti daje prijedlog mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje bi trebalo provesti u Varaždinskoj županiji za postizanje cilja od minimalno 3% uštede energije do kraja 2017. godine. Za svaku predloženu mjeru procjenjuju se potencijalne energetske uštede. Procjene predviđaju mogućnost postavljanja znatno višeg cilja energetske uštede, no zbog velike nepouzdanosti procjena i vanjskih čimbenika preporuča se pridržavanje minimalnog cilja predviđenog *Direktivom 2006/32/EZ*. U skladu s time, realnije je predvidjeti sporija postignuća poštujući godišnju stopu poboljšanja od 1%.

8. PRIJEDLOG MJERA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Zbog različite vlasničke strukture, tehnologije i investicijskih kriterija, energetska učinkovitost u različitim sektorima zahtijeva različite pristupe i poticajne mjere za investicije u energetska učinkovitost.

Vlasnici kućanstava vode se idejom uštede novca i povećanja komfora. U javnom sektoru, prioritet nad energetskom učinkovitošću imaju interijer, higijena, buka i osvjetljenje čak i ako je stopa povrata investicija viša od prihvatljive. Industrijska i uslužna poduzeća danas su u Hrvatskoj uglavnom u privatnom vlasništvu i, općenito, odluke o investiranju potaknute su proračunom isplativosti i prosječnom stopom povrata investicije⁴⁸.

Zakonom o energetskoj učinkovitosti definiran je Akcijski plan energetske učinkovitosti kojim se, u skladu s Nacionalnim programom i Nacionalnim akcijskim planom, utvrđuje politika za poboljšanje energetske učinkovitosti krajnje potrošnje energije na području županije. Prilikom izrade Akcijskog plana vođeno je računa da su županijske mjere u skladu s mjerama definiranim Nacionalnim programom energetske učinkovitosti 2008. – 2016. te 2. i 3. Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti RH.

Mjere su podijeljene u dvije skupine i to na horizontalnu mjeru te mjere energetske učinkovitosti po sektorima. Horizontalna mjera iznimno je važna jer je integrirana u provedbu mjera Akcijskog plana županije na svim razinama i u svim aktivnostima, odnosno obuhvaća i utječe na sve sektore. Nadalje, sektori na koje su podijeljene mjere su: promet, kućanstvo, uslužni sektor i poljoprivreda.

8.1. Horizontalna mjera energetske učinkovitosti

Provedbom mjere u predviđenom opsegu navedene u nastavku ovog poglavlja, Varaždinska županija može uštedjeti 28,37 TJ energije što je uključeno u županijski okvirni cilj energetske uštede (Tablica 34).

Važno je napomenuti da je za ovu mjeru korištena procjena utemeljena na procjenama sličnih ili istih mjera u drugim državama odnosno županijama.

Tablica 34: Sažeti prikaz horizontalne mjere za povećanje energetske učinkovitosti na području Varaždinske županije

R.B.	Naziv mjere	Očekivane uštede do kraja 2017. godine		Period provođenja
		[%]	[TJ]	
1.1.	Smanjenje energetskog siromaštva	0,60	28,37	2015. – 2017.
Ukupno horizontalna mjera:			28,37	

U nastavku je detaljno prikazana mjera uključujući opis, očekivanu uštedu, period provođenja i moguće izvore financiranja. Za praćenje i izvještavanje o provedbi horizontalne mjere zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

1.1	Smanjenje energetskog siromaštva	
Opis mjere	Energija je osnovno zajedničko dobro i neophodna je za obavljanje svakodnevnih aktivnosti te svakome omogućuje dostojan život.	
	No, konačni cilj ove mjere je preventivno djelovati te iskorijeniti uzrok	

⁴⁸ Nacionalni program energetske učinkovitosti 2008. do 2016. - <http://www.mingo.hr/userdocsimages/energetika/Nacionalni%20program%20energetske%20u%C4%8Dinkovitosti%202008.%20-%202010..pdf>

	energetskog siromaštva u skladu s pozitivnim propisima RH iz područja energetike. Zakon o energiji (NN 120/12; 14/14) definira pojam krajnji kupci pod posebnom zaštitom koji ispunjavaju uvjete siromaštva propisane posebnim propisima te imaju pravo na socijalni minimum potrošnje energije. Energetska tranzicija koja ne uzima u obzir društvena pitanja neće biti djelotvorna. Kako bi se stvorili osnovni uvjeti za iskorjenjivanje energetskog siromaštva te pronašlo održivo rješenje potrebna je strategija koja će definirati strateške ciljeve i dati smjernice za provedbu aktivnosti za uklanjanje uzroka te smanjivanje rizika od pojave energetskog siromaštva, odnosno podizanja standarda i dohotka po glavi stanovnika. No, konačni cilj je iskorijeniti uzrok: nedostaci izolacije u stanovima, sustavi grijanja slabe učinkovitosti i raširenost poluurbanih naselja na periferiji grada. Odnosno, energetska tranzicija koja uzima u obzir društvena pitanja.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	28,37
Period provođenja mjere	2015. - 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a • Proračun poduzeća u vlasništvu JL(R)S-a • FZOEU • MINGO • EU programi • Komercijalne banke • Vlastita sredstva građana

8.2. Mjere energetske učinkovitosti po sektorima

Prioritetne mjere za smanjenje potrošnje energije podijeljene su u četiri sektora:

- Promet,
- Kućanstva,
- Uslužni sektor,
- Poljoprivreda.

Neke od predloženih mjera rezultat su zakonskih obveza propisanih na razini EU ili Hrvatske. Postotni iznos očekivanih ušteda za 2016. godinu preuzet je iz Nacionalnog programa energetske učinkovitosti te projiciran na 2017. godinu. Također je važno napomenuti da su za neke mjere korištene procjene utemeljene na procjenama sličnih ili istih mjera u drugim državama odnosno županijama.

Provedbom svih predloženih mjera po sektorima u predviđenom opsegu navedenih u nastavku ovog poglavlja, Varaždinska županija može ukupno smanjiti potrošnju energije za 584,42 TJ što je uz horizontalnu mjeru dovoljno za dostizanje županijskog okvirnog cilja za energetske uštede (Tablica 35).

Tablica 35: Sažeti prikaz mjera za povećanje energetske učinkovitosti po sektorima na području Varaždinske županije

R.B.	Sektor	Naziv mjere	Očekivane uštede do kraja 2017. godine		Period provođenja
			[%]	[TJ]	
2.1	Promet	Uvođenje zelene javne nabave za vozila javnog prijevoza	0,60	17,79	2015. – 2017.
2.2		Povećanje korištenja bicikala i car sharing sheme	0,80	53,36	2015. – 2017.
2.3		Integrirani prijevoz putnika	2,40	71,14	2015. – 2017.
Ukupno:				142,29	

2.4	Kućanstva	Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama	0,60	28,37	2015. – 2017.
2.5		Povećanje energetske učinkovitosti obiteljskih kuća	0,12	5,67	2015. – 2017.
2.6		Povećanje energetske učinkovitosti stambenih zgrada	0,12	5,67	2015. – 2017.
2.7		Edukacija i promocija energetske učinkovitosti u kućanstvima	2,40	113,48	2015. – 2017.
2.8		Energetsko savjetovanje građana	2,40	141,85	2015. – 2017.
Ukupno:				295,04	
2.9	Uslužni sektor	Edukacija i promocija EnU za komercijalni i uslužni sektor	3,60	33,76	2015. – 2017.
2.10		Sustavno gospodarenje energijom u komercijalnom i uslužnom sektoru	3,60	33,76	2015. – 2017.
2.11		Energetska obnova komercijalnih nestambenih zgrada	1,20	11,25	2015. – 2017.
2.12		Edukacija i promocija EnU za javni sektor	2,40	22,51	2015. – 2017.
2.13		Sustavno gospodarenje energijom u javnom sektoru	1,20	11,25	2015. – 2017.
2.14		Zelena javna nabava	1,20	12,38	2015. – 2017.
2.15		Povećanje energetske učinkovitosti javnih zgrada	1,20	11,25	2015. – 2017.
2.16		Povećanje energetske učinkovitosti javne rasvjete	0,24	2,25	2015. – 2017.
Ukupno:				138,41	
2.17	Poljoprivre da	Energetska učinkovitost u poljoprivredi	1,20	8,68	2015. – 2017.
Ukupno:				8,68	
Ukupno mjere po sektorima:				584,42	

8.2.1. Pregled mjera energetske učinkovitosti u prometu

U nastavku su detaljno prikazane mjere za sektor prometa uključujući opis, očekivane uštede, period provođenja i moguće izvore financiranja.

2.1	Uvođenje zelene javne nabave za vozila javnog prijevoza	
Sektor	Promet	
Opis mjere	Namjera je ove mjere promovirati zelenu javnu nabavu te omogućiti primjenu Zakona o javnoj nabavi (NN 90/11, 83/13, 143/13) kroz kriterij energetske učinkovitosti u praksi izradom vodiča ili uputa za "zelenu", energetska učinkovitu javnu nabavu, jer je opće znanje o energetske učinkovitosti nedovoljno, što može voditi do zadržavanja starih navika i neiskorištavanja zakonskih mogućnosti za promociju energetske učinkovitosti u javnom sektoru. Uzimanje kriterija energetske učinkovitosti će se uzeti u obzir tijekom procesa javne nabave te će se definirati kriteriji za tipične skupine proizvoda koji se mogu jednostavno integrirati u natječajnu dokumentaciju.	
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	17,79	
Period provođenja mjere	2015. - 2017.	

Zadužen za provedbu	Upravni odjel za proračun i javnu nabavu
Mogući izvori financiranja	• EU programi

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.1 zadužen je Upravni odjel za proračun i javnu nabavu.

2.2	Povećanje korištenja bicikala i car sharing sheme
Sektor	Promet
Opis mjere	Promocija korištenja bicikala kao prijevoznog sredstva i oblika rekreacije – želi se potaknuti stanovnike županije na korištenje bicikala na kratkim relacijama koje nisu pokrivene sustavom javnog prijevoza. Promocija Car Sharing sheme u gradovima – namijenjena povezivanju ljudi na putovanjima u svrhu podjele troškova prijevoza (npr. www.oglasnikprijevoza.com).
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	53,36
Period provođenja mjere	2015. – 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
Mogući izvori financiranja	• JPP • Proračun JL(R)S-a • FZOEU • MINGO • EU programi

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.2 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

2.3	Integrirani prijevoz putnika
Sektor	Promet
Opis mjere	Integrirani prijevoz putnika obuhvaća integraciju svih modova prometa (vlak, autobus...) u jedinstveni prometni sustav te uvođenje jedinstvenih prijevoznih karata. Tako se vozni redovi vlakova i autobusa ne bi preklapali nego nadopunjavali, a u prijevozni sustav bi bila uključena ruralna i prigradska naselja koja su danas izvan dosega javnog prijevoza. Za takav sustav potreban je razvoj infrastrukture, promjene voznih redova i učestaliji polasci, te informiranje korisnika. Sustav bi nedvojbeno donio velike koristi za putnike, prijevoznike, ali i lokalnu zajednicu te gospodarstvo.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	71,14
Period provođenja mjere	2015. - 2017
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a • MPPI • EU programi

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.3 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

8.2.2. Pregled mjera energetske učinkovitosti u kućanstvu

U nastavku su detaljno prikazane mjere za sektor kućanstva uključujući opis, očekivane uštede, period provođenja i moguće izvore financiranja.

2.4	Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama	
	Sektor	Opća potrošnja – Kućanstva
	Opis mjere	Cilj ove mjere jest osigurati financijske potpore fizičkim osobama za investiranje u energetska učinkovitost i OIE. Subvencioniranje solarnih kolektorskih sustava, peći na drvenu biomasu, dizalica topline za kuće/stanove do 2017. godine. Za provedbu mjere neophodna je suradnja FZOEU-a i JL(R)S-a kako bi se osigurali poticaji fizičkim osobama.
	Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	28,37
	Period provođenja mjere	2015. - 2017
	Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
	Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a • FZOEU • EU programi • Komercijalne banke • Vlastita sredstva građana

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.4 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

2.5	Povećanje energetske učinkovitosti obiteljskih kuća	
	Sektor	Opća potrošnja – Kućanstva
	Opis mjere	Cilj ove mjere jest osigurati financijske potpore fizičkim osobama za investiranje u energetska učinkovitosti. Za provedbu mjere neophodna je suradnja FZOEU-a i JL(R)S-a kako bi se osigurali poticaji fizičkim osobama. Poticanje rekonstrukcije ovojnice kuće izvođenjem toplinske izolacije te zamjenom postojeće vanjske stolarije ugradnjom nove na razinu koja najmanje zadovoljava propise, a dodatni se poticaji ostvaruju ukoliko se postižu bolja energetska svojstva kuće negoli je propisima zahtijevano. Mjera također potiče ugradnju kondenzacijskih kotlova te rekuperatora u cilju povećanja energetske učinkovitosti.
	Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	5,67
	Period provođenja mjere	2015. – 2017.
	Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
	Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a • FZOEU • EU programi • Komercijalne banke • Vlastita sredstva građana

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.5 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

2.6	Povećanje energetske učinkovitosti stambenih zgrada	
	Sektor	Opća potrošnja – Kućanstva
	Opis mjere	Program energetske obnove stambenih zgrada za razdoblje (2013. -

	2020.) s Planom za obnovu postojećih stambenih zgrada do 2016. (2020.)⁴⁹ godine predviđa za JL(R)S-e s područja Varaždinske županije ulogu posrednika u provedbi Plana. Planom se pozornost primarno usmjerava na stambene zgrade do 400 m² i višestambene zgrade građene prije 1987. godine te na njihovu obnovu na niskoenergetski standard i postizanje energetske razreda B, A ili A+. Mjerom se predviđa energetska certificiranje prije i nakon energetske obnove. Program obnove predviđa sljedeće mjere: • Energetski pregledi i energetska certificiranje zgrada, • Potpore za izradu projektne dokumentacije za obnovu zgrada, • Poticanje integralne obnove višestambenih zgrada, • Uvođenje sustava individualnog mjerenja potrošnje toplinske energije.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	5,67
Period provođenja mjere	2015. – 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
Mogući izvori financiranja	• ESCO/EPC • Proračun JL(R)S-a • FZOEU • EU programi • Komercijalne banke • Vlastita sredstva građana

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.6 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

2.7	Edukacija i promocija energetske učinkovitosti u kućanstvima
Sektor	Opća potrošnja – Kućanstva
Opis mjere	Mjera predviđa aktivnosti s ciljem informiranja, edukacije i podizanja razine svijesti građana o važnosti smanjenja energetske potrošnje i korištenja obnovljivih izvora energije: • Kontinuirano informiranje potrošača o načinima energetske uštede i aktualnim energetske temama, • Provedba tematskih promotivno-informativnih kampanja za podizanje svijesti građana o energetske učinkovitosti u kućanstvima, • Organizacija stručnih skupova i međunarodnih konferencija za promicanje racionalne uporabe energije i smanjenja emisije stakleničkih plinova, • Obrazovne kampanje o projektiranju, izgradnji i korištenju kućanstava na održivi način, • Izrada i distribucija obrazovnih i promotivnih materijala o energetske učinkovitosti, korištenju obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	113,48
Period provođenja mjere	2015. - 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije

⁴⁹ Program energetske obnove stambenih zgrada za razdoblje (2013. -2020.) s Planom za obnovu postojećih stambenih zgrada do 2016. (2020.) - http://www.mgipu.hr/doc/EnergetskaUcinkovitost/Program_energetske_obnove_stambenih_zgrada_2013-2020.pdf

Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a • FZOEU • MINGO • EU programi
----------------------------	--

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.7 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

2.8	Energetsko savjetovanje građana
Sektor	Opća potrošnja – Kućanstva
Opis mjere	Ovom mjerom predviđa se uvođenje savjetovanja pri upravama JL(R)S-a u kojima će djelovati energetske savjetnici koji će građanima na njihov zahtjev dijeliti savjete o mogućnostima energetske i novčanih ušteda u njihovom domu. Isto tako savjetnici će biti zaduženi za provođenje obrazovnih aktivnosti za sudionike koji sudjeluju u postizanju cilja povećanja energetske učinkovitosti te će biti zaduženi za pripremu projekata EnU.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	141,85
Period provođenja mjere	2015. – 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a • FZOEU • MINGO • MGIPU • EU programi

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.8 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

8.2.3. Pregled mjera energetske učinkovitosti u uslužnom sektoru

U nastavku su detaljno prikazane mjere za uslužni sektor uključujući opis, očekivane uštede, period provođenja i moguće izvore financiranja.

2.9	Edukacija i promocija EnU za komercijalni i uslužni sektor
Sektor	Opća potrošnja – Uslužni sektor
Opis mjere	Edukacija predstavnika komercijalnog i uslužnog sektora o energetske učinkovitosti te aktivnostima koje imaju za cilj povećanje energetske učinkovitosti te uštedu energije.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	33,76
Period provođenja mjere	2015. – 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a • FZOEU • MINGO • MINPO • EU programi

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.9 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

2.10	Sustavno gospodarenje energijom u komercijalnom i uslužnom sektoru
Sektor	Opća potrošnja – Uslužni sektor
Opis mjere	Cilj ove mjere je pružiti financijsku potporu tvrtkama iz sektora komercijalnih usluga za pokretanje i provođenje aktivnosti za

	poboljšanje energetske učinkovitosti, i to za uvođenje sustava za gospodarenje energijom (praćenje i analiza potrošnje energije, energetske menadžeri i timovi, promocija energetske učinkovitosti i promotivno-edukacijske aktivnosti za zaposlenike), provedbu energetskih pregleda i primjenu složenih tehničkih mjera energetske učinkovitosti. Provedba mjere kroz: • Uvođenje sustava gospodarenja energijom odnosno provođenje norme ISO 50001, • Energetske preglede, • Projekte poboljšanja energetske učinkovitosti.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	33,76
Period provođenja mjere	2015. - 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a • FZOEU • MINGO • MINPO • EU programi • Vlastita sredstva

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.10 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

2.11	Energetska obnova komercijalnih nestambenih zgrada
Sektor	Opća potrošnja – Uslužni sektor
Opis mjere	Ovom se mjerom predviđa podrška mjeri energetske obnove komercijalnih nestambenih zgrada iz 2. Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti RH i Programa energetske učinkovitosti u komercijalnim zgradama.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	11,25
Period provođenja mjere	2015. – 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
Mogući izvori financiranja	• JPP • ESCO/EPC • FZOEU • MINGO • MGIPU • MINPO • EU programi • Komercijalne banke • Vlastita sredstva

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.11 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

2.12	Edukacija i promocija EnU za javni sektor
Sektor	Opća potrošnja – Uslužni sektor
Opis mjere	Mjera se temelji na uspostavi organizacijske strukture za gospodarenje energijom, obrazovanju zaposlenika i primjeni IT alata za kontinuirano praćenje i analiziranje potrošnje energije i vode u zgradama javnog sektora. Mjera predstavlja projekt izgradnje kapaciteta za sustavno gospodarenje energijom JL(R)S-a kako bi se uspostavila

	organizacijska struktura kao jedan od bitnih preduvjeta za kontinuirano poboljšanje energetske učinkovitosti. Aktivnosti: • Obrazovanje zaposlenika i osoba odgovornih za gospodarenje energijom, • Promocija i komunikacija prema javnosti.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	22,51
Period provođenja mjere	2015. – 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport
Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a • Proračun poduzeća u vlasništvu JL(R)S-a • FZOEU • MINGO • EU programi

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.12 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije te Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport.

2.13	Sustavno gospodarenje energijom u javnom sektoru
Sektor	Opća potrošnja – Uslužni sektor
Opis mjere	Uvođenje i provedba modela kontinuiranog i sustavnog gospodarenja energijom, strateškog planiranja energetike i održivog upravljanja energetskim resursima na lokalnoj i regionalnoj razini doprinosi smanjenju potrošnje energenata a s tim i smanjenju emisija štetnih plinova u atmosferu. Provedbom ove mjere će se uspostaviti organizacijska struktura za gospodarenje energijom, provoditi kontinuirano obrazovanje zaposlenika i uvoditi IT alati za kontinuirano praćenje i analiziranje potrošnje energije i vode u zgradama u vlasništvu JL(R)S-a. Provedba mjere kroz: • Uvođenje sustava gospodarenja energijom odnosno provođenje norme ISO 50001, • Energetske preglede, • Projekte poboljšanja energetske učinkovitosti.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	11,25
Period provođenja mjere	2015. – 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport
Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a • FZOEU • MINGO • MGIPU • EU programi

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.13 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije te Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport.

2.14	Zelena javna nabava
Sektor	Opća potrošnja – Uslužni sektor
Opis mjere	Namjera je ove mjere primjenjivati Zakon o javnoj nabavi (NN 90/11, 83/13, 143/13) u javnom sektoru kroz kriterij energetske učinkovitosti u praksi izradom vodiča ili uputa za "zelenu", energetske učinkovitu javnu nabavu, jer je opće znanje o energetske učinkovitosti nedovoljno, što može voditi do zadržavanja starih navika i neiskorištavanja zakonskih mogućnosti za promociju energetske učinkovitosti u javnom sektoru. Uzimanje kriterija energetske učinkovitosti će se uzeti u obzir tijekom procesa javne nabave te će se definirati kriteriji za tipične skupine proizvoda koji se mogu jednostavno integrirati u natječajnu dokumentaciju.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	12,38
Period provođenja mjere	2015. - 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za proračun i javnu nabavu
Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.14 zadužen je Upravni odjel za proračun i javnu nabavu.

2.15	Povećanje energetske učinkovitosti javnih zgrada
Sektor	Opća potrošnja – Uslužni sektor
Opis mjere	Ovom se mjerom predviđa podrška Planu energetske obnove javnih zgrada Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti RH i Programu energetske obnove javnih zgrada. Planom se pozornost primarno usmjerava na zgrade javnog sektora građene prije 1987. godine te na njihovu obnovu na niskoenergetski standard i postizanje energetskog razreda B, A ili A+. S obzirom na zahtjeve EPBD II direktive⁵⁰, da sve zgrade javne namjene od 2018. treba obnavljati i graditi u gotovo nula energetskom standardu. Isto tako, kriteriji za obnovu zgrada javne namjene moraju biti stroži od zakonskog minimuma do 2020. godine. Mjerom se predviđa provođenje energetskih pregleda i izrada energetskih certifikata zgrada javne namjene i to prije i poslije obnove. Mjera također obuhvaća modernizaciju rasvjete, sanaciju vanjske ovojnice te modernizaciju sustava grijanja (solarni toplinski kolektori, kotlovi na drvenu biomasu, dizalice topline, kondenzacijski kotlovi). U okviru ove mjere predlaže se i ugradnja termostatskih ventila u zgrade u vlasništvu Županije i drugih JLS-a na području Varaždinske županije.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	11,25
Period provođenja mjere	2015. - 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport
Mogući izvori financiranja	• JPP • ESCO/EPC • Proračun JL(R)S-a • Proračun poduzeća u vlasništvu JL(R)S-a • FZOEU • HBOR • MINGO • MINPO • EU programi

⁵⁰ Direktiva o energetskim svojstvima zgrada – EPBD (Energy Performance of Buildings Directive)

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.15 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije te Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport.

2.16	Povećanje energetske učinkovitosti javne rasvjete
Sektor	Opća potrošnja – Uslužni sektor
Opis mjere	Održavati i rekonstruirati javnu rasvjetu na način kojim se smanjuje potrošnja električne energije, uz poštivanje odredbi Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (NN 114/11) te prihvaćenih europskih normi i dokumenata u pogledu svojstava cestovne rasvjete. Mjera također obuhvaća provođenje energetskih pregleda javne rasvjete. Energetskim pregledima javne rasvjete utvrđuju se potencijali za uštedu električne energije i definiraju mjere za povećanje energetske učinkovitosti.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	2,25
Period provođenja mjere	2015. – 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije
Mogući izvori financiranja	• JPP • ESCO/EPC • Proračun JL(R)S-a • FZOEU • MINGO • EU programi

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.16 zadužen je Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije.

8.2.4. Pregled mjera energetske učinkovitosti u poljoprivredi

U nastavku su detaljno prikazane mjere za poljoprivredni sektor uključujući opis, očekivane uštede, period provođenja i moguće izvore financiranja.

2.17	Energetska učinkovitost u poljoprivredi
Sektor	Opća potrošnja – Poljoprivreda
Opis mjere	Energetska učinkovitost u poljoprivredi odražava promjene u tehnologiji, politici, vremenskim prilikama i praksi upravljanja poljoprivredom. Sve mjere koje su pogodne za smanjenje specifične potrošnje energije (odnosno za smanjenje potrošnje energije u poljoprivredi koja se temelji na specifičnoj potrošnji energije po obradivoj površini (GJ/ha) i na specifičnoj potrošnji energije po toni poljoprivrednih proizvoda (GJ/t)) poboljšavaju energetska učinkovitost. Poboljšavanje energetske učinkovitosti u poljoprivrednoj proizvodnji izravno pridonosi smanjenju emisija stakleničkih plinova. Uloga Županije je promocija i potpora predstavnicima poljoprivrednog sektora s područja varaždinske županije u provođenju aktivnosti koje će rezultirati smanjenjem specifične potrošnje energije.
Očekivane uštede energije u 2017. [TJ]	8,68
Period provođenja mjere	2015. – 2017.
Zadužen za provedbu	Upravni odjel za poljoprivredu i zaštitu okoliša
Mogući izvori financiranja	• Proračun JL(R)S-a • FZOEU • EU programi • Komercijalne banke • Vlastita sredstva građana

Za praćenje i izvještavanje o provedbi mjere 2.17 zadužen je Upravni odjel za poljoprivredu i zaštitu okoliša.

9. VREMENSKI PLAN PROVEDBE MJERA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Vremenski plan Akcijskog plana županije za razdoblje od 2015. do 2017. godine izrađen je uzevši u obzir dinamiku ostvarenja ciljeva energetske učinkovitosti.

Za veći dio predloženih mjera prije same provedbe neophodno je provesti pripremne aktivnosti što uključuje izradu detaljnih analiza i studija potrebnih za uspješnu provedbu.

Prema Zakonu o energetske učinkovitosti (NN 127/14) županije su dužne, na temelju Akcijskog plana, izraditi Godišnji plan energetske učinkovitosti županije. Godišnji plan županije sadržava jednogodišnje ciljeve, uključujući okvirni cilj ušteda energije na području županije, mjere i pokazatelje za poboljšanje energetske učinkovitosti, nositelje aktivnosti, rokove, izvore sredstava za financiranje ulaganja u primjenu mjera poboljšanja energetske učinkovitosti i procjenu potrebnih sredstava za financiranje ulaganja u primjenu mjera poboljšanja energetske učinkovitosti te druge potrebne podatke. Prema tome, svakim pojedinim Godišnjim planom županije bit će razrađena detaljna dinamika provedbe svih mjera iz ovog Akcijskog plana županije uključujući i usklađenje s planiranim dinamikama raspisivanja natječaja za dobivanje bespovratnih sredstava iz raznih programa (FZOEU i dr.).

Vremenski plan i dinamika provedbe horizontalne mjere i mjera energetske učinkovitosti po sektorima (promet, kućanstva, uslužni sektor, poljoprivreda) na području Varaždinske županije u razdoblju od 2015. do 2017. godine prikazan je u nastavku.

Slika 37: Akcijski plan i Godišnji plan energetske učinkovitosti Varaždinske županije

Izvor: AZRA d.o.o.

9.1. Vremenski plan provedbe horizontalne mjere

Vremenski plan i dinamika provedbe horizontalne mjere energetske učinkovitosti na području Varaždinske županije u razdoblju od 2015. – 2017.:

R.B.	Mjera	2015.	2016.	2017.
1.1	Smanjenje energetskog siromaštva			

9.2. Vremenski plan provedbe mjera energetske učinkovitosti u sektoru prometa

Vremenski plan i dinamika provedbe mjera energetske učinkovitosti u sektoru prometa na području Varaždinske županije u razdoblju od 2015. – 2017.:

R.B.	Mjera	2015.	2016.	2017.
2.1	Uvođenje zelene javne nabave za vozila javnog prijevoza			

2.2	Povećanje korištenja bicikala i car sharing sheme			
2.3	Integrirani prijevoz putnika			

9.3. Vremenski plan provedbe mjera energetske učinkovitosti u općoj potrošnji – sektor kućanstva

Vremenski plan i dinamika provedbe mjera energetske učinkovitosti u sektoru kućanstva na području Varaždinske županije u razdoblju od 2015. – 2017.:

R.B.	Mjera	2015.	2016.	2017.
2.4	Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama			
2.5	Povećanje energetske učinkovitosti obiteljskih kuća			
2.6	Povećanje energetske učinkovitosti stambenih zgrada			
2.7	Edukacija i promocija energetske učinkovitosti u kućanstvima			
2.8	Energetsko savjetovanje građana			

9.4. Vremenski plan provedbe mjera energetske učinkovitosti u općoj potrošnji – uslužni sektor

Vremenski plan i dinamika provedbe mjera energetske učinkovitosti u uslužnom sektoru na području Varaždinske županije u razdoblju od 2015. – 2017.:

R.B.	Mjera	2015.	2016.	2017.
2.9	Edukacija i promocija EnU za komercijalni i uslužni sektor			
2.10	Sustavno gospodarenje energijom u komercijalnom i uslužnom sektoru			
2.11	Energetska obnova komercijalnih nestambenih zgrada			
2.12	Edukacija i promocija EnU za javni sektor			
2.13	Sustavno gospodarenje energijom u javnom sektoru			
2.14	Zelena javna nabava			
2.15	Povećanje energetske učinkovitosti javnih zgrada			
2.16	Povećanje energetske učinkovitosti javne rasvjete			

9.5. Vremenski plan provedbe mjera energetske učinkovitosti u općoj potrošnji – poljoprivredni sektor

Vremenski plan i dinamika provedbe mjera energetske učinkovitosti u sektoru poljoprivrede na području Varaždinske županije u razdoblju od 2015. – 2017.:

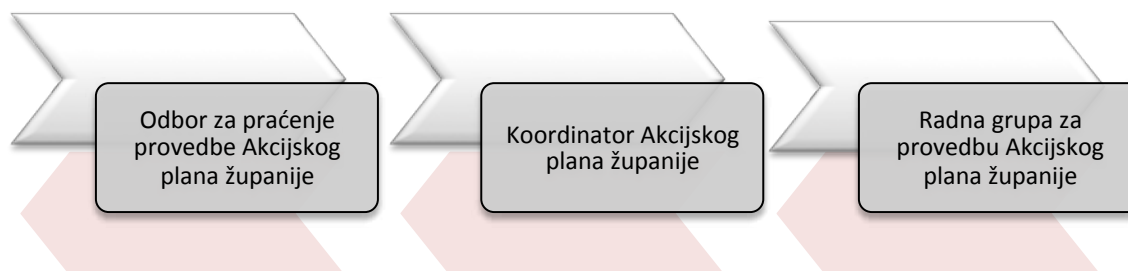
R.B.	Mjera	2015.	2016.	2017.
2.17	Energetska učinkovitost u poljoprivredi			

10. NAČIN PRAĆENJA PROVEDBE AKCIJSKOG PLANA ŽUPANIJE I IZVJEŠTAVANJE

Provedba Akcijskog plana županije bit će povjerena Koordinatoru Akcijskog plana županije, Upravnom odjelu za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije. Koordinator Akcijskog plana županije zadužen je za operativnu provedbu mjera. U operativnu provedbu mjera bit će uključeni upravni odjeli, poduzeća i agencije čiji će predstavnici biti zaduženi za sektore sukladno kompetencijama.

Odbor za praćenje provedbe Akcijskog plana županije donosi strateške odluke, između ostalog i odluke o planu provedbe aktivnosti u pojedinim mjerama (obično su to odluke o kapitalnim investicijama, prioritetima, načinu financiranja i sl.) te komunicira sa ostalim dionicima izvan ustrojstva Varaždinske županije.

Radnu grupu za provedbu Akcijskog plana županije sačinjavaju eksperti za pojedine sektore, ali i drugi zaposlenici Varaždinske županije čija je uloga važna u procesu provedbe projekata. To su obično predstavnici Varaždinske županije odnosno upravnih odjela za svaku od mjera iz Akcijskog plana.

Slika 38: Organizacijska shema provedbe Akcijskog plana županije

Akcijski plan, zajedno sa osnovnim pregledom potrošnje energije (Energetska bilanca), predstavlja početnu točku prema kojoj će se mjeriti napredak Varaždinske županije u svojim nastojanjima da poboljša energetska učinkovitost. Svaka predložena mjera doprinjet će smanjenju potrošnje energije. Međutim, da bi Varaždinska županija imala mogućnost uvida u uspješnost provedbe svake od mjera te rane i brze prilagodbe svake od mjera (npr. provedba mjera kasni, stvarni učinak mjera razlikuje se od očekivanog i sl.), potrebno je definirati i primijeniti niz mjera za praćenje provedbe Akcijskog plana županije. Predviđene mjere obuhvaćaju aspekt koordinacije, izvještavanja i sustava za podršku.

10.1. Koordinacija

Uloga Koordinatora provedbe Akcijskog plana županije je koordinacija rada Radne grupe, odnosno njenih članova zaduženih za pojedini sektor. Potreba za koordinacijom javljat će se u procesima planiranja, operacionalizacije, nadzora i prilagodbe mjera u Akcijskom planu županije. Neke mjere zahtijevat će stalni angažman, dok će neke mjere imati karakter projekta i imat će ograničeno vrijeme trajanja. Budući da će svaka mjera u pravilu obuhvatiti gotovo cjelokupnu organizacijsku strukturu Varaždinske županije, ovaj će posao biti vrlo izazovan.

Osim s Radnom grupom, Koordinator provedbe Akcijskog plana morat će intenzivno surađivati i s Odborom za praćenje provedbe Akcijskog plana županije.

10.2. Izvještavanje

Na razini Varaždinske županije, izvještavanje će biti organizirano za više dionika različitom učestalošću, u kojoj su u nazivima stupaca navedena tijela/funkcije i ostali dionici kojima se dostavlja izvještaj dok su u nazivima redova navedena tijela/funkcije koja dostavljaju izvještaj prema definiranoj učestalosti.

Tablica 36: Izvještavanje o provedbi Akcijskog plana županije

	Upravna i izvršna tijela Županije	Nadležna ministarstva i institucije	Odbor za praćenje provedbe Akcijskog plana županije
Koordinator provedbe Akcijskog plana županije	godišnje		polugodišnje
Upravna i izvršna tijela Županije		godišnje	

10.3. Sustavi za podršku

Pod sustavima za podršku podrazumijeva se uglavnom IKT podrška čija je zadaća olakšati koordinaciju i donošenje odluka tijekom provedbe Akcijskog plana.

Zbog potencijalno velikog broja sudionika uključenih u provedbu, koristit će se postojeći sustav za kolaboraciju kojim će se olakšati, ubrzati i strukturirati protok informacija i dokumenata među članovima Radne grupe za provedbu Akcijskog plana županije.

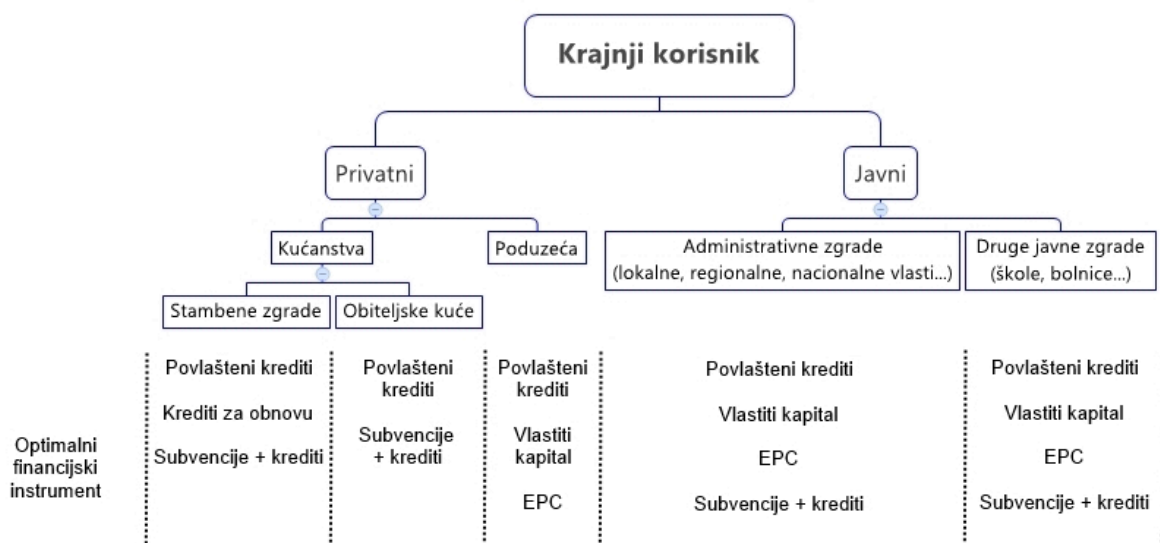
Proces praćenja provedbe Akcijskog plana županije, u početnoj fazi, zahtijevat će obradu i skladištenje podataka koji su prikupljeni u procesu njegove izrade.

U fazi provedbe pojavit će se potreba za prikupljanjem znatne količine podataka i njihovu obradu te proširenjem dostupnih izvora podataka. Kako bi se olakšalo rukovanje, praćenje, izvještavanje i donošenje odluka, podatke je potrebno pažljivo obraditi, skladištiti i pripremiti za prezentaciju.

11. MODEL/IZVORI FINANCIRANJA PROVEDBE MJERA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Realizacija mjera energetske učinkovitosti zahtijevat će značajna ulaganja. Budući da su Hrvatskoj kao punopravnoj članici Europske unije otvorene mogućnosti za povlačenje sredstava iz Strukturnih i Kohezijskih fondova, povećan je broj i dostupnost izvora financiranja. ESCO model, ovi, javno-privatno partnerstvo samo su neki od izvora financiranja koji značajno mogu doprinijeti oživljavanju investicijskih aktivnosti, a u ovom se trenutku, s obzirom na njihove potencijale, ne koriste dovoljno.

Slika 39: Izvori financiranja mjera energetske učinkovitosti

Izvor: *Financing the energy renovation of buildings with Cohesion Policy funding, European Commission, 2014.*

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/financing_energy_renovation.pdf

U periodu 2014. – 2020. nastupa novo financijsko razdoblje EU u kojem će Hrvatskoj, kao punopravnoj članici, biti dostupna sredstva iz fondova Europske unije. Osnovna pravila korištenja strukturnih instrumenata definira Europska komisija putem Opće i specifičnih uredbi za svaki od fondova. Nacr Opće uredbi određuje i preduvjete za korištenje sredstava fondova EU, a jedan od osnovnih je izrada programskih dokumenata – Partnerskog sporazuma i Operativnih programa.

Operativni programi su programski dokumenti koji imaju za cilj odrediti prioriteta područja u koja će se usmjeravati sredstva iz fondova EU. Vlada RH donijela je „Odluku o Operativnim programima za financijsko razdoblje Europske unije 2014. – 2020. u RH i tijelima zaduženima za njihovu pripremu“. Navedenom Odlukom se tako utvrđuju tri Operativna programa:

- Operativni program „Koherentnost i kohezija“,
- Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“,
- Operativni program „Tehnička pomoć“.

Kroz jačanje transnacionalne i međuregionalne suradnje pridonosi se sveukupnom razvoju teritorijalne suradnje, povećanju međunarodne konkurentnosti hrvatskih regija, smanjenju društvene i gospodarske nejednakosti među hrvatskim regijama i ujednačavanju njihova razvoja.

U novom financijskom razdoblju 2014. – 2020. proširena je mogućnost sudjelovanja u četiri programa transnacionalne suradnje (Mediterran, Dunav, Jugoistočna vrata i Središnja Europa) i premda područja koje će obuhvaćati ti programi još uvijek nisu službeno utvrđena, ona će u teritorijalnom smislu uključivati cijelu Hrvatsku.

11.1. Alternativni izvori financiranja

Javno-privatno partnerstvo (JPP) – JPP je kooperacija između javnog i privatnog sektora na području planiranja, proizvodnje, pružanja usluga, financiranja, poslovanja ili naplate javnih poslova. Javni sektor se tom prilikom javlja kao proizvođač i ponuđač takve suradnje, a privatni sektor kao partner koji potražuje takvu suradnju ukoliko može ostvariti poslovni interes i koji je dužan kvalitetno izvršavati ugovorno dobivene i definirane poslove.

Energy Service Company (ESCO) / Energy Performance Contracting (EPC) – ESCO predstavlja generičko ime koncepta na tržištu usluga na području energetike koje obuhvaća razvoj, izvedbu i financiranje projekata s ciljem poboljšanja energetske učinkovitosti i smanjenja troškova za pogon i održavanje. Cilj svakog projekta je smanjenje troškova za energiju i održavanje ugradnjom nove učinkovitije opreme i optimiziranjem energetskih sustava, čime se osigurava otplata investicije kroz ostvarene uštede u razdoblju od nekoliko godina ovisno o klijentu i projektu. Korisnici ESCO usluge mogu biti privatna i javna poduzeća, ustanove i jedinice lokalne samouprave.

11.2. Lokalni/Regionalni izvori financiranja

Proračun Varaždinske županije – Sredstva iz županijskog proračuna mogu se koristiti u provedbi mjera Akcijskog plana županije.

Proračun poduzeća kojima je Varaždinska županija osnivač, vlasnik ili suvlasnik – Sredstva iz proračuna poduzeća kojima je Varaždinska županija osnivač, vlasnik ili suvlasnik mogu se iskoristiti u provedbi mjera Akcijskog plana županije.

11.3. Nacionalni izvori financiranja

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) – FZOEU (u daljnjem tekstu: Fond) je nacionalni izvanproračunski fond osnovan s ciljem financijskog podupiranja projekata iz područja zaštite okoliša i energetike. Sredstva za financiranje aktivnosti Fonda osiguravaju se iz namjenskih prihoda od onečišćivača okoliša. Dodjela sredstava vrši se na temelju provedenog javnog natječaja. Korisnici sredstava Fonda mogu biti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne i fizičke osobe.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) – HBOR je državna razvojna i izvozna banka koja je uspostavila sljedeća tri programa za potporu projektima iz sektora energetike:

- Program kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije,
- Sporazum o suradnji s Fondom o subvencioniranju kreditnih linija HBOR-a,
- Suradnja s EIB-om (Europska investicijska banka) – Darovnica iz Programa Europske komisije Energy Efficiency Finance Facility (EEFF).

Proračun Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja (MGIPU) – Sredstva iz proračuna MGIPU-a mogu se koristiti u provedbi mjera Akcijskog plana županije.

Proračun Ministarstva gospodarstva (MINGO) – Sredstva iz proračuna MINGO-a mogu se koristiti u provedbi mjera Akcijskog plana županije.

11.4. Europski izvori financiranja

Kohezijska politika 2014. – 2020. – Europska komisija prihvatila je 6. listopada 2011. Nacrt paketa zakona koji daje okvir za kohezijsku politiku EU u razdoblju od 2014. – 2020. Investicijska politika podupire ciljeve Europe 2020:

- otvaranje novih radnih mjesta,
- borba protiv klimatskih promjena i energetske ovisnosti,
- smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti.

Ukupni predloženi proračun za spomenuto razdoblje iznosi 376 milijardi eura, a obuhvaća financiranje novog instrumenta za povezivanje Europe (Connecting Europe Facility), kojim bi se morali potaknuti prekogranični projekti u području energetike, prijevoza i informacijske tehnologije.

Europski strukturni i investicijski fondovi

Kohezijski fond (CF), Europski socijalni fond (ESF) i Europski fond za regionalni razvoj (ERDF) instrumenti su Kohezijske politike, dok su Europski fond za ribarstvo 2007. - 2013. (odnosno Fond za pomorstvo i ribarstvo EMFF za 2014. – 2020.) te Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD), instrumenti europske poljoprivredne i ribarske politike. Navedeni fondovi zajednički se nazivaju Europski strukturni i investicijski fondovi koji su dostupni putem natječaja; darovnica i javnih nabava.

Strukturni i investicijski fondovi Europske unije namijenjeni su provedbi kohezijske politike EU, odnosno njenom ujednačenom razvitku. Ciljevi koji se žele postići Strukturnim fondovima su konvergencija, regionalna konkurentnost i zapošljavanje te europska međunarodna suradnja.

Arhitektura kohezijske politike sastoji se od sljedećeg:

- Europski fond za regionalni razvoj (ERDF),
- Europski socijalni fond (ESF),
- Kohezijski fond (CF),
- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD),
- Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EMFF).

European Regional Development Fund (ERDF) – ERDF služi smanjivanju razlika u razvoju pojedinih zemljopisnih područja ili između određenih socijalnih grupa. Sredstva ERDF-a moći će koristiti istraživački centri, lokalne i regionalne vlasti, škole, korporacije, trening centri, državna uprava, mala i srednja poduzeća, sveučilišta i udruge. Osim za njih, sredstva će biti dostupna i za javna tijela, neke organizacije privatnog sektora (osobito MSP-e), nevladine organizacije te volonterske organizacije. Intervencije koje je moguće financirati iz ovog regionalnog fonda su:

- Ulaganja u infrastrukturu pružanja osnovnih usluga građanima u području energetike, okoliša, prometa te informacijskih i komunikacijskih tehnologija,
- Ulaganja u socijalnu, zdravstvenu i obrazovnu infrastrukturu,
- Razvoj unutarnjeg potencijala podržavanjem lokalnih i regionalnih razvoja i istraživanja te inovacija,
- Tehnička pomoć.

European Social Fund (ESF) – Uz doprinos gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji ESF glavni je financijski instrument Europske unije za ulaganje u ljude. Uredbom se predlaže usmjeravanje ESF-a na četiri tematska cilja u cijeloj Uniji:

- Poticanje zapošljavanja i podršku mobilnosti radne snage,
- Promicanje socijalne uključenosti u borbu protiv siromaštva,
- Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje,
- Povećavanje kapaciteta institucija i učinkovitosti javne administracije.

Cohesion Fund (CF) – CF financira projekte kojima se unapređuje okoliš i razvija prometna infrastruktura određena kao sastavni dio Trans-europske prometne mreže (TEN-T). Na sufinanciranje projekata u iznosu od najviše 80-85% pravo imaju države članice čiji je BDP ispod 90% prosjeka Europske zajednice i koje primjenjuju nacionalni program konvergencije prema gospodarskoj i monetarnoj uniji. Između ostalog, intervencije koje je moguće financirati iz Kohezijskog fonda su:

- Okolišna infrastruktura s ciljem preuzimanja EU standarda zaštite okoliša,
- Učinkovito korištenje energije i korištenje obnovljivih izvora energije.

Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) - cilj EAFRD-a je jačanje europske politike ruralnog razvoja i pojednostavljivanje njezine provedbe. Fond se financira sredstvima Zajedničke poljoprivredne politike (CAP) i pridonosi ostvarivanju ciljeva strategije Europa 2020 promicanjem održivog ruralnog razvoja u cijeloj Europskoj uniji. Pridonosi ekološkoj i teritorijalnoj ravnoteži, zaštiti klimatskih uvjeta i uvođenju inovacija u poljoprivredni sektor. EAFRD financira neke od sljedećih aktivnosti:

- Poticanje transfera znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima,
- Jačanje konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede i povećanje održivosti gospodarstva,
- Obnova, očuvanje i promicanje ekološke ovisnosti o poljoprivredi i šumarstvu,
- Promicanje učinkovitosti resursa i pomak potpora prema niskim razinama ugljičnog dioksida i klimatski prilagodljivoj poljoprivredi, prehrani i šumarstvu.

Osim europskih strukturnih i investicijskih fondova za sufinanciranja projekata fondovi koji mogu doprinijeti uštedi energije i energetske učinkovitosti su i:

Mediterranean 2014. - 2020. – Transnacionalni program Mediteran 2014.-2020. nastavak je transnacionalne suradnje bez većih izmjena prihvatljivog područja iz prethodnog razdoblja, osnaživanja postojećih i izgradnje novih partnerstva, nadogradnje postignutih rezultata i daljnje razmjene iskustava između država sudionica programa. Cilj ovog programa jest učiniti cijelo područje Mediterana mjerljivim s međunarodnom konkurencijom u cilju osiguranja rasta i zaposlenosti za sljedeće generacije te podržati teritorijalnu povezanost i aktivno intervenirati u korist zaštite okoliša u logici održivog razvoja.

Central Europe 2014. - 2020. – Transnacionalni program Središnja Europa jedan je od najuspješnijih transnacionalnih programa u kojem sudjeluje 8 država članica Europske unije te u razdoblju od 2014.-2020. i Republika Hrvatska kao 9. članica. Program će biti usmjeren na istraživanje i razvoj, zaštitu okoliša te povezivanje.

INTERREG VC 2014. - 2020. – Program je namijenjen razmjeni iskustava upravljačkih i provedbenih tijela nacionalnih operativnih programa te razmjeni dobre prakse u području zaštite okoliša, prometa i energetskog sektora.

HORIZON 2020 – Novi program Europske unije za istraživanje i inovacije odnosi se na razdoblje 2014.-2020., a predstavlja jednu od akcija razvoja i stvaranja novih radnih mjesta. Horizon 2020 predstavlja veliko pojednostavljenje putem jedinstvenog skupa pravila, a objedinit će sve trenutačne programe za financiranje istraživanja i inovacija. Horizon 2020 će, isti tako, objединiti sve fondove koji su usmjereni na istraživanje i inovacije, a u prethodnom razdoblju su pruženi u sklopu Okvirnih programa za istraživanje i tehnički razvoj kroz aktivnosti Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije i Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIP).

The European Local Energy Assistance facility (ELENA) – ELENA je inicijativa bespovratne pomoći koju su zajednički uspostavile Europska komisija i Europska investicijska banka. Cilj inicijative je pomoći jedinicama lokalne i regionalne samouprave da investiraju u energetske učinkovitost i obnovljivu energiju na način da im se pruži tehnička pomoć u strukturiranju i implementaciji programa s ciljem privlačenja vanjskog financiranja.

Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas (JESSICA) – JESSICA je oblik revolving fonda koji se uspostavlja na regionalnoj ili nacionalnoj razini za obnovu gradskih sredina. Zemlje članice EU imaju mogućnost preusmjeriti vlastita sredstva iz Strukturnih fondova za formiranje JESSICA fonda. Niski troškovi financiranja projekata rezultat su kombiniranja bespovratnih sredstava iz Strukturnih fondova (ERDF) i kreditnih sredstava banaka s visokim kreditnim rejtingom (EIB, CEB). Podržavaju se projekti OIE i EnU za javni i privatni sektor.

Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions (JASPERS) – JASPERS je inicijativa Europske komisije u suradnji s Europskom investicijskom bankom i Europskom bankom za obnovu i razvoj za podršku infrastrukturnim projektima. Objedinjuje ekspertizu i resurse relevantne za kohezijsku politiku, a cilj inicijative je pružiti tehničku pomoć državama članicama u pripremi velikih infrastrukturnih projekata te tako poboljšati kvalitetu, kvantitetu i brzinu provedbe projekata koji se natječu za sredstva fondova EU. JASPERS konkretno pruža pomoć u sljedećim slučajevima:

- Priprema projekata,
- Pregled dokumentacije,
- Savjeti o usklađivanju s pravom EU.

European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) – EBRD je najmlađa međunarodna financijska institucija. Njezina misija je financirati prvenstveno projekte u privatnom sektoru (banke, proizvodnja, poduzetništvo) koji ne mogu pronaći izvor financiranja na tržištu, no samo one projekte koji potpomažu tranziciji prema tržišnoj ekonomiji i demokratskom društvu na području od srednje Europe do srednje Azije.

Connecting Europe Facility (CEF) – CEF je novi fond EU za ciljana infrastrukturna ulaganja na europskoj razini, namijenjen višedržavnim projektima. Tri su glavna područja:

- Promet – izgradnja međudržavnih prometnih koridora i povećanje energetske učinkovitosti prometa,
- Energetika – unapređenje energetske infrastrukture, povećanje sigurnosti opskrbe energijom,
- Telekomunikacije i IKT – izgradnja i razvoj brze širokopojasne infrastrukture i usluga.

European Energy Efficiency Fund (EEE-F) – Fond je namijenjen projektima EE i OIE u gradskim sredinama. Fond kombinira financiranje pripreme projekata bespovratnim sredstvima i izdavanje dugoročnih kredita. Korisnici su primarno iz javnog sektora.

European Bank for Reconstruction and Development TurnAround Management/Business Advisory Services Programme (EBRD TAM/BAS Programme) – EBRD TAM/BAS je program Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) osnovan s ciljem podupiranja malih i srednjih hrvatskih poduzeća. Ciljevi ovog programa su:

- Pomaganje malim i srednjim hrvatskim poduzećima u korištenju najboljih hrvatskih i inozemnih konzultanata te financijska potpora takvim savjetodavnim i konzultantskim aktivnostima,

- Potpora razvitka hrvatskih konzultanata i onih hrvatskih ustanova koje podupiru razvoj malih i srednjih poduzeća.

Global Environmental Fund (GEF) – GEF ujedinjuje 182 vlade članice u suradnji s međunarodnim institucijama, organizacijama civilnog društva (OCD) te privatnim sektorom oko rješavanja pitanja okoliša na globalnoj razini. Kao neovisna financijska agencija, GEF osigurava novčanu potporu državama u razvoju i tranzicijskim državama, za projekte vezane uz biološku raznolikost, klimatske promjene, međunarodne vode, propadanje tla, ozonski omotač i uporne organske onečišćivače. Ovi su projekti korisni okolišu na globalnoj razini te su također korisni za povezivanje lokalnih, nacionalnih i globalnih izazova. Vlada Republike Hrvatske dobila je darovnicu Zaklade Globalnog fonda za okoliš za financiranje provedbe Projekata obnovljivih izvora energije. GEF daje najveću financijsku potporu projektima za poboljšanje kvalitete okoliša na globalnoj razini.

European Investment Bank (EIB) – EIB je financijska institucija specijalizirana za dugoročno financiranje projekata koji podupiru razvojnu politiku EU. Postoji mogućnost kombiniranja sredstava EIB-a s poticajima dobivenim iz pretpristupnih fondova. EIB pruža usluge izdavanja dugoročnih zajmova, pružanja tehničke pomoći putem specijaliziranih instrumenata (ELENA, JASPERS, JESSICA) te financiranja rizičnog kapitala putem institucija i instrumenata (EIF, JEREMIE, JASMINE).

Council of Europe Development Bank (CEB) – CEB je najstarija međunarodna financijska institucija u Europi. Ona posluje kao multilateralna razvojna banka pod kontrolom 40 zemalja članica. CEB je specifična i jedina međunarodna financijska institucija kojoj je glavno područje djelovanja financiranje socijalnih i razvojnih projekata/programa u područjima jačanja socijalnih integracija, upravljanja okolišem i podrške javnoj infrastrukturi sa socijalnom namjenom.

European Investment Fund (EIF) – Ovaj fond je specijaliziran za pružanje potpore malim i srednjim poduzećima i jedina je europska financijska ustanova čiji su dioničari Europska investicijska banka, Europska komisija te ostale ugledne razvojne financijske ustanove među kojima je i HBOR.

Joint European Resources for Micro to medium Enterprises (JEREMIE) – JEREMIE je inicijativa Europske komisije u suradnji s EIB-om i EIF-om u svrhu promicanja boljeg pristupa financijama za razvoj mikro, malih i srednjih poduzeća (MSP-a) u regijama EU. Za razliku od bespovratnih sredstava iz Strukturnih fondova, koji se jednokratno isplaćuju na temelju predloženih i odobrenih projekata, inicijativa JEREMIE nudi nove mogućnosti investiranja i reinvestiranja tako da se dio sredstava Strukturnih fondova transformira u različite financijske instrumente za financiranje MSP-a.

Joint Action to Support Microfinance Institutions in Europe (JASMINE) – JASMINE je inicijativa Europske komisije koja nadopunjava inicijativu JEREMIE te omogućava državama članicama i regijama da dio sredstava Strukturnih fondova usmjeri u financijske proizvode namijenjene isključivo malim i srednjim poduzetnicima.

Njemačka razvojna banka (KfW) – KfW financira investicije i konzultantske usluge u zemljama u razvoju i tranziciji. Daje potporu gospodarstvu širom svijeta kroz programe poticanja malog i srednjeg poduzetništva, infrastrukturnih i ekoloških projekata, financiranja izvoza i projektnog financiranja.

Programme LIFE 2014. - 2020. (LIFE) – Program LIFE je financijski instrument Europske komisije za okoliš. Namijenjen je aktivnostima u području zaštite okoliša i zaštite prirode. Cilj je doprinijeti razvoju i provedbi politike zaštite okoliša Europske unije.

Western Balkans Sustainable Energy Direct Financing Facility (WeBSEDF) – WeBSEDF je institucija podržana od strane EBRD-a u iznosu od 100 milijuna eura kreditnih sredstava. Sredstva su namijenjena malim i srednjim poduzećima ili voditeljima projekata za provedbu:

- Energetske učinkovitosti u industriji
- Projekata obnovljivih izvora energije
- ESCO: projekata EnU u javnom sektoru kroz ESCO ugovore.

NER 300 – NER 300 je jedan od najvećih svjetskih financijskih programa za inovativne nisko ugljične energetske projekte. Program je zamišljen kao katalizator za demonstraciju ekološki sigurnog sakupljanja i skladištenja ugljika i inovativne tehnologije iskorištavanja obnovljivih izvora energije u komercijalne svrhe.

Cross Border Cooperation (CBC) – CBC je ključni prioritet European Neighbourhood and Partnership Instrument (ENPI). Svrha je jačanje suradnje između zemalja članica i partnerskih zemalja duž granice Europske unije. Strategija prekogranične suradnje ima četiri ključna cilja:

- Promovirati ekonomski i društveni razvoj u pograničnom području,
- Rješavati zajedničke izazove,
- Osigurati učinkovite i sigurne granice,
- Promovirati suradnju „people-to-people“.

Varaždinska županija ima mogućnost sudjelovati u dva CBC programa:

- Cross Border Cooperation Slovenija – Hrvatska (CBC SI-HR),
- Cross Border Cooperation Mađarska – Hrvatska (CBC HU-HR).

Bilateralni/multilateralni programi – Bilateralni odnosno multilateralni programi su programi koji su uspostavljeni s dvije odnosno više strana. EEA Grants and Norway Grants je bilateralan program koji predstavlja doprinos Islanda, Lihtenštajna i Norveške za smanjenje ekonomske i društvene nejednakosti te jačanje bilateralnih odnosa s 16 zemalja EU-a u srednjoj i južnoj Europi.

Također, primjer bilateralnih i multilateralnih programa predstavlja i GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit).

Programme for the Competitiveness of Enterprises and SMEs (COSME) – COSME je novi program za programsko razdoblje 2014. – 2020. koji je namijenjen malim i srednjim poduzetnicima. Obuhvaćat će aktivnosti poput donošenja i provođenja politika na području poduzetništva te aktivnosti promicanja poduzetništva. Cilj je povećati konkurentnost europskih tvrtki, smanjiti nezaposlenost, stvoriti poticajnu poduzetničku okolinu i razvoj poduzetništva.

12. ZAKLJUČAK

Varaždinska županija će donošenjem Akcijskog plana energetske učinkovitosti Varaždinske županije 2015. – 2017. godine ispuniti obvezu u skladu sa Zakonom o energetske učinkovitosti te planski pristupiti ostvarenju energetske uštede koje će doprinijeti ostvarenju europskih energetske ciljeva do 2020. godine, 20% obnovljivih izvora, smanjenje emisija stakleničkih plinova za 20% te povećanje energetske učinkovitosti za 20%.

Usvojen cilj za energetske uštede do kraja razdoblja Akcijskog plana energetske učinkovitosti Varaždinske županije ($3\% \cdot \text{Esr}$) je 339,53 TJ dok je ukupan potencijal energetske uštede provedbe svih mjera energetske učinkovitosti do kraja 2017. godine 584,42 TJ. Najveće su očekivane uštede energije u sektoru kućanstva i to 295,04 TJ što čini nešto više od 50% ukupnih potencijalnih ušteda.

Iako je za većinu mjera potrebno osigurati financijska sredstva, neke od mjera su tzv. „soft“ mjere koje se odnose na informiranje, savjetovanje i promociju energetske učinkovitosti. U realizaciji mjera Varaždinska županija će se osim proračunskim izvorima koristiti različitim dostupnim izvorima financiranja koji su identificirani kao relevantni za projekte EnU i OIE.

S ciljem uspješne provedbe mjera Varaždinska županija će uspostaviti suradnju s nadležnim institucijama na nacionalnom nivou. Varaždinska županija će u skladu s vremenskim planom, koji je dio Akcijskog plana županije, započeti s provedbom svih mjera početkom 2015. godine. Za provedbu nekih od mjera potrebno je, prije same provedbe, provesti pripremne aktivnosti.

Akcijski plan objavit će se na internetskim stranicama Varaždinske županije i u "Službenom vjesniku Varaždinske županije".

KLASA: 310-02/13-01/3
URBROJ: 2186/1-01/1-14-43
Varaždin, 9. prosinca 2014.

Predsjednica Županijske skupštine
Dubravka Biberdžić, v.r.

54.

Na temelju članka 12. Zakona o zaštiti zraka (»Narodne novine«, broj 130/11 i 47/14), članka 30. točke 34. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13 - pročišćeni tekst) i članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 35/09, 36/10, 38/13 i 46/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 9. prosinca 2014. godine, donosi

P R O G R A M

zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Varaždinske županije za razdoblje od 2015. do 2019. godine

1. UVOD

Zakon o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, broj 80/13) osigurava cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje bioraznolikosti, krajobrazne raznolikosti i georaznolikosti te racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, a kao osnovni uvjet zdravog života i održivog razvoja.

Zakon o zaštiti okoliša navodi zrak kao jednu od sastavnica okoliša koja mora biti zaštićena od onečišćenja pojedinačno i s ostalim sastavnicama okoliša. Zaštita zraka obuhvaća mjere zaštite zraka, poboljšanje i očuvanje kvalitete zraka te sprječavanje i smanjivanje onečišćavanja koja utječu na oštećivanje ozonskog sloja i promjenu klime.

Zakon o zaštiti zraka (»Narodne novine«, broj 130/11 i 47/14) navodi da učinkovitost zaštite i poboljšanja kvalitete zraka osiguravaju, između ostalih, i županije unutar svoje i zakonom propisane nadležnosti. U sklopu toga donose se na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini dokumenti zaštite zraka.

Vlada Republike Hrvatske donijela je:

- Izvješće o stanju kakvoće zraka na području Republike Hrvatske od 2008. do 2011. godine (»Narodne novine«, broj 95/13) i
- Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine (»Narodne novine«, broj 139/13; nastavno: Državni Plan zaštite zraka).

Ti su dokumenti osnova za izradu dokumenata zaštite zraka na županijskoj razini čija je obveza propisana člancima 12. i 148. Zakona o zaštiti zraka. Županija je donijela:

- Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Varaždinskoj županiji za razdoblje od 2010. do 2013. godine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 48/09) i
- Izvješće o realizaciji Programa zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Varaždinskoj županiji za

razdoblje od 2010. do 2013. godine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 50/14).

Prema članku 12. Zakona o zaštiti zraka, predstavničko tijelo Županije donosi županijski program zaštite zraka pod nazivom: Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama (nastavno: Program zaštite zraka) za razdoblje od pet godina.

Program je izrađen u Upravnom odjelu za poljoprivredu i zaštitu okoliša i sukladno članku 12. Zakona o zaštiti zraka objavljuje se u službenom glasilu Županije. Svrha Programa je određivanje prioritetnih ciljeva zaštite i poboljšanja kvalitete zraka u Županiji, a vezano na lokalne posebnosti i obilježja područja Županije. Program sadrži poglavlja prema članku 10. Zakona o zaštiti zraka odnosno slijedeće najznačajnije cjeline sukladno Državnom Planu zaštite zraka:

- ocjena stanja kvalitete zraka,
- mjere i aktivnosti za smanjivanje onečišćenja i očuvanje kvalitete zraka,
- rokovi, obveznici i sredstva za ostvarivanja mjera.

Sukladno članku 16. Zakona o zaštiti zraka i članku 3. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (»Narodne novine«, broj 64/08), nacrt ovog Programa bio je javno objavljen u razdoblju od 30 dana, a radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. Nacrt Programa bio je objavljen na internetskim stranicama Varaždinske županije, a javna objava i putem medija u dnevnim novinama »Večernji list« od 24.10.2014. godine. Javnost i zainteresirana javnost imala je mogućnost na Nacrt Programa dati mišljenja, primjedbe i prijedloge.

U propisanom razdoblju zaprimljene su primjedbe i očitovanja da primjedbi nema od slijedećih subjekata:

- JLS-i: gradovi Varaždin, Ludbreg, Novi Marof, Ivanec i općine Breznica, Cestica, Gornji Knežinec, Mali Bukovec, Martijanec, Sveti Ilija i Vidovec,
- gospodarski subjekti: Colas Hrvatska d.o.o., Koka d.d. i Obrt Petrinjak,
- javne tvrtke i ustanove: Hrvatske šume, Savjetodavna služba (poljoprivreda i šumarstvo) i Županijski savez poljoprivrednih udruga,
- Upravni odjel za gospodarstvo, regionalni razvoj i europske integracije, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport, Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb i AZRA.

Općina Vidovec dostavila je materijale koji su usvojeni na sjednici ENVE povjerenstva Odbora Regija, a koji će kao takvi biti usvojeni i na plenarnim sjednicama Odbora regija: Okvir za klimatsku i energetska politiku 2020.-2030., Paket mjera za čisti zrak u Europi i Zelena knjiga o oblikovanju klimatske i energetske politike za 2030. Pregledom materijala utvrđeno je da su navedeni stavovi i mišljenja u skladu s mjerama zaštite zraka iz ovog Programa. Neke od navedenih preporuka već su sastavni dio konkretnih mjera zaštite zraka ovog

Programa i to posebno onih mjera koje se odnose na područje lokalne i regionalne razine.

U Okviru za klimatsku i energetska politiku 2020.-2030. kao prioritet se navodi poboljšanje energetske učinkovitosti, konkretno obnova zgrada kao značajan izvor novih radnih mjesta u sektoru građevinarstva što je također obuhvaćeno mjerama zaštite zraka ovog Programa.

2. ZAKONSKA OSNOVA ZAŠTITE ZRAKA

Zakon o zaštiti zraka uz ovaj Program zaštite zraka daje mogućnost donošenja i drugih programskih, planskih i izvještajnih dokumenata koji u operativnom smislu mogu nadopuniti Program:

- nacionalni akcijski planovi, programi i izvješća radi provedbe obveza preuzetih međunarodnim ugovorima,
- program zaštite zraka za veliki grad (Varaždin),
- akcijski planovi za poboljšanje kvalitete zraka za zone ili aglomeracije u kojima je došlo do prekoračenja bilo koje granične ili ciljane vrijednosti,
- kratkoročni akcijski planovi za zonu ili aglomeraciju ako postoji rizik da će razine onečišćujućih tvari prekoračiti prag upozorenja,
- godišnja izvješća o praćenju kvalitete zraka u RH (Agencija za zaštitu okoliša).

Državnim Programom zaštite zraka konstatira se da je u proteklom razdoblju uspješno obavljeno usklađivanje domaćeg zakonodavstva s pravnom stečevinom EU, a ta je zadaća bila posebno zahtjevnost i složena zbog bitnih početnih razlika u zakonodavnom sustavu. Članstvo u EU zahtijeva nadalje stalne institucionalne i organizacijske promjene i prilagodbe te investicijska ulaganja u najbolje raspoložive tehnike (NRT). Državni Program navodi da će u predstojećem razdoblju poseban izazov predstavljati učinkovito korištenje EU strukturnih i investicijskih fondova za financiranje programa i projekata čijom se provedbom ispunjavaju tematski ciljevi zaštite okoliša, a time i zaštite zraka.

Za praćenje kvalitete zraka u zonama i aglomeracijama uspostavlja se državna mreža za trajno praćenje kvalitete zraka. Novom Uredbom o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju RH (»Narodne novine«, broj 1/14), teritorij RH je na novo klasificiran u pet zona (područja) i četiri aglomeracije (naseljena područja). Varaždinska županija se nalazi u obuhvatu zone HR-1 zajedno s Međimurskom, Krapinsko-zagorskom, Zagrebačkom, Koprivničko-križevačkom, Bjelovarsko-bilogorskom, Požeško-slavonskom, Virovitičko-podravskom, Vukovarsko-srijemskom i Osječko-baranjskom županijom. Varaždin kao grad nije definiran kao aglomeracija već su to gradovi Zagreb, Osijek, Rijeka i Split.

Za zonu HR 1 dane su slijedeće procjene razina onečišćenosti zraka obzirom na zaštitu zdravlja ljudi, a za slijedeće onečišćujuće tvari:

onečišćujuće tvari	razina onečišćenosti (zaštita zdravlja ljudi)
sumporov dioksid (SO ₂)	< GPP
oksidi dušika izraženi kao dušikov dioksid (NO ₂)	< DPP
lebdeće čestice (PM10)	< GPP
benzen i benzo(a)piren	< DPP
olovo (Pb), arsen (As), kadmij (Cd), nikal (Ni)	< DPP
ugljičkov monoksid (CO)	< DPP
ciljane vrijednosti za prizemni ozon (O ₃)	> CV
granične vrijednosti za ukupnu plinovitu živu	< GV

Legenda:

DPP-donji prag procjene, GPP-gornji prag procjene, CV-ciljana vrijednost za prizemni ozon, GV-granična vrijednost

Tablica 1: Procjene razina onečišćenosti zraka obzirom na zaštitu zdravlja ljudi za zonu HR1 u koju spada i Varaždinska županija

Prema Uredbi o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka (»Narodne novine«, broj 22/14) Varaždin je definiran kao jedna od osam novih lokacija i klasificiran kao prigradsko mjesto unutar zone HR01 za praćenje koncentracija onečišćujućih tvari ozona(O₃) i dušikovog dioksida (NO₂).

Temeljem navedene Uredbe donesen je Program mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka (»Narodne novine«, broj 103/14) kojim se određuju mjerenja kvalitete zraka u aglomeracijama (program A) i zonama (Program B). U Programu B u zoni HR 01 kao nova navodi se i Postaja Varaždin na kojoj će se mjeriti prizemni ozon i dušikovi oksidi te fizikalno stanje zraka:

medij - zrak	pokazatelj kvalitete zraka	gustoća mjerenja	mjerno razdoblje
plinoviti sastojci	dušikovi oksidi izraženi kao NO ₂	1 sat	kontinuirano
	prizemni ozon O ₃	1 sat	kontinuirano
fizikalno stanje	smjer i brzina vjetra, temperatura zraka, relativna vlažnost zraka	1 sat	kontinuirano

Tablica 2: Program mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka za Postaju Varaždin u zoni HR 01 (»Narodne novine«, broj 103/14)

Programom je također definirano da mjerenja kvalitete zraka za nove postaje moraju započeti najkasnije do 31.12.2016. godine. Podaci odnosno rezultati mjerenja biti će sastavni dio Informacijskog sustava zaštite zraka i koristiti će se za potrebe izrade godišnjeg državnog izvješća o kvaliteti zraka i za uzajamnu razmjenu informacija i izvješćivanja o kvaliteti zraka između Agencije za zaštitu okoliša i Europske komisije. Na taj način ćemo imati za područje Varaždina relevantna mjerenja i rezultate za O₃ i NO₂.

Prema rezultatima mjerenja odnosno razinama onečišćenosti, a sukladno propisanim graničnim vrijednostima (GV), ciljnim vrijednostima i dugoročnim ciljevima biti će moguće utvrditi kategoriju kvalitete zraka. Ta se kategorija, sukladno Zakonu o zaštiti zraka, utvrđuje jednom godišnje za proteklu kalendarsku godinu:

- I kategorija: čist ili neznatno onečišćen zrak, nisu prekoračene GV, ciljne vrijednosti i dugoročni ciljevi za prizemni ozon,
- II kategorija: onečišćen zrak, prekoračene su GV, ciljne vrijednosti i dugoročni ciljevi za prizemni ozon.

Navedene dvije kategorije kvalitete zraka utvrđuju se za svaku onečišćujuću tvar posebno i objavljuju u godišnjim izvješćima koje izrađuje i na internetskim stranicama objavljuje Agencija za zaštitu okoliša.

3. OCJENA STANJA KVALITETE ZRAKA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI

Izvješćem o provedbi Programa zaštite i poboljšanja kakvoće zraka Varaždinske županije za razdoblje od 2010. do 2013. godine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 50/14) utvrđeno je stanje kvalitete zraka u navedenom razdoblju.

Ocjena stanja kvalitete zraka utvrđena je temeljem državnog Izvješća o stanju kakvoće zraka za područje Republike Hrvatske od 2008. do 2011. godine (»Narodne novine«, broj 95/13) kao i temeljem provedbe mjera iz Programa zaštite i poboljšanja kakvoće zraka Varaždinske županije za razdoblje od 2010. do 2013. godine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 48/09).

Prema rezultatima dosadašnjih mjerenja emisija u zrak zaključeno je da je kvaliteta zraka u Varaždinskoj županiji zadovoljavajuća, načelno bez većih onečišćenja i bez većih stacionarnih izvora onečišćenja. Područje Varaždinske županije nije posebno istaknuto niti po

jednoj vrsti od slijedećih onečišćenja: onečišćenje lebdećim česticama, prizemnim ozonom, dušikovim dioksidom, sumporovim dioksidom, sumporovodikom i amonijakom.

Najveća onečišćenja prisutna su u urbanim sredinama (gradovima Varaždin, Ludbreg, Varaždinske Toplice, Novi Marof, Ivanec i Lepoglava) koji se smatraju kolektivnim onečišćivačima. Gradovi su područja s većom gustoćom naseljenosti gdje je stanovništvo u većem broju izloženo onečišćenjima, a također i mjesta s najvećom gustoćom izvora emisija onečišćujućih tvari iz gradskog prometa, industrije i ložišta.

Preostali dio područja Županije može se smatrati ruralnim područjem s velikim udjelom šumskih i poljoprivrednih površina gdje je kvaliteta zraka zadovoljavajuća i nije ugrožena. Također, JLS-i najčešće navode da na njihovom području nema značajnih onečišćivača zraka ili kao značajnije navode promet.

Jedna od činjenica da se Varaždinska županija nalazi u zoni I kategorije kvalitete zraka je rezultat dvaju faktora:

- nepostojanje onih grana gospodarstva i prerađivačke industrije odnosno velikih industrijskih izvora koji vrše najveća onečišćenja što je slučaj u drugim zonama i aglomeracijama: proizvodnja električne energije i topline, termoelektrane, proizvodnja mineralnih sirovina, mineralne vune, cementa, vapna, asfalta, proizvodnja celuloze i papira, kemikalija i kemijskih proizvoda, poljoprivredna proizvodnja (stočarstvo i ratarstvo), šećerane, prerada nafte, uporaba otapala u brodogradnji, industrija metala (željeza i čelika), proizvodnja hrane i pića, proizvodnja hrane za životinje, tiskarska industrija, proizvodnja farmaceutskih proizvoda, distribucija fosilnih goriva, kremiranje, termička obrada industrijskog otpada i sl.,
- nepostojanje državne i/ili lokalne mreže za praćenje kvalitete zraka i/ili mjernih postaja posebne namjene u Varaždinskoj županiji koja bi mogla pratiti onečišćenja na području Županije.

U cijeloj zoni HR-2 u koju je do sada spadala Varaždinska županija zabilježeno je najveće onečišćenje lebdećim česticama kao posljedica cestovnog prometa i malih kućnih ložišta. Također je na našem području zabilježeno prekogranično onečišćenje prizemnim ozonom, međutim, isto je karakteristično za cijelu Hrvatsku, posebice tijekom ljeta. Na tu vrstu onečišćenja teško je utjecati jer je naše područje izloženo

daljinskom transportu prizemnog ozona s područja zapadne Europe što dodatno pogoršava zemljopisni položaj i jaka insolacija ljeti.

4. CILJEVI ZAŠTITE I POBOLJŠANJA KVALITETE ZRAKA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJU

Državni Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine (»Narodne novine«, broj 139/13) definira ciljeve koji su u skladu s postojećim propisima i međunarodnim ugovorima, a podijeljeni su u slijedeće tematske skupine:

1. Zaštita i poboljšanje kvalitete zraka - sprječavanje ili postupno smanjenje onečišćenja zraka u cilju zaštite zdravlja ljudi, kvalitete življenja i okoliša u cjelini,
2. Smanjivanje i ograničavanje emisija onečišćujućih tvari koje nepovoljno utječu na zakiseljavanje, eutrofikaciju i fotokemijsko onečišćenje,
3. Smanjivanje i ograničavanje emisija stakleničkih plinova i tvari koje oštećuju ozonski sloj sukladno obvezama RH preuzetim iz međunarodnih ugovora, Kyotskog protokola te pravne tečevine EU i
4. Međusektorski utjecaj, informiranje javnosti i financiranje mjera.

Ciljevi navedeni po tematskim skupinama mogu se načelno preuzeti i za područje Varaždinske županije na način da se prilagode županijskog razini u onolikoj mjeri koliko je to potrebno obzirom na dobru ocjenu kvalitete zraka u Županiji.

5. DRŽAVNI PLAN ZAŠTITE ZRAKA, OZONSKOG SLOJA I UBLAŽAVANJA KLIMATSKIH PROMJENA U RH ZA RAZDOBLJE 2013. - 2017.

Zakonska osnova za izradu Državnog Plana zaštite zraka proizlazi iz članka 10. Zakona o zaštiti zraka. Nositelj izrade je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za područje zdravstva, industrije, energije, poljoprivrede, šumarstva, voda, mora, prometa, turizma, znanosti, praćenja meteoroloških uvjeta i drugim institucijama. Plan je donesen za razdoblje od pet godina i objavljen je u Narodnim novinama br. 139/13 pod nazivom Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine.

Državni plan polazi od načela suradnje i raspodijeljene odgovornosti među dionicima državne uprave

i jedinica lokalne (regionalne) samouprave i drugih tijela, a posebno Agencije za zaštitu okoliša i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, s ciljem planiranja, financiranja, provedbe i izvješćivanja o uspješnosti provedbe mjera zaštite zraka, mjera zaštite ozonskog sloja i mjera ublažavanja klimatskih promjena za petogodišnje razdoblje.

Državnim planom su detaljnije razrađene slijedeće mjere:

1. Prioritetne mjere i aktivnosti za tematske skupine
 - mjere zaštite zraka i poboljšanja kvalitete zraka,
 - mjere za smanjivanje i ograničavanje onečišćujućih tvari u zrak,
 - mjere za smanjivanje i ograničavanje emisija postojećih onečišćujućih tvari i teških metala,
 - mjere za zaštitu ozonskog sloja,
 - mjere za ublažavanje klimatskih promjena,
 - mjere s međusektorskim utjecajem.
2. Preventivne mjere za očuvanje kvalitete zraka
3. Kratkoročne mjere kada postoji rizik od prekoračivanja praga upozorenja
4. Mjere za postizanje graničnih vrijednosti određenih onečišćujućih tvari ako su prekoračene
5. Mjere za postizanje dugoročnih ciljeva za prizemni ozon
6. Mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari koje uzrokuju učinke zakiseljavanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja
7. Mjere za smanjivanje emisija postojećih organskih onečišćujućih tvari i teških metala
8. Mjere za postupno ukidanje potrošnje kontroliranih tvari koje oštećuju ozonski sloj i mjere za smanjenje emisija fluoriranih stakleničkih plinova
9. Mjere za smanjivanje emisija stakleničkih plinova
10. Mjere za poticanje porasta energetske učinkovitosti i uporabe obnovljivih izvora energije
11. Mjere za smanjivanje ukupnih emisija iz prometa

Ovim županijskim Programom zaštite zraka preuzete su neke od mjera iz Državnog Plana, a koje se mogu primijeniti za regionalnu razinu odnosno za Varaždinsku županiju.

6. MJERE ZAŠTITE I POBOLJŠANJA KVALITETE ZRAKA U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJU

6.1. Dokumentacija

Mjera 1	Izrada slijedećeg petogodišnjeg Programa zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama
Polazište:	Zakon o zaštiti zraka, članak 12.
Nositelji:	Varaždinska županija
Rok:	Program za razdoblje 2020.-2024. godine
Izvori sredstava:	Varaždinska županija

Mjera 2	Izrada Izvješća o provedbi Programa zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Varaždinske županije za razdoblje od 2015. do 2019.
Polazište:	Zakon o zaštiti zraka, članak 14.
Nositelji:	Varaždinska županija
Rok:	2020. godina
Izvori sredstava:	Varaždinska županija

Mjera 3	Izrada Programa zaštite i poboljšanja kvalitete zraka za područje velikog grada (grad Varaždin)
Polazište:	Zakon o zaštiti zraka, članak 12.
Nositelji:	Grad Varaždin
Rok:	utvrđuje Grad Varaždin
Izvori sredstava:	Grad Varaždin

Mjera 4	Izrada Akcijskog plana JLS-a za poboljšanje kvalitete zraka
Polazište:	Zakon o zaštiti zraka, članak 46.; u skladu s mjerom MKR-1 Državnog Plana i mjerom MGV-2
Nositelji:	JLS, predstavničko tijelo JLS-a donosi akcijski plan za poboljšanje kvalitete zraka za zonu
Rok:	Izrađuje se ako razine onečišćujućih tvari u zoni prekoračuju bilo koju graničnu ili ciljnu vrijednost
Izvori sredstava:	JLS

6.2. Mjerenja kvalitete zraka

Mjera 5	Uspostava postaje Varaždin u zoni HR01 u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka
Polazište:	Zakon o zaštiti zraka, članak 27.; Program mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka (»Narodne novine«, broj 103/14); u skladu s mjerama MPR-3, 4 i 5 Državnog Plana
Nositelji:	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
Rok:	31.12.2016.
Izvori sredstava:	Proračun RH

Mjera 6	Procjenjivanje razine onečišćenosti zraka obzirom na dušikove okside i prizemni ozon, a prema Programu mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži
Polazište:	Zakon o zaštiti zraka, članci 20. i 21.
Nositelji:	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode i Agencija za zaštitu okoliša
Rok:	trajno nakon uspostave Postaje Varaždin u državnoj mreži (31.12.2016.)
Izvori sredstava:	Proračun RH

Mjera 7	Uspostava mjerne postaje na području Županije ako se procijeni da su razine onečišćenosti više od propisanih graničnih vrijednosti (GV)
Polazište:	Zakon o zaštiti zraka, članak 31.
Nositelji:	Županija, gradovi
Rok:	samo ako nositelji procijene da postoji potreba
Izvori sredstava:	Županija, gradovi

Procjenu razine onečišćenosti biti će moguće izraditi tek 2018. godine nakon provedenih mjerenja tijekom 2017. godine u državnoj mreži na budućoj Postaji Varaždin koja se planira postaviti do 31.12.2016. godine.

Drugih mjerenja na području Županije nema, a niti do sada nije bilo potrebe za provođenjem indikativnih mjerenja obzirom na načelno zadovoljavajuću kvalitetu zraka te obzirom na visoke financijske troškove.

Odluku o uspostavi dodatne mjerne postaje uz planiranu državnu treba donijeti na osnovi opravdanosti i procijenjene potrebe iz razloga što u tom slučaju, sukladno članku 31., stavku 2. Zakona o zaštiti zraka, Županija osigurava uvjete provedbe, program mjerenja i financijske troškove (radi se o znatnim sredstvima za nabavku opreme i vršenje mjerenja te o potrebi za stručno osposobljenom osobom).

Mjera 8	Praćenje kvalitete zraka prema rješenju o prihvatljivosti zahvata za okoliš
Polazište:	Zakon o zaštiti zraka, članak 32.; podaci se dostavljaju nadležnom upravnom tijelu Županije
Nositelji:	onečišćivač - tvrtka
Rok:	do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu
Izvori sredstava:	onečišćivač

Mjera 9	Praćenje kvalitete zraka prema rješenju o okolišnoj dozvoli
Polazište:	Zakon o zaštiti zraka, članak 32.; podaci se dostavljaju nadležnom upravnom tijelu Županije
Nositelji:	operater - tvrtka
Rok:	do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu
Izvori sredstava:	operater - tvrtka

Mjera 10	Obavljanje mjerenja kvalitete zraka posebne namjene
Polazište:	Zakon o zaštiti zraka, članak 33.; kada postoji sumnja izražena prijavom građana da je došlo do onečišćenosti zraka koja bi mogla narušiti zdravlje ljudi
Nositelji:	provodi se ako izvršno tijelo JLS-a utvrdi opravdanost sumnje ili na zahtjev Inspekcije zaštite okoliša
Rok:	u roku od tri dana nakon prijave građana ili zahtjeva inspekcije donosi se odluka o provođenju mjerenja posebne namjene, a nakon toga se angažira tvrtka ovlaštena za provođenje mjerenja
Izvori sredstava:	- onečišćivač ako se utvrdi prekomjerna onečišćenost i ako je isti poznat - JLS ako se ne utvrdi prekomjerna onečišćenost ili ako se ista utvrdi, ali onečišćivač nije poznat

6.3. Mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari

Mjera 11	Smanjivanje emisija onečišćujućih tvari iz mobilnih izvora i cestovnog prometa
Polazište:	U skladu s mjerama MTR iz Državnog Plana; racionalizacijom prometa kroz naselja smanjiti utjecaj na kvalitetu zraka, poticati javni gradski prijevoz, preusmjeravanje prometa teških vozila, transportnog i tranzitnog prometa na zaobilaznice, poticati željeznički prijevoz, planiranje zaštitnih vegetacijskih barijera, u sklopu monitoringa zraka pratiti i emisije iz prometa na razini prometnica, osigurati izgradnju biciklističkih staza.
Nositelji:	JLS-i
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	JLS-i

Mjera 12	Smanjivanje emisija dušikovih oksida iz procesa izgaranja goriva u industriji
Polazište:	Mjera energetske učinkovitosti: primjena najboljih raspoloživih tehnika (NRT) za velike uređaje za loženje u industriji, povećanje udjela prirodnog plina za male i srednje uređaje za loženje; u skladu s mjerom MOT-4 Državnog Plana
Nositelji:	onečišćivači, tvrtke - industrijska postrojenja, FZOEU i EU fondovi
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	onečišćivači, tvrtke - industrijska postrojenja, FZOEU i EU fondovi

Mjera 13	Plinifikacija - proširivanje postojeće plinske mreže, poticanje spajanja novih korisnika, promicanje upotrebe plina kao energenta
Polazište:	Korištenjem plina smanjuju se emisije onečišćujućih tvari u zrak. Mjera zaštite kvalitete zraka, prioritetno u gradovima kao kolektivnim onečišćivačima gdje je gustoća naseljenosti veća i stanovništvo u većem broju izloženo onečišćenjima. Gradovi su također područja s najvećom gustoćom izvora emisija onečišćujućih tvari iz industrije i ložišta.
Nositelji:	operateri distribucijskog sustava
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	operateri distribucijskog sustava

Mjera 14	Ograničavanje emisija amonijaka učinkovitim gospodarenjem gnojivom i racionalnim korištenjem mineralnih gnojiva
Polazište:	1. Akcijski program zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog porijekla (»Narodne novine«, broj 15/13) u ranjivim područjima (Odluka o određivanju ranjivih područja u RH, (»Narodne novine«, broj 130/12); u skladu s mjerom MOT-5 Državnog Plana; za ranjiva područja: u cilju smanjivanja gubitaka dušika ispiranjem i isparavanjem zabranjeno je gnojenje gnojnicom i gnojovkom od 11.11. do 15.02., a u razdoblju od 01.05. do 01.09. zabranjeno je gnojenje bez istovremenog zaoravanja; obavezno je pravilno skladištenje tekućeg i krutog stajskog gnoja
Nositelji:	poljoprivredni proizvođači - stočari, Županijski savez poljoprivrednih udruga, Savjetodavna služba, Hrvatska poljoprivredna agencija
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	poljoprivredni proizvođači - i EU programi

6.4. Mjere za smanjivanje emisija stakleničkih plinova

Mjera 15	Pošumljavanje novih površina, biološka obnova šuma, uvođenje poticaja za pošumljavanje brzorastućim vrstama
Polazište:	Mjera MPS-6 Državnog Plana (uvođenje poticaja za pošumljavanje brzorastućim vrstama); biološka obnova šuma; kulture kratkih ophodnji (intenzivni nasadi brzorastućih vrsta drveća na tlima koja su zapuštena i na kojima nije rentabilna poljoprivredna proizvodnja ili uzgoj vrjednijih šumskih vrsta)
Nositelji:	Hrvatske šume, privatni šumoposjednici, Savjetodavna služba
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	Hrvatske šume, JLS-e, sredstva OKFŠ (opće korisne funkcije šuma) za biološku obnovu šuma, EAFRD-a (Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj)

Mjera 16	Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količine komunalnog otpada
Polazište:	Zakon o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, broj 94/13) - smanjenje količine proizvedenog komunalnog otpada i zabrana odlaganja otpada na neusklađena odlagališta jer isto doprinosi emisiji metana; u skladu s mjerom MSP-9 Državnog Plana
Nositelji:	građani i komunalne tvrtke
Rok:	zabrana odlaganja otpada na neusklađena odlagališta nakon 31.12.2017.
Izvori sredstava:	komunalne tvrtke

Mjera 17	Povećanje količine odvojeno skupljenog komunalnog otpada (iskoristivog otpada: papir, staklo, plastika, metal, tkanina, biootpad)
Polazište:	Strategija gospodarenja otpadom RH i okvirna direktiva o otpadu: osigurati odvojeno sakupljanje za iskoristive otpadne materijale iz kućanstva; u skladu s mjerom MSP-13 Državnog Plana
Nositelji:	komunalne tvrtke i JLS-i
Rok:	do 2015. godine
Izvori sredstava:	komunalne tvrtke i JLS-i za reciklažna dvorišta

Mjera 18	Korištenje bioplina i izgradnja bioplinskih postrojenja (za proizvodnju električne energije i topline, obrada mulja iz postrojenja za obradu otpadnih voda, obrada stajskog gnoja)
Polazište:	Mjere: poticanje primjene OIE i poticanje izgradnje kogeneracijskih postrojenja; u skladu s mjerom MSP-15 i 16 Državnog Plana
Nositelji:	tvrtke, gospodarski subjekti, komunalna poduzeća
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	tvrtke, gospodarski subjekti, komunalna poduzeća

Mjera 19	Plaćanje naknada za emisije CO₂, NO₂ i SO₂
Polazište:	Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš za CO ₂ , NO ₂ i SO ₂ ; u skladu s mjerom MSP-18 Državnog Plana
Nositelji:	FZOEU
Rok:	naknade se plaćaju za kalendarsku godinu
Izvori sredstava:	obveznici plaćanja naknade: gospodarski subjekti, tvrtke, obrti, operateri, postrojenja, fizičke i pravne osobe koje posjeduju izvor onečišćenja CO ₂ , NO ₂ i SO ₂ , a količine prelaze dozvoljen prag

6.5. Mjere za poticanje energetske učinkovitosti i uporabu obnovljivih izvora energije (OIE)

Mjera 20	Subvencioniranje projekta »Energetska učinkovitost obiteljskih kuća u Varaždinskoj županiji« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 33/14)
Polazište:	Provođenje mjera energetske učinkovitosti u kućanstvima na području Varaždinske županije - poticanje održive gradnje
Nositelji:	Varaždinska županija i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Rok:	prema raspisanom natječaju FZOEU-a
Izvori sredstava:	Varaždinska županija, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i fizičke osobe s vlastitim sredstvima

Mjera 21	Subvencioniranje projekta »Ugradnja sustava za korištenje obnovljivih izvora energije u obiteljskoj kući« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/14)
Polazište:	Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije na području Varaždinske županije
Nositelji:	Varaždinska županija i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Rok:	prema raspisanom natječaju FZOEU-a
Izvori sredstava:	Varaždinska županija, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i fizičke osobe s vlastitim sredstvima

Mjera 22	Program energetske obnove obiteljskih kuća u JLS-ima
Polazište:	Provođenje mjera energetske učinkovitosti u kućanstvima doprinosi povećanju energetske učinkovitosti obiteljske kuće, smanjenje troškova za energiju i vodu i ukupno poboljšanje kvalitete života. Istovremeno, planiranje ovakvih zahvata podrazumijeva angažman lokalnih tvrtki i stručnjaka. Energetski učinkovita gradnja i obnova više nemaju alternativu, a dugoročno su ove mjere isplative, pogotovo uz poticaje.
Nositelji:	JLS-i i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Rok:	prema raspisanom natječaju FZOEU-a
Izvori sredstava:	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, JLS-i i fizičke osobe s vlastitim sredstvima. Odobrena sredstva Fonda JLS-i dodjeljuju putem natječaja građanima za provedbu mjera energetske učinkovitosti na obiteljskim kućama.

Mjera 23	Program poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima u JLS-ima
Polazište:	Provođenje mjera korištenja OIE indirektno utječe na smanjenje onečišćenja zraka: ugradnja toplinskih sunčanih kolektora, instalacija fotonaponskih sustava, ugradnja dizalica topline, izgradnja kogeneracijskih postrojenja, kotlovnica na biomasu i centraliziranih toplinskih sustava, ugradnja peći na biomasu, izgradnja pogona za proizvodnju biogoriva, izgradnja vjetroelektrana, priprema izgradnje postrojenja za korištenje geotermalne energije, izgradnja malih hidroelektrana. Provedba također uključuje angažman lokalnih tvrtki i stručnjaka.
Nositelji:	JLS-i i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
Rok:	prema raspisanom natječaju FZOEU-a
Izvori sredstava:	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, JLS-i i fizičke osobe s vlastitim sredstvima. Odobrena sredstva Fonda JLS-i dodjeljuju putem natječaja građanima za ugradnju sustava obnovljivih izvora energije u obiteljske kuće.

Mjera 24	Sufinanciranje izrade projekata rekonstrukcije i izgradnje ekološki i energetske učinkovitih sustava javne rasvjete u JLS-ima
Polazište:	Program javnih poziva i natječaja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
Nositelji:	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i JLS-i
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i JLS-i

Mjera 25	Energetska učinkovitost i korištenje OIE u osnovnim i srednjim školama - projekti izgradnje i rekonstrukcije škola
Polazište:	Program javnih poziva i natječaja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Rekonstrukcija osnovnih i srednjih škola: fasada i vanjska stolarija, izgradnja sunčanih elektrana, uvođenje LED rasvjete, zamjena vanjske stolarije, rekonstrukcija kotlovnice i uvođenje toplinskih pumpi - dizalica topline, ugradnja krovnog solarnog sustava za toplu vodu.
Nositelji:	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, osnovne i srednje škole, Županija putem Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i sport
Rok:	Trajno za fasadu, stolariju, dizalice i LED rasvjetu, 25 godina za sunčane elektrane
Izvori sredstava:	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost: 40 do 60% ovisno o razvijenosti i mjeri poticaja. Ministarstvo gospodarstva: ovisi o natječaju, maksimalno do 200.000,00 kn po projektu. Županija: ostatak.

Mjera 26	Sufinanciranje mjera energetske učinkovitosti u industriji i industrijskim procesima - poticanje primjene čistije i učinkovitije proizvodnje i energetske učinkovitosti
Polazište:	Primjena najpovoljnijih raspoloživih tehnika, uvođenje sustava upravljanja okolišem, razvijanje normi, povećanje energetske učinkovitosti u proizvodnji, minimiziranje utroška energije, emisija i proizvodnje otpada, unaprjeđenje tehnologije proizvodnih procesa, primjena kogeneracijske proizvodnje i novih tehnologija u proizvodnji energije, uvođenje trigeneracijskih sustava (uz električnu energiju osigurati proizvodnju topline i hlađenja) i dr.
Nositelji:	FZOEU i gospodarski subjekti - tvrtke iz industrijskog sektora
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	FZOEU i gospodarski subjekti

Mjera 27	Poticanje primjene obnovljivih izvora u proizvodnji električne energije i primjene kogeneracije (zajedničke proizvodnje toplinske i električne energije)
Polazište:	Dovršetak postojećih i izgradnja novih sunčanih elektrana, malih vodnih hidrocentrala, elektrana na biomasu, elektrana na bioplin i kogeneracijskih postrojenja.
Nositelji:	FZOEU, Ministarstvo gospodarstva i gospodarski subjekti
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	FZOEU, Ministarstvo gospodarstva i gospodarski subjekti

6.6. Ostale mjere

Mjera 28	Prostorni planovi JLS-a: planiranje i definiranje mogućih/ dozvoljenih namjena u industrijskim, poduzetničkim, gospodarskim i poslovnim zonama koje bi poticale čiste djelatnosti
Polazište:	Ograničavanje ulaska 'nečistih' djelatnosti; privlačenje i poticanje investitora čija djelatnost i tehnologija ne vrše onečišćenje zraka.
Nositelji:	JLS-i
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	JLS-i

Mjera 29	Praćenje kvalitete zraka u odnosu na pelud
Polazište:	Standardi EU-a i uvid u vrstu i količinu peludi s ciljem provođenja prevencije.
Nositelji:	Zavod za javno zdravstvo i Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	Varaždinska županija

Mjera 30	Program suzbijanja ambrozije
Polazište:	Naredba o poduzimanju mjera obveznog uklanjanja ambrozije - <i>Ambrosia artemisifolia</i> L. (»Narodne novine«, broj 72/07). Suzbijanje korova ambrozije u cilju smanjenja alergija pučanstva na tu vrstu peludi.
Nositelji:	JLS-i
Rok:	trajno
Izvori sredstava:	JLS-i

Mjera 31	Projekt Clean Air Network (Air Aware) - Mreža čistog zraka
Polazište:	Natječaj u sklopu START - Danube Region Project Fund (Fonda Dunavske regije) namijenjen organizacijama i institucijama iz područja dunavske regije. Organizacija aktivnosti koje imaju za cilj informiranje stanovništva, osvještavanje javnosti kako se može vlastitim djelovanjem pomoći poboljšanju kvalitete zraka, stručne radionice, seminari te susreti projektnih partnera i kompetentnih stručnjaka za područje zaštite okoliša s ciljem izrade katastra koji će dati prikaz ključnih izvora onečišćenja po promatranim područjima. Svrha projekta jest potaknuti sve ciljne skupine da postupaju na ekološko prihvatljiv način kako bi se pridonijelo poboljšanju kvalitete zraka.
Nositelji:	AZRA d.o.o., Razvojna agencija Savinja iz Slovenije i Županija
Rok:	2015. godina
Izvori sredstava:	Ukupna vrijednost projekta iznosi 44.140,00 € Proračun AZRA-e u projektu iznosi: 8.713,32 €

7. FINANCIRANJE PROVEDBE PLANIRANIH MJERA

Financiranje zaštite i poboljšanja kvalitete zraka osigurava se putem sredstava iz:

- državnog proračuna, proračuna županija, općina i gradova,
- naknada koje onečišćivači uplaćuju Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost uključivo prihode od dražbi za emisijske jedinice stakleničkih plinova,
- strukturnih i investicijskih fondova EU,
- bilateralnih i drugih donorskih programa međunarodnih institucija te namjenskih kreditnih linija

putem međunarodnih razvojnih ili komercijalnih banaka.

Nositelji troškova provedbe mjera su javni na razini tijela državne uprave, regionalne i lokalne samouprave i na razini onečišćivača koji su obveznici plaćanja troškova koji proizlaze iz propisa s područja zaštite zraka. Upravo je obveznicima plaćanja naknada u interesu da iste budu što manje pa se zato rad postrojenja nastoji, što je prije moguće, uskladiti s najboljim raspoloživim tehnikama kako bi onečišćenja zraka bila što manja. Kapitalna i operativna ulaganja u poboljšanje proizvodnje su novost s kojom investitori moraju računati kako bi im ubuduće troškovi zbog onečišćavanja zraka bili što manji. U konačnici to znači čist i zdrav okoliš za cijelu zajednicu.

8. ZAKLJUČAK

Prema državnom Izvješću o stanju kakvoće zraka za područje RH od 2008. do 2011. godine (»Narodne novine«, broj 95/13) područje Varaždinske županije nije posebno istaknuto niti po jednoj vrsti onečišćenja. Ta je činjenica potvrđena i županijskim Izvješćem o provedbi Programa zaštite i poboljšanja kakvoće zraka Varaždinske županije za razdoblje od 2010. do 2013. godine (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 50/14)

Državni Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine (»Narodne novine«, broj 139/13) navodi da je postignut napredak u provođenju mjera zaštite kvalitete zraka.

Tome teži i ovaj županijski Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Varaždinske županije za razdoblje od 2015. do 2019. godine sa slijedećim mjerama zaštite zraka:

Dokumentacija

1. Izrada slijedećeg petogodišnjeg Programa zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama
2. Izrada Izvješća o provedbi Programa zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Varaždinske županije za razdoblje od 2015. do 2019.
3. Izrada Programa zaštite i poboljšanja kvalitete zraka za područje velikog grada (grad Varaždin)
4. Izrada Akcijskog plana JLS-a za poboljšanje kvalitete zraka

Mjerenja kvalitete zraka

5. Uspostava postaje Varaždin u zoni HR01 u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka
6. Procjenjivanje razine onečišćenosti zraka obzirom na dušikove okside i prizemni ozon, a prema Programu mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži
7. Uspostava mjerne postaje na području Županije ako se procijeni da su razine onečišćenosti više od propisanih graničnih vrijednosti (GV)
8. Praćenje kvalitete zraka prema rješenju o prihvatljivosti zahvata za okoliš
9. Praćenje kvalitete zraka prema rješenju o okolišnoj dozvoli
10. Obavljanje mjerenja kvalitete zraka posebne namjene

Mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari

11. Smanjivanje emisija onečišćujućih tvari iz mobilnih izvora i cestovnog prometa
12. Smanjivanje emisija dušikovih oksida iz procesa izgaranja goriva u industriji

13. Plinifikacija - proširivanje postojeće plinske mreže, poticanje spajanja novih korisnika, promicanje upotrebe plina kao energenta
14. Ograničavanje emisija amonijaka učinkovitim gospodarenjem gnojivom i racionalnim korištenjem mineralnih gnojiva

Mjere za smanjivanje emisija stakleničkih plinova

15. Pošumljavanje novih površina, biološka obnova šuma, uvođenje poticaja za pošumljavanje brzorastućim vrstama
16. Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količine komunalnog otpada
17. Povećanje količine odvojeno skupljenog komunalnog otpada (iskoristivog otpada: papir, staklo, plastika, metal, tkanina, biootpad)
18. Korištenje bioplina i izgradnja bioplinских postrojenja (za proizvodnju električne energije i topline, obrada mulja iz postrojenja za obradu otpadnih voda, obrada stajskog gnoja)
19. Plaćanje naknada za emisije CO₂, NO₂ i SO₂

Mjere za poticanje energetske učinkovitosti i uporabu obnovljivih izvora energije (OIE)

20. Subvencioniranje projekta »Energetska učinkovitost obiteljskih kuća u Varaždinskoj županiji« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 33/14)
21. Subvencioniranje projekta »Ugradnja sustava za korištenje obnovljivih izvora energije u obiteljskoj kući« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 26/14)
22. Program energetske obnove obiteljskih kuća u JLS-ima
23. Program poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima u JLS-ima
24. Sufinanciranje izrade projekata rekonstrukcije i izgradnje ekološki i energetski učinkovitih sustava javne rasvjete u JLS-ima
25. Energetska učinkovitost i korištenje OIE u osnovnim i srednjim školama - projekti izgradnje i rekonstrukcije škola
26. Sufinanciranje mjera energetske učinkovitosti u industriji i industrijskim procesima - poticanje primjene čistije i učinkovitije proizvodnje i energetske učinkovitosti
27. Poticanje primjene obnovljivih izvora u proizvodnji električne energije i primjene kogeneracije (zajedničke proizvodnje toplinske i električne energije)

Ostale mjere

28. Prostorni planovi JLS-a: planiranje i definiranje mogućih/dozvoljenih namjena u industrijskim, poduzetničkim, gospodarskim i poslovnim zonama koje bi poticalale čiste djelatnosti
29. Praćenje kvalitete zraka u odnosu na pelud
30. Program suzbijanja ambrozije
31. Projekt Clean Air Network (Air Aware) - Mreža čistog zraka

Jedna od najvažnijih mjera državnog i ovog Programa zaštite zraka je uspostava Postaje Varaždin kao jedne od osam novih lokacija u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka. Varaždin je definiran i klasificiran kao prigradsko mjesto u zoni HR01 za praćenje koncentracija ozona (O₃) i dušikovog dioksida (NO₂). Postaja bi trebala započeti s radom najkasnije 31.12.2016. godine. Na taj način ćemo imati mjerenja i rezultate koji će se odnositi na područje naše Županije.

Izvrješćem o stanju kvalitete zraka za prethodno razdoblje konstatirano je da je zadovoljavajuća kvaliteta zraka na području Županije rezultat nepostojanja teške industrije i velikih industrijskih postrojenja koja vrše najveća onečišćenja zraka.

Stoga se ovim Programom kroz mjere zaštite zraka potvrđuje da je u prostornim planovima JLS-a potrebno za industrijske, poduzetničke, gospodarske i poslovne zone definirati i njihovu namjenu koja bi ograničavala ulazak »nečistih« djelatnosti. Potrebno je privlačiti i poticati one investitore čija tehnologija ne vrši onečišćenje zraka. U protivnom smo i sami odgovorni za onečišćenje zraka koje u konačnici ima negativan učinak na zdravlje ljudi odnosno svih građana, a posebice djece kao buduće generacije kojoj dobro ili loše stanje okoliša ostavljamo u nasljeđe.

Program zaštite zraka, ozonskog sloja ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Varaždinske županije za razdoblje od 2015. do 2019. godine, objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 351-01/14-01/5
URBROJ: 2186/1-01/1-14-56
Varaždin, 9. prosinca 2014.

**Predsjednica Županijske skupštine
Dubravka Biberdžić, v. r.**

55.

Na temelju članka 9. stavak 2. alineja 4. i članka 190. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine«, broj 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13 i 159/13), članka 5. Pravilnika o načinu pregleda umrlih te utvrđivanja vremena i uzroka smrti (»Narodne novine«, broj 46/11, 6/13 i 63/14), članka 30. točke 4. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/09, 27/09, 48/09, 36/10, 13/13 i 46/13 - pročišćeni tekst) i odredbe članka 56. Poslovnika o radu Županijske skupštine Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 35/09, 36/10, 38/13 i 46/13 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Varaždinske županije, na sjednici održanoj 9. prosinca 2014. godine, donosi

RJEŠENJE

**o izmjeni Rješenja o imenovanju
mrtvozornika za pregled te utvrđivanje
vremena i uzroka smrti osoba umrlih
izvan zdravstvene ustanove**

I.

U Rješenju o imenovanju mrtvozornika za pregled te utvrđivanje vremena i uzroka smrti osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 38/13, 54/13, 20/14, 29/14 i 42/14) točka I. mijenja se i glasi:

»Za pregled te utvrđivanje vremena i uzroka smrti osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove imenuju se:

I. Za područje Grada Varaždina, općina Trnovec Bartolovečki, Jalžabet, Knežinec Gornji, Sveti Ilija, Beretinec, Vidovec, Petrijanec, Sračinec, Vinica i Cestica:

1. **Stjepan Čusek, dr.med.spec.**, Kumičićeva 16, Varaždin
2. **Goran Gojković, dr.med. spec.**, Prešernova 18, Varaždin
3. **Mihaela Leš, dr.med.**, Kolodevčina 9, Zagreb
4. **Renata Nikolić, dr.med.**, Špinčičeva 1, Varaždin
5. **Adis Keranović, dr.med.**, Božidara Magovca 48, Zagreb
6. **Ana Škvorc, dr.med.**, Trenkova 31, Varaždin
7. **Krešimir Slunjski, dr.med.**, Ivanečka 1, Varaždin
8. **Ana Jelić, dr.med.**, I.G. Kovačića 25, Sračinec
9. **Ivana Žugec, dr.med.**, Moždenec 130, Novi Marof
10. **Damir Grđan, dr.med.spec.**, Selska ulica 9, Tužno
11. **Tea Pašalić, dr.med.**, Josipa Kraša 15, Varaždin
12. **Mateja Kendel, dr.med.**, Vidovečka ulica 1, Varaždin

II. Za područje gradova Novog Marofa i Varaždinske Toplice, općina Ljubešćica, Breznički Hum, Breznica i Visoko:

1. **Martina Perić, dr.med.**, Domagojeva 101, Zagreb
2. **Radmila Nježić, dr.med.**, Cvijete Zuzorić 49, Zagreb
3. **Anđela Simić, dr.med.**, Vijenac F.Gotovca 2, Zagreb
4. **Ljiljana Bešlić, dr.med.**, Vrbani, Rudeška 97, Zagreb
5. **Marta Puškadija, dr.med.**, Makojišće Gornje 77, Novi Marof
6. **Mislav Malić, dr.med.**, R.Cimermana 60, Zagreb

III. Za područja Grada Ludbrega, općina Donji Martijanec, Sveti Đurđ, Mali Bukovec i Veliki Bukovec:

1. **Marija Draguljić, dr.med.**, Hrastin prilaz 3, Zagreb
2. **Marta Lukačević, dr.med.**, Krešimira Filića 10, Varaždin
3. **Suzana Bačani, dr.med.**, Srednja ulica 7, Karlovec Ludbreški, Sveti Đurđ

4. **Jelena Bobek, dr.med.**, Lj. Gaja 11, Križanec, Turčin
5. **Pavlo Kalinichenko, dr.med.**, Trnjanska cesta 103, Zagreb

IV. Za područje gradova Ivanec i Lepoglava, općina Klenovnik, Bednja, Maruševac i Donja Voća:

1. **Maja Svetec, dr.med.**, Ulica Đure Arnolda 8, Ivanec
2. **Ivan Šitum, dr.med.**, Braće Domany 4, Zagreb
3. **Ida Bošković, dr.med.**, Jurjevska 12, Zagreb
4. **Marija Pleše, dr.med.**, Trg mladosti 6, Zaprešić

5. **Bojan Kljaić, dr.med.**, Savska cesta 40, Zagreb
6. **Maja Rožman, dr.med.**, Petrova 71a, Zagreb.«

II.

Ovo Rješenje objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 510-01/14-01/4
URBROJ: 2186/1-01/1-14-16
Varaždin, 9. prosinca 2014.

Predsjednica Županijske skupštine
Dubravka Biberdžić, v. r.

»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, službeno glasilo Županije, gradova i općina Varaždinske županije. Izdaje: Varaždinska županija, 42000 Varaždin, Franjevački trg 7. Telefon (042) 390-562. Glavna i odgovorna urednica: pročelnica Upravnog odjela za poslove Skupštine i opće poslove mr.sc. Ljubica Križan. Tehnički uređuje, priprema i tiska: GLASILA d.o.o., 44250 Petrinja, D. Careka 2/1, tel: (044) 815-138 i fax: (044) 815-498, www.glasila.hr, e-mail: glasila@glasila.hr. Pretplata za 2014. godinu iznosi 200,00 kn + PDV. Svi brojevi »Službenog vjesnika Varaždinske županije« objavljeni su i na Internetu: www.glasila.hr.